ترجمه‌های متون فارسی

به

زبانهای پاکستانی

تألیف

اختر راهی

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

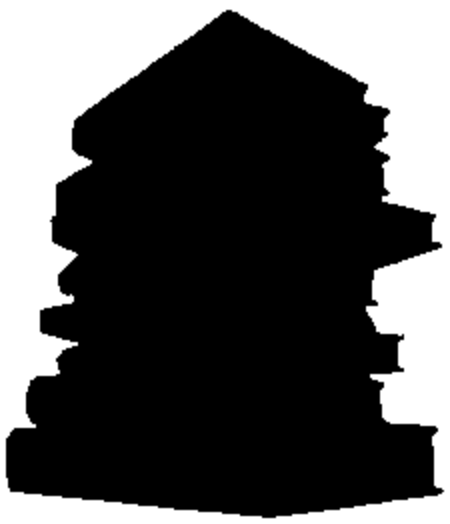

Marfat.com

Marfat.com

ترجمه‌های متون فارسی

به

زبانهای پاکستانی

تألیف

اختر راهی

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

Marfat.com

137505

Marfat.com

شناسنامهٔ این کتاب

نام کتاب : ترجمهٔ متون فارسی به زبانهای پاکستانی.

تالیف : اختر راهی.

باز نویسی : مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان.

سخن مدیر : مدیر مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان.

ناشر : مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان ، اسلام آباد.

تلفن : ۸۱۱۰۹۱

شمارهٔ ردیف : ۱۰٤

تعداد : ۱۰۰۰

چاپ : جدید اردو تائپ پریس، لاهور- تلفن : ٦٤۲۸۷

صفحات : ٤۹٦

تاریخ انتشار : ۱٤۰٦ه.ق. ۱۳٦٥ه.ش. ۱۹۸٦م.

بها : ۹۰ روپیه پاکستانی.

Marfat.com

انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران وپاکستان

شمارهٔ

۱۰٤

تاسیس برمبنای موافقتنامهٔ مؤرخ آبان ماه ۱۳۵۰ مصوب دولتین ایران وپاکستان

Marfat.com

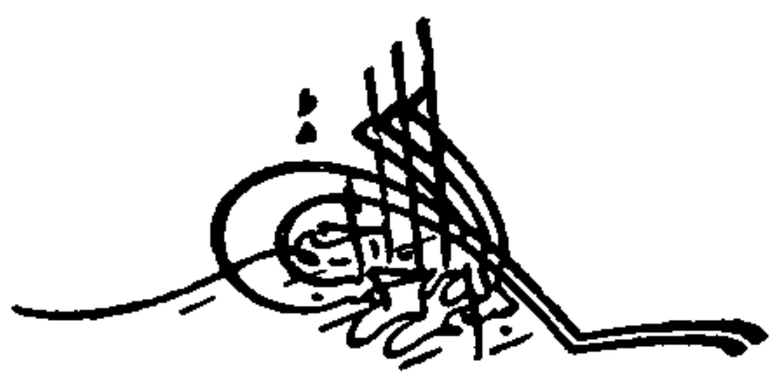

سخن مدیر

فرهنگ ایران گذشته از پایگاه اصلی خود ، در بخش های مسلمان نشین شبه قاره بیش از هر جای دیگری راه یافت و نشانه های این واقعیت در مناطق مزبور نیز :

- کثرت نسخه های خطی از متون فرهنگی ایران و تعدد چاپ های آنها که حاکی از رواج و رونق آنها است.
- فراوانی ترجمه هائی که از متون مزبور به زبان های محلی انجام گرفت.
- وفور آثاری که با تأثیر پذیری از فرهنگ ایران و حتی غالباً به زبان فارسی پدید آمد.

بررسی این موضوعات و جوانب مختلف هر یک ، راه را برای ریشه یابی اندیشه ها و مطالعه در انتقال و دگرگونی فرهنگ ها و چگونگی درهم آمیختن و عروج و زوال آنها هموار می سازد.

* * *

کتاب حاضر فهرست شمار معتنابهی از متون فارسی است که به تعدادی از السنهٔ رایج در پاکستان کنونی ترجمه شده و با آنکه در محدودهٔ مربوط

Marfat.com

به این سه چهار زبان نیز استقصای کاملی صورت نگرفته ، باز کثرت ترجمه هائی که معرفی گردیده ، نفوذ فرهنگ ایران در منطقه را به خوبی آشکار می سازد. و عمق نفوذ آن را نیز از این جا در می یابیم که :

(الف) کمتر متن مهم و معروف فارسی بوده که در شبه قاره ترجمه نشده.

(ب) همان سان که در ادوار دور تر ، شاید هیچ شخصیت عظیم اسلامی را در این مرز و بوم نتوان سراغ گرفت که آثاری به فارسی پدید نیاورده باشد ، در سال های نزدیک تر نیز کمتر چهرهٔ درخشان فرهنگی ـ خصوصاً در پاکستان ـ می یابیم که اثری از این زبان ترجمه نکرده باشد.

(ج) زبان فارسی نه تنها فرهنگ ایران را به این منطقه انتقال داده است ، بلکه بسیاری از کتاب های سانسکریت ، ترکی ، فرانسوی و خصوصاً عربی نیز به وسیلهٔ ترجمه های فارسی به این سرزمین راه یافته و به زبان های محلی برگردانده شده است (حتی پاره ای از آثاری که برای تعلیم عربی به اردو زبانان مورد استفاده بوده به زبان فارسی ویا ترجمهٔ متون فارسی است).

(د) بعضی از متون فارسی ـ تمام یا بخش هائی از آنها ـ کراراً و به دفعات زیاد ترجمه شده ، چنانکه کشف المحجوب هجویری پانزده و رباعیات منسوب به خیام و مثنوی مولانا جلال الدین هر یک هیجده و اشعار حافظ شیراز بیست‌ودو و گلستان سعدی بیست‌ونه بار فقط به اردو ترجمه شده اند* ـ جدا از ترجمهٔ آن ها به دیگر زبان های رایج در این منطقه ـ و کثرت چاپ های این ترجمه ها را نیز از این جا نمونه باید گرفت که یکی از ترجمه های اردوی گلستان ظاهرا برای سی و یکمین

* گذشته از ۱۵ ترجمهٔ دیگر مثنوی و ٤ ترجمهٔ دیگر دیوان حافظ و دو ترجمهٔ دیگر گلستان ـ همه به اردو ـ که در همین مقدمه به آن اشارت خواهد رفت .

Marfat.com

بار در سال ۱۳۰۱ ه.ق. در لکهنو طبع شده و یکی از ترجمه های پنجابی دیوان حافظ در فاصلهٔ سال های ۱۸۹۰ تا ۱۹۲۱م هشت بار انتشار یافته**.

* * *

باوجود فواید بسیاری، که از این فهرست توان برد چند نقیصهٔ آن را ندیده نباید گرفت :

۱- زبان های رایج در پاکستان که متون فارسی به آن ها ترجمه شده ، منحصر به آنچه در این فهرست مذکور افتاده نیست. زیرا با آنکه در این کتاب سخنی از ترجمهٔ آثار فارسی به زبان کشمیری - مثلاً - نیامده ، کثیری از این آثار را می شناسیم که به زبان مزبور ترجمه شده است (از جمله : شاهنامه ، رباعیات خیام که دست کم دوبار ترجمه شده ، یک بار به وسیلهٔ غلام نبی خیال و بار دیگر به وسیلهٔ عبدالاحد جان ، اسکندر نامهٔ نظامی ، مثنوی مولوی که دست کم دو بار ترجمه شده یک بار به وسیلهٔ سید شمس الدین حیرت و بار دیگر به وسیلهٔ عبدالاحد جان ، چهل اسرار سید علی همدانی ، اخلاق محسنی ، قصهٔ بهرام گور ، چهار درویش ، حاجی بابا ، اسرار خودی اقبال ، پیامبر اثر زین العابدین رهنما و . . .) و نیز با آنکه تعدادی از آثار فارسی - مثل «پیام مشرق» و «زبور عجم» اقبال - به زبان گجراتی ترجمه شده از ترجمهٔ آثار فارسی به این زبان ذکری نرفته است.

۲- ترجمه هائی که از فارسی به زبان های اردو و پنجابی و پشتو و سندی و براهوئی انجام گرفته ، تعداد قابل توجهی از آنها در این فهرست منعکس نشده. برای نمونه :

از ترجمه های متون فارسی به اردو :

دو ترجمهٔ کشف المحجوب هجویری یکی از حکیم قاری حبیب احمد و

** حافظ شناسی درشبه قاره-پیوست دیوان حافظ چاپ مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان.

Marfat.com

دیگری از مولانا شمس‌الهند ایزدی، دو ترجمهٔ «گلستان» یکی از منشی‌محمد بلال و دیگری به نام «گلدستهٔ سعدی» که از ترجمهٔ حکیم محمد حسین جداست.

پانزده ترجمهٔ مثنوی مولوی : (۱) از عبدالله دهلوی- ظاهراً به نظم، (۲) از شاه مشتاق، نیز منظوم که چاپ هم شده، (۳) از مظاهر حسن امروهوی، (٤) از نور الحق و به نام «کشف المفهوم»، (٥) از میر ولی الله ابیت‌آبادی که شرحی است بر منتخبی از مثنوی و چاپ شده، (٦) از میرزا نظام شاه لبیب که ترجمهٔ حکایات مثنوی است و چاپ شده، (۷) از مولانا غلام دستگیر نامی که نیز ترجمهٔ حکایات مثنوی است، (۸) از خورشید انور جلالی و شرح ۱۷۰۰ بیت مثنوی است و چاپ شده، (۹) از طالب هاشمی که ترجمهٔ حکایات اخلاقی مثنوی است و چاپ شده، (۱۰) از قاضی سجاد حسین دهلوی که با متن مثنوی و حواشی ممتعی از مترجم به اردو بارها در هند و پاکستان چاپ شده از جمله به وسیلهٔ مرکز تحقیقات فارسی در ٦ مجلد، (۱۱) از بیدار بخت که ترجمهٔ دفتر پنجم است، (۱۲) از مقبول جهانگیر که ترجمهٔ گزیدهٔ حکایات مثنوی است و چاپ شده، (۱۳) از شاه غلام غوث معروف به غوثی شاه اکبر آبادی به نام «کنز مکتوم»، (۱٤) از عارف خان برنی که ترجمهٔ دفتر پنجم است، (۱٥) به نام «رموز معرفت» که چاپ هم شده.

و چهار ترجمهٔ دیوان حافظ : [(۱) از خانزاده چودهری به نظم که چاپ شده، (۲) از شمس الحسن بریلوی که با متن اصلی و مقدمه و حواشی و پیوست ها به اردو چاپ شده، (۳) از غلام محمد متخلص به عبد که ترجمهٔ وی از منتخبی از دیوان حافظ به ضمیمهٔ «فریاد عبد» از خود وی چاپ شده، (٤) از محمد اسماعیل خان که همراه متن حافظ چاپ شده] ، و ترجمهٔ دو اثر میر سید علی همدانی (رسالهٔ سئوالات - چهل اسرار) از دکتر محمد ریاض، و ترجمهٔ منتخب «مرزبان نامه» از نرگس جهان، و ترجمهٔ «لوایح» جامی از واحد بخش سیال و ترجمهٔ «عین الحیاة» مجلسی از مولانا محمد باقر، و ترجمهٔ «وقایع محاصرهٔ

Marfat.com

قلعهٔ گولکنده»- با مقدمه و تعلیقات- و «مرقع دهلی» - با مقدمه و تصحیح متن - هر دو از دکتر نور الحسن انصاری ، و ترجمهٔ «نورمس» با مقدمهٔ اردو از دکتر نذیر احمد ، و ترجمهٔ «واقعات بابری» و «اقبال نامه» و «سیرت فیروز شاهی» هر سه از سید حسن عسکری ، ترجمهٔ منتخبی از نامه های اورنگ زیب از سید راشد حسین ، و ترجمهٔ «ناسخ التواریخ» ج ۱ و «خلاصهٔ جامع عباسی» هردو از مولانا محمد اعجاز حسن ، و ترجمهٔ ملفوظات حسن رسول نما با حواشی از شریف حسین قاسمی، و ترجمهٔ «منتخب التواریخ» از ملک محمد شریف ، و ترجمهٔ «منتهی الامال» و «مقامات العلیه» هر دو از مولانا صفدر حسین ، و ترجمهٔ «کتاب آذری» اثر کسروی از کبیر احمد جائسی ، و ترجمهٔ «اقبال لاهوری» اثر مینوی از بلقیس فاطمه حسینی ، و ترجمهٔ «تاریخ مختصر ادبیات فارسی» از حفیظ الدین کرمانی ، و ترجمهٔ «دستور زبان فارسی» اثر خانلری از نرگس جهان ، و ترجمهٔ «تاریخ نثر فارسی» اثر دکتر صفا از شریف حسین قاسمی- با حواشی ، وترجمهٔ «نظام حقوق زن در اسلام» و «شهید» و «داستان راستان» و «نیروی محرک تاریخ» و «علل عقب ماندگی شرق» و «مشکلات جنسی جوانان» همه از مولانا افتخار حسین نقوی، و ترجمهٔ «چرا شیعه شدم» از مولانا موسی بیگ ، وترجمهٔ «ختم نبوت» از مولانا محمد علی محمدی که در هند منتشر شده ، و ترجمهٔ «داستان راستان» از اختر مهدی رضوی ، و ترجمهٔ «مسألهٔ حجاب» به نام «عورت اسلام کی پردی مین» ، و ترجمهٔ «مقایسه ای بین سیستم های اقتصادی» از محمد تقی نقوی ، و ترجمهٔ «ماشین در اسارت ماشینیسم» و «فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی» هر دو از محمد یونس جعفری ، و ترجمهٔ «چرا و چگونه مسلمان شدند» از سید اسد رضا بخاری ، و ترجمهٔ «خود سازی» اثر شریعتی از حمد خالد فاروق ، و ترجمهٔ «حج» اثر همو از انوار احمد بلگرامی ، و ترجمهٔ «سیمای محمد» اثر همو از خورشید احمد گیلانی ، و ترجمهٔ «حکومت اسلامی» از صفدر حسین ، و ترجمهٔ «ادبیات انقلاب اسلامی ایران» از محمود عالم

Marfat.com

با مقدمه و نقد ، و ترجمهٔ «قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» از محسن علی ، و ترجمهٔ «فیضیه سی جمهوری اسلامی تک» از سید غلام حسنین کراروی ، و ترجمهٔ «انقلاب اسلامی بد اخلاق کی خلاف مهم» از خادم حسین ، و . . .

— از ترجمه های متون فارسی به پنجابی :

ترجمهٔ گلستان از عبدالغفور اظهر ، و ترجمهٔ مثنوی (از سه ترجمه ای که در کتاب ذکر شده جداست) . و ترجمهٔ اخلاق محسنی ، و دو ترجمهٔ محمود نامه (یکی از سید غلام مصطفی نوشاهی و دیگری قدیمی‌تر که نسخه‌ای از آن که در سدهٔ ۱۳ کتابت شده موجود است) ، و ترجمهٔ خلاصهٔ کیدانی ، و ترجمه و شرح «دلیل الاحسان» در اخلاق به نظم ، و ترجمه و شرح «مقاصد الصالحین» در اخلاق به نظم ، و ترجمهٔ «عمدة التواریخ» اثر سوهان لال سوری و «چهار باغ پنجاب» و «پروانه جات چهتر سینگ و پشیر سینگ» و «اقبال نامه ـ چهل سال حکمرانی مهاراجه رنجیت سینگ» همگی از امروانت سینگ نیجار ، و ترجمهٔ منظوم «گلشن راز» جدید و بندگی نامه از احمد حسین قریشی قلعه داری و . . .

— از ترجمه های متون فارسی به سندی :

ترجمهٔ «کیمیای سعادت» و «لیلیٰ و مجنون» نظامی و «گلشن راز» هر سه از میرزا قلیچ بیگ ، و ترجمهٔ مثنوی مولوی از غلام محمد شاهوانی ، و ترجمهٔ قصه های «حاتم طائی» و «شیرین و فرهاد» و «چهار درویش» و «امیر حمزه» و «گل بکاؤلی» ، و ترجمهٔ «ختم نبوت» از غلام عباس سریوال و . . .

— از ترجمه های متون فارسی به پشتو: ترجمهٔ «کریما» ، ترجمهٔ قسمتی از «ذخیرة الملوک» و . . .

۳- تعدادی از متون فارسی که با حواشی معتدبه به زبان های یاد شده انتشار یافته ، شایسته بود ذکر شود (برای نمونه : گلستان با مقدمه و حواشی

Marfat.com

مفصل اردو و ملحقات از قاضی سجاد حسین که بارها در هند و پاکستان و بنگلادش منتشر گردیده. و نیز «کریما» با حواشی اردو از محمد عبدالحکیم شرف قادری).

٤- آگاهی هائی که پیرامون بسیاری از کتاب ها (اعم از متون یا ترجمه ها) داده شده ، کافی نیست. و حتی بعضا خیلی ناچیز و اندک است. و از حیث کتابشناسی و نسخه شناسی و منابع و مآخذ کاستی ها و نارسائی های زیادی در آن به چشم می خورد و مؤلف چندان در صدد نبوده است که دیده ها و یافته های خود را بر تذکره ها و نیز فهارس دیگر عرضه کند و آنها را اصلاح و تکمیل و فهرستی جامع و دقیق به دست دهد.

۵- لغزش های چندی نیز در کتاب دیده می شود که پاره ای از آنها را در یاد داشت جداگانه ای آورده ایم و لازم است که پیش از مراجعه به کتاب ، آنها را اصلاح فرمائید.

امید است مؤلف محترم توفیق یابند که در آینده این عیب ها و کمبود ها را به گونه ای شایسته بپیرایند و بر طرف نمایند و این اثر را که حق در صورت فعلی اش بسی در خور استفاده است و پاره ای از اطلاعات سودمند در رابطه با تعدادی از کتاب های فارسی را برای نخستین بار به این زبان ارائه می دهد ، به کمال ممکن برسانند و ما ذلک علی الله بعزیز.

مدیر مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

Marfat.com

Marfat.com

یاد داشت

ص ۲۵ نام حق ۶۹۳ سال پس از وفات رسول (ص) سروده شده نه پس از هجرت .

ص ۳٤ حسنیه است نه حسینه .

ص ۸۱ سطر آخر ۱۰۳۱ غلط و ظاهرا ۱۳۰۱ باشد .

ص ۱۱۸ سال وفات لاهیجی شارح گلشن راز اشتباهاً ۸٤۰ ذکر شده .

ص ۱٦۳ دو حصهٔ اول اقبال نامه چاپ شده .

ص ۱٦٦ ''تاریخ ادبیات ایران'' کتاب تاریخ نیست و اشتباهاً در این صفحه و این قسمت آمده و با قسمت بعد که تذکرهٔ شاعران باشد تناسب بیشتری دارد .

ص ۱۸۷ «مختصری در تاریخ تحول نظم فارسی» عمان ایراد بالا را دارد .

ص ۲۱٦ سه سطر به آخر ظاهرا ۱۳۹۵ است نه ۱۲۹۵ .

ص ۳۲۵ تاریخ (۸۲٦ - ۸۷۷) که برای روزگار سلطان زین العابدین از آل مظفر ذکر شده قطعاً نادرست است .

ص ۳٤۲ تفضل حسین احمد آبادی است نه حسین . تواریخ مذکور دراین صفحه نیز به این شکل صحیح است : ۱۳۰۸ ه. ش. ۱۳۳۰ ه. ش. ۱۳۳۵ ه. ش. ۱۳۵۰ ه. ش.

ص ۳٤٤ تعبیر «سی ویک غزل محمود شبستری» ظاهرا درست نیست زیرا وی غزلسرا نبوده وگویا مقصود از غزل ، قطعه ای از منظومهٔ بلند او «گلشن راز» است .

ص ۳٤۷ تعبیر «مثنوی شمس تبریز» ظاهراً درست نیست .

ص ۳۷۷ ، س ۵ ، ۱۳۲۱ ه. ش. درست است .

Marfat.com

ص ۳۷۰ بالای صفحه براهوئی است نه اردو .

ص ۳۸۹ و پاره ای صفحات دیگر ''بروجردی ''درست است نه بروجردوی .

ص ٤۲۰ سطر آخر المبلغ درست است .

ص ٤۲۵ مقالات جمالیه در ۱۳۰۱ ه. ش. چاپ شده ، و در همین صفحه سال وفات لاهیجی شارح «گلشن راز» اشتباهاً ذکر شده ۸٤۰ .

ص ٤۳۰ ترجمهٔ «مونس العشاق» ظاهرا در سال ۱٤۰۲ ه. ق. چاپ شده .

* * *

توضیحی پیرامون چند واژه

سابق مدیر : مدیر سابق مهتم : مسئول سکهان : سیک‌ها

دهاکه : داکا تعارف : معرفی

ضمنا هر جا عبارت «چاپ چند بار» به کار می رود ، «واژه» «از جمله» را به دنبال آن بیفزائید همچنین س ن : سال چاپ نامعلوم .

Marfat.com

پیشگفتار

ایران و خطه ای که بانام پاکستان شناخته می شود ، از زمانهای بسیار قدیم دارای پیوند های گوناگون فرهنگی و تاریخی و اقتصادی و سیاسی بوده اند . ارتباط میان مسلمانان و این خطه نیز از سال ۹۲ ه آغاز می گردد . درین سال که ولید بن عبدالملک اموی متولی امر خلافت بود ، برای نخستین بار مسلمانان زیر پرچم محمد بن قاسم به سند آمدند و برآن تسلط یافتند . ولی چون سند از مرکز خلافت دور بود و اختلاف و مخاصمت نیز مابین امویان راه یافته بود، حکومت سند رشتهٔ پیوندش از مرکز خلافت گسیخت ، تا بار دیگر مسلمانان از راه گذرگاه خیبر وارد شدند . سلطان محمود غزنوی (م ۴۲۱ ه) بارها به هند حمله برد و لاهور را مرکز متصرفات خود در هند و سند قرار داد .

درآن زمان غزنین یکی از مهم ترین مراکز زبان و ادب فارسی بود . افراد و خانواده هائی که به علل گوناگون به لاهور آمده بودند . با فرهنگ و زبان خویش لاهور را «غزنین صغیر» گردانیدند . سرایندگان و مؤلفان مثل ابو عبدالله روز به بن عبدالله لاهوری ، سید علی هجویری معروف به داتا گنج بخش لاهوری (م ۴۶۵ ه) ابو الفرج رونی (م ۴۸۴ ه) و مسعود سعد سلمان (م ۵۱۵ ه) در لاهور می زیستند .

پیروزیهای غزنویان و شهاب الدین محمد غوری (م ۶۰۲ ه) راه نفوذ زبان فارسی را در شمال و غرب شبه قاره (پاکستان فعلی) هموار ساخت . محمد غوری در سال ۵۷۱ ه یکی از ممالیک خود قطب الدین ایبک (م ۶۰۷ ه) را بعنوان نائب السلطنهٔ هندبه‌این کشور فرستاد . وی نخستین پادشاه مسلمان شبه قاره و پایه گذار سلطنت ممالیک در این منطقه است . جانشینان ایبک

Marfat.com

که آترکان سیای مرکزی بودند . در هنگام سلطنت خویش ترجیح می دادند که بجای ترکی زبان فارسی را برای امور حکومتی بکار برند ـ و به این ترتیب زبان فارسی در شبه قاره توسعه و استقرار یافت ، و چهره های درخشان شعر و ادب فارسی مثل شیخ جمال الدین هانسوی (م ۶۵۸ھ) ، بو علی قلندر پانی پتی (م ۷۲۴ھ) ، امیر خسرو دهلوی (م ۷۲۵ھ) ، امیر حسن سجزی دهلوی (م۷۳۷ھ) ، ضیا نخشبی بدایونی (م ۷۵۱ھ) ، سید محمدگیسو دراز (م ۸۲۵ھ) و جمالی دهلوی (۹۴۲ھ) آثار نفیس وار زنده ای به فارسی خلق کردند .

سکندر لودهی (م ۹۶۳ھ) نخستین پادشاهی بود که در سال ۸۹۵ھ فرمان داد که زبان فارسی زبان رسمی دربار باشد . ازین دوره به بعد کسانی که زبان فارسی را خوب می دانستند و بخصوص آنها که از فن انشا و ادب فارسی بهرهٔ وافر داشتند وارد دربار شدند .

در سال ۹۳۲ھ ظهیرالدین بابر (م ۹۳۷ھ)،ابراهیم لودهی را شکست داد و پایه گذار امپراتوری مغولان در شبه قاره شد . در دورهٔ مغولان زبان فارسی در سراسر شبه قاره توسعه یافت . فرزند بابر ، نصیر الدین همایون (م ۹۶۳ھ) پس از شکستی که در جنگ از مخالفان خورد به ایران رفت . چندی آنجا توقف کرد و سپاهی از ایرانیان فراهم آورده به هند برگشت و به یاری آنان سلطنت از دست رفته را باز یافت. با ورود این سپاه ، بازار زبان و فرهنگ‌فارسی بیش از پیش در شبه قاره گرم شد . و در زمان امپراتوری جلال الدین اکبر بسال ۹۹۰ھ به فرمان راجه تو درمل مقرر گردید که همه حسابها را بجای زبان های محلی به فارسی نگاهداری کنند .

از عهد جهانگیر پادشاه (جلوس ۱۰۱۴ھ) تا نیمهٔ دوم قرن سیزدهم هجری زبان و ادب فارسی گسترش بسیار یافت . کتابهای فراوانی در رشته های گوناگون به فارسی نوشته شد و گنجینه ای از آثار تاریخی و ادبی به نظم و نثر این زبان فراهم گردید . که نسخه های خطی و چاپی آنها در موزه ها و کتابخانه های معروف جهان موجود است .

Marfat.com

تاریخ نگاران ادب فارسی در شبه قاره این زمان را«دوران‌طلائی فارسی»می‌شمارند. درین دوران زبان فارسی در سراسر شبه قاره رواج داشت . و هیچ دستگاه و تشکیلاتی از آن بی نیاز نبود ، بطوری که حتی مصلح هندوان راجه رام موهن رای، نیز برای اصلاح مذهب خود، کتاب «تحفة الموحدین» را بفارسی نگاشت .

با گذشت زمان اردو جای فارسی را گرفت و عصر طلائی فارسی در هند به پایان رسید.اردو یک زبان محلی بود و قدیمترین آثار موجود اردو به قلم‌خواجه گیسودراز (م ۸۲۵ھ) است . استعمار گران انگلیسی بجای فارسی ،اردو را برای صاحب منصبان و کارمندان خود اجباری کردند . دانشکدهٔ فورت ولیم (کلکته) در سال ۱۸۰۰ھ میلادی ۱۲۱۵ھ تأسیس شد و هدف از آن تدریس و تعلیم زبان اردو بود . معلمان و منشیان دانشکدهٔ فورت ولیم آثار فارسی را به زبان اردو در آوردند و از آن زمان تا کنون ترجمه از متون فارسی به اردو ادامه دارد . در ۱۸۳۵/ھ۱۲۵۱ میلادی به فرمان انگلیسی های استعمار گر ، انگلیسی زبان رسمی و دولتی هند شد ، ولی زبان فرهنگی مسلمانان فارسی و اردو بود . با استقلال پاکستان اردو زبان ملی این کشور اعلام شد و کتابهای بی شمار در رشته های‌گوناگون به این زبان تألیف و تصنیف و ترجمه‌گردید . علاوه براردو ، زبان های بومی دیگری هم در نقاط مختلف در شبه قاره رواج داشته است که بعضی هنوز موقعیت خود را حفظ کرده و متون فارسی به غالب آنها ترجمه شده است .

چند سال پیش با تشویق و کمک فهرست نگار معروف ایران آقای احمد منزوی ، فهرست کتابهائی راکه از فارسی به زبان های رایج در پاکستان ترجمه شده است تهیه کردم که تکمیل شدهٔ آن به این صورت درآمده است . در جمع مواد و تدوین و تکمیل آنها دوستان گرامی آقای سید عارف نوشاهی ، آقای محمد نذیر رانجها، آقای سید حسین عارف نقوی و کتابدار مرکز تحقیقات

Marfat.com

فارسی ایران و پاکستان آقای محمد حسین تسبیحی اطلاعات ارزنده ای در اختیارم نهادند که از همهٔ ایشان بسیار متشکرم .

اختر راهی

۹ محرالحرام ۱٤۰٦ھ.

Marfat.com

علائم اختصاری منابع

آصفیہ : فہرست کتب عربی ، فارسی و اردو مخزونہ کتب خانۂ آصفیہ سرکار عالی.

ادبیات : تذکرہ اردو مخطوطات (مخزونہ ادارہ ادبیات اردو حیدر آباد دکن).

اردو مخطوطات : دھلی کے اردو مخطوطات کی وضاحتی فہرست.

انجمن : مخطوطات انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی.

پشتو : Catalogue of Pushto Mss. in the Libraries of British Isles.

پیرس : مخطوطات پیرس.

دارالعلوم : تعارف مخطوطات کتب خانہ دارالعلوم دیوبند.

سالار جنگ : کتب خانہ نواب سالار جنگ مرحوم کی اردو کتابوں کی وضاحتی فہرست.

شیرانی : فہرست مخطوطات شیرانی.

قاموس : قاموس الکتب.

گنج بخش : فہرست نسخہ های خطی کتابخانۂ گنج بخش اسلام آباد.

لباب : لباب المعارف العلمیہ فی مکتبۃ دارالعلوم الاسلامیہ [illegible].

مخطوطات فارسیہ : تفصیلی فہرست مخطوطات فارسیہ پنجاب پبلک لائبریری لاہور.

Marfat.com

Marfat.com

راهنما

	صفحه
سخن مدیر	
یاد داشت	۵
پیشگفتار	۱۳
علائم اختصاری منابع	۱۵
قسمت یکم (ترجمه ها به زبان اردو)	۱۹
تفسیر و دربارهٔ قرآن	۳
حدیث رسول^{ص} و دربارهٔ حدیث	۹
فقه	۱۳
کلام و عقائد	۲۷
ملل و نحل	۴۷
فلسفهٔ عملی (اخلاق و پند)	۵۱
عرفان	۶۷
دعا و اوراد	۱۲۹
جغرافیا و سفر نامه	۱۴۳
تاریخ (۱)	۱۴۹
تاریخ (۲)	۱۶۳
تذکرهٔ شاعران	۱۹۳
سیر اولیاء الله و بزرگان	۲۰۳
دستور زبان	۲۲۹
نامه نگاری	۲۳۳
بلاغت و عروض	۲۳۹

Marfat.com

متن های ادبی ۲۴۱
داستان ۲۵۳
منظومه ها ۲۸۳
ریاضی و ستاره شناسی ۳۱۷
کیمیا ۳۱۹
پزشکی ۳۲۱
چند دانشی ۳۳۱
علوم غریبه ۳۳۳

قسمت دوم (ترجمه های پنجابی و پشتو و سندی و براهوی)

بخش یکم - پنجابی ۳۳۷
بخش دوم - پشتو ۳۵۱
بخش سوم - سندی ۳۶۱
بخش چهارم - براهوی ۳۶۹
استدراک ۳۷۱
منابع ۴۳۵
فهرست مولفان ۴۳۹
فهرست مترجمان اردو ۴۵۹
فهرست مترجمان پنجابی ۴۹۱
فهرست مترجمان پشتو ۴۹۳
فهرست مترجمان سندی ۴۹۵
فهرست مترجمان براهوی ۴۹۹

13790?

Marfat.com

قسمت یکم

(ترجمہ ها بہ زبان اردو)

Marfat.com

متن های ادبی ، لاهور - مطبع محمد ، ۱۳۰۱ھ) و جلد دوم لاهور ، ان ۱۲۶۰ھ)

۲- بستان التفاسیر

از محمد علی چاند پوری در سال ۱۲۸۱ھ ، فقط ترجمهٔ سورهٔ فاتحه و سورهٔ بقره است.

چاپ : دهلی - مطبع فاروق (۱۳۱۲ھ) ، دهلی - مطبع ناصری (۱۲۸۳ھ)

۳- ترجمهٔ دیگر

از محمد حسن خان رامپوری ، مشتمل بر پارهٔ تبارک الذی و پارهٔ عم

چاپ : بمبئی - مطبع محمدی (تبارک الذی بسال ۱۲۶۱ھ و پارهٔ عم بسال ۱۲۶٤ھ).

۴- نور اسلام (منظوم)

ترجمهٔ منظوم جزوی از فتح العزیز در ٦٦٦ ابیات ، مترجم نام خود را ذکر نکرده است - در آغاز سروده است :

جناب مولوی معنوی نے شاه عبدالعزیز دهلوی نے
عزیزیه جو ہے تفسیر مشهور کیا ہے اس میں یونہی اس نے مذکور
سو اس کے صرف هندی کی ہے میں نے بهلائی جو دوجهان کی لی ہے میں نے

هنوز چاپ نشده [قاموس ج ۱ - شماره ٤٩٤]

☆ الفوز الکبیر فی اصول التفسیر

از شاه ولی الله دهلوی (م ۱۱۷٦ھ) در اصول تفسیر - تقسیمات آن در چهار باب است -

باب اول در بیان علوم پنجگانه که قرآن بطریق تنصیص بر آنها دلالت فرموده است.

باب دوم در بیان وجوه خفاء نظم قرآن به نسبت اذهان اهل زمان و علاج آن وجوه باوضح بیان.

باب سوم در بیان لطائف نظم قرآن و شرح اسلوب بدیع آن بقدر طاقت وامکان.

Marfat.com

باب چهارم در بیان تفسیر و حل اخ
و تابعین.
چاپ : هوگلی - مطبع احمدی (۱۲۴۹ھ)
دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۱۶ھ)
لاهور - مطبع علی (س - ن)

۵- ترجمه از رشید احمد انصاری

چاپ : علی‌گڑھ - مطبع احمدی (۱۳۳۲ھ)
دهلی - مکتبهٔ برهان (س - ن)
لاهور - شیخ محمد بشیر و فرزندان (س - ن)

ترجمهٔ دیگر

از محمد سلیم عبدالله ، در آغاز احوال و آثار مؤلف را به اختصار بیان نموده است.

چاپ : کراچی ، اردو اکادمی سنده (۱۳۸۰ھ)

۷- ترجمه از حبیب الرحمن صدیقی

چاپ : با متن اصلی و ترجمهٔ عربی و اردو - کراچی - محمد سعید (س-ن).

☆ الکلمات الراجحه فی تفسیر سورة الفاتحه

از محمد عبدالله بهلوی (۱۳۹۸ھ) خلیفه فضل علی قریشی [تذکره علمائے پنجاب ، ص ۳۳۹]

۸- ترجمه از عبدالله طالوت

چاپ : نواب شاه - بسعی و اهتمام محمد صالح (س - ن).

☆ مصباح العاشقین : تفسیر سورهٔ والضحیٰ

از بهاءالدین محمود بن ابراهیم ، نبیرهٔ بندگی مخدوم قاضی حمیدالدین ناگوری (م ۶۴۱ھ) ، نثر آمیخته به نظم است.

قاضی ناگوری از تفاسیر معتبر و احادیث نبوی و از کتب دیگر مطالبی دربارهٔ تفسیر سورهٔ والضحیٰ اخذ کرده و برای مؤلف بیان نموده - تاریخ تولد و وفات بهاءالدین محمود در هیچ کتاب معروف بدست نیامد اما

Marfat.com

متن های ادبی هشتم هجری است ـ

ان هور ـ مطبع اسلامیه (۱۳۲۹ھ)

۹ـ ترجمه از ناشناس

چاپ : لاهور

☆ **المقدمه فی قوانین ترجمه**

از شاه ولی الله دهلوی (م ۱۱۷۶ھ) ، مقدمهٔ فتح الرحمن (ترجمهٔ قرآن) است درین مبحث که فن ترجمهٔ قرآن چگونه باید انجام گیرد.

چاپ : با ترجمه قرآن ، میرتھ ـ مطبع هاشمی (۱۲۸۵ھ).

۱۰ـ ترجمه

از حفظ الرحمن سیوهاروی (م۱۳۸۲ھ) ، یکی از همکاران ندوة المصنفین دهلی و مؤلف ''قصص القرآن''.

چاپ : در مجلهٔ ''برهان'' (دهلی) بابت ذی قعده و ذی الحجه ۱۳٦٤ھ

☆ **مواهب علیه :** تفسیر حسینی

از ملا کمال الدین حسین فرزند علی واعظ کاشفی بیهقی (م ۹۱۰ھ) ، بفرمائش امیر علی شیرنوائی (۸٤٤ھ-۹۰۷ھ) ، یک تفسیر مفصل قرآن بنام ''جواهر التفسیر'' در چهار جلد آغاز نموده بود ولی چون به طول انجامید، پس از جلد یکم ، تفسیر کوتاهی برای امیر تالیف نمود ـ مصنف این تفسیر را در غرهٔ محرم آغاز و در ۲ شوال ۸۹۹ھ بپایان برده چنانکه از قطعه تاریخ بر می آید :

با خامه که این نامهٔ اقبال نوشت
و انجام سخن بیمن انفال نوشت
گفتم مه و روز و سال و تاریخ نویس
فی الحال دوم ز شهر شوال نوشت

از کاشفی کتب معروف مثل انوار سهیلی و روضة الشهداء هم یادگار است ـ

چاپ : بکوشش محمد رضا جلالی نائینی ، تهران

Marfat.com

۱۱- **قرآن مجید** با ترجمہ ... ولی اللہ (فارسی) و ۔
شدہ ۔ بر کنارہای صفحات آن ترجمۂ تفسیر عزیزی و بر ۔ حسینی
از ناشناس باختصار مندرج است.
چاپ : دہلی مطبع میور (۱۳۰۸ھ)

۱۲- **تفسیر پارۂ عم**
ترجمہ از تفسیر حسینی ، نام مترجم مذکور نیست
نسخہ خطی : حیدر آباد [قاموس ، جلد اول]

۱۳- **تفس ۔ قادری**
ا ۔ فخرالدین قادری
چاپ : لکھنؤ ۔ مطبع منشی نولکشور (۱۲۹۷ھ) ، فقط مقدمۂ تفسیر حسینی (ترجمہ)، دہلی (۱۳۱۹ھ)

Marfat.com

متن های ادبی

Marfat.com

حدیث رسول ﷺ و دربارهٔ حدیث

☆ **اربعین جامی :** چهل حدیث

☆ **بستان المحدثین**

از شاه عبدالعزیز محدث دهلوی (م۱۲۳۹ ه) فرزند شاه ولی الله دهلوی ، در معرفی کتابهای حدیث و مؤلفین آنها ـ

چاپ : چند بار ، دهلی ـ نصرت المطابع (۱۲۹۳ ه)

۱ـ روض الریاحین

از عبدالسمیع دیوبندی ، بااضافات فواید و حواشی

چاپ : با تجدید نظر محمد بشیر دهلوی ، کراچی ـ نور محمد اصح المطابع (س ـ ن)

☆ **تیسیر القاری**

متن عربی (الصحیح البخاری) از محمد بن اسماعیل بخاری (م۲۷۶ ه) ، در احادیث رسول صلی الله علیه و آله وسلم ، شرح آن از نور الحق مشرق (م۱۰۷۳ ه) فرزند شیخ عبدالحق محدث دهلوی ، در شش جلد ، بنام اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۸ ه-۱۱۱۸ ه) نگاشته شده

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع علوی (۱۲۹۸ ه)

۲ـ ترجمه از قلندر حسن

چاپ : بنگلور (۱۲۹۴ ه)

Marfat.com

☆ **چهل حدیث :** اربعین جامی

از عبدالرحمن جامی (م ۸۹۸ھ) ، چهل سخن از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و هر سخن به دو بیت گزارش شده است ـ

چاپ : چند بار ، به تقریب پانصد و پنجاهمین سال ولادت جامی ، کابل ـ انجمن جامی (۱۳۴۳ ه ش)

۳ـ ترجمهٔ منظوم

از ظفر علی خان (م ۱۳۷۶ ه)

چاپ : لاهور ـ مرغوب بک ایجنسی (۱۳۳۶ ه) ، لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (۱۳۷۶ ه)

٤ـ مخزن نجات

از شرف الدین احمد خان.

چاپ : رامپور (۱۳٤٥ ه).

☆ **سفرالسعادت :** صراط مستقیم

از مجدالدین محمد (م ۸۱۷ ه) فرزند یعقوب فیروز آبادی ، شاگرد تقی الدین سبکی و نگارندهٔ لغت عربی ''قاموس'' ، دراقوال و افعال پیامبر صلی الله علیه وسلم، در یک مقدمه و هفت باب بقرار زیر :

باب اول در طهارت پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم

باب دوم در نماز حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم

باب سوم در زکوٰة و صدقات

باب چهارم در صیام آن حضرت صلی الله علیه وسلم

باب پنجم در بیان حج

باب ششم در اذکار

باب هفتم در عموم احوال آن حضرت صلی الله علیه وسلم

این متن بسال ۸۰٤ ه به وسیلهٔ ابو الجواد محمد بن محمد فخروی مصری به عربی ترجمه شده و بنام ''سفر السعادت'' چاپ شده است

چاپ : چند بار ، لاهور ـ مطبع محمدی (۱۲۸٦ ه).

Marfat.com

۵- ترجمه از ناشناس

چاپ : لاهور - شیخ الهی بخش جلال الدین تاجران کتب (س - ن)

☆ شرح سفر السعادت

متن از مجدالدین محمد فرزند یعقوب فیروز آبادی ، گزارش از شیخ عبدالحق محدث دهلوی ، در ۱۰۳۳ ه به تکمیل رسانده است -

چاپ : چندین بار ، کلکته (۱۲۵۲ ه)

۶- مصباح الهدایت

از عبدالحئی واعظ

چاپ : بنگلور (۱۲۹۸ ه)

☆ عجالهٔ نافعه

از شاه عبدالعزیز دهلوی (م ۱۲۳۹ ه) ، در اصول حدیث ، در دو فصل و خاتمه :

فصل اول در ذکر فواید و غایات علم حدیث

فصل دوم در ذکر سند علم حدیث

خاتمه در علامات وضع حدیث و کذب راوی

چاپ : چندین بار ، دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۴۸ ه)

۷- ترجمه از ناشناس

چاپ : دهلی - مطبع روزانه اخبار (۱۳۲۳ ه)

۸- فواید جامعه بر عجالهٔ نافعه

ترجمه و شرح از عبدالحلیم چشتی

چاپ : کراچی - نور محمد اصح المطابع (۱۳۸۳ ه)

Marfat.com

Marfat.com

☆ اسرار الصلوٰۃ

از زین الدین علی بن احمد عاملی

۱- ترجمہ

از سید مرتضیٰ حسین

چاپ : لاہور - امامیہ مشن

☆ اعلاء کلمۃ اللہ فی بیان ما اھل بہ لغیر اللہ

از پیر سید مہر علی شاہ گولڑوی (م۱۳۵۶ھ) ، در مقدمہ و سہ باب و خاتمہ :

باب اول در بیان معنی آیت و ما اھل بہ لغیر اللہ

باب دوم در بیان شرایط ذبح و اقسام آن

باب سوم در بیان معنی نذر و مایتعلق بہ

در ۱۳۲۲ھ بہ پایان رسیدہ

چاپ : باترجمۂ اردو ، گولڑہ (۱۳۸۰ھ)

۲- ترجمہ

از فیض احمد مدرس مدرسۂ غوثیۂ گولڑہ

چاپ : گولڑہ (۱۳۸۵ھ)

☆ بدائع (منظوم)

از علی رضا ہندی ثم بغدادی ، در مسایل نماز و متعلقات آن از روی عقاید اہل سنت و جماعت

Marfat.com

چاپ : بارها ، ملتان (س ـ ن)

۳ـ ترجمه

از قاری خلیل الرحمن

چاپ : ملتان ـ مکتبهٔ شرکت علمیه (س ـ ن)

☆ تنویر القلوب

در بیان ارکان اسلام (نماز و روزه و زکوة و حج)

٤ـ تزکیة القلوب

از مفتی عبدالکریم خاکی

چاپ : کانپور ـ مطبع احمدی (۱۳۰۱ ه)

☆ جامع عباسی

از بهاءالدین محمد فرزند حسین عاملی معروف به شیخ بهائی (م ۱۰۳۰ ه) ، به نام شاه عباس صفوی اول (۹۹٦ه-۱۰٤۸ ه) ،در بیست باب نگاشته شده ، کتاب متد اول در فقه جعفری.

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع ذوالفقار حیدری، لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (۱۳۱۳ ه)

۵ـ ترجمه

از ناشناس

چاپ : دهلی ـ مطبع یوسفی

☆ جواب الاستفسار فی التعامل مع الکفار

از غلام العلی قصوری (م ۱۳۰٦ ه) فرزند حافظ محمد داود در اثبات این امر که برای مسلمانان شبه قاره خدمت به سلطنت انگلیسی جایز است

چاپ : لاهور

٦ـ کفار کی نوکری

ترجمه از مولوی داؤد ، نبیرهٔ نگارنده بود

چاپ : در مجلهٔ اهل حدیث (امرتسر) در سه اقساط بابت جمادی الاول و

Marfat.com

جادی الثانی ۱۳۵۸ ھ نشر شده -

☆ چهار باب

از شاه اهل الله دهلوی (م ۱۱۸۷ ھ) برادر خرد شاه ولی الله دهلوی ، در عقاید و مسایل فقه به موجب اهل سنت ، در چهار باب :

باب اول در بیان عقاید که دانستن آن به هر مسلمان لازم است

باب دوم در بیان آنچه عمل آن فرض یا واجب یا سنت یا مستحب است

باب سوم در بیان فضایل اعمال

باب چهارم در بیان بعضی از نصایح

چاپ : لکهنؤ - مطبع مصطفائی (۱۲۵۸ ھ)

۷- ترجمه

از ناشناس

چاپ : بامتن فارسی ، دهلی - مطبع روزانه اخبار (۱۲۸۳ ھ)

۸- فیوض برکت الله

از برکت الله سورتی

چاپ : کراچی - اداره تبلیغ القرآن (س - ن)

۹- نصیحت نامه

ترجمهٔ فقط باب چهارم که در بیان نصائح است ، و جمعاً ٤٢ نصیحت.

چاپ : در ضمن ''مجموعه وصایا اربعه''، حیدرآباد- شاه ولی الله اکاڈمی (۱۳۸٤ ھ)

☆ الحجة الفایحه لطیب التعیین والفاتحه

از احمد رضا خان بریلوی (م ۱۳٤۰ ھ) ، در اثبات فاتحه خوانی به تعیین روز و وقت ، به صورت استفتاء و جواب از روی استنباط فقه حنفیان

۱۰- بینهٔ واضحه در بیان حسن تعیین و فاتحه

از محمد عبدالحکیم شرف قادری، در آغاز آن سوانح احمد رضا خان بریلوی را درج نموده است

Marfat.com

چاپ : هری پور - دارالعلوم اسلامیه رحمانیه (۱۳۸۹ھ)

✯ حقوق الاسلام : حقیقت الاسلام

از قاضی ثناء الله پانی پتی(م۱۲۲۵ھ)، نگارندهٔ ''ما لابد منه'' و ''تذکرة الموتی و القبور'' ، در حقوق خالق و بندگان وی

چاپ : بارها ، لکهنؤ - (۱۲۶۰ھ)

لاهور - مطبع امید (س - ن)

۱۱- ترجمه

از پرفسور وحید الدین سلیم (م ۱۳۴۷ھ)

چاپ : پانی پت - مطبع حالی (س - ن)

به اضافه پیش گفتار محمد اسمعیل پانی پتی ، کراچی - پاک اکادمی (۱۳۸۲ھ)

✯ حیرت الفقه

از ابو سعید شریف قریشی ، در مسایل فقهی ، باعنوان های کتاب و بروش ''سوال و جواب'' : کتاب طهارت ، کتاب صلوة ، کتاب روزه ، کتاب در بیان مسایل متفرقه ، به نام سلطان محمود شاه بن ابراهیم شاه معنون است.

۱۲- ترجمه

از سید ابراهیم حسینی.

چاپ : کانپور - مطبع رزاقی (۱۲۸۷ھ).

✯ خلاصة الفقه

از عبداللطیف لاهوری ، در احکام فقه بموجب اهل سنت ، در هیجده باب و هر باب در چند فصل ، نثر آن روان و سلیس است

چاپ : بار ها

۱۳- ترجمه

از عبدالواحد رامپوری

چاپ : کانپور - مطبع نظامی (۱۲۹۵ھ)

Marfat.com

۱۴- کشف الخلاصه (منظوم)

از شجاع الدین برهانپوری (م ۱۲۵۶ھ) ، در سه صد و هشتاد و سه ابیات سروده است

چاپ : بمبئی - مطبع فتح الکریم (۱۲۹۹ھ)

بمبئی - مطبع علوی

☆ الدلیل القوی علی ترک القراة المقتدی

از احمد علی محدث سهارنپوری (م ۱۲۹۷ھ) ، در اثبات این امر که در نماز جماعت ترک قرأت سورة فاتحه برای مقتدی لازم است، این رساله دررد تردید عالمی از اهل حدیث محمد شاه لدهیانوی نگاشته شده

چاپ : دہلی - مطبع احمدی (۱۲۷۰ھ)

۱۵- ترجمه

از مؤلف (احمد علی سهارنپوری)

چاپ : دهلی - مطبع رحیمی (۱۲۹۵ھ)

☆ ذخیرة العباد

در عقاید و مسایل فقهی

۱۶- هدایت العباد

ترجمهٔ بخشی بابت مسایل روزه

چاپ : حیدر آباد دکن - مطبع حیدری

☆ رساله تراویح

از غلام رسول قلعوی (م ۱۲۹۱ھ) ، در اثبات این امر که بیست رکعات نماز تراویح مسنون است ، به سال ۱۲۹۰ھ نگاشته است.

چاپ : لاهور - مطبع محمدی (۱۲۹۱ھ)

۱۷- ترجمه و حواشی

از محمد سرفراز خان صفدر

چاپ : با متن فارسی ، گکهر منڈی (پنجاب) - انجمن اسلامیه (س - ن

Marfat.com

✡ رساله در مذهب فاروق اعظم

از شاه ولی الله دهلوی فرزند شاه عبدالرحیم ، بخشی از «ازالة الخفاء» است اما از روی موضوع مستقل بالذات است.

نیز رک : «ازالة الخفا عن خلافت الخلفاء» در بخش تاریخ

۱۸- فقهٔ عمرؓ

از ابو یحیی امام خان نوشهروی

چاپ : لاهور ـ اداره ثقافت اسلامیه (بار سوم : ۱۳۹۶ھ)

✡ رساله سیفیه در مسایل فقهیه

از سید مهدی علی فرزند سید مقصود علی ، بسال ۱۲۳۱ھ :

«گفت نامی جناب شرع شریف» فقهی ست بـــه روش سیـاق

به نام مظفر الدوله ناصر الملک سیف الدین حیدر معنون است.

۱۹- حدائق اثنا عشریه

از سید سیف الدین حیدری ، در ۱۲۵۵ھ به اردو ترجمه شده

نسخهٔ خطی: کتاب خانه اندیا آفس لندن

✡ رساله عقیقه

از تراب علی لکهنوی (م ۱۲۸۱ھ) فرزند شیخ شجاعت علی ، در مسایل عقیقه و تسمیهٔ نوزائیدگان

۲۰- ترجمه

از محمد نظام شاهجهانپوری (م ۱۳۰۸ھ)

چاپ : کانپور (۱۲۷۷ھ)

✡ رساله نکاح

از ملا محمد باقر فرزند محمد تقی مجلسی، در نکاح و انواع تعبیرات وصیغ آن

چاپ: درضمن مجموعه «رسایل سبعه» لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور

۲۱- ترجمه

از محمد حسین آزاد فرزند محمد باقر دهلوی ، به اضافهٔ حواشی

Marfat.com

چاپ : دهلی ـ مطبع جعفریه (س ـ ن)

رامپور ـ در [''مشاهیر کے اولین صحیفے'' (مرتبه : عابد رضا بیدار)ـ ۱۳۹۰ھ] ، ص ۹۱-۱۰٤

☆ رسایل الارکان

از عبدالعلی محمد بحر العلوم (م ۱۲۲۵ھ) فرزند ملا نظام الدین محمد سهالوی ، نگارندهٔ شرح مثنوی معنوی ، در مسایل نماز و روزه و زکوة و حج به روش فقه احناف

چاپ : چند بار

۲۲- انوار الایمان

چاپ : دهلی ـ مطبع انوری

☆ زاد الآخرت

از مولا بخش ، دربارهٔ مراسم تجهیز و تکفین و جنازه

۲۳- ترجمه

از عبدالحی

چاپ : مدراس ـ مطبع نظام المطابع (۱۲۸۹ھ)

۲٤- مسایل موتی

از سعید بخت

چاپ : لکهنؤ ـ فخر المطابع (۱۳۲۸ھ)

☆ شرائع الاسلام

از عبدالغنی فرزند ابی طالب کشمیری ، در مسایل حلال و حرام از روی فقه جعفری ـ این کتاب ترجمه ای ست از تصنیف شیخ ابو القاسم جعفر حلی که بزبان عربی است

۲۵- ترجمه شرائع الاسلام موسوم به جامع الرضوی

در دو جلد

از عابد حسین جعفری

Marfat.com

✡ علم الفرائض

از عنایت الله ، در مسایل ارث

۲۶- ترجمه

از نوازش علی خان مراد آبادی

نسخهٔ خطی : کتاب خانه دانش گاه دهلی

[رک : اردو مخطوطات ، ص ۱٤٥]

آغاز : الحمد لله الذی میراث السموات والارض

✡ عمدة البیان فی اعلان مناقب النعمان

از غلام دستگیر قصوری (م ۱۳۱۵ھ) در اثبات تقلید فقهی و مناقب امام ابو حنیفه(م. ۱۵۰ھ)، در رد معیار الحقائق (تالیف میان نذیر حسین دهلوی) است

چاپ: لاهور (۱۲۸۵ھ)

۲۷- ترجمه

از مؤلف

[رک : اختر راهی - تذکرهٔ علمای پنجاب ، ج ۲ ، ص ٤۲٦]

✡ فتاوی شاه رفیع الدین

از شاه رفیع الدین (م ۱۲۳۳ھ) فرزند شاه ولی الله ، در مسایل فقه که حاوی جواب شانزده سوال است.

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۲۲ھ)

گوجرانواله - نصرت العلوم (۱۳۸۱ھ)

۲۸- ترجمه

از سید دوست محمد

چاپ : میرتھ - مطبع عصر جدید (س - ن)

۲۹- احکام الدین

از ابو الریحان محمد رمضان

Marfat.com

چاپ : لاهور - نوری کتب خانه (۱۳۸۱ھ)

☆ فتاوی عزیزی

از شاه عبدالعزیز دهلوی فرزند شاه ولی الله دهلوی ، نگارندهٔ «بستان المحدثین» ، در مسایل فقهی به روش احناف

چاپ : چند بار - لکهنؤ

۳۰- ترجمه

از نواب علی و عبدالجلیل

چاپ : کراچی - ایچ - ایم سعید

☆ کشف العجاب عن مسایل الستر و الحجاب

در عفت و حیا و پرده

۳۱- رساله گوشه

از محمد قمر الدین

چاپ : با ترتیب و تدوین حافظ عبدالرحمن ، مدراس - مطبع نظام المطابع (۱۲۸۹ھ)

☆ کنز الدقائق : ترجمه

متن عربی از ابو البرکات عبدالله بن احمد نسفی ، در فقه حنفیان و از کتابهای درسی شبه قاره و افغانستان، ترجمهٔ فارسی از شاه اهل الله (م ۱۱۸۷ھ) برادر شاه ولی الله دهلوی

این ترجمه فارسی تا کنون بچاپ نرسیده است

۳۲- احسن المسایل

از محمد احسن نانوتوی (م ۱۳۱۲ھ) فرزند لطف علی ، حواشی ارزنده هم نگاشته و حسب ضرورت در ترجمه اضافه کرده است

چاپ : بریلی - مطبع صدیقی (۱۲۸٤ھ)

دهلی - مطبع مجتبائی (س - ن)

Marfat.com

✡ ما لابد منه

از قاضی ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ھ) ، در مسایل فقهی ، در نه کتاب و خاتمه ، هر کتاب درچند فصل ، کتاب اولین ''کتاب الایمان'' و کتاب آخرین ''کتاب الاحسان و التقرب'' است.

چاپ : بار ها، کانپور - مطبع نظامی (۱۲۸۰ھ)

لاهور - سراج الدین و پسران (۱۳۶۸ھ)

۳۳- کشف الحاجه

از محمد نور الدین فرزند محمد اشرف، متوطن اسلام آباد (چاتگام) به سال ۱۲۶۲ھ ترجمه نموده

چاپ : چند بار ، میرتھ - مطبع قاسمی

لکھنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹٤ھ)

لاهور - حاجی ملک دین محمد (س - ن)

۳٤- ترجمهٔ دیگر

از سعید الرحمن

چاپ : دهلی - مکتبه جامعه ملیه (۱۳٤۰ھ)

✡ مائة مسایل

از شاه محمد اسحاق دهلوی (م ۱۲۶۲ھ) فرزند محمد افضل ، جواب صد استفسارات بابت شرک و بدعت و اثبات توحید ، مبنی بر کتاب های مهم اهل اسلام ، بروش سوال و جواب است

چاپ : چند بار ، لاهور - مطبع امید (س - ن)

دهلی - مطبع مصطفائی (۱۲۸۳ھ)

۳۵- ترجمه

از احمد الله بن دلیل الله صدیقی ، در ۱۲٤۵ھ

نسخهٔ خطی : کتاب خانه انديا آفس لندن

✡ مجموع سلطانی : مجموعه سلطانی

از گروهی که بدستور سلطان محمود غزنوی (م ٤۲۱ھ) ، گرد آمده

Marfat.com

بودند تا مهم وی را پاسخ گویند (دیباچه) ، در ٤٤ باب و فصل ها ، در مسایل عبادات با استدلال به قرآن و حدیث

چاپ: چندین بار چاپ شده است، لکهنؤ- مطبع مسیحی (۱۲۱۳ ه)

۳٦- ما یغنی ترجمه مجموع سلطانی

از نور الله حسین مدراسی

چاپ : مدراس

✡ مسایل اربعین فی بیان سنت سید المرسلین

از شاه محمد اسحاق (م۱۲٦۲ ه)، نگرندهٔ "مائة مسایل" ، در احکام شرع بابت مراسم زایش و عروسی و موت ، و تنقید بر مراسمی که در میان مسلمانان شبه قاره رایج اند ، به سال ۱۲٥٥ ه نگاشته شده

چاپ : بار ها ، دهلی - مطبع محمدی (۱۲٦۰ ه)

۳۷- تحفة المسلمین

از ملا محمد نظام شاهجهانپوری (م ۱۳۰۸ ه)

چاپ : لکهنؤ- مطبع علی بخش (۱۲٦٦ ه)

با ترتیب محمد مقتدی شروانی ، علی گره (۱۳۷۸ ه)

۳۸- خصائل المسلمین

از سید ابو احمد سجاد بخاری (فاضل دیوبند) با پیش گفتار حاوی احوال شاه محمد اسحاق دهلوی

چاپ : راولپندی - کتب خانه رشیدیه (۱۳۸۱ ه)

۳۹- رفاه المسلمین فی شرح مسایل اربعین

ترجمه و شرح مسایل اربعین از سعد الدین عثمانی بدایونی (م ۱۲۸۳ ه) که نخستین ترجمه مسایل اربعین است ، در ۱۲٥٦ ه به اردو آمده

چاپ : دهلی (۱۳۰۸ ه)

کانپور - مطبع قومی (۱۳۳۲ ه)

بریلی - مطبع صدیقی

Marfat.com

۴۰- مسایل اربعین

از مولوی عبدالله بن میر بهادر علی حسینی

[رک : مجله الولی (حیدر آباد) بابت جون ۱۹۷۵ میلادی]

☆ مفتاح الصلوة

از فتح محمد محدث برهانپوری ، در واجبات و سنن نماز، به سال ۱۰۶۱ ه نگاشته ، برای شیخ احمد بن سلیمان که یکی از خواهر زادگان مولف بوده ، در چهار باب.

۴۱- **خزانهٔ حسنات** (منظوم)

از سید امام الدین علی دهلوی کامل ، در ۱۱۸۲ ه سروده است

نسخهٔ خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۱۴۷-۱۴۹

آغاز : حمد حق دم بدم هزار کروں

شکر هر لحظه بے شمار، کروں

۴۲- مصباح الصلوٰة

از شاه سعید الدین کرنولی ، به سال ۱۲۴۱ ه ترجمه شده

چاپ : بمبئی - مطبع رحمانی (۱۲۶۴ ه)

بمبئی - مطبع اسماعیلیه (۱۲۷۰ ه)

☆ منصب امامت

از شاه محمد اسمعیل دهلوی (م۱۲۴۶ ه) فرزند شاه عبدالغنی فرزند شاه ولی الله دهلوی ، در دو باب و خاتمه :

باب اول در حقیقت امامت

باب دوم در اقسام امامت

چاپ : کلکته - مطبع مظهری (۱۲۶۵ ه)

دهلی - مطبع فاروقی (۱۲۹۴ ه)

۴۳- **درجات امامت**

از عبداللطیف قرشی ، در ۱۳۰۶ ه به اردو منتقل شده

چاپ : با متن فارسی ، دهلی - مطبع فاروق

Marfat.com

٤٤- ترجمهٔ دیگر

از محمد حسین علوی

چاپ : لاهور - گوشهٔ ادب (۱۳۸۹ھ)

☆ منهج الرشاد لتقلید العباد

از شیخ جعفر بن مولا حسین شستری (م ۱۳۰۳ھ) در اصول ایمان و مسایل فقهی از روی استنباط فقه جعفری (ذریعه ۲۳ : ۱۸۵).

چاپ : چند بار ، لاهور - مطبع بی نظیر (۱۳۱۳ھ)

٤٥- اساس الاعتقاد

از سید حسین مجتهد

چاپ : لاهور - کتب خانهٔ حسینیه (۱۳۷۳ھ)

☆ نام حق (منظوم)

از شرف الدین بخاری ، در ۶۹۳ھ سروده شده :

نودو سه برفت، شش صد سال از وفات رسول تا امسال
نیمهٔ از جمادی الاول بود ، کاین نظم گشت مستکمل

در ده باب ، در بیان مسایل وضو و نماز و روزه ، کتاب درسی است

چاپ : بار ها ، ملتان - مکتبه شرکت علمیه (س - ن)

٤٦- ترجمه

از ناشناس ، پس از ۱۲۰۰ھق

نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ۳۲۰

آغاز : نام سے اللہ تعالی کا اوپر زبان کی بھی چلانا ہے . . .

٤٧- ترجمه دیگر

از عبداللطیف لطیف

نسخه های خطی : فهرست کتب خانه اهل اسلام مدراس و آصفیه ج ۱ ص ۱۱۱۸

[رک : قاموس جلد اول ، شمارهٔ ۲۷۱۰]

Marfat.com

۴۸- ترجمه منظوم

از شاه مستان (؟ مستعان)

نسخهٔ خطی : کتاب خانه عمومی خیر پور (پاکستان)

آغاز : نام حق کا کیا هوں ورد زبان
ذکر اس کا ہے راحت دل و جان

[رک : سنده میں اردو مخطوطات ، ص ۱۸۶-۱۸۷]

۴۹- ترجمه منظوم

از سرمست ، در سال ۱۱۶۲ ھ سروده شده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ، شماره ۵۰

آغاز : نـام حق کا زبان پر جـاری کر
جان اور دل سے اوسے یاری کر

Marfat.com

کلام و عقائد

☆ **اثبات الرجعت :** تحقیق رجعت

☆ **انیس الواعظین**

از ابوبکر بن علی قرشی سندی ، در احکام صدق و یقین ، در چهل مجالس ، برای واعظان نگاشته شده.

چاپ : به تصحیح و تحشیه حکیم عبدالرشید عبدالعزیز لاهوری ، لاهور ـ شیخ جلال الدین تاجران کتب (س ـ ن)

۱- جلیس الناصحین

از برکت الله

چاپ : کلکته ـ محمد سعید (۱۳۲۶ ه)

☆ **ایضاح الحق الصریح فی احکام المیّت و الضریح**

از شاه محمد اسمعیل شهید (۱۲٤٦ ه) فرزند شاه عبدالغنی فرزند شاه ولی الله ، در رد بدعات و مراسم قبیحه ، در مقدمه و خاتمه

چاپ : دهلی ـ مطبع فاروقی (۱۲۲۷ ه)

۲- ترجمه

از عبداللطیف سونی پتی

چاپ : حامل المتن ، دهلی ـ کتب خانهٔ اشرفیه (۱۳۰٦ ه)

☆ **البلاغ المبین باتباع خاتم النبیین**

این اثر دینی منسوب به شاه ولی الله محدث دهلوی (م ۱۱۷٦ ه) است ا.

Marfat.com

اهل تحقیق مثل مولانا غلام رسول مهر (م ۱۳۹۱ھ) انتساب آن به شاه ولی الله را غلط می دانند ـ [رک : محمد ایوب قادری ـ مجموعهٔ وصایا اربعه ، حیدر آباد (۱۳۸٤ھ)]

موضوع این اثر مسئلهٔ توسل و زیارت قبور و عرس ها وغیره است

۳ـ ترجمه

از عابد الرحمن صدیقی

چاپ : کراچی ـ قرآن محل (۱۳۸۵ھ)

٤ـ ترجمهٔ دیگر

از رحیم بخش دهلوی

چاپ : لاهور ـ اداره ترجمان السنه (س ـ ن)

۵ـ تبلیغ حق

از محمد علی مظفری

چاپ : حیدر آباد دکن ـ ادارهٔ اشاعت اسلامیات ، لاهور : جماعت مسلمین (۱۳۷٦ھ)

☆ احکام فقه امامیه

دربارهٔ این متن ، هیچ اطلاعی نیافته ام

٦ـ ترجمهٔ احکام فقه امامیه

از ناشناس ، بعد از ۱۲۰۰ھ تالیف شده

نسخهٔ خطی : مکتوبه ۱۲۷٦ھ ـ سالار جنگ ، ص ۸۹

آغاز : الحمدلله رب العالمین. . . لیکن بعد حمدو صلوٰة کے یه رساله ہے- بیچ بیان اعتقادات اور عبادات اور دعاؤں کے لیے لکھا گیا ـ

☆ تحفهٔ اثنا عشریه

از شاه عبدالعزیز (م ۱۲۳۹ھ) بن شاه ولی الله دهلوی ، در رد شیعه ، به سال ۱۲۰۰ھ نگاشته شده است ، با عنوان های باب : باب یکم در حدوث مذهب شیعه ، باب دوم در مکاید آنها باب سوم در ذکر اسلاف آنها ، باب چهارم اخبار شیعه ، باب پنجم در الهیات آنها ، باب ششم در نبوت ، باب هفتم

Marfat.com

در امامت ، باب هشتم در معاد ، باب نهم در مسائل فقهی ، باب دهم مطاعن صحابه‌رض ، باب یازدهم خواص آن مذهب ، باب دوازدهم در تولا و تبرا ، هر باب به چند فصل تقسیم داده شده

چاپ : لکهنؤ - منشی نولکشور (۱۳۱۳ ه)

لاهور - سهیل اکادمی (۱۴۰۰ ه)

۷- تحفهٔ حسن

از سید احمد خان (م ۱۳۱۵ ه) مؤلف ''آثار الصنادید'' و زعیم سیاسی مسلمانان شبه قاره پاک و هند به سال ۱۲۶۰ ه ، فقط باب دهم و دوازدهم از تحفه اثنا عشریه را به اردو در آورده

چاپ : دهلی

۸- ترجمه :

از عبدالشکور لکهنوی (م ۱۳۸۱ ه) بانی دارالمبلغین لکهنؤ و مدیر رساله «النجم» (لکهنؤ)

چاپ : لکهنؤ - عمدة المطابع (۱۳۴۵ ه)

۹- هدیهٔ مجیدیه

از عبدالمجید خان

چاپ : دهلی - مطبع مصطفائی (۱۳۰۱ ه)

کراچی : نور محمد اصح المطابع

☆ تحفة الموحدین

منسوب به شاه ولی الله (م ۱۱۷۶ ه) فرزند شاه عبدالرحیم ، در حمایت اسلام از روی اصول اهل‌سنت ، درهفت فصل:فصل در رد بعض مغالطات، دربیان حقیقت معجزه و کرامت ، بیان اشراک فی العقیده ، بیان اشراک فی العبادت ، بیان امور ملحق به عبادات است، بیان شرک فی العادت، بیان بت پرستی و قبر پرستی

چاپ : مع ترجمه،کراچی - قرآن محل (س - ن)

۱۰- ترجمه

از عابد الرحمن صدیقی کاندهلوی

Marfat.com

چاپ : حامل المتن ، کراچی - قرآن محل (س - ن)

۱۱- ترجمهٔ دیگر

از محمد رحیم بخش مؤلف «حیات ولی»

چاپ : لاهور - اداره ترجمان السنه (۱۳۷۳ ه)

☆ تحقیق رجعت : اثبات الرجعت

از ملا محمد باقر مجلسی ، در اثبات رجعت ائمه قبل از قیامت

چاپ : بمبئی (۱۳۰۶ ه)

۱۲- ترجمه

از الطاف حسین

چاپ : دهلی - مطبع یوسفی (۱۳۲۸ ه)

☆ تذکرة المعاد

از قاضی ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ ه) شاگرد شاه ولی الله دهلوی و نگارنده تفسیر مظهری و ما لابدمنه ، در احوال و عقائد دربارهٔ قیامت

چاپ : چند بار ، کانپور - مطبع نامی (۱۲۸۸ ه)

۱۳- نافع العباد ترجمهٔ تذکرة المعاد

از مولوی ابو الریان محمد رمضان

چاپ : لاهور - نوری کتب خانه (۱۳۸۱ ه)

☆ تذکرة الموتیٰ و القبور

از قاضی ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ ه) که ذکرش در ضمن ''تذکرة المعاد'' آورده شده - در بیان موت و احوال بعد از موت - ماخوذ از تالیف جلال الدین سیوطی

چاپ : لاهور (۱۲۸۸ ه)

۱۴- ترجمه

از اقبال الدین احمد

چاپ : کراچی - واحد بک دپو (۱۳۸۷ ه)

Marfat.com

☆ تقریر دلپذیر فی شرح عدیم النظیر

از شاه عبدالعزیز دهلوی که یاد او در ''تحفهٔ اثنا عشریه'' گذشته

۱۵- ترجمه

از قاضی فهیم الدین متوطن میرتھ ، به سال ۱۳۲۶ھ تالیف کرده

چاپ : دهلی ـ افضل المطابع (۱۳۲۶ھ)

☆ تکمیل الایمان و تقویة الایقان

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) ، در عقاید اهل سنت و جماعت مثل نوعیت ایمان و جبرو اختیار و عذاب قبر و معراج و استمداد از اهل قبور وغیره ـ استشهاد از کتب عربی مثل عقاید نسفی کرده است

چاپ : در مراکز علمی شبه قاره بارها بچاپ رسیده

۱۶- اسلامی عقیدے

از انظر شاه کاشمیری فرزند انور شاه کاشمیری ، استاذ تفسیر دارالعلوم دیوبند

چاپ : دیوبند ـ خضر راه کتاب فروشی

۱۷- تحقیق الایمان

از شاه سعید الدین ، مترجم در ترجمه اختصار و التقاط نموده است ـ

نسخهٔ خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۶۸-۶۹

آغاز : حمد بے حد خاص اللہ تعالی کو سزاوار ہے کہ وہ لا شریک لہ کہ جس کی یگانگت کی دلیل راسخ ہے

۱۸- تکمیل الایمان

از اقبال احمد فاروق با حواشی مفیده از آثار احمد رضا خان بریلوی

چاپ : لاهور ـ مکتبهٔ نبویه (۱۳۹۰ھ)

۱۹- خلاصه تکمیل الایمان هندی

ترجمهٔ ملخص از ناشناخته

Marfat.com

چاپ : ویلور - نظام المطابع (۱۲۶۹ھ)

۲۰- تقویم الایمان

از محمد خان دهلوی

چاپ : دهلی [قاموس جلد اول ، شماره ۱۶۶۶]

۲۱- سبیل الجنان

از امیر علی

چاپ : کانپور (طبع دوم : ۱۲۹۸ھ)

۲۲- نعیم العرفان

از حکیم سید غلام معین الدین نعیمی ، به سال ۱۳۸۳ھ مرتب نموده

چاپ : لاهور - ادارهٔ نعیمیه رضویه (۱۳۸۳ھ)

☆ تلک عشرة کامله

از احمد دین

۲۳- ترجمه

از محمد عبیدالله

چاپ : قصور - به کوشش نظام الدین

☆ تنبیه الغافلین

از شاه رفیع الدین (م ۱۲۳۳ھ) فرزند شاه ولی الله ، در بیست باب ، در بیان عقاید و احکام شریعت به مطابق اصول اهل سنت و جماعت

چاپ : بارها بطبع رسیده ، لاهور - مطبع رفاه عام (س - ن)

۲۴- ترجمه

از بینی نراین جهان (م پس از ۱۲۴۵ھ) در ۱۲۴۵ھ نگاشته است.

نسخه خطی : بلوم هارت ، ص ۷

۲۵- ترجمه دیگر

از سید عبدالله بن سید میر بهادر علی حسینی با اضافات از احادیث نبی صلی الله علیه وسلم و داستان ها که مناسب با موضوع کتاب است.

چاپ : هوگلی - مطبع احمدی (۱۲۴۶ھ)

Marfat.com

کلکته - (۱۲۶۵ھ)

۲۶- ترجمهٔ دیگر

از ایرج خان [قاموس جلد ۱ ، شماره ۶۶۱۱]

۲۷- ترجمهٔ دیگر

از امین الدین و محمد تقی

با اضافات از طرف ترجمه نگاران

چاپ : دهلی - مطبع دارالسلام (طبع دوم : ۱۲۶۴ھ)

☆ توضیحات (حواشی) بر«المقالة الوضیة فی النصیحة و الوصیة»

المقاله الوضیة نگارش شاه ولی الله (م۱۱۷۶ھ) بوده ، برای حل مشکلات آن قاضی ثناء الله پانی پتی توضیحات و تشریحات را اضافه کرده

چاپ : با ترجمه ، حیدر آباد - شاه ولی الله اکادمی (۱۳۸۴ھ)

۲۸- ترجمه

ناشناخته

چاپ : حیدر آباد - شاه ولی الله اکادمی

☆ چهار باب

در بخش فقه گذشت

☆ حسن العقیده

از شاه ولی الله دهلوی ، در بیان عقاید اسلام

چاپ : دهلی - مطبع احمدی

۲۹- ترجمه

از سید سعادت علی خان

چاپ : علی گره - مطبع انستی تیوت (س - ن)

۳۰- ترجمهٔ دیگر

از پرفسور محمد سرور سابق مدیر مجلهٔ «الرحیم» (حیدر آباد)

چاپ : مجله ''الرحیم'' بابت شوال ۱۳۸۳ھ ، ص ۲۶-۳۴

Marfat.com

☆ حسینیه : مکالمات حسینیه

منسوب به ابو الفتوح رازی ،

رویداد مناظرهٔ حسینه کنیز امام جعفر صادق(رح)و ابراهیم بن خالد عوفی بصری منعقده در روزگار هارون الرشید ، ملا ابراهیم (م ۹۵۸ ه) فرزند ولی الله آن را بفارسی ترجمه کرده است

چاپ : چند بار ، تهران (۱۳۳٤ ه) - کتابفروشی حاج محمد علی علمی ، تهران (۱۳۷۲ ه)

۳۱- ترجمه

از سید عنایت حسین بهرسری ، به خواهش سید عابد علی

☆ خاتم النبیین

از محمد انور شاه کاشمیری (م ۱۳۵۲ ه) صدر مدرس دارالعلوم دیوبند ، در اثبات این امر که نبوت بر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم ختم شده- در مقدمه کتاب آمده است ''این مقاله ای ست در ختم نبوت و تفسیر کریم خاتم النبیین که در رد الحاد و زندقه و کفر و ارتداد [غلام احمد] کادیانی علیه ما علیه صورت تحریریست'' (ص ۳)

دیباچه به قلم مفتی عتیق الرحمن عثمانی است

چاپ : دابهیل - مجلس علمی (۱۳۵۳ ه)

۳۲- ترجمه و تعلیق

از محمد یوسف لدهیانوی ، اول متن و سپس ترجمه است ، مترجم تخریج آیات و احادیث کرده و هم تبویب کتاب نموده است.

پیش گفتار از محمد یوسف بنوری (م ۱۳۹۷ ه) شاگرد معروف مؤلف انور شاه کاشمیری

چاپ : ملتان - مجلس تحفظ ختم نبوت (۱۳۹۷ ه)

☆ دین حق

از شرف الدین عراقی

Marfat.com

۳۳- ترجمه
از محمد باقر نقوی
چاپ : کهجوا (بهار) - دفتر مجله ''الاصلاح'' (۱۳۸٤ ه)

☆ **ذخیرة العباد**
از محمد کاظم خراسانی در عقاید اهل تشیع

۳٤- **خزینة الرشاد**
از سید شریف حسین
چاپ : لاهور (۱۳۳۰ ه)

☆ **راه نجات :** وسیلة النجات (؟)
از شاه عبدالعزیز دهلوی

۳۵- ترجمه
از ناشناس
چاپ : کانپور - نظامی پریس (۱۲۸٤ ه)

☆ **رد روافض :** رد اهل تشیع
از مجدد الف ثانی ، احمد بن عبدالاحد سرهندی (م ۱۰۳٤ ه) در دیباچه می گوید : هند مرکز اهل سنت بود ، تا آنکه عبیدالله ازبک بر خراسان تاخت و اهل تشیع آن اقلیم را کشت و برخی پراکنده شده به هند آمدند، و به حکام و امراء تقرب گرفته ، و به نشر افکار خود پرداختند . آنگاه به «نامهٔ از بابکان» و پاسخ رستمداری اشاره می کند و آن پاسخ را محرک تالیف این رساله ذکر می کند
چاپ : با مکتوبات امام ربانی لکهنو - مطبع نولکشور

۳٦- ترجمه
از دکتر غلام مصطفی خان
چاپ : رامپور - به کوشش حشمت علی خان (۱۳۸٤ ه)

۳۷- **تائید مذهب اهل سنت مع فضائل صحابه و اهلبیت رضی الله عنهم**
ترجمه از محمد محبوب الهی

Marfat.com

چاپ : لاهور - اداره سعدیه مجددیه (۱۳۸۸ھ)

☆ رد شرک

از مولانا ولایت علی صادقپوری (م ۱۲۶۹ھ)

چاپ : در مجموعه ''رسائل تسعه''

باهتمام عبدالرحیم صادقپوری - پتنه

۳۸- ترجمه

از مولوی الهی بخش بهاری (۱۳۳٤ھ)

چاپ : در جنگ «''رسائل تسعه''» - مذکوره بالا

☆ رساله عمل بالحدیث

از مولانا ولایت علی صادقپوری (م ۱۲۶۹ھ) دربارهٔ اتباع حدیث و فقه ، وجه تالیف اینگونه بیان نموده شده :

''چون کثرت سوال یاران در اتباع احادیث و فقه وارد می گشت ، به دل گفتم که مختصری یک بار تحریر نمایم پیش هر مسائل عرض دارم که رفع تکلف بار بار و پیش یادگار باشد''

رساله مشتمل بر سه فصل بقرار زیر است :

فصل اول در استحسان فقاهت

فصل دوم در جواز و عدم جواز تقلید

فصل سوم در تسهیل علم قرآن و حدیث

چاپ : متن و ترجمه اردو - لاهور - مکتبه سلفیه (۱۳۸۵ھ)

۳۹- مسلک حدیث

از ابوبکر صدیق

چاپ : لاهور - مکتبه سلفیه (۱۳۸۵ھ)

☆ رساله نجاتیه

از محمد فاخر زائر اله آبادی (م ۱۳۰۳ھ) در ذات و صفات باری تعالی و مسائل کلامی

Marfat.com

چاپ : با اضافات نواب صدیق حسن خان

٤٠- ترجمه

از محمد اسحاق

چاپ : لاهور - جمعیت اهل حدیث

☆ سراج المومنین

ناشناخته

٤١- ترجمه

از حسین دکنی مرید سید حسن ، به سال ۱۱۸۷ ه

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ، ص ۷۲-۷۳

آغاز : خدا کو حمد بیحد ہے سزاوار
وهی ہے واحد ، وهی ہے کرتار

☆ سر الجلیل فی مسئلة التفضیل

از شاه عبدالعزیز محدث دهلوی (م ۱۲٤۳ ه) در فضیلت ابوبکرؓ و عمرؓ ، در آغاز رساله می گوید : ''چون از تسوید و تبییض تحفهٔ اثنا عشریه بعون عنایت الهی فراغت حاصل شد بعضی از دوستان صادق و یاران موافق با آرزوی تمام و اشتیاق مالا کلام استدعا نمودند که مسئله تفضیل را نیز تفصیلی لائق داده شود تا درین مباحث که نقل هر مجلس و مشغولهٔ هر محفلی اند باق نماند بنابرآن این رسالهٔ مختصره بطریق عجالة الوقت بتحریر آمد'' (ص : ۹۰)، منقسم بر یازده مقدمه.

این رساله در ''فتاوی عزیزی'' نیز مندرج است

چاپ : در کتاب ''فضایل صحابه و اهل بیت'' کراچی - پاک اکادمی (۱۳۸٤ ه)

٤٢- ترجمه

از مفتی محمد شفیع دیوبندی

چاپ : در مجله القاسم (دیوبند) به سال ۱۳٤۹ ه ، باردگر در کتاب «فضایل صحابه و اهل بیت» بامتن اصلی.

Marfat.com

۴۳- رساله اسرار

ترجمه ناشناخته

چاپ : دهلی - مطبع روزانه اخبار (۱۳۱۷ھ)

☆ شبستان نکات : شبستان خیال

از یحیٰی ابن سیبک فتاحی نیشابوری (م۸۵۲ھ)، به سال۸۴۳ھ تالیف شده، در مقدمه و هشت باب و خاتمه .

چاپ : مع ترجمه ، لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۲۷ھ)

۴۴- چراغ ایمان

از عبدالمجید خان

چاپ : رک - متن اصلی

☆ شروط اقتداء

از صبغت الله

۴۵- ترجمه

از محمد سعید

چاپ : مدراس - مطبع نظام المطابع (۱۲۹۰ھ)

☆ صحیفه رضویه

در عقائد اهل تشیع

چاپ : لاهور

۴۶- جواهر بهائیه

از سید شریف حسین

چاپ : لاهور - البرهان (۱۳۳۲ھ)

☆ عزیز الاقتباس فی فضائل اخیار الناس

از شاه عبدالعزیز محدث دهلوی فرزند شاه ولی الله در بیان فضایل خلفای اربعه و اهل بیت به زبان عربی ، مرزا حسن علی لکهنؤی شاگرد محدث دهلوی آنرا بفارسی در آورده ، در دو بخش ، فضائل خلفای راشدین و فضایل اهل بیت

Marfat.com

چون این طائفهٔ عالیه اخیار الناس است.

هیچ نسخه چاپی در نظر نیامده است

٤٧- ترجمه

از نظام الدین کیرانوی

چاپ : دهلی - مطبع احمدی (۱۳۳۲ھ)

لاهور - در ضمن مجموعهٔ ''فضایل صحابه و اهل بیت'' (۱۳۸٤ھ)

✡ عقاید جامی (منظوم)

از عبدالرحمن جامی (م ۸۹۸ھ) ، بعضی فهرست نگاران این کتاب را مستقل بالذات قرار داده است ، در حقیقت این بخشی است از مثنوی معروف ''سلسلة الذهب'' که بار ها در هند و ایران منتشر شده -

چاپ : بمبئی - مطبع حیدری (۱۲۸۷ھ)

مدراس - مطبع انوری (۱۳۱۰ھ)

٤٨- ترجمه

از احمد علی میسوری

[رک : - یادگار ضیغم]

٤٩- ترجمهٔ اردو عقاید جامی

از ناشناس

نسخهٔ خطی : کتاب خانه انجمن ترق اردو علی گره

٥٠- ترجمهٔ دیگر

از جمال الدین محمد

چاپ : مدراس - معدن فیض (۱۲۸۱ھ)

٥١- حمایت الاسلام ، ترجمهٔ عقائد جامی : حمایت نامه ایمان (ترجمهٔ منظوم)

از مظفر الدین ممالی حیدر آبادی به فرمائش نواب فضیلت جنگ مولوی حافظ انوار الله ، برای تعلیم و تدریس نواب اعظم جاه حمایت علی خان بهادر ، در دیباجه می گوید :

Marfat.com

یادگار میمنت تعلیم کے آغاز پر
اس رسالہ کا ہوا ہے ترجمہ بھی پُر اثر
نام شہزادے سے ہے موسوم یہ جو نیک نام
ہے حمایت نامہ ایمان مقرر اس کا نام
ترجمہ منظوم جو میں نے یہ اردو میں کیا
فیض ہے ، بس حضرت جامی کی روح پاک کا

به سال ۱۳۳۲ ه تالیف شده ، چون سروده شده :

کہہ دیا دل نے تمامی ترجمہ مقبول ہے

اسلوب ترجمه اینگونه است :

متن : بعد حمد خدا و نعت رسول
بشنو این نکته را بسمع قبول
ترجمه حمد حق ، نعت نبی کے بعد مومن جان لے
اس نصیحت کو مری دل سے یقیناً مان لے

چاپ : حیدر آباد (۱۳۳۲ ه)

☆ عقاید صوفیه

از شاه فتح محمد

۵۲- عقاید اله

از علیم الدین محمد، وکیل

چاپ : حیدر آباد دکن - مطبع ابو العلائی (۱۳۱۵ ه)

☆ عقاید نظامیه : نظام العقاید

☆ العقیدة المحمودیه

ناشناخته

۵۳- ترجمه

از محمود شاه

چاپ : لاهور - مطبع محمدی (۱۲۹۵ ه)

Marfat.com

✡ فیض الفیوض

از فیاض علی

چاپ : [رک : ترجمهٔ زیر]

٥٤- ترجمه

از مولوی الهی بخش عظیم آبادی بهاری (م ١٣٢٤ ه)

چاپ : باهتمام عبدالرحیم صادقپوری در مجموعه «رسائل تسعه» پتنه

✡ قرة العینین فی تفضیل الشیخین

از شاه ولی الله دهلوی ، در اثبات تفضیل ابوبکر و عمر بر جمله اصحاب نبی ، در سه «مسلک» (قسمت) و چند فواید :

مسلک اول - در ثبوت تفضیل شیخین بر سائر اصحاب از روی نقل

مسلک دوم - در تلویح آنحضرت بافضیلت شیخین

مسلک سوم - در بیان اجماع صحابه و تابعین بر آنکه افضل امت ابوبکر صدیق رض است بعد از آن عمر رض

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (١٣١٠ ه)

٥٥- ترجمه

از ناشناس

چاپ : دهلی - (١٣١٧ ه)

✡ قیامت نامه

از شاه رفیع الدین (م ١٢٤٩ ه) فرزند شاه ولی الله ، در علامات قیامت از روی قرآن و احادیث نبوی ، از مؤلف کتبی در فتاوی و تفسیر قرآن و فلسفه هم یادگار مانده است

چاپ : بارها بچاپ رسیده، در لکهنؤ ، بمبئی و پشاور

٥٦- آثار محشر

ترجمهٔ منظوم از محمد علی متخلص به محمد ، به سال ١٢٥١ ه سروده شده.

چاپ : لکهنؤ (١٢٦٣ ه)

Marfat.com

۵۷- علامات قیامت

از نور محمد ، مترجم تخریج آیات قرآن و احادیث هم کرده است.

چاپ : کراچی - نور محمد اصح المطابع (س - ن)

۵۸- قیامت نامه : آداب الآخرت

از محمد عبدالله بن بهادر علی ، به سال ۱۲۳۹ ه به اردو نظم شده.

نسخهٔ خطی : انجمن جلد ۲ ، ص ۷۰-۷۱

ادبیات جلد ۱ ، ص ۱۷۸

آغاز : حد سے باهر ہیں گے انعام خدا
کسے هو سکتا ہے شکر اس کا ادا

(به ظن قوی در بمبئی چاپ شده است)

۵۹- ترجمهٔ دیگر

از ناشناخته که معاصر مؤلف بوده ، به ظن قوی قدیم ترین ترجمهٔ «قیامت نامه» همین است

نسخهٔ خطی : کتاب خانه عمومی- لاهور (فهرست مخطوطات متفرقه ص ۸)

آغاز : حمد ہے لائق خدائے پاک کو
بے ستون جس نے رکھا افلاک کو

☆ مبدء و معاد

از شیخ احمد سرهندی معروف به مجدد الف ثانی (۹۷۱-۱۰۳٤ ه) ، این رساله را مولانا محمد صدیق کشمی (۱۰۵۱ ه) خلیفهٔ حضرت مجدد مرتب ساخته- تقسیمات بر اساس «منها» است جمعاً شصت و یک «منها» (فصل) است.

چاپ : دهلی - مطبع انصاری (۱۳۰۷ ه)

دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۱۱ ه)

امرتسر - مطبع مجددی (۱۳۳۰ ه)

لاهور- به کوشش عبدالمجید سیفی از طرف ادارهٔ سعدیه مجددیه (۱۳۸۵ ه)

Marfat.com

٦٠- ترجمه

که مترجم آن معلوم نشد

چاپ : لاهور - ملک فضل الدین و چنن دین (س - ن)

٦١- ترجمهٔ دیگر

از سید زوّار حسین شاه

چاپ : با متن اصلی، کراچی - ادارهٔ مجدّدیه (١٣٨٨ھ)

☆ المقالة الوضية فی النصيحة و الوصيت

از شاه ولی الله دهلوی (م ١١٧٦ھ) در ''کلمات چند که اولاد و احباب خود را بآن وصیت کرد'' و این وصایا در بارهٔ تمسک به عقاید اهل سنت و جماعت اند

چاپ : دهلی - مطبع احمدی (١٣١٧ھ)

دهلی - مطبع مجتبائی (١٣٣٦ھ)

حیدر آباد - در «مجموعهٔ وصایا اربعه» (١٣٨٤)

٦٢- ترجمه

از ناشناس

چاپ : حامل المتن، دهلی - مطبع احمدی (١٣١٧ھ)

٦٣- ترجمهٔ دیگر

از محمد ایوب قادری

چاپ : در ضمن «مجموعه وصایا اربعه» حیدر آباد (١٣٨٤ھ)

☆ نظام العقايد : عقاید نظامیه

از محمد فخر الدین چشتی نظامی (م ١١٩٩ھ) فرزند شاه نظام الدین

Marfat.com

اورنگ آبادی ، در عقاید احناف ، اخذ کرده از فقه اکبر (منسوب به امام ابو حنیفه) بیان نموده شده. چون در آغاز کتاب آمده است :

«استطاعت خود از جهت اختلاف مسائل این قدر نمی یافتم و طاقت عدم قبول سوال ایشان (اعزه و اقارب فرمودند که عقاید اهل سنت به قید قلم آرید) نیز نمی داشتم لهذا دست بدامن...امام اعظم رحمة الله تعالی علیه بواسطه فقه اکبر که تالیف امام اکبر است زدم و بعبارت آسان بیان نمودم»

چاپ : بریلی - مطبع صدیقی (۱۲۸۷ ه)

٦٤- ترجمه

از ناشناس

چاپ : پاک پتن (۱۳۸٦ ه)

استانبول - مکتبه ایشیق (۱۳۹۷ ه)

٦٥- ظرف الفواید

چاپ : دهلی - مطبع رضوی

[رک : منظور احسن عباسی - مخطوطات فارسیه ، ص ٧٥٤]

✡ وسیلة النجات

از شاه عبدالعزیز محدث دهلوی ، در اثبات این امر که فرقهٔ ناجیه اهل سنت و جماعت است ، این فتوی است در جواب استفساری ، این رساله در ضمن ''فتاوی عزیزی'' نیز مندرج است

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور

٦٦- احسن الحسنات

نام مترجم معلوم نیست

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۲۳ ه)

Marfat.com

۶۷- افضلیت شیخین

از محمد سیلمان انصاری ، دو مقاله نیز دربارهٔ صدیق رض و فاروق رض به قلم غلام رسول مهر (م ۱۳۹۱ ه) در پایان ایراد کرده است

چاپ : لاهور - مکتبهٔ سلفیه

۶۸- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : با تجدید نظر حکیم عبدالغفور (م ۱۳۸۳ ه) ، شامل «فضائل صحابه و اهل بیت» کراچی - پاک اکادمی (۱۳۸٤ ه)

☆ وصیت نامه

از شاه ولی الله دهلوی، این ''وصیت نامهٔ'' دیگری است و غیراز ''المقالة الوضية فی النصيحة و الوصية'' - متن این «وصیت نامه» بدست نیامده است

۶۹- تصنیف رنگین

ترجمهٔ منظوم از سعادت یار خان رنگین (م ۱۲۵۱ ه) به سال ۱۲۳۹ ه ، در دو صد و شصت ابیات سروده شده

چاپ : دهلی - مطبع دارالسلام (۱۲٦۳ ه)

در ضمن «مجموعه وصایا اربعه» حیدر آباد (۱۳۸٤ ه)

☆ وصیت نامه

از قاضی ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ ه) ، نگارندهٔ ''ما لابد منه''

۷۰- ترجمه

از محمد ایوب قادری

چاپ : در ''مجموعهٔ وصایا اربعه'' - حیدر آباد (۱۳۸٤ ه)

☆ هدیة الشیعتین

از غلام دستگیر قصوری (م ۱۳۱۵ ه)

در رد عقاید و نظریات شیعه و خوارج

چاپ : لاهور (م ۱۲۹۵ ه)

Marfat.com

۷۱- ترجمه
از مؤلف
چاپ : لاهور
[رک : اختر راهی ـ تذکرهٔ علمائے پنجاب]

۷۲- ترجمه کتابی ناشناخته
از شیخ ولی محمد فرزند جیون ، مبنی بر عقاید مسلمانان از اقوال پیامبر محمد صلی الله علیه وسلم و بزرگان دین ، اما نام تالیف و ترجمه در متن نیامده است ، و بنابر روایتی ترجمه از فارسی است
[رک : پیرس ، ص ۲۷-۲۸]

Marfat.com

ملل و نحل

☆ ازالة الاوهام

از رحمت الله کیرانوی (م ۱۳۰۸ھ) ، در رد و تغلیط عقائد و اعمال مسیحیان و دفع اعتراضات ایشان بر مذهب اسلام - نگارنده پس از ۱۲۷۳ھ از هند به حرمین شریفین هجرت کرده بود و در مکه معظمه رحلت کرده بود - بیاد وی مدرسه صولتیه به خدمت اشاعت علوم دینیه مشغول است -

چاپ : دهلی - سید المطابع (۱۲۶۹ھ)

۱- دافع الاسقام

از نور محمد مهتمم مدرسه حقانی لدهیانه ، در ۱۳۰۳ھ در روزنامه ''منشور محمدی'' (بنگلور) بچاپ رسیده

☆ باب الحیات : بوستان السیاح : مقالهٔ سیاح

☆ حقیقت نور پاک : سفر نامهٔ مهدی

از شیخ عزیز لاری در عقائد مهدویان بلوچستان و در سفر مهدی ایشان که به وسیلهٔ ملا محمد اتکی ، به سال ۱۰۲۹ھ تالیف شده -

۲- ترجمه

از ملا مزارعومرانی ، یکی از زعیمان ذکریان (مهدویان بلوچستان)

چاپ : کراچی (۱۳۹۲ھ)

Marfat.com

☆ دبستان مذاهب

منسوب به شیخ محسن بن حسن فانی کشمیری (م ۱۰۸۲ ه) ، اما بعضی فهرست نگاران ''دبستان مذاهب'' را اثر ذوالفقار آذرساسانی متخلص به مؤید قرار داده اند ، در ملل و نحل، دردوازده تعلیم و نیز خاتمه ای برای هر تعلیم:

تعلیم اول معرفت عقاید پارسیان

تعلیم دوم باز نمودن عقاید هندوان

تعلیم سوم در عقاید قرابتیان

تعلیم چهارم در عقاید یهود

تعلیم پنجم ترسایان

تعلیم ششم مسلمانان

تعلیم هفتم صادقیه

تعلیم هشتم واحدیه

تعلیم نهم روشنیان

تعلیم دهم الهیه

تعلیم یازدهم صوفیه صافیه

در خاتمهٔ هر تعلیم اصطلاحات و حکایاتی از آن‌گروه را آورده ست.

چاپ : بمبئی (۱۲۷۷ ه)

۳- اصول مذاهب

از شودهارام پهلواروی

چاپ : لاهور- مطبع متروالس (۱۴-۱۳۱۳ ه)

☆ ذکر وحدت

از پیر بخش قمبر شهداد زئی در عقاید ذکریان (مهدویان بلوچستان)

چاپ : با ترجمه آردو، باهتمام نور محمد غلام حسین ، کراچی (۱۳۹۶ ه)

۴- ترجمه

از ناشناس

Marfat.com

چاپ : بامتن ، کراچی

☆ الفرائد

از ابو الفضل بن محمد گلپائگانی (م ۱۳۳۷ ه) ، مبلغ معروف فرقهٔ بهائیه ، آورده است که شیخ الاسلام عبدالسلام قاضی القضاة علاقه قفقاز در رد ''کتاب ایقان'' دو رساله ها نگاشته، در جواب آنها این کتاب در حیطهٔ تحریر آمده، به سال ۱۳۱۵ ه، ''کتاب ایقان'' مقدس است نزد بهائیان. در «فرائد» عقاید اسلام هم مورد بحث است.

چاپ : سه یا چهار بار ، کلکته (۱۲۲۹ ه)

۵- ترجمه

از سید ابو العباس رضوی جارچوی.

چاپ : کراچی - محفل روحانی ملی بهائیان پاکستان (س - ن)

☆ کتابی دربارهٔ سید محمد مهدی

از سید یوسف، در احوال و عقاید سید محمد مهدی که در روزگار سکندر لودهی (۸۹۴ه-۹۶۱ه) دعوی مهدویت کرده، اطاعت گزاران و عقیدت کیشان وی به نام ''مهدویان'' در شبه قاره معروف اند

این کتاب بدست نیامده است -

۶- فیض عام قدس (منظوم)

از سید شهاب الدین مهدوی بسال ۱۱۶۴ ه (= فیض عام قدس) سروده است

نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ۹۸۷ و ۹۸۸

☆ مراة المخلوقات

از عبدالرحمن شاه ، در اثبات این مسئله که بشارات دربارهٔ آدم و حوا در کتابهای مقدسه هندوان مذکور اند

۷- بشارت مهادیو اور اسلام

از سید علی متقی

Marfat.com

چاپ : رائی بریلی ، باهتمام محمد نذیر (۱۳۲۶ ه)

☆ **مقالهٔ سیاح :** باب الحیات : بوستان سیاح

از زین العابدین فرزند سکندر شروانی سیاح ، در احوال و آثار محمد علی باب و بهاء الله بانیان مذاهب بابیان و بهائیان

چاپ : بمبئی

۸- ترجمه

از سید مصطفلی رومی

چاپ : رنگون - انجمن بهائیان (۱۳۲۶ ه)

☆ **مهدی نامه**

از قاضی ارتضا علی خان گوپامئوی ، دربارهٔ بعثت امام مهدی و حقیقت فرقه مهدویان

۹- ترجمه

از غوث محی‌الدین

چاپ : مدراس (۱۳۰۱ ه)

☆ **میزان الحق**

از پادری فاندر ، در رد عقاید اسلامی و حقانیت مسیحیت به سال ۱۲۵٤ ه بفارسی نگاشته شده

چاپ : کلکته

۱۰- ترجمه

از ناشناس

چاپ : آگره (۱۲۸۵ ه)

لاهور - پنجاب رلیجس بک سوسائٹی (۱۳۸۲ ه)

Marfat.com

فلسفه عملی (اخلاق و پند)

☆ آداب الصالحین

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ ه) ، در دیباچه می گوید :
"بعد از مدتی مطالعهٔ احیاء علوم الدین ـــ برخی از ربع معاملات را ترجمه کردم و کمتر چیزی باشد که از غیر آن کتاب در این جا آورده باشم" ،
در هفت باب :

باب اول آداب اکل.

باب دوم آداب نکاح

باب سوم آداب صحبت و اخوت

باب چهارم حقوق مسلم و قرابت و رحم

باب پنجم عزلت.

باب ششم آداب سفر.

باب هفتم امر به معروف و نهی منکر.

هر باب در چند فصل تقسیم داده شده.

چاپ : چند بار ، دهلی

۱- هادی الناظرین

از نواب قطب الدین خان دهلوی

چاپ : دهلی (۱۲۶۳ ه و ۱۲۹۰ ه)

Marfat.com

☆ آداب الطالبین

از خواجه شیخ محمد چشتی فرزند شیخ حسن محمد ، نبیره نصیرالدین چراغ دهلی ، در آداب طالبان عرفان و سلوک

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۱۱ ه)

۲- ترجمه

از الله دین (منشی فاضل)

چاپ : لکهنؤ (۱۳۰۸)

[قاموس جلد اول ، شماره ۴۹۱۱]

☆ اخلاق جلالی : لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق

☆ اخلاق محسنی : جواهر الاسرار

★ اخلاق ناصری

از خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲ ه) ، برای ناصرالدین ابو منصور حاکم قهستان در سال ۶۳۳ ه نگاشته - خواجهٔ طوسی ''کتاب الطهارت'' ابو علی مسکویه (م ۴۲۱ ه) را ترجمه کرده و دو باب دربارهٔ تدبیر منزل و سیاست مدن بر آن افزوده ، نیز هر کجا مناسب دید مطالب خود را اضافه نموده ، در یک مقدمه و سه مقاله :

مقاله اول در تهذیب اخلاق

مقاله دوم در تدبیر منزل

مقاله سوم در سیاست مدن

هر مقاله به فصل ها تقسیم داده شده -

چاپ: بارها در مراکز علمی هند و ایران بچاپ رسیده-

۳- ترجمه

ترجمه مقاله اول از اخلاق ناصری

از امین الله و ثیر ، در آغاز مترجم احوال و آثار طوسی را بیان نموده و در پایان حل لغات آمده

Marfat.com

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (س - ن).

٤- ترجمهٔ مقاله اول

از منظور عالم بدر ، در آغاز سوانح زندگانی طومسی و یاد داشتی دربارهٔ ''اخلاق ناصری'' آمده

چاپ : لاهور - عشرت پبلشنگ هاؤس (١٣٧٤ ه)

٥- ترجمهٔ دیگر

از منشی نظام الدین

چاپ : لاهور - مطبع متر بلاس (س - ن)

☆ **پند نامه :** پسر نامه : ولد نامه

از خواجه فرید الدین عطار (م ٦٢٧ ه) ، مثنوی اخلاقی در پیرامن هشت صد بیت در پندواندرز - در شبه قاره کتابی درسی بوده -

چاپ : بارها بچاپ رسیده است -

٦- تحفة الابرار

از مفتی غلام سرور لاهوری (م ١٣٠٧ ه) فرزند مفتی غلام محمد نگارندهٔ ''خزینة الاصفیاء''

چاپ : ترجمه میان سطر ها بامتن اصلی ، لاهور سراج الدین و چراغ دین تاجران کتب (س - ن)

٧- چشمهٔ فیض (منظوم)

از مولوی عبدالغفور نساخ

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور

٨- خم خانهٔ بدیع (منظوم)

از سعید قریشی که آن را به سال ١٣٨٢ ه (= خم خانه بدیع) سروده است - در پایان نیز حل لغات افزوده است -

چاپ : گجرات - مکتبهٔ رشیدیه

٩- رموز حیات (منظوم)

از راسخ عرفانی فرزند مولوی نور حسین گرجاکهی ، متوطن گوجرانواله

Marfat.com

چاپ : از طرف مترجم (۱۳۷۸ ه)

۱۰- کشتی نصیحت

از مولوی محمد حسین به سال ۱۳۳۸ ه سروده است ـ

[رک : مجله راهنمای کتاب، جلد ۷ ، ص ۲۹۳]

☆ پند نامهٔ سعدی : کریما

☆ تحفة النصائح

از یوسف گدا ، شاه راجو قتال جونپوری مرید خواجه نصیر الدین چراغ دهلی ، برای فرزند خود ابو الفتح ، در وعظ و پند و دین ، در ٤٥ باب به سال ۷۹۵ ه سروده بود ـ آمده است :

ابیات گفتم جملگی هفت صد بدان هشتادوشش
ابواب او شد چهل و پنج اندر حساب و هم حصر
هفصد نود پنج و دگر هجرت محمد مصطفیٰ
شهر ربیع الاخرین وقت ضحیٰ روز قمر

باب اول در معرفت حق سبحانه و باب آخر در مناجات و ختم کتاب

چاپ : بارها در مراکز علمی شبه قاره بطبع رسیده است ـ

۱۱- ترجمه

از قطبی رازی

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ص ۵۱

آغاز: بولوں صفت میں بے گنت ـ اس خالق جن و بشر

☆ جواهر الاسرار : أخلاق محسنی

از ملا حسین بن علی واعظ کاشفی (م ۹۱۰ ه) ، برای سلطان حسین مرزا بائقرا ، به نام پسرش محسن میرزا ، به سال ۹۰۷ ه نوشته شده ، در مقدمه و چهل باب :

چاپ : بارها ، کانپور ـ مطبع نولکشور (۱۲۹٤ ه)

تهران ـ (۱۳۲۹ ه)

Marfat.com

۱۲- بشیر الاخلاق

از بشیر الدین احمد مجددی محاسب حضور دارالاقبال بهوپال

چاپ : لاهور - شیخ جان محمد و الله بخش کنائی (۱۳۵۱ ه)

۱۳- گلشن اخلاق

از سید بنده علی

چاپ : پرتاپ گره - مطبع گلشن احمدی (۱۳۲۱ ه)

۱۴- گنج خوبی

از میرا من دهلوی منشی دانشکده فورت ولیم - کلکته ، نگارنده ''باغ و بهار'' ، به سال ۱۲۱۷ ه به آردو ترجمه شده

چاپ : کلکته - مطبع احمدی (۱۲٦٤ ه)

بمبئی - مطبع محبوب (۱۲۹۲ ه)

با مقدمه و تحقیق خواجه احمد فاروق ، دهلی

۱۵- محبوب الاخلاق

از راجه راجیشور راؤ اصغر

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۲۷ ه)

۱٦- ترجمهٔ دیگر

از قاضی سجاد حسین مدرس مدرسهٔ جامع مسجد فتح پوری دهلی

چاپ : دهلی - سب رنگ کتابفروشی

☆ رساله بهرام شاهیه

از میر سید علی همدانی معروف به شاه همدان (م ۷۸٦ ه) ، [illegible] سلطان محمد بهرام شاه بن سلطان خان ، حاکم بلخ و بدخشان ، در [illegible] و معاملات - به ظن قوی تاکنون چاپ نشده ، نسخه های خطی در کتاب خانه های معروف موجود اند.

نسخه های خطی : [احمد منزوی - فهرست نسخه های خطی فارسی ، جلد ۲]

Marfat.com

۱۷- **ترجمه**

از دکتر محمد ریاض

چاپ : در مجله ''اسلامی تعلیم'' (لاهور) بابت مارس و آوریل ۱۹۷۳ میلادی ص ۲۲-۳۰

☆ رساله دانش مندی

از شاه ولی الله فرزند شاه عبدالرحیم نگارندهٔ ''انفاس العارفین'' و کتابهای دیگر

چاپ : مع الطاف القدس ، گوجرانواله (۱۳۸٤ ه)

۱۸- **ترجمه**

از پرفسور محمد سرور جامعی ، باحواشی در مجله «الرحیم» (حیدر آباد) بابت ربیع الاخری ۱۳۸٤ ه ، ص ۵-۱۱

☆ ریاض العارفین

۱۹- **ترجمهٔ منظوم**

از محمد اسحاق ، در یازده باب ، به سال ۱۲۰٦ ه سروده ، در بارهٔ ترجمه می گوید :

فارسی سے تھی نثر یہ آشکار — میں کیا اس کو نظم سے زیب دار
فارسی کی بحر کی سیپی اندر — تھے چھپے یہ بے بہا لعل و گہر
میں نہنگ قلزم اخلاص ہو — فارسی کے بحر کا غوّاص ہو
لایا باہر لعل و گوہر بحر سے — رکھ دیا دکھنی میں اسے

[رک : نصیر الدین هاشمی - مدراس میں اردو ، ص ۱۷٦-۱۷۷]

☆ سیاست نامه

از نظام الملک طوسی (م ٤۸۵ ه) ، برای سلطان سعید ابو الفتح ملک شاه (م ٤۸۵ ه) ، در ٤۸٤ ه ، در پنجاه باب نگاشته شده ، در سیاست و تدبیر منزل، یکی ازاهم متون است

چاپ : اله آباد - رام نرائن لال (۱۳۵۰ ه)

به تصحیح و تعلیقات محمد قزوینی ، تهران - چاپ خانه حیدری (۱۳۳٤ ه ش)

Marfat.com

۲۰- ترجمہ

از شاہ حسن عطا

چاپ : کراچی - نفیس اکیدمی (س - ن)

۲۱- ترجمۂ دیگر

از پرفسور محمد منوّر ، پیش گفتار از عابد علی عابد و با حواشی بر متن از طرف مترجم

چاپ : لاہور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۱ھ)

۲۲- ترجمۂ دیگر

بخشی از سیاست نامہ

بہ قلم مولانا حشمت علی

چاپ : حیدر آباد سندھ - الانتظار (۱۳۸۰ھ)

☆ **عقبات :** قدوسیہ

از میر سید علی ہمدانی (م ۷۸۶ھ) برای حاکم کشمیر سلطان قطب الدین شاہ میری (۷۷۵ھ-۷۹۶ھ) نگاشتہ شدہ، سلطان مرید مصنّف بودہ ، در اخلاق و پند ، از روی تفکر سید علی ہمدانی اصل جمیع صفات رذیلہ و ذمیمہ چہار چیز است و آن ہا را در چہار ''عقبہ'' گزارش می کند :

اول : بخل

دوم : کبر

سوم : ظلمت

چہارم : ریا

چاپ : تہران (۱۳۲۷ھ)

۲۳- ترجمہ

از دکتر محمد ریاض

چاپ : در مجلّہ ''الولی'' (حیدر آباد) بابت آوریل و مہ ۱۹۷۳ میلادی ، ص ۶۰-۷۰

Marfat.com

☆ **فتوت نامه :** رساله فتوت : کتاب الفتوة

از میر سید علی همدانی ، در مفهوم و مقصود «فتوت» ، نثر آمیخته با نظم است

چاپ : استانبول (۱۳۸۱ ه)

به کوشش دکتر محمد ریاض ، لاهور ـ محکمه اوقاف پنجاب (س ـ ن)

۲۴- ترجمه

از پرفسور محمد مسعود احمد ، فقط بخش اول بچاپ رسیده

چاپ : در مجلّه الفرقان (لکهنؤ) بابت شوال و ذی قعده ۱۳۸۲ ه ، ص ۷۹-۸۸

۲۵- ترجمه و تحشیه

از دکتر محمد ریاض

چاپ : در مجلّه «فکر و نظر» (اسلام آباد) بابت ماه محرم ۱۳۹۱ ه ، ص ۶۷۷-۶۹۷

☆ **قابوس نامه**

از امیر کیکاوس فرزند سکندر فرزند قابوس ، در سال ۴۷۵ ه ، برای زندگانی موفق فرزند خود ، در چهل و چهار باب است ، یکی از متن های متداول سیاسی مسلمانان ایران است

چاپ : بمبئی (۱۳۳۱ ه)

به کوشش سعید نفیسی، تهران (۱۳۰۴ ه ش)

به تصحیح و اهتمام دکتر غلام حسین یوسفی ، تهران ـ بنگاه ترجمه و نشر کتاب (۱۳۴۵ ه ش)

۲۶- ترجمه

از میان محمد افضل

چاپ : لاهور ـ شاهکار کتب (۱۳۹۶ ه)

☆ **قدوسیه :** عقبات

Marfat.com

☆ **کریما :** پند نامہ

از سعدی شیرازی (م ۶۹۱ھ) ، کتاب درسی بودہ در شبہ قارہ ، باعنوان های : در ثنای پیامبر ، خطاب به نفس ، مدح کرم ، صفت سخاوت ، مذمت بخل ، بیان تواضع ، مذمت تکبر ، فضیلت علم، امتناع از صحبت جاهلان، صفت عدل ، مذمت ستمگری ، صفت قناعت ، مذمت حرص ، طاعت و عبادت ، مذمت شیطان ، شراب ، وفا ، شکر ، صبر ، راستی ، کذب ، صنعت پروردگار ، منع امید از مخلوق

چاپ : بار ها

۲۷- اردو کریما

ترجمۂ منظوم از صبر رضوی مخدوم

چاپ : شیخ پورہ مونگیر (۱۳۸۰ھ)

۲۸- ترجمہشیخ سعدی کے پند نامے کا (منظوم)

از مظهر علی خان ولا ، به سال ۱۸۰۲ء/۱۲۱۷ھ - چون در قطعه تاریخ آمده است :

کریما کا جب ترجمه کر چکا — تو مجھ سے میری طبع نے یه کہا
که تاریخ کہہ یادگارانه طور — سن عیسوی کے موافق بغور
اس فکر میں تھا که آئی ندا — ہوا ترجمه نظم میں یه ولا

۱۸۰۲ء

چاپ : کلکته (۱۲۱۷ھ)

۲۹- فیض کریم

ترجمه و شرح کریما از مولوی فیض احمد ککروی ، در سال ۱۳۸٤ھ ، اول ترجمه و سپس حل لغات و شرح هر بیت آمده است

چاپ : ملتان ـ مکتبه امدادیه (س.ن)

۳۰- گلشن شرافت (منظوم)

از سعید قریشی ، به سال ۱۳۸۱ھ (= پند خدای سخن) باحواشی مفیده

Marfat.com

و حل لغات ، در آغاز شرح حال سعدی شیرازی به اختصار نگاشته شده ـ
چاپ : گجرات ـ مکتبه رشیدیه (١٣٨١ھ)

٣١ـ وعظ سعید

از احمد سعید دهلوی ، میان سطرهای متن ترجمه و برکنار های صفحات تشریح و توضیح مضامین است ـ در آغاز احوال و آثار شیخ سعدی شیرازی ـ
چاپ : دهلی ـ مطبع نعمانی (١٣٤٨ھ)

٣٢ـ ترجمهٔ دیگر

از ناشناس
چاپ : لاهور ـ ملک سراج الدین و پسران (س ـ ن)

٣٣ـ ترجمهٔ دیگر

از عبدالرحمن
چاپ : کانپور ـ مطبع نظامی (س ـ ن)

٣٤ـ ترجمهٔ دیگر

از ناشناس
چاپ : بار ها ، لکهنؤ ـ مطبع نولکشور

٣٥ـ ترجمهٔ دیگر

از قاضی سجاد حسین مترجم پند نامه عطار و مثنوی معنوی
چاپ : ملتان ـ مکتبهٔ امدادیه (س ـ ن)

☆ کیمیای سعادت

از امام محمد غزالی طوسی (م ٥٠٥ھ) ، ترجمه وگزیده ای ست از احیاء علوم الدین (عربی) میان سالهای ٤٩٠ھ و ٥٠٠ نگاشته شده ، در یک مقدمه و چهار رکن :

رکن اول : در عبادات
رکن دوم : در معاملات
رکن سوم : در عقبات که آن را مهلکات گویند
رکن چهارم : در منجیات

Marfat.com

هر رکن به فصل ها تقسیم داده شده ـ یکی از اهم و متداول ترین متون اخلاق و دینی

چاپ : بار ها ، لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (۱۲۷۹ ه)

۳۶ـ اکسیر هدایت

از فخر الدین فرنگی محلی فرزند ظفر احمد صدیقی

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (۱۳۰۷ ه)

۳۷ـ خزینهٔ هدایت

ترجمه از عنایت حسین

[رک : قاموس جلد اول ، شماره ۵۵۸۲]

۳۸ـ گنجینهٔ معرفت

[رک : لباب جلد اول ، شماره ۹۲۹]

۳۹ـ هدایت العارفین

از عالم علی عظیم آبادی

چاپ : کلکته ـ مطبع مراة الاخبار (۱۲۷۶ ه)

۴۰ـ ترجمهٔ دیگر

از محمد مهدی واصف (م. ۱۲۹۰ ه) شاگرد صبغة الله قاضی الملک به سال ۱۲۷۰ ه نگاشته

چاپ : بمبئی ـ مطبع کریمی و مطبع فتح الکریم (بار سوم : ۱۳۴۹ ه)

۴۱ـ ترجمهٔ دیگر

از عنایت الله

چاپ : لاهور ـ اشاعت منزل (۱۳۶۹ ه)

۴۲ـ ترجمهٔ دیگر

از محمد سعید احمد نقشبندی

چاپ : کراچی (س ـ ن)

۴۳ـ ترجمهٔ دیباچه کیمیای سعادت

از سید احمد خان (م ۱۳۱۵ ه)

Marfat.com

چاپ : علی گره انسٹی ٹیوٹ گزٹ (۱۲۷۰ھ)

✯ گلدستهٔ باغ ارم

از شاه ابو المعالی قادری لاهور (م ۱۰۲٤ھ) ، در لطائف و نکات و حکم ، مشتمل بر چهار طراز به قرار زیر :

طراز اول : در بیان اخبار خواجه کائنات

طراز دوم : در لطائف انبیاء

طراز سوم : در اقوال حکماء به زبان بی زبانان

طراز چهارم : در نصائح

این گلدسته به سال ۹۹۰ھ به پایان رسیده ، چون نگارنده نوشته است :

المنة لله که شد از لطف کرام در نهصد و تسعین به شب عید تمام

«گلدسته باغ ارم» تا کنون چاپ نشده

٤٤- ترجمه

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

✯ لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق : اخلاق جلالی

از جلال الدین محمد بن احمد دوانی (م ۹۰۷ھ) ، در سیاست مدن و تدبیر منزل و اخلاق ، برای بهادر خان سلطان اوزن حسن بیگ آق قوینلو و سلطان جلیل پسر ش ، در سه‌لا مع بقرار زیر:

لامع اول : در تهذیب اخلاق

لامع دوم : در تدبیر منزل

لامع سوم : در تدبیر مدن

هر لامع در چند ''لمعه'' نگاشته شده

نگارندهٔ ''اخلاق جلالی'' می گوید که با کاستن و افزدون بر ''اخلاق ناصری'' کتاب مزبور را نگاشته است. بخشی از ''اخلاق جلالی'' در ضمن نصاب ''منشی فاضل'' بوده

چاپ : بار ها ، لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (۱۲۸۲ھ)

Marfat.com

به تصحیح محمد کاظم شیرازی ، کلکته ـ مطبع حبل المتین (۱۳۲۹ ه)

۴۵- جامع الاخلاق یا اخلاق جلالی

از مولوی محمد امانت الله ، در ۱۲۲۰ ه ترجمه کرده

چاپ : کلکته ـ مطبع احمدی (۱۲۶۴ ه)

لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (بار هفتم : ۱۳۵۰ ه)

۴۶- عین المعانی

فقط ترجمه لامع اول باحل لغات ، از شریف علی

چاپ : لاهور ـ تاج بک دپو (س ـ ن)

۴۷- اللآلی

از سجاد رضوی و مسلم هاشمی

چاپ : لاهور ـ فرمان علی و پسران (س ـ ن)

۴۸- معارج المعالی

از سید اقبال کاظمی زنجانی مدرس دبیرستان دولتی جهلم

چاپ : لاهور ـ شیخ مبارک علی (۱۳۵۰ ه)

۴۹- ترجمهٔ دیگر

از محمد دین مختار مدرس دانشکده خاور شناسی لاهور

چاپ : لاهور ـ مطبع پنجابی (۱۳۳۷ ه)

۵۰- ترجمهٔ دیگر

فقط بخشی از «اخلاق جلالی» از محمد شعیب

چاپ : لاهور ـ مطبع اسلامیه (۱۳۱۴ ه)

۵۱- ترجمه دیگر

از بشیر الدین احمد

چاپ : لاهور ـ شیخ جان محمد و الله بخش (۱۳۵۰ ه)

☆ معراج السعادت

از آخوند ملا احمد نراقی، درچهار باب و هر باب درچند مقام و فصل تقسیم داده شده :

Marfat.com

باب اول : در بیان شناختن نفس و مفاسد بیماریهای نفس و فواید صحت آن (چند فصل)

باب دوم : در سبب بدی اخلاق و بیان قوای نفس (هشت فصل)

باب سوم : در بیان محافظت اخلاق حسنه از انحراف و معالجات کلیه اخلاق رزیله (سه فصل)

باب چهارم : در تفصیل اخلاق حسنه و ذمیمه و فواید و مفاسد آنها (چند فصل)

چاپ : تبریز - دارالطباعت آقا میر فتاح (۱۲۷۳ھ)

بمبئی - مطبع حاجی شیخ عبدالوهاب (۱۲۹۶ھ)

۵۲- عروج السعادت

از محمد علی

[قاموس جلد اول ، شماره ۳۸۶۳]

۵۳- نجم السعادت

از محمد خان

چاپ : دهلی - عزیزیه کتب خانه

[قاموس جلد اول ، شماره ۳۸۵۹]

مونس جان

منسوب به شاه ابو المعالی قادری لاهوری ، مشتمل بر حکایتهای بصورت افروز و دلچسب ، در چهار مقاله بقرار زیر :

مقاله اول : در حقائق

مقاله دوم : در احادیث و کلمات مشائخ

مقاله سوم : در محبت

مقاله چهارم : در ذکر شاعران

۵۴- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

Marfat.com

☆ ہفت گلشن

از ناصر علی خان واسطی بلگرامی ، در ہفت گلشن (باب) :

گلشن اول : در بیان حکایت نصیحت آموز

گلشن دوم : در بیان تبدیلیٔ زمانہ

گلشن سوم : در آداب گفتار

گلشن چہارم : در آداب مباحثہ

گلشن پنجم : در آداب ملازمت

گلشن ششم : در نصائح حضرت امیر المؤمنین علیؓ بن ابی طالب

گلشن ہفتم : کلمات طیبات حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم

۵۵- ترجمہ

از مظہر علی خان ولا خلف سلیمان علی خان ، شاگرد نظام الدین ممنون ، بہ فرمائش دکتر گل کرست ترجمہ نمودہ است ، در سال ۱۲۱۶ھ۔

چاپ : بہ کوشش دکتر عبادت بریلوی، کراچی - اردو دنیا (۱۳۸٤ھ)

Marfat.com

Marfat.com

عرفان

☆ ابدالیه

از یعقوب بن عثمان بن محمود ، معروف به یعقوب چرخی (م ۸۵۱ ه) خلیفهٔ خواجه بهاء الدین نقشبند و نگارندهٔ تفسیر چند سوره از قرآن ، در مراتب و مناصب اولیاء الله ، که اخیار ، ابدال ، ابرار ، اوتاد و نقباء نامیده شده

چاپ : به کوشش دکتر غلام مصطفی خان در مجموعهٔ رسایل مشاهیر نقشبندیه ، حیدرآباد (۱۳۷۸ ه)

به کوشش محمد نذیر رانجها ، اسلام آباد - مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان (۱۳۹۸ ه)

۱- ترجمه

ترجمه و تحشیه از محمد نذیر رانجها ، در آغاز شرح زندگی نگارنده (یعقوب چرخی) را نوشته است

چاپ : لاهور - المعارف (۱۳۹۸ ه)

☆ ارشاد رحیمیه در سلوک نقشبندیه

از شاه عبدالرحیم دهلوی(م ۱۱۳۱ ه) مؤسس مدرسه رحیمیه دهلی و یکی از مؤلفان ''فتاوی عالمگیری'' ، در سلوک و عرفان نقشبندیه و اذکار و مصطلحات عرفا

چاپ : دهلی - مطبع دهلی (۱۳۲۱ ه)

Marfat.com

۲- ترجمه

از ناشناس

چاپ : با متن اصلی ، باهتمام ظهیر الدین سید احمد ولی اللهی ، دهلی - مطبع روزانه اخبار (۱۳۱۷ھ)

۳- ترجمهٔ دیگر

از دکتر غلام مصطفی خان ، در مقدمهٔ خود شرح زندگانی شاه عبدالرحیم را به اختصار بیان نموده است ، ابیات فارسی راهم در نظم اردو آورده است

چاپ : با متن اصلی ، حیدر آباد - مطبع افتخار (۱۳۷۹ھ)

٤- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : در مجله ''الرحیم'' (حیدر آباد-سنده) بابت فوریه ۱۹۶۶ میلادی، ص ۵۹۷-۶۰۰ ، و بابت مارس ۱۹۶۶ میلادی ، ص ۶۸۱-۷۰٤

☆ ارشاد السالکین

از خیر الدین صورتی در تعلیمات و اذکار نقشبندیان

۵- ترجمه

از عبدالله شاه نقشبندی

نسخهٔ خطی : اردو مخطوطات ، ص ۱۵۰

آغاز : تعریف اور تعریف بہوت اوس کلیم کی کہ جس نے گویائی کو اوپر زبان انسان رکھا

☆ ارشاد الطالبین

از قاضی محمد ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ھ) ، در پنج مقام (باب) :

مقام اول در اثبات ولایت و آنچه بدان متعلق است

مقام دوم در آداب که ناقصان و مریدان را می باید

مقام سوم در آداب مرشدان

مقام چهارم در آداب ترقی و حصول ولایت

Marfat.com

مقام پنجم در رسیدن و رسانیدن بمراتب قرب الهی
هر مقام را در چند فصل ها تقسیم کرده است

چاپ : چند بار ، لکهنؤ (۱۳۱۰ ه) ، به تصحیح و اهتمام حکیم عبدالمجید احمد سیفی ، لاهور - (۱۳۷۶ ه)

۶- امداد التائبین

از عبدالجلیل

چاپ : حیدر آباد دکن - مطبع فیض الکریم (۱۳۲۵ ه)

۷- تحفة السالکین

از ناشناس

چاپ : لاهور - شیخ جاں محمد الله بخش تاجر کتب (س - ن)

☆ اسرار الاولیاء

ملفوظات فرید الدین مسعود گنج شکر اجودهنی (م ۶۷۰ ه) که ترتیب آن منسوب به خواجه بدر الدین اسحاق مرید گنج شکر است. در بیست و دو فصل بقرار زیر :

فصل اول : در ذکر اسرار عشق اولیاء
فصل دوم : در احوال معبدان درویشان
فصل سوم : در علم لدنی
فصل چهارم : در ذکر توبه و جزای آن
فصل پنجم : در ذکر خدمت بزرگان
فصل ششم : در ذکر توبه و تلاوت قرآن
فصل هفتم : در ذکر خرقهٔ فقر
فصل هشتم : در فضیلت سوره اخلاص
فصل نهم : در ذکر کلیم و صوف
فصل دهم : در ذکر محبت و جزای آن
فصل یازدهم : در ذکر خوف و توکل

Marfat.com

فصل دوازدهم : در ذکر لاطیه
فصل سیزدهم : در ذکر درویشی
فصل چهادهم : در ذکر محبت و عداوت دنیا
فصل پانزدهم : در ذکر عقیدهٔ بزرگان
فصل شانزدهم : در ذکر رسیدن دست بزرگان
فصل هفدهم : در ذکر این طائفه که در ذکر حق مستغرق اند
فصل هجدهم : در ذکر علماء و مشائخ
فصل نوزدهم : در ذکر امساک باران
فصل بیستم : در کشف و کرامات
فصل بیست و یکم : در ذکر تعظیم پیر
فصل بیست و دوم : در ذکر رنج و مشقت

در طول دوازده سال، سخنان عارفانه ای که مؤلف از زبان فیض رسان گنج شکر شنیده ، آن را درین کتاب مرتب نموده

چاپ : کانپور - مطبع منشی نولکشور (۱۳۳۵ھ)

۸- ترجمه

از سید محمد عبدالاحد ، مندرج در مجموعهٔ ''ملفوظات خواجگان چشت اهل بهشت'' ، دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۳٤ھ)

۹- ترجمه دیگر

از ناشناس ، مندرج در مجموعه ''هشت بهشت''

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳۷٤ھ)

☆ اسرار قاسمی

از سید محمد قاسم دانا پوری

۱۰- ترجمه

از مفتی انعام الله خان اکبر آبادی

[رک : داستان تاریخ اردو ، ص ۳۷۳-۳۷٤]

Marfat.com

☆ **افضل الفواید :** راحت المحبین

ملفوظات خواجه نظام الدین اولیاء دهلوی (م ۷۲۵ھ) از امیر خسرو دهلوی مرید صاحب ملفوظات ، در دو حصه و هر حصه به مجلس ها تقسیم شده ، جمعاً هفده مجالس، حصهٔ دوم افضل الفواید به نام ''راحت المحبین'' هم معروف است.

چاپ : دهلی - مطبع رضوی (۱۳۰٤ھ)

۱۱- احسن الشواهد

از مولا بخش چشتی نظامی

چاپ : دهلی - مطبع رضوی (۱۳۱۳ھ)

۱۲- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (بارپنجم : ۱۳۷۵ھ)

۱۳- ترجمهٔ دیگر

ترجمه و تلخیص حصهٔ دوم افضل الفواید (راحت المحبین) در ''پنج گنج ملفوظات خواجگان چشت اهل بهشت''

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (بار دوم : ۱۳۳٤ھ)

۱٤- ترجمهٔ دیگر

ترجمه و تلخیص از غلام احمد بریاف

در ضمن «مجموعهٔ ملفوظات خواجگان چشت»

چاپ : دهلی - مطبع مسلم (س - ن)

۱۵- ترجمهٔ تازه

جدید ترین ترجمه از محمد لطیف ملک، که به سال ۱۳۸۰ھ به پایان رسانده.

چاپ : لاهور - سجاد کتاب فروش (۱۳۸۰ھ)

☆ **الطاف القدس فی معرفت لطائف النفس**

از شاه ولی الله دهلوی (م ۱۱۷٦ھ) ، در کشف اصطلاحات تصوف و

Marfat.com

سلوک و تشریح رموز و اسرار آن علم ، در هفت فصل به قرار زیر :

فصل اول : شرف و فائده علم لطائف

فصل دوم : ماهیت این لطائف

فصل سوم : تهذیب لطائف ثلاثهٔ بارزه بوجهی که حکمت خلقی تقاضا می کند

فصل چهارم : تهذیب جوارح و لطائف ثلاثهٔ بارزه بوجهی که طب روحانی . . . تقاضا می کند و آن را باسم شریعت مخصوص می کند

فصل پنجم : تهذیب لطائف خمس بروش سید الطائفه جنید قدس سره و آن بطریقت و معرفت مسمی می گردد

فصل ششم : تهذیب لطائف خفّیه و آن را بعلوم حقائق و اشارت کفایت کرده می شود

فصل هفتم : معرفت انواع خواطر و اسباب آنها

چاپ : با ترجمهٔ اردو ، گوجرانواله ـ مدرسه نصرت العلوم (۱۳۸٤ھ)

۱٦- ترجمه

از ظهیر الدین سید احمد ولی اللهی نبیرهٔ شاه رفیع الدین دهلوی (م ۱۲۳۳ھ) فرزند شاه ولی الله.

چاپ : دهلی ـ مطبع احمدی (۱۳۰۷ھ)

۱۷- ترجمهٔ دیگر

از عبدالحمید سواتی

چاپ : با متن فارسی ، گوجرانواله ـ مدرسه نصرت العلوم (۱۳۸٤ھ)

۱۸- ترجمهٔ دیگر

از سید محمد فاروق القادری ، با مقدمهٔ محمد موسلی امرتسری

چاپ : لاهور ـ المعارف (۱۳۹۵ھ)

Marfat.com

✡ امداد السلوک

''رسالۂ مکیه'' از شیخ قطب‌الدین دمشقی به عربی است، مولانا رشید احمد گنگوهی (م ۱۳۲۳ ھ) آنرا به فارسی منتقل کرده است

چاپ : مراد آباد (۱۳۱۶ ھ)

۱۹- ارشاد السلوک

از پرفسور عبدالغنی جیپوری

چاپ : کراچی (۱۳۸۹ ھ)

۲۰- معیار السلوک

از عاشق الهی میرتهی

چاپ : چند بار

۲۱- ترجمهٔ دیگر

از عطا الرشید اقبال

چاپ : شاه کوت ـ کتب خانه شرف الرشید (س ـ ن)

✡ انتباه فی سلاسل اولیاء الله

از شاه ولی الله دهلوی، در ذکر سلاسل تصوف که نگارنده به آنها متمسک و وابسته بوده

چاپ : با ترجمهٔ اردو، دهلی ـ مطبع احمدی (۱۳۱۱ ھ)

۲۲- ترجمه

از سید ظهیر الدین احمد ولی اللهی

چاپ : دهلی ـ مطبع احمدی (۱۳۱۱ ھ)

۲۳- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : فیصل آباد ـ کتب خانه علویه رضویه (س ـ ن)

Marfat.com

☆ **انسیه :** رساله انسیه

از شیخ یعقوب چرخی (م ۸۵۱ ه) ، در سیرت و طریقت خواجه بهاء الدین نقشبند که مرشد نگارنده بود ، مسایل عرفان و فقه مثل فضیلت دوام وضو و ذکر و نماز های نافله بیان نموده شده

چاپ : در مجموعه «رسایل مشاهیر نقشبندیه» ، به کوشش دکتر غلام مصطفی خان ، حیدر آباد (۱۳۷۸ ه)

۲٤- ترجمه

از محمد نذیر رانجها

چاپ: مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان اسلام آباد و مکتبهٔ سراجیه - خانقاه احمدیه سعیدیه موسلی زئی شریف بخش دیره اسماعیل خان (۱٤۰٤ ه)

☆ **انفاس رحیمیه :** مکتوبات رحیمیه

از شاه عبدالرحیم دهلوی، این مکاتیب به احباب و اقارب فرستاده شده ، شاه اهل الله فرزند نگارنده آنها راگرد آورده و پیش گفتار نگاشته است

چاپ : دهلی - مطبع احمدی

دهلی - مطبع مجتبائی

۲۵- ترجمه

از طالب حق

چاپ : لاهور - عالمی کتب خانه (س - ن)

☆ **انیس الارواح**

مجموعهٔ ملفوظات خواجه عثمان هارونی، گردآوری خواجه معین الدین سجزی چشتی (م ۶۳۳ ه) که در شبه قاره بانی و مؤسس سلسلهٔ چشتیه است ، در ۲۸ مجلس ، حاوی تعلیمات اسلامی و عرفانی

چاپ : لاهور

۲۶- ترجمه

از سید عبدالاحد

Marfat.com

چاپ : در ضمن ''پنج گنج ملفوظات خواجگان چشت اهل بهشت'' دهلی ـ مطبع مجتبائی (۱۳۳٤ھ).

۲۷- ترجمہ

از مفتی محمد غلام سرور قادری ، در آغاز شرح حال صاحب ملفوظات خواجه عثمان هارونی را افزوده

چاپ : ملتان ـ نورانی کتب خانه (س ـ ن)

ساهیوال ـ مکتبه فریدیه (س ـ ن)

۲۸- ترجمۂ دیگر

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

☆ انیس الغرباء

از شاه نور قطب عالم

۲۹- مسلک السالکین

از شیخ احمد حسرت کرنولی ، به سال ۱۲۷۱ھ باردو در آورده شده

نسخۂ خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۲۲۰-۲۲۱

آغاز : کیا کروں حمد و ثنائے کرد گار

فضل و رحمت ہے اسی کو سزاوار

☆ اورنگ شاهی : رساله روحی

از سلطان باهو (م ۱۱۰۲ھ) فرزند با زید محمد اعوان ، شاعر فارسی و پنجابی بوده ، مزارش نزد شور کوت (جهنگ) زیارت گاه انام است ، دربارۂ لفظ ''کن'' و تفسیر ''و نفخت فیه من روحی'' و آفرینش و پیمان روز الست

۳۰- ترجمہ

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

☆ بحر الحقیقت

از خواجه احمد غزالی (م ۵۱۷ھ)، در عرفان و سلوک، در هفت ''بحر'' :

Marfat.com

بحر اول : معرفت
بحر دوم : جلال
بحر سوم : وحدانیت
بحر چهارم : ربوبیت
بحر پنجم : الوهیت
بحر ششم : جمال
بحر هفتم : مشاهده

چاپ : به کوشش نصر الله پور جوادی ، تهران ـ انجمن شاهنشاهی فلسفهٔ ایران (۱۳۹۷)، به‌کوشش احمد مجاهد ـ در ''مجموعهٔ آثار فارسی احمد غزالی'' ـ تهران (۱۳۵۸ ه ش).

۳۱- ترجمه

از محمد نذیر رانجها مبنی بر متن احمد مجاهد
نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مترجم ، اسلام آباد

☆ تبرکات

مجموعهٔ نه مکتوبات حاجی امداد الله مهاجر مکی (۱۳۱۷ ه) و رشید احمد گنگوهی (م ۱۳۲۳ ه) ، در احوال سفر حج و هدایت‌های عرفانی برای متوسلین و مریدان

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۳۲- ترجمه

از نورالحسن راشد
چاپ : کاندهله (۱۳۹۷ ه)

☆☆ تحفهٔ ابراهیمیه

از حسین علی نقشبندی (م ۱۳۶۳ ه) فرزند محمد، مولد و مدفن وی روستای وان بچهران (پنجاب) ، عالم اجل بوده و از آثار وی ''بلغة الحیران فی ربط آیات القرآن'' است ، و تحفه ابراهیمیه در مسایل سلوک

چاپ : باهتمام ابو البرکات غلام نبی ، لاهور (۱۳۵٤ ه)
با مقدمهٔ قاضی شمس الدین، گوجرانواله (س ـ ن)

Marfat.com

با ترجمهٔ اردو از عبدالحمید سواتی ، گوجرانواله ـ مدرسهٔ نصرت العلوم (۱۳۸۷ھ).

۳۳- فیوضات حسینی المعروف به تحفهٔ ابراهیمیه

از عبدالحمید سواتی ، در ابتدا احوال و آثار نگارنده بیان نموده شده

چاپ : با متن فارسی ، گوجرانواله ـ مدرسه نصرت العلوم (۱۳۸۷ھ)

☆ **تحفة القلوب و هدية الارواح :** محبت باری

از شیخ عثمان جالندهری (م ۱۰۴۳ھ) در سلسلهٔ قادریه ، مرید شیخ جلال الدین تهانیسری که از مجلس خواجه باقی بالله نیز بهرهٔ وافر گرفت ، در مسایل عرفانی

نسخهٔ خطی : مملوکه محمد سلیمان کیلانی لاهور ، مکتوبه ۱۲۸۲ھ

۳۴- ترجمه

از محمد سلیمان کیلانی

چاپ : لاهور ـ مکتبهٔ علمیه (س ـ ن)

☆ **تحقیق الحق فی کلمة الحق**

از پیر سید مهر علی شاه (م ۱۳۵۶ھ) در مسئله وحدت الوجود در سال ۱۳۱۵ھ نگاشته

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۳۵- ترجمه

از عبدالرحمن بنگوی و فیض احمد

چاپ : باستن اصلی ، گولره (۱۳۸۱ھ)

☆ **ترغیب اهل السعادات علی تکثیر الصلوة علی سید الکائنات**

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ)، درفضایل درود شریف است.

نسخهٔ خطی : کتاب خانه خدا بخش بانکی پور پتنه

آغاز : بدانکه فواید صلوة نبویه علیه اکمل الصلوة و التحیه از حداحصاء متجاوز است

Marfat.com

۳۶- خیابان فردوس (منظوم)

از کفایت علی کافی (م ۱۲۷٤ ھ) در ۱۲٦۷ ھ سروده شده :

بهار خیابان فردوس دیکهو

چاپ : کانپور - مطبع نظامی (۱۲۸٦ ھ)

☆ **تصفیه شرح تسویه :** شرح رسالة التسوية بين الافادة والقبول

متن عربی از شیخ محب الله اله آبادی (م ۱۰۵۸ ھ) ، در توضیح و تشریح مسئلهٔ وحدت الوجود ، گزارش از حافظ شاه علی نور قلندر بن شاه علی اکبر قلندر ، ترتیب گزارش ''قوله'' و ''اقول'' است- اول جمله ای از متن و سپس شرح آن را آورده است

۳۷- ترجمه

از محمد تقی حیدر

چاپ : لکهنؤ - مطبع اصح المطابع

☆ **تعلیم سالک :** رسالهٔ طریقت

از خواجه محمد باقی بالله (م ۱۰۱۲ ھ) مرشد شیخ احمد سرهندی ، سرگروه نقشبندیان در شبه قاره

۳۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ **تنبیه الضالین**

از حافظ حاجی سید عبدالقادر بادشاه قادری الحسینی

۳۹- مرصاد المشتاقین

از محمد تاج الدین به سال ۱۲٦۷ ھ ترجمه کرده

چاپ : (۱۲٦۸ ھ)

☆ **تیغ برهنه**

از سلطان باهو (م ۱۰۲ ، ۱ ھ)

Marfat.com

۴۰- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

جام جهان نما

از محمد شیرین مغربی ، در توحید به روش تصوف و عرفان ، در دو دائره و هر یک در دو قوس و خطی که برزخ میان دو قوس است :

دائره اول : در احدیت و وحدت واعتبار وجود و علم وشهود و نور وتجلی

دائره دوم : در ظاهر وجود و ظاهر علم که امکان از لوازم است

چاپ : به طبع رسیده است اما هیچ نسخه نیافتم

۴۱- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۲۲۹ - ۲۳۰

آغاز : جان اے عزیز! دائره اول جهان نما کا یه ہے که

۴۲- فتوح المعین

از شاه معین الدین تجلی حیدر آبادی

[رک : انجمن جلد دوم ، ص ۲۲۹ - ۲۳۰]

جامع العلوم

مجموعهٔ ملفوظات حضرت مخدوم جهانیان جهان گشت (م ۷۸۵ هـ) . صاحب ملفوظات به سال ۷۸۱ه و ۷۸۲ه تقریباً ده ماه در دهلی اقامت اختیار کرده و درین عرصه ابو عبدالله علاء الدین علی بن سعد بن اشرف دهلوی سخنان وی را (با قید وقت و تاریخ) در قید کتابت آورده ، به ظن قوی تا کنون بچاپ نرسیده است.

نسخه های خطی : مملو که نو بهار شاه سجاده نشین اوچ بخاری (پا دستان) مکتوبه ۱۲۰۱ه - کتب خانه رضا - رامپور شماره ۱۰۵۶ او ۱۰۵۷

Marfat.com

۴۳- الدر المنظوم فی ترجمة ملفوظ المخدوم

از مولوی ذوالفقار علی نقوی تونکی ، در دو جلد ، به فرمائش نواب نور الحسن خان بهوپالی (م ۱۳۳۶ھ) به سال ۱۳۰۹ھ ترجمه نموده

چاپ : دهلی - مطبع انصاری (۱۳۰۹ھ)

ملتان - حکیم غلام محبوب سبحانی (۱۳۷۷ھ)

☆ جواهر خمسه

از شیخ محمد غوث گوالیاری (م ۹۷۰ھ) به سال ۹۵۶ھ نگاشته شده ، در پنج جوهر :

جوهر اول : در عبادت عابدان و طریق آن

جوهر دوم : در زهد زاهدان و طریق آن

جوهر سوم : در دعوت داعیان و طریق آن

جوهر چهارم : در اذکار و اشغال مشرب شطّار و طریق آن

جوهر پنجم : در ورثت الحق عمل محققان و طریق آن

چاپ : بار ها

۴۴- احسن الاعمال

از میر حسن رضوی

چاپ : دهلی (۱۲۹۵ھ)

۴۵- ترجمهٔ دیگر

از انبا پرشاد

[رک : قاموس جلد اول ، شماره ۱۰۷۱۸]

۴۶- ترجمهٔ دیگر

از مرزا محمد بیگ فرزند مرزا محمد رحیم بیگ نقشبندی ، مترجم در بعضی جاها حواشی اضافه کرده است

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۴۸ھ)

کراچی - دارالاشاعت (۱۳۹۶ھ)

Marfat.com

۴۷- ترجمهٔ دیگر

از محمد عبدالحکیم

[رک : قاموس جلد اول ، شماره ۱۰۷۷۹]

۴۸- ترجمهٔ دیگر

از ثناء الله قادری نوشاهی جالندهری

چاپ : لاهور - شیخ غلام حسین و پسران (۱۳۸۵ھ)

✡ جواهر علویه

از شاه رؤف احمد رافت مجدّدی ، در شرح زندگانی و مکاشفات و سخنان شاه غلام علی دهلوی (م ۱۲۴۰ھ) ، میان سالهای۱۲۳۴ھ و ۱۲۴۰ھ ، در ده باب (جواهر) :

جوهر اول : در اسمای گرامی پیران سلسله . . .

جوهر دوم : در شرح زندگانی مشائخ نقشبندیه تا شاه غلام علی

جوهر سوم : در شرح زندگانی شاه غلام علی

جوهر چهارم : در سخنان شاه غلام علی

جوهر پنجم : در مکاشفات شاه غلام علی

جوهر ششم : در الهامات شاه غلام علی

جوهر هفتم : در کرامات شاه غلام علی

جوهر هشتم : در تحریرات شاه غلام علی

جوهر نهم : در بیان واقعه وفات

جوهر دهم : در احوال خلفای شاه غلام علی

چاپ : تاکنون به صورت کامل بچاپ نرسیده است

۴۹- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

✡ جواهر فریدی

چاپ : لاهور - مطبع وکتوریه (۱۰۳۱ھ)

Marfat.com

۵۰- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳۲۷ھ)

☆ چهار بهار

مجموعهٔ سخنان سید حاجی محمد نوشه گنج بخش قادری (م ۱۰۶۴ھ) که در جواب شیخ محمد سچیار نوشهرویگفته شده، و به سال ۱۲۰۹ھ شیخ محمد هاشم تهرپالوی در چهار بخش (بهار) و خاتمه مرتب ساخته :

بهار اول : در شریعت

بهار دوم : در طریقت

بهار سوم : در حقیقت

بهار چهارم : در معرفت

نسخهٔ خطی : کتاب خانه شریف احمد شرافت نوشاهی ، ساهن پال (بخش گجرات)

۵۱- جواهر مکنون

از عبدالروف نوشاهی ، یک صد کلمات و نصائح بصورت سوال و جواب از خاتمه ''چهار بهار'' ترجمه کرده ، به سال ۱۳۷۶ھ

چاپ : لاهور - نوری کتب خانه (س - ن)

همین ترجمه به عنوان ''اسرار و معارف'' در مجلهٔ ''شمس المشائخ'' (نارووال) به سال ۱۳۹۰ھ شائع شده است

۵۲- خزائن الاسرار

ترجمهٔ کامل متن ''چهار بهار'' از سید شریف احمد شرافت نوشاهی، به‌سال ۱۳۷۵ھ ، تا اکنون چاپ نشده

نسخهٔ خطی: کتب خانهٔ مترجم، ساهن پال (بخش گجرات)

☆ چهارده مجالس کلیمی

از خواجه محمد کامگار خان اورنگ آبادی ، در ارشادات شاه کلیم الله

Marfat.com

جهان آبادی (م ۱۱۴۲ ھ) ، به سال ۱۱۳۲ ھ نگاشته شده ، و به چهارده مجالس تقسیم داده شده است

چاپ : هنوز بچاپ نرسیده است

۵۳- کلمات کلیمی

چاپ : اورنگ آباد ـ مطبع سری رام (۱۳۶۵ ھ)

✡ چهار گلزار قادری

منسوب به ابو المعالی قادری لاهوری است اما سوانح نگاران خواجه ابو المعالی و تذکره نگاران این اثرش را ذکر نکرده اند

چاپ : هیچ نسخهٔ چاپی و خطی نیافتم

۵۴- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

✡ چهل مکتوب

از شیخ عثمان جالندهری (م ۱۰۴۳ ھ) فرزند شیخ اله داد ، مجموعه ای از مکاتیب ست که به رفیقان و ارادت مندان مولف فرستاده شده ، نثر آمیخته به نظم است

[رک : دکتر ظهور الدین احمد ـ پاکستان میں فارسی ادب کی تاریخ]

۵۵- ترجمه

از مولانا محمد اله دین

چاپ : لاهور ـ ملک فضل دین (۱۳۲۶ ھ)

✡ چیستان راز: شکار نامه

از سید محمد حسینی گیسو دراز معروف به خواجه بنده نواز (م ۸۲۵ ھ)

[رک : ''یازده رسائل'' در همین بخش]

۵۶- شکار نامه دکنی

چاپ : در مجلهٔ ''شهباز'' (گلبرگه) منتشره در فوریه ۱۹۶۲ میلادی

Marfat.com

✡ حجت الاسرار

۵۷- ترجمه

از محمد عبدالستار تونکی

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

✡ حسنات الحرمین

ملفوظات و مکاشفات خواجه محمد معصوم سرهندی (م ۱۰۷۹ ه) فرزند مجدد الف ثانی است که محمد عبیدالله فرزند خواجه محمد معصوم به سال ۱۰۶۷ ه به زبان عربی گرد آورده، محمد شاکر بن بدر الدین سرهندی آن را به سال ۱۰۷۲ ه به فارسی منتقل کرده ، در سه فصل و خاتمه و هر فصل در چند ''یاقوت'' تقسیم داده شده :

فصل اول در ذکر بعض از مکاشفات و الهامات که تعلق به حرمین دارد و پیش از وصول آن حضرت به ظهور پیوسته

فصل دوم در بیان مکاشفات که در حرم به ظهور آمده

فصل سوم در بیان مکاشفات و ملهمات که در مدینه پیوسته و درمیان سفر از مدینه تا مکه معظمه

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۵۸- ترجمه

از محمد اقبال مجددی ، مترجم با تحقیق و جستجو مقدمه و حواشی اضافه کرده و احوال خواجه محمد معصوم سرهندی و خواجه محمد عبدالله و محمد شاکر را نگاشته

چاپ : باستن اصلی ، موسی زئی - مکتبه سراجیه خانقاه احمدیه سعیدیه (۱٤۰۲ ه)

✡ حسنات العارفین

از شاهزاده دارا شکوه (م ۱۰۶۹ ه) فرزند شاهجهان ، که بدست برادرش به اتهام الحاد و زندقه کشته شده ، در توضیح عقاید خود ، میان سالهای

Marfat.com

۱۰۶۲ھ و ۱۰۶۴ھ نگاشته، شطحیات و متشابهات متصوفین را آورده و اشعار خود و دیگران را بر آن افزوده

چاپ : دهلی (۱۳۰۹ھ)

۵۹- ترجمه

از محمد عمر خان حنفی

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

۶۰- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

نسخهٔ خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۳۱۸-۳۱۹

آغاز : حدیث قدسی کنت کنزاً (الی آخره) یعنی او سلطان گنج مخفی کا اپنے میں مست و بے خود تھا

☆ حضرات القدس

از ملا بدر الدین سرهندی خلیفهٔ مجدد الف ثانی ، در احوال و آثار مرشد خود (مجدد الف ثانی)، در ۱۰۵۲ھ به پایان رسانده، در دوازده حضرت (باب) :

حضرت اول در احوال خلفای راشدین ، حضرت سلمان فارسی و اکابر سلسلهٔ نقشبندیه تا خواجه محمد باقی بالله

حضرت دوم تا حضرت دهم در شرح زندگانی مجدد الف ثانی و مکتوبات و مکاشفات و کرامات وی

حضرت یازدهم در بیان فرزندان گرامی و خلفاء آن

حضرت دوازدهم در بیان احوال بیست خلفاء.

چاپ : متن کامل تاکنون چاپ نشده اما با حذف حضرت (باب) اول با تحقیق و مقدمهٔ محبوب الهی بچاپ رسیده.

لاهور ـ محکمه اوقاف پنجاب (۱۳۹۱ھ)

۶۱- ترجمه

از احمد حسین امروهوی و عرفان احمد خان انصاری

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

۶۲- ترجمه

از محمد اشرف نقشبندی

چاپ : سیالکوت ـ مکتبه نعمانیه

☆ **حق نما :** رسالهٔ حق نما

☆ **الحکم الرفاعیه:** کتاب الحکم

متن عربی از سید احمد کبیر رفاعی (م ۵۷۸ ه) به فارسی ترجمه شده

چاپ : استانبول

۶۳- حکمت رفاعی : الحکم الرفاعیه

از عبدالحلیم شرر (م ۱۳۴۵ ه) از روی ترجمهٔ فارسی ترجمه کرده

چاپ : لکهنو ـ مطبع دلگداز (۱۳۳۴ ه)، در مجله اقبال ریویو (IQBAL REVIEW) منتشره در ژولا ۱۹۶۷ میلادی

با مقدمهٔ محمد عبدالله قریشی، لاهور ـ آئینهٔ ادب (۱۳۸۷ ه)

☆ **خاتمهٔ ترجمهٔ آداب المریدین**

آداب المریدین ، تالیف ضیاءالدین عبدالقاهر سهروردی (م ۵۶۳ ه) در حلقهٔ صوفیان متداول است ، خواجه بنده نواز گیسو دراز (م ۸۲۵ ه) آن را بفارسی ترجمه کرده و گزارش های عربی و فارسی هم برآن نگاشته ـ چون ترجمهٔ ''آداب المریدین'' به سال ۸۰۷ ه به پایان رسانده، ''خاتمهٔ ترجمهٔ آداب المریدین'' را بطور تتمه و تکمله برآن افزوده

چاپ : حیدر آباد دکن (۱۳۵۶ ه)

۶۴- ترجمه

از سید یٰسین علی نظامی

نگارنده متن اصلی کتاب خود را به ابواب و فصول تقسیم نکرده ، مترجم برای تسهیل و تفهیم، تبویب کرده است

Marfat.com

چاپ : دهلی (۱۳۳۸ھ) ، لاهور - الکتاب (۱۳۹۷ھ)

۶۵- ترجمهٔ دیگر

از پرفسور معین الدین دردائی

مشتمل بر مقدمهٔ ناشر ، متن اصلی و مقدمهٔ مترجم متضمن احوال و آثار خواجه بنده نواز گیسو دراز

چاپ : کراچی - نفیس اکادمی (۱۳۹۶ھ)

☆ خلاصة الاسرار (منظوم)

از خواجه سنا الله خراباتی (م ۱۲۹۷ھ) که آرام گاهش در شهر جلالپور جتان (بخش گجرات) است ، به سال ۱۲۵۳ھ ، در جواب مثنوی بو علی قلندر پانی پتی سروده شده

چاپ : با تصحیح متن از محمد حسین تسبیحی با ترجمه، لاهور- مکتبهٔ نبویه (۱۳۹۲ھ)

۶۶- ترجمه

از پرفسور احمد حسین قلعداری ، به سال ۱۳۹۰ھ

چاپ : لاهور - مکتبهٔ نبویه (۱۳۹۲ھ)

☆ خلاصة العارفین

مجموعهٔ ملفوظات شیخ بهاءالدین زکریا ملتانی (م ۶۶۶ھ) که بصورت خلاصه از زبان سه عارف بزرگ (شیخ جلال الدین سهروردی ، خواجه فریدالدین گنج شکر و خواجه نظام الدین اولیاء) نقل شده است، درسه قسمت که هر قسمتی مخصوص سخنان یک عارف است

نام گرد آورندهٔ ''خلاصة العارفین'' در هیچ نسخهٔ خطی و چاپی نیامده است

چاپ : بارها، به تصحیح و کوشش دکتر شمیم محمود زیدی ، اسلام آباد - مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان (۱۳۹۴ھ)

۶۷- ترجمه

از ناشناس

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

☆ **خلاصة الفوائد**

مجموعهٔ سخنان و فرمودات خواجه نور محمد مهاروی (م ۱۲۰۵ھ) خلیفهٔ شاه فخر الدین اورنگ آبادی ، از حکیم محمد عمر ، به سال ۱۲۷۰ھ گرد آورده است.

۶۸- ترجمه

از محمد بشیر اختر

چاپ: (۱۳۸۱ھ)

☆ **خیالات عشاق :** رسالة العشق

☆ **خیر المجالس**

ملفوظات نصیرالدین محمود چراغ دهلی (م۷۵۷ھ)، گرد آوری حمید شاعر قلندر که در دیباچهٔ کتاب می گوید از هجرت تا به امروز (۷۵٤ھ) بکمال برآمده است ، در ۹۹ مجلس . به سال ۷۵٦ھ به أنجام رسانده

چاپ : چند بار ، به ترتیب و تصحیح خلیق احمد نظامی علی‌گره ـ جامعه مسلم (۱۳۷۹ھ)

۶۹- سراج المجالس

از احمد علی بن محمد علی

چاپ : کراچی ـ واحد بک ڈپو (۱۳۸۵ھ)

☆ **درالعجایب**

از شاه مقیم محکم الدین قادری (م ۱۰۵۵ھ) بن شاه ابو المعالی بن شاه نور

چاپ : حجره شاه مقیم ساهیوال (۱۳۸٤ھ)

۷۰- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ نوری کتب خانه (۱۳۸٤ھ)

Marfat.com

☆ در المعارف

از شاه رؤف احمد رافت مجدّدی ، در سخنان شاه غلام علی دهلوی (م ۱۲٤۰ھ) که از ۱۲ ربیع الاول ۱۲۳۱ھ تا عیدالفطر ۱۲۳۱ھ گفته شده ـ این مجموعه به دستور شاه ابو سعید مجددی خلیفهٔ شاه غلام علی دهلوی گرد آورده شده

چاپ : چند بار ، دهلی ـ محبوب المطابع (۱۳٤٦ھ)، استانبول ـ مکتبهٔ ایشیق (۱۳۹٤ھ).

۷۱ـ ترجمهٔ درالمعارف

چاپ : گجرات ـ مکتبهٔ اسدیه

۷۲ـ شمس العرفان

از حافظ عبدالکریم کلاچوی ، ترجمهٔ فقط بیست و نه ملفوظات که در ماه رمضان گفته شده

چاپ : با متن اصلی ، کلاچی ـ مکتبهٔ نجم المعارف (۱۳۹۳ھ)

☆ دلیل العارفین

از خواجه قطب الدین بختیار کاکی اوشی (م ۶۳۳ھ) ، سخنان استاد و پیر او خواجه معین الدین سجزی چشتی (م ۶۴۳ھ) است ـ به سال ۶۳۳ھ نگاشته شده در چهار قسم :

قسم اول در فقر و صواب

قسم دوم در مکتوبات و تسبیح

قسم سوم در اوراد

قسم چهارم در سلوک و فواید آن

چاپ : چند بار ، لکهنؤ ـ مطبع حافظ محمود حسن ، کانپور ـ مطبع منشی نولکشور (۱۳۰۶ھ)

۷۳ـ ترجمه

از سید محمد عبدالاحد

Marfat.com

چاپ : در ضمن مجموعه ''پنج گنج ملفوظات خواجگان چشت اهل بهشت'' دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۳٤ھ)

۷٤- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ راحت القلوب

از نظام الدین اولیاء (۷۲۵ھ) ، ملفوظات فرید الدین گنج شکر (م ۶۷۰ھ) است ، بابت سالهای ۶۵۵ھ و ۶۵۶ھ و باید پس از رحلت شیخ به انجام رسیده باشد.

چاپ : دهلی

۷۵- ترجمه

از ناشناس

چاپ : در ضمن ''هشت بهشت'' ، لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳۷۵ھ)

۷۶- ترجمهٔ دیگر

از سید محمد عبدالاحد

چاپ: در ضمن ''ملفوظات خواجگان چشت اهل بهشت'' دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۳٤ھ)

☆ راحت المحبین : افضل الفواید

☆ رسالهٔ اشغال

از سید احمد شهید (۱۲۰۱ھ-۱۲٤۶ھ) ، در اذکار و اشغال و شجره های قادریه و چشتیه و نقشبندیه ، به سال ۱۲٤۲ھ نگاشته ، در سه باب و هر باب در دو فصل تقسیم است :

باب اول : در اشغال طریقهٔ قادریه

باب دوم : در اشغال طریقهٔ چشتیه

Marfat.com

باب سوم : در اشغال طریقهٔ نقشبندیه

نسخهٔ خطی : مملوکهٔ نفیس الحسینی - لاهور

۷۷- ترجمه

از نفیس الحسینی

در آغاز احوال نگارندهٔ متن از ''صراط مستقیم'' (تالیف شاه اسماعیل شهید و شاه عبدالحی) و مقاله ای از ابو الحسن علی ندوی آمده است

چاپ : لاهور - مکتبهٔ محمودیه (۱۳۹۸ھ)

☆ رسالهٔ اصول الطریقت

از حمیدالدین ناگوری (م ۶۷۷ھ) معروف به سلطان التارکین ، خلیفهٔ خواجه معین الدین چشتی ، در اسرار حقیقت و رموز طریقت ، به صورت سوال و جواب

۷۸- ترجمه

از پیرزاده احسان الحق فاروق

چاپ : در ضمن کتاب ''سلطان التارکین'' ص ۲۲۳-۲۶۰

کراچی : دائره معین المعارف (۱۳۸۳ھ)

☆ رسالة السلوک

از حمیدالدین ناگوری (م ۶۷۷ھ) در مسائل سلوک بشکل سوال و جواب

۷۹- ترجمه

از پیرزاده محمد احسان الحق فاروق

چاپ : درضمن کتاب ''سلطان التارکین'' ص ۱۶۹-۱۹۵ ، کراچی (۱۳۸۳ھ)

☆ رسالة السماع

از حمید الدین ناگوری (م ۶۷۷ھ) ، در اباحت سماع ''این رساله است در بیان سماع که شایقان راهکار آید و عاشقان را ذوق افزاید و منکران را جان کاهد'' عبارات به‌اشعار مزین شده

Marfat.com

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۸۰- ترجمه

از پیرزاده احسان الحق فاروق

چاپ : در ضمن کتاب ''سلطان التارکین'' ص ۲۶۴-۲۸۰

☆ رسالة العشق : خیالات عشاق

از حمید الدین ناگوری (م ۶۷۷ھ) در تعریف عشق ، نثر آمیخته به نظم و روان و ساده

۸۱- ترجمه

از پیرزاده احسان الحق فاروق

چاپ : در ضمن کتاب ''سلطان التارکین'' ص ۱۶۲-۱۶۸، کراچی (۱۳۸۳ھ)

۸۲- ترجمهٔ دیگر

از منشی اله دین

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ رسالهٔ چهار منزل

از حمید الدین ناگوری ، در بیان چهار منزل سالکان راه و راهیان الی الله منزل اول عالم ناسوت، منزل دوم عالم‌ملکوت، منزل سوم عالم‌جبروت و منزل چهارم عالم لاهوت

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۸۳- ترجمه

از پیرزاده احسان الحق فاروق

چاپ : با متن اصلی ، در ضمن کتاب ''سلطان‌التارکین'' ص ۲۸۴-۲۹۸، کراچی (۱۳۸۳ھ)

☆ رسالهٔ حق نما : حق نما

از شاهزاده دارا شکوه (م ۱۰۶۹ھ) در سیر و سلوک ، از آدینه ۷ رجب ۱۰۵۵ھ بدان آغاز کرده و در ۱۰۵۶ھ به اتمام رسانده ، درشش فصل:

Marfat.com

فصل اول : در بیان عالم ناسوت
فصل دوم : در بیان عالم ملکوت
فصل سوم : در بیان عالم جبروت
فصل چهارم : در بیان عالم لاهوت
فصل پنجم و ششم: در بیان حقیقت
چاپ : چند بار ، لکهنؤ (۱۳۱۸ ه) ، به تصحیح رضا جلالی نائینی ، تهران (۱۳۳۵ ه ش)

۸۴- ترجمه
از ناشناس
چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

۸۵- ترجمهٔ دیگر
از نور محمد سروری
چاپ : دیره اسماعیل خان - سروری کتب خانه

☆ **رسالهٔ روحی :** اورنگ شاهی

☆ **رسالهٔ وحدت الوجود :** بیان التوحید
از عبدالعلی محمد بحر العلوم (م ۱۲۲۵ ه) فرزند ملا نظام الدین محمد سهالوی ، در اثبات وحدت الوجود نگاشته است
نسخهٔ خطی : دارالعلوم ، جلد ۲ ، ص ۳۸

۸۶- ترجمه
از زید ابو الحسن فاروق
چاپ : دهلی - ندوة المصنفین (۱۳۹۱ ه)

☆ **رسالهٔ وجودیه**
از شاه ابو العلا

۸۷- ترجمه
از ناشناس
چاپ : آگره - مطبع اخبار آگره (س - ن)

Marfat.com

☆ رمز العشق

۸۸- ترجمه

از شمس الدین قادری فاضلی

[رک : دیباچهٔ ترجمهٔ ''شرح گلشن راز ، ص ۲]

☆ روایح

از یعقوب صرفی کبروی (م ۱۰۰۳ ه) ، در عرفان و سلوک ، به پیروی لوایح جامی، به سال ۹۷٦ ه نگاشته است :

روایح از لوایح کم بمعنی نیامد بلکه بیش آمد روایح
چوجستم سال تاریخش خردگفت **روایح شد بسی پیش از لوائح**

نثر آمیخته با نظم است

چاپ : لاهور - مطبع منشی نولکشور (۱۳۲۳ ه)

۸۹- ترجمه

از شمس الدین قادری فاضلی ، به سال ۱۴٤۹ ه ترجمه کرده

چاپ : در ضمن ''مجموعهٔ تصوف'' (ترجمهٔ لوایح جامی ، ترجمهٔ شرح رباعیات جامی ، ترجمهٔ روایح ، ترجمهٔ رساله بت پرستی) لاهور - مطبع امرت (س - ن)

☆ روضات

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی ، در متن می گوید :

''آن چه درین رساله درج نموده شد بی‌سندی از آیت یا حدیث یا قول مشائخ نیست و چون بر طالبان راه تحقیق هر نکته اش با غیست پر از ثمرات و هدایات بنابران مسمی به روضات شد'' (ص : ۲۰) ، در سیر و سلوک عارفان

چاپ : رک ترجمهٔ زیر

۹۰- ترجمه

از مولوی ثناء الله ندوی

مقدمه از طرف مفتی انتظام الله شهابی (م ۱۳۸۸ ه) است

چاپ : با متن اصلی ، کراچی - ادارهٔ تحقیق و تصنیف (۱۳۸٤ ه)

Marfat.com

☆ **سر اکبر :** سر الاسرار : جوگ بشست

ترجمهٔ پنجاه او پانشد هندوان ، در ۱۰۶۶ ه نگاشته شده برای داراشکوه (م ۱۰۶۹ ه) پسر شاهجهان، در شش پرکرن (باب) :

اول : پیراک پرکرن

دوم : مموچه بیوهار پرکرن

سوم : اتست پرکرن،

چهارم : استهب پرکرن

پنجم : آپشم پرکرن

ششم : نربان پرکرن

چاپ : بکوشش دکتر تارا چند و جلالی نائینی ، تهران (۱۳۴۰ ه ش)

۹۱- منهاج السالکین

از ابو الحسن ، که در مجلس سید مظفر علی شاه تربیت یافته

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (س - ن)

☆ **سطعات**

از شاه ولی الله دهلوی (م ۱۱۷۶ ه) ، در بیان ''طلسم الهی'' که رابطه است درمیان مجرّد محض و عالم شهادت و بعض خواص و آثار آن - تقسیمات آن بر اساس ''سطعه'' است - جمعاً چهل و شش ''سطعات'' اند

چاپ : دهلی - مطبع احمدی (۱۳۰۷)

به تصحیح و تحشیهٔ غلام مصطفیٰ قاسمی ، حیدر آباد سندھ - شاه ولی الله اکادمی (۱۳۸۴ ه)

۹۲- ترجمه

از سید محمد متین هاشمی ، با مقدمه ای متضمن سوانح شاه ولی الله و خدمات اسلامی وی ، حواشی و تعلیقات افزوده شده

چاپ : لاهور - ادارهٔ ثقافت اسلامیه (۱۳۹۶ ه)

☆ **سلک السلوک**

از ضیاء الدین نخشبی بدایونی (م ۷۵۱ ه) مرید و خلیفهٔ شیخ فرید الدین

Marfat.com

است و شیخ فرید الدین نبیرهٔ حمید الدین ناگوری بوده - در ۱۵۱ ''سلک''، حاوی مطالب عشق و فریفتگی، سلک اول در بیان توبه و سلک دهم در بیان صحو و سکر است . . . با سربند های ''بشنو'' آمیخته به نظم

چاپ : دهلی - مطبع بتبائی (۱۳۲۹ھ)

۹۳- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاہور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ سیر محمدی

از شاه علی سامانی مرید خواجه بنده نواز گیسو دراز

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۹۴- ترجمه

چاپ : با متن اصلی ، اله آباد (۱۳۴۷ھ)

☆ شرح آداب المریدین

متن عربی ''آداب المریدین'' از شیخ ضیاء الدین عبدالقاہر سہروردی است ، میان صوفیان هند مقبول و متداول بوده ، به کثرت شروح و حواشی برآن نگاشته شده. یکی از آنها از شیخ شرف الدین احمد یحییٰ منیری(م ۷۸۲ھ)، در ۷۶۶ نگاشته شده

۹۵- ترجمه

از شاه قسیم الدین احمد فردوسی که حاوی فقط چند ابواب است ، با دیباچهٔ صباح الدین عبدالرحمن

چاپ : بهار شریف - بیت الشرف

☆ شرح رباعیات باقی بالله

از خواجه محمد باقی بالله نقشبندی (م ۱۰۱۲ھ) در تشریح و توضیح دو رباعی خود نگاشته ، رباعی ها درج می کنم :

Marfat.com

گویند وجود کون ، کون است و حصول
نوری بجز از کون نکرده است قبول
و الله که درین پرده لسان الغیب است
بر طبق قواعد ست و بر و فق وصول

و رباعی دیگر :

بشناس که کائنات رو در عدم اند
بل در عدم ایستاده ثابت قدم اند
وین کون معلق از خیال و وهم است
باقی همگی ظهور نور قدم اند

بر شرح رباعیات از خواجه باقی بالله ، شیخ احمد سرهندی گزارش و تعلیقات نگاشته است.

رسالهٔ زیر نظر گزارشی ست بر ''شرح رباعیات''

چاپ : لاهور (۱۳۸۵ھ) و کراچی (۱۳۸۶ھ)

۹۶- ترجمه

از ثناء الحق صدیقی و با تجدید نظر از سید زوار حسین شاه ، مترجم حواشی هم نگاشته است

چاپ : با متن اصلی ، کراچی - ادارهٔ مجددیه (۱۳۸۶ھ)

☆ شرح رسالهٔ شکار نامه : برهان العاشقین

متن از خواجه بنده نواز گیسو دراز ، گزارش از قاسم علی بیک افغان حیدر آبادی ، به سال ۱۳۶۰ھ نگاشته

چاپ : رک : ''یازده رسایل'' در همین بخش

۹۷- ترجمه

ترجمهٔ بخش های مهم از ''شرح رسالهٔ شکار نامه'' [برهان العاشقین] ازمحمد سخاوت مرزا

چاپ: در مجله ''اقبال ریویو'' (کراچی) منتشره در ژولا ۱۹۶۶ میلادی، ص ۷٤ - ۹٦

Marfat.com

☆ **شرح فتوح الغیب :** مفتاح فتوح

☆ **شرح فصوص الحکم**

متن عربی از محی‌الدین ابن عربی (م ۶۳۸ھ)گزارش ازشیخ محب الله الهآبادی (م ۱۰۵۸ھ) نگارندهٔ رسالهٔ تسویه ، در بارهٔ وی آمده است : ''تحقیقات و تدقیقاتش در علم تصوف به مرتبهٔ اجتهاد رسیده بلکه می سزد که شیخ محی الدین عربی را شیخ اکبر ووی را شیخ کبیر گویند'' [تذکره علماء هند]

چاپ : با ترجمهٔ اردو چاپ شده

۹۸- افادات ابن عزبی

از شاه غلام مصطفیٰ و شاه محمد باقر اله آبادی

چاپ : اله آباد ـ ادارهٔ انیس اردو

☆ **شروط اربعین فی‌جلوس المعتکفین**

از شیخ بهاء الدین زکریا ملتانی (۶۶۶ھ) ، آمیخته با عربی ، در چهل ''شرط'' برای آنان که می خواهند معتکف بشوند ... هیچ نسخهٔ خطی در کتاب خانه های معروف به دست نیامد اما شرح شروط اربعین در دارالکتب محفوظ است

[فهرست نسخه های خطی فارسی جلد دوم]

۹۹- ترجمه

از مخدوم حسن بخش که ترجمهٔ آن را درکتاب خود''انوارغوثیه'' نقل کرده است

چاپ : لاهور ـ مطبع عام (۱۳۲۷ھ)

☆ **شمایل الاتقیاء**

از خواجه رکن الدین عماد کاشانی خلیفهٔ برهان الدین غریب ، در سال ۷۳۸ھ نگاشته، در چهار قسم :

قسم اول : در بیان طریقت و افعال و مقامات این راه

قسم دوم : در شرح احوال ارباب حقیقت یعنی انبیاء و اولیاء

قسم سوم : در صفات و ذات الهی و متعلقات آن و فضایل خاتم الانبیاء حضرت محمد صلی الله علیه وسلم

Marfat.com

قسم چهارم : در خلقت آدم و اوصاف وی و آدمیان
نگارنده به اقوال و آرای اکابر صوفیان استشهاد کرده است
چاپ : حیدر آباد دکن ـ ادارۂ اشاعت العلوم(۱۳٤۷ھ)

۱۰۰- ترجمه

از میران یعقوب دکنی ، به سال ۱۰۷۸ھ به پایان رسانده
نسخه های خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۲٦٦ و ۲٦۹
سالار جنگ ص ۲۰۵
آصفیه شماره ٦٦۳ و ۱۸۷۸
ادبیات شماره ۱۲٦۹

آغاز : فہرست شمایل الاتقیاء کتاب کا چہار قسم ہورنو و یک بیان سون کتاب جمع کیا ہے

☆ صد میدان

از خواجه عبدالله انصاری هروی(م٤٤۸ھ) که به ''پیر هرات'' معروف است، در بیان ''صد میدان'' که میان بنده و خدا موجوداند
چاپ : به کوشش عبدالحی حبیبی ، افغانستان (۱۳٤۱ھ ش)

۱۰۱- ترجمه

از محمد افضل فقیر ، به سال ۱۳۹۷ھ نگاشته شده
چاپ : لاهور ـ اسلامک بک فاونڈیشن (۱۳۹۷ھ)

☆ صراط مستقیم

مجموعۂ سخنان و ملفوظات سید احمد شهید بریلوی (م ۱۲٤٦ھ) که شاه اسماعیل شهید و مولانا عبدالحی بدهانوی در ۱۲۳۲ھ ضبط کرده‌اند، به مقدمه و چهار باب تقسیم داده شده است
چاپ : کلکته (۱۲۳۸ھ) و لاهور ـ مکتبۂ سلفیه (۱۳۹۸ھ)

۱۰۲ ترجمه

از ناشناس
چاپ : لاهور ـ عبدالعزیز تاجر کتب (بار دوم : س ـ ن)

Marfat.com

همان ترجمه با تجدید نظر مجیب الرحمن صدیقی، کراچی (س ـ ن)

☆ صفا المرآة

۱۰۳- ترجمه

از شمس الدین قادری فاضلی

[رک : دیباچهٔ ترجمهٔ شرح گلشن راز ، ص ۲]

☆ ضیاء القلوب

از حاجی امداد الله مهاجر مکی (م ۱۳۱۷ ه)، در اذکار و اشغال و مراقبات خانواده های چشتیه و قادریه و نقشبندیه، در سال ۱۲۸۲ ه (= مرغوب دل) نگاشته ، برای حافظ محمد یوسف فرزند حاجی محمد ضامن ، در چهار باب :

باب اول : در اذکار و اشغال و مراقبات حضرات چشتیه

باب دوم : در اذکار و اشغال و مراقبات حضرات قادریه جیلانیه

باب سوم : در اذکار و اشغال و مراقبات حضرات عالیه نقشبندیه

باب چهارم : در بیان کیفیت تلاوت قرآن و ادا ء نماز وغیره

چاپ : دهلی (۱۳٤٦ ه) ، لاهور (س ـ ن)

۱۰٤- انوار الغیوب

از صبغت الله شهید انصاری فرنگی محلی ، مترجم حواشی و تعلیقات اضافه کرده است

چاپ : دیو بند ـ کتب خانهٔ امدادیه (س ـ ن)

۱۰۵- تصفیة القلوب

از نظام الدین

چاپ : دهلی ـ مطبع مجتبائی

☆ طریقت الحقیقت

از دارا شکوه فرزند شاهجهان

۱۰٦- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

Marfat.com

☆ عقل بیدار

از سلطان باهو بن بازید ، در عرفان و تصوف و فناء فی الله ، نثر آمیخته به نظم است ، نامبّوب است

۱۷۰- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور- الله والے کی قومی دکان (س- ن)

☆ عین الفقر

از همان سلطان باهو ، به نثر آمیخته به نظم ، در ده باب :

اول : شرح ذات

دوم : تجلیات که آن بر چهاده قسم است

سوم : ذکر مرشد و طالب راه

چهارم : مخالفت با نفس و کشتن آن

پنجم : ذکر علماء و فقراء

ششم : ذکر مراقبه و مشاهده و خواب

هفتم : ذکر الله به قلب و روح ، سر و جهر و خفی

هشتم : عشق ، وصال ، فنا

نهم : شراب و حقائق اولیاء

دهم : فناء فی الله و ذکر اولیاء و ترک ماسوا

۱۰۸- اسرار طریقت ترجمهٔ عین الفقر

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ فخر الطالبین

مجموعهٔ ملفوظات شاه فخر الدین دهلوی (م ۱۱۹۹ ه) ، تدوین از سید نور الدین حسینی فخری

چاپ : دهلی (۱۳۱۵ ه)

Marfat.com

۱۰۹- ترجمه

از میر نذر علی درد کاکوروی

مترجم شرح حال فخر الدین دهلوی را افزوده است

چاپ : ترجمهٔ فخر الطالبین و مناقب فخریه یکجا بچاپ رسیده کراچی - سلمان اکادمی (۱۳۸۱ ه)

☆ فقر نامه

از محمد هاشم نوشاهی تهرپالوی (م ۱۲۵۹ ه)

۱۱۰- گنج معانی

از غلام نبی نوشاهی ، یکی از متوسلین درگاه نوشاهیه ساهن پال

نسخهٔ خطی : مملوکهٔ مترجم

☆ فوایح العرفان

از میر محمد هاشم خلیفه و فرزند حضرت حسن رسول نما ، در مقدمه و پانزده فایحه (باب) و خاتمه - حاوی احوال و مکاشفات و شطحیات و ملفوظات وی

به ظن قوی متن فارسی بچاپ نرسیده

۱۱۱- مناقب حسن رسول نما یعنی ترجمهٔ فوایح العرفان

از عمر بخش لاهوری

چاپ : باهتمام سید شوکت علی، کراچی- مکتبهٔ رازی (س - ن)

☆ فواید السالکین

از خواجه فرید الدین گنج شکر (م ۶۶۵ ه) ، ملفوظات خواجه قطب‌الدین بختیار کاکی اوشی (م۶۳۳ ه) است-در سیر و سلوک مبنی برسخنان‌وی در مجالس از ماه رمضان ۵۸۴ ه تا محرم ۵۸۵ ه

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۱۱ ه)

۱۱۲- ترجمه

از ناشناس

چاپ : در ضمن ''هشت بهشت''

Marfat.com

[رک : ''راحت القلوب'' در همین بخش]

۱۱۳- مطلوب الطالبین

از ناشناس

چاپ : سیالکوت - محمد ضیاء الله (س - ن)

☆ فواید الفواد

از امیر حسن سجزی پسر علاءالدین سجزی ، معروف به خواجه حسن دهلوی ، ملفوظات استاد و پیر وی نظام الدین اولیاء (م ۷۲۵ھ) است ، در پانزده سال به ترتیب تاریخی سخنان پیر را در مجالسی گرد می آورده است - در سه جلد ، از ۳ شعبان ۷۰۷ھ تا ۲۰ شعبان ۷۲۲ھ - در خاتمه قطعهٔ زیر آمده است :

چون بهفصد فزود بیست و دو سال
بیستم روز از مه شعبان
از اشارات خواجه جمع آمد
این بشارت ره فتوح جهان
شیخ ما چون محمد آمد نام
حسن اندر ثنای او حسان

چاپ : چند بار ، به تصحیح ملک عبداللطیف ، لاهور - محکمهٔ اوقاف پنجاب (۱۳۸۶ھ)

۱۱۴- ترجمه

از ناشناس

چاپ: در مجموعهٔ ''هشت بهشت''

لاهور - الله والے کی قومی دکان (بار پنجم : ۱۳۷۵ھ)

۱۱۵- ترجمهٔ دیگر

از غلام احمد خان بریان مرید الله بخش تونسوی

چاپ : دهلی - مطبع مسلم (۱۳۱۳ھ)

Marfat.com

۱۱٦- ترجمهٔ دیگر

از محمد سرور

چاپ : لاهور - محکمهٔ اوقاف پنجاب (۱۳۹۳ه)

۱۱۷- ترجمهٔ دیگر

از سید محمد عبدالاحد

چاپ : در مجموعهٔ "پنج گنج ملفوظات خواجگان چشت اهل بهشت"، دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۳٤ه)

☆ فواید رکنی

از شیخ شرف الدین احمد یحیی منیری (م ۷۸۲ه)، که به درخواست مریدش حاجی رکن الدین تالیف کرده، در یازده فواید (باب)، از روی موضوع، خلاصهٔ مکتوبات مولف است

۱۱۸- ترجمه

از سید شاه محمد شفیع فردوسی ، در مجلهٔ "الامین" (بهار شریف) چاپ شده اما ترجمه کامل نیست

[تاریخ فردوسیهٔ - محمد معین الدین دردائی]

۱۱۹- ترجمهٔ دیگر

از سید غلام صمدانی نقوی

مقدمه از طرف سید ابو صالح است

چاپ : کراچی (۱۳۹۵ه)

☆ فواید سعدیه

ملفوظات حضرت مخدوم شاه مینا (م ۸۸٤ه) ، مریدش شیخ سعدالدین خیر آبادی آن را به عربی زیر عنوان "مجمع السلوک" نگاشته، و مرتضیٰ علی گوپامئوی ازمتن عربی آن را ترجمه کرده

در آغاز ملفوظات ، شرح زندگانی مخدوم شاه مینا از کتب متداوله نقل شده است

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (بار دوم : ۱۳۱۱ه)

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ ملک فضل الدین چنن دین (۱۳۲۶ھ)

☆ مجمع البحرین

از محمد داراشکوه(م ۱۰۶۹ھ) ، یاد او در ''حسنات العارفین'' گذشته . در اصول مسئلهٔ آفرینش بیان نموده که این اصولی نزد اهل‌اسلام و هندوان مشترک است.دردیباچه می‌گوید: با بعضی از کاملان ایشان که به نهایت ریاضت و ادراک رسیده بودند مکرر صحبت ها داشته گفتگو نمود ، جز اختلاف لفظی تفاوتی ندید ، بدین جهت سخنان فریقین را به هم تطبیق داد و مجمع البحرین نامید''

چاپ : با ترجمهٔ انگلیسی به کوشش محفوظ الحق ، کلکته ـ انجمن آسیائی بنگال (۱۳۴۸ھ)

به کوشش سید محمد رضا جلالی نائینی ، تهران (۱۳۳۵ھش)

۱۵۶- ترجمه

از سجاد علی میکش

چاپ : حیدر آباد دکن (۱۳۱۳ھ)

۱۵۷- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : لاہور ـ اللہ والے کی قومی دکان (س ـ ن)

☆ محبت الاسرار

از سلطان باهو (م ۱۱۰۲ھ) ، دربارهٔ انسان کامل و معرفت الهی ـ قرب حق وغیره

۱۵۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (۱۳۲۸ھ)

☆ محک الفقراء

از سلطان باهو ، در آداب و اخلاق و صفات فقیر، نثر آمیخته به نظم است

Marfat.com

۱۵۹- هدایت الانسان الی سبیل العرفان

از تاج الدین ککی زئی

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ مخزن المعانی

از عبدالکریم فرزند اخوند درویزه

۱٦۰- اسرار ربانی

ترجمه و شرح از نیاز بهادر خان معروف به مسکین شاه

چاپ : گورکهپور - مطبع رفاه عام (۱۳۲۸ ه)

☆ مخزن الولایت

از منشی محمد ولایت علی عزیز (م ۱۳٤۷ ه) ، در سخنان مرشد خود خادم صفی (م ۱۲۸۷ ه) که یکی از صوفیان خانوادهٔ چشتیه نظامیه است - به سال ۱۲۸٦ ه (=مخزن الولایت و الجمال) نگاشته است ، در چهار باب و خاتمه به قرار زیر :

باب اول : در حالات متفرق

باب دوم : در ارشادات حضرت صفی

باب سوم : در کرامات او

باب چهارم: در احوال خلفای شاه خادم صفی

چاپ : لکهنؤ - مطبع انوار احمدی (۱۳۰۰ ه)

۱٦۱- ترجمه

از محمد خصلت حسین صابری

چاپ : کراچی - پاک اکادمی (۱۳۸۳ ه)

☆ مرآت السالکین

از امام الدین ، در احوال و کرامات و سخنان خواجه شاه محمد سلیمان تونسوی (م ۱۲٦۷ ه)

۱٦۲- ترجمه

از ناشناس

Marfat.com

چاپ : گوجرانواله ـ مطبع ٹیلی (س ـ ن)

☆ مرآت العاشقین

از سید محمد سعید ، که مجموعهٔ سخنان خواجه شمس الدین سیالوی (م ۱۳۰۰ ه) است ، در چهل مجالس

چاپ : لاهور (۱۳۰۳ ه)

۱۶۳- پرگوهر : مرآت العاشقین

از غلام نظام الدین مرولوی، به سال ۱۳۸۸ ه ترجمه شده- و در خاتمه سخنان یک روز و شب خواجه قمر الدین سیالوی افزوده شده

چاپ : لاهور ـ المعارف (۱۴۰۱ ه)

☆ مرج البحرین فی الجمع بین الطریقین: مرج البحرین وجامع الطریقین

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ ه) ، در دیباچه می گوید : ''این رساله ای ست مسمیٰ به مرج البحرین و جامع الطریقین جامع طریقهٔ فقه و تصوف و شریعت و طریقت و ظاهر و باطن و صورت و معنی و قشر و لب و علم و حال و صحو و سکرو مذهب و مشرب و عقل و عشق''ــ باعنوان های ''وصل'' و در اختتام ۱۴ قاعده ـ نثر آمیخته به نظم.

جمعاً سیزده ''وصل'' به قرار زیر :

وصل اول : محبت دنیا و مافیها

وصل دوم : اختلافات امت محمدیه

وصل سوم : اشتغال فلسفه و اجتناب از غلو در مباحث

وصل چهارم : عقل و علم و ذکر و فکر

وصل پنجم : صحت عقل

وصل ششم : مذمت عقل ظاهر

وصل هفتم : دیدار خداوندی از چشم بصیرت

وصل هشتم : عقل را نقل هیچ تعلق نیست

وصل نهم : تطابق شریعت و طریقت

وصل دهم : هفوات اولیاء

Marfat.com

وصل یازدهم : حکایات صوفیهٔ صافیه

وصل دوازدهم : در بیان بی سرو سامانی فقراء

وصل سیزدهم : خلاصهٔ مضامین کتاب ’ ’قواعد الطریقت فی الجمع بین الشریعت و الحقیقت‘‘ (شیخ سید احمد مغربی)

چاپ : چند بار ، دهلی - مطبع عبدالرحمن (۱۲۶۵ھ) ، کلکته - مطبع محمدی (۱۲۷۴ ھ) و لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۱٤ھ)

۱٦٤- وصال السعدین

از غوث محمد فرخ آبادی

چاپ : لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۱٤ھ)

۱٦۵- ترجمه

از ثناء الحق صدیقی

چاپ : با متن اصلی ، کراچی - از طرف محمد اعلی (۱۳۸۸ھ)

۱٦٦ ترجمه

از اقبال احمد فاروقی

در آغاز احوال شیخ عبدالحق محدث دهلوی بیان نموده

چاپ : لاهور - مکتبهٔ نبویه (س - ن)

☆ مرقع کلیمی

از شاه کلیم الله جهان آبادی (م ۱۱٤۲ ھ) ، در اقسام صلوٰة و اوراد و آداب آنها - نگارنده می گوید : ’’هر فایده که مسطور درین اوراق است به منزلهٔ رقعه ای ست از پیران خرقه پوش سراپا هوش باین گدا رسیده‘‘

چاپ : چند بار ، لاهور - مطبع کلیمی (س - ن)

۱٦۷- ترجمه

از ناشناس

چاپ : با متن اصلی ، لاهور - مطبع کلیمی (س - ن)

۱٦۸- ترجمهٔ دیگر

از ریاض الدین احمد چاند پوری

Marfat.com

چاپ : دهلی - مطبع رضوی (۱۳۰۱ھ)

۱۶۹- ترجمهٔ دیگر

از مفتی محمد راشد نظامی حسن آبادی

چاپ : با متن اصلی ، ملتان - مکتبهٔ تنویر ادب (۱۴۰۲ھ) و لاهور - گنج شکر اکادمی (س - ن)

☆ مرقومات امدادیه

مجموعهٔ مکتوبات امداد الله مهاجر مکی (م ۱۳۱۷ھ) مرتب کردهٔ وحید الدین رامپوری - شصت و یک مکتوبات از ''مرقومات امدادیه'' در مجموعهٔ دیگر ''امداد المشتاق'' نیز موجود اند

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۱۷۰- ترجمه

از پروفسور عبدالحئی ، جامعهٔ عثمانیه حیدر آباد

چاپ : حیدر آباد دکن

معارف لدنیه

از شیخ احمد سرهندی معروف به مجدد الف ثانی (م ۱۰۳۴ھ) ، در مسایل معرفت و اسرار و رموز عرفان و تصوف ، در ۱۰۱۵ھ و ۱۰۱۶ھ نگاشته ، با سرنبدهای معرفت ، جمعاً ''چهل و یک معرفت''

چاپ : به کوشش سید محمد احمد رضا بجنوری ، دابهیل - مجلس علمی (۱۳۵۱ھ)

رامپور - مطبع احمد (۱۳۱۶ھ)

لاهور - ادارهٔ سعدیه بدیه (۱۳۷۶ھ)

۱۷۱- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

۱۷۲- ترجمهٔ دیگر

از سید زوار حسین شاه

چاپ : بامتن فارسی ، کراچی ، ادارهٔ مجددیه (۱۳۸۸ھ)

Marfat.com

☆ معرفت السلوک

از شیخ محمود چشتی مرید حضرت شاه برهان معظم شاه میران جی ،در شرح قول منسوب به حضرت علی رضی الله عنه ''من عرف نفسه فقد عرف ربه''

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹۹ھ)

۱۷۳- ترجمه

از ولی الله قادری حیدر آبادی (م ۱۱۵۷ھ) فرزند شاه حبیب الله قادری ، به سال ۱۱٤۰ھ ترجمه شده

نسخه های خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۲۹٤-۲۹۷

ادبیات جلد سوم ، ص ۱۲۵

آغاز : صفت هور سراپا بی عیب
هور شکـر کرنا بی نهایت

☆ مفاتیح الاعجاز : شرح گلشن راز ،

از شمس الدین محمد بن یحیی جیلانی لاهیجی (م۸٤۰ھ) متخلص به اسیری، گزارشی است بر گلشن راز شبستری ، در ذی الحجه ۸۷۷ھ بدان آغاز کرده است

چاپ : چند بار، لاهور - الهی بخش جلال‌الدین تاجران کتب (۱۳۳۰ھ)، به تصحیح و مقدمهٔ کیوان سمیعی، تهران - کتابفروشی محمودی (۱۳۳۷ھ ش)

۱۷٤- بوستان اسرار

از محمد نور عالم حنفی چشتی مرید غلام حیدر علی شاه جلالپوری در سال ۱۳۳۲ھ ترجمه کرده است

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳٤۷ھ)

۱۷۵- ترجمهٔ دیگر

از شمس الدین قادری فاضلی امرتسری

چاپ : لاهور - شیخ الهی بخش و جلال الدین تاجران کتب (۱۳٤٤ھ)

Marfat.com

☆ مفتاح العاشقین

مجموعهٔ ملفوظات خواجه نصیر الدین محمود چراغ دهلی (م ۷۵۷ھ) ، از محب الله ، در ده مجلس :

مجلس اول : در بیان پیر و مرشد
مجلس دوم : در بیان توبه
مجلس سوم : در بیان اشغال
مجلس چهارم: در بیان فرض دائمی، ذکر جلی و ذکر خفی و ماهیت آن
مجلس پنجم : در بیان نماز
مجلس ششم : در بیان تلاوت قرآن و حفظ آن
مجلس هفتم : در بیان محبت
مجلس هشتم : در بیان سماع
مجلس نهم : در بیان فضیلت دعوت طعام
مجلس دهم : در بیان ترک دنیا
چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی

۱۷۶- ترجمه

از ناشناس
چاپ : در مجموعهٔ ''هشت بهشت''
لاهور - الله والے کی قومی دکان (بار پنجم : ۱۳۷۵ھ)

☆ **مفتاح الفتوح :** شرح فتوح الغیب

متن از شیخ عبدالقادر جیلانی (م ۵۶۱ھ)، شرح فارسی آن از شیخ عبدالحق محدث دهلوی به سال ۱۰۲۳ھ نگاشته شده :

این شرح که مفتاح فتوح الغیب است
از غیب است این ازان بری از عیب است
مفتاح فتوح نام و تاریخ افتاد
در خاطر آن که مظهر لاریب است

چاپ : لاهور (۱۲۸۳ھ) و لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹۸ھ)

Marfat.com

۱۷۷- ترجمه و تلخیص

از مفتی غلام معین الدین نعیمی

چاپ : لاهور - ادارهٔ رضویه نعیمیه (۱۳۸۱ھ)

☆ مفتاح اللطائف

از محمد اسلم

۱۷۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - ملک فضل الدین و چنن دین (۱۳۲۶ھ)

☆ مقامات احمدیه

۱۷۹- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ مقامات عثمانیه

از سید اکبر علی شاه ، در احوال و سخنان خواجه محمد عثمان دامانی

چاپ : ملتان - مکتبهٔ صدیقیه

۱۸۰- ترجمه

از محمد سعد سراجی

زیر چاپ ، از طرف مکتبهٔ سراجیه احمدیه سعیدیه - موسیٰ زئی

☆ مقامات مظهری : لطائف خمسه

از شاه غلام علی دهلوی (م ۱۲٤۰ھ) ، در احوال و سخنان و مکتوبات مرزا مظهر جان جانان ، در ۱۲۱۱ھ نگاشته ، و این کتاب تلخیصی است از ''معمولات مظهریه'' (نعیم الله برائچی) اما نگارنده بر آن اضافه کرده است ، در شانزده فصل

چاپ : دهلی - مطبع احمدی (۱۲٦۹ھ)

دهلی : مطبع مجتبائی (۱۳۰۹ھ)

Marfat.com

چاپ : لاهور - ملک فضل الدین چنن دین (۱۳۲۶ھ)

☆ مجمع البحرین

از محمد داراشکوه(م ۱۰۶۹ھ) ، یاد او در ''حسنات العارفین'' گذشته . در اصول مسئلهٔ آفرینش بیان نموده که این اصولی نزد اهل اسلام و هندوان مشترک است-دردیباچه می گوید: با بعضی از کاملان ایشان که به نهایت ریاضت و ادراک رسیده بودند مکرر صحبت ها داشته گفتگو نمود ، جز اختلاف لفظی تفاوتی ندید ، بدین جهت سخنان فریقین را به هم تطبیق داد و مجمع البحرین نامید''

چاپ : با ترجمهٔ انگلیسی به کوشش محفوظ الحق ، کلکته - انجمن آسیائی بنگال (۱۳۴۸ھ)

به کوشش سید محمد رضا جلالی نائینی ، تهران (۱۳۳۵ھ ش)

۱۵۶- ترجمه

از سجاد علی میکش

چاپ : حیدر آباد دکن (۱۳۱۳ھ)

۱۵۷- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : لاہور - اللہ والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ محبت الاسرار

از سلطان باہو (م ۱۱۰۲ھ) ، دربارهٔ انسان کامل و معرفت الهی و قرب حق وغیره

۱۵۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳۲۸ھ)

☆ محک الفقراء

از سلطان باهو ، در آداب و اخلاق و صفات فقیر، نثر آمیخته به نظم است

Marfat.com

۱۵۹- هدایت الانسان الی سبیل العرفان

از تاج الدین ککی زئی

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ مخزن المعانی

از عبدالکریم فرزند اخوند درویزه

۱٦۰- اسرار ربانی

ترجمه و شرح از نیاز بهادر خان معروف به مسکین شاه

چاپ : گورکهپور - مطبع رفاه عام (۱۳۲۸ ه)

☆ مخزن الولایت

از منشی محمد ولایت علی عزیز (م ۱۳٤۷ ه) ، در سخنان مرشد خود خادم صفی (م ۱۲۸۷ ه) که یکی از صوفیان خانوادهٔ چشتیه نظامیه است - به سال ۱۲۸٦ ه (=مخزن الولایت و الجمال) نگاشته است ، در چهار باب و خاتمه به قرار زیر :

باب اول : در حالات متفرق

باب دوم : در ارشادات حضرت صفی

باب سوم : در کرامات او

باب چهارم: در احوال خلفای شاه خادم صفی

چاپ : لکهنؤ - مطبع انوار احمدی (۱۳۰۰ ه)

۱٦۱- ترجمه

از محمد خصلت حسین صابری

چاپ : کراچی - پاک اکادمی (۱۳۸۳ ه)

☆ مرآت السالکین

از امام الدین ، در احوال و کرامات و سخنان خواجه شاه محمد سلیمان تونسوی (م ۱۲٦۷ ه)

۱٦۲- ترجمه

از ناشناس

Marfat.com

چاپ : گوجرانواله - مطبع ٹیلی (س - ن)

☆ مرآت العاشقین

از سید محمد سعید ، که مجموعهٔ سخنان خواجه شمس الدین سیالوی (م ۱۳۰۰ ھ) است ، در چهل مجالس

چاپ : لاهور (۱۳۰۳ ھ)

۱۶۳- پرگوهر : مرآت العاشقین

از غلام نظام الدین مرولوی، به سال ۱۳۸۸ ھ ترجمه شده- و در خاتمه سخنان یک روز و شب خواجه قمر الدین سیالوی افزوده شده

چاپ : لاهور - المعارف (۱۴۰۱ ھ)

☆ مرج البحرین فی الجمع بین الطریقین: مرج البحرین وجامع الطریقین

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ ھ) ، در دیباچه می گوید : ''این رساله ای ست مسمیٰ به مرج البحرین و جامع الطریقین جامع طریقهٔ فقه و تصوف و شریعت و طریقت و ظاهر و باطن و صورت و معنی و قشر و لب و علم و حال و صحو و سکرو مذهب و مشرب و عقل و عشق''—باعنوان های ''وصل'' و در اختتام ۱۴ قاعده - نثر آمیخته به نظم.

جمعاً سیزده ''وصل'' به قرار زیر :

وصل اول : محبت دنیا و مافیها

وصل دوم : اختلافات امت محمدیه

وصل سوم : اشتغال فلسفه و اجتناب از غلو در مباحث

وصل چهارم : عقل و علم و ذکر و فکر

وصل پنجم : صحت عقل

وصل ششم : مذمت عقل ظاهر

وصل هفتم : دیدار خداوندی از چشم بصیرت

وصل هشتم : عقل را نقل هیچ تعلق نیست

وصل نهم : تطابق شریعت و طریقت

وصل دهم : هفوات اولیاء

Marfat.com

وصل یازدهم : حکایات صوفیهٔ صافیه

وصل دوازدهم : در بیان بی سرو سامانی فقراء

وصل سیزدهم : خلاصهٔ مضامین کتاب ’ ’قواعد الطریقت فی الجمع بین الشریعت و الحقیقت‘‘ (شیخ سید احمد مغربی)

چاپ : چند بار ، دهلی - مطبع عبدالرحمن (۱۲۶۷ھ) ، کلکته - مطبع محمدی (۲۷۴ ؛ ھ) و لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۱٤ھ)

۱٦٤- وصال السعدین

از غوث محمد فرخ آبادی

چاپ : لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۱٤ھ)

۱٦٥- ترجمه

از ثناء الحق صدیقی

چاپ : با متن اصلی ، کراچی - از طرف محمد اعلی (۱۳۸۸ھ)

۱٦٦ ترجمه

از اقبال احمد فاروقی

در آغاز احوال شیخ عبدالحق محدث دهلوی بیان نموده

چاپ : لاهور - مکتبهٔ نبویه (س - ن)

☆ مرقع کلیمی

از شاه کلیم الله جهان آبادی (م ۱۱٤۲ھ) ، در اقسام صلوٰة و اوراد و آداب آنها - نگارنده می گوید : ’’هر فایده که مسطور درین اوراق است به منزلهٔ رقعه ای ست از پیران خرقه پوش سراپا هوش باین گدا رسیده‘‘

چاپ : چند بار ، لاهور - مطبع کلیمی (س - ن)

۱٦۷- ترجمه

از ناشناس

چاپ : با متن اصلی ، لاهور - مطبع کلیمی (س - ن)

۱٦۸- ترجمهٔ دیگر

از ریاض الدین احمد چاند پوری

Marfat.com

چاپ : دهلی - مطبع رضوی (۱۳۰۱ھ)

۱۶۹- ترجمهٔ دیگر

از مفتی محمد راشد نظامی حسن آبادی

چاپ : با متن اصلی ، ملتان - مکتبهٔ تنویر ادب (۱۴۰۲ھ) و لاهور - گنج شکر اکادمی (س - ن)

☆ مرقومات امدادیه

مجموعهٔ مکتوبات امداد الله مهاجر مکی (م ۱۳۱۷ھ) مرتب کردهٔ وحید الدین رامپوری - شصت و یک مکتوبات از ''مرقومات امدادیه'' در مجموعهٔ دیگر ''امداد المشتاق'' نیز موجود اند

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۱۷۰- ترجمه

از پرفسور عبدالحئی ، جامعهٔ عثمانیه حیدر آباد

چاپ : حیدر آباد دکن

معارف لدنیه

از شیخ احمد سرهندی معروف به مجدد الف ثانی (م ۱۰۳۴ھ) ، در مسایل معرفت و اسرار و رموز عرفان و تصوف ، در ۱۰۱۵ھ و ۱۰۱۶ھ نگشته ، با سربندهای معرفت ، جمعاً ''چهل و یک معرفت''

چاپ : به کوشش سید محمد احمد رضا بجنوری ، دابهیل - مجلس علمی (۱۳۵۱ھ)

رامپور - مطبع احمد (۱۳۱۶ھ)

لاهور - ادارهٔ معدیه بدنیه (۱۳۷۶ھ)

۱۷۱- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

۱۷۲- ترجمهٔ دیگر

از سید زوار حسین شاه

چاپ : بامتن فارسی ، کراچی ، ادارهٔ مجددیه (۱۳۸۸ھ)

Marfat.com

☆ معرفت السلوک

از شیخ محمود چشتی مرید حضرت شاه برهان معظم شاه میران جی ،در شرح قول منسوب به حضرت علی رضی الله عنه ''من عرف نفسه فقد عرف ربه''

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹۹ھ)

۱۷۳- ترجمه

از ولی الله قادری حیدر آبادی (م ۱۱۵۷ھ) فرزند شاه حبیب الله قادری ، به سال ۱۱٤۰ھ ترجمه شده

نسخه های خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۲۹٤-۲۹۷

ادبیات جلد سوم ، ص ۱۲۵

آغاز : صفت هور سراپا بی عیب
هور شکـر کرنا بی نهایت

☆ مفاتیح الاعجاز : شرح گلشن راز ،

از شمس الدین محمد بن یحیی جیلانی لاهیجی (م ۸٤۰ھ) متخلص به اسیری، گزارشی است بر گلشن راز شبستری ، در ذی الحجه ۸۷۷ھ بدان آغاز کرده است

چاپ : چند بار، لاهور - الهی بخش جلال‌الدین تاجران کتب (۱۳۳۰ھ)، به تصحیح و مقدمهٔ کیوان سمیعی، تهران - کتابفروشی محمودی (۱۳۳۷ھ ش)

۱۷٤- بوستان اسرار

از محمد نور عالم حنفی چشتی مرید غلام حیدر علی شاه جلالپوری در سال ۱۳۳۲ھ ترجمه کرده است

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳٤۷ھ)

۱۷۵- ترجمهٔ دیگر

از شمس الدین قادری فاضلی امرتسری

چاپ : لاهور - شیخ الهی بخش و جلال الدین تاجران کتب (۱۳٤٤ھ)

Marfat.com

☆ مفتاح العاشقین

مجموعهٔ ملفوظات خواجه نصیر الدین محمود چراغ دهلی (م ۷۵۷ھ) ، از محب الله ، در ده مجلس :

مجلس اول : در بیان پیر و مرشد

مجلس دوم : در بیان توبه

مجلس سوم : در بیان اشغال

مجلس چهارم: در بیان فرض دائمی، ذکر جلی و ذکر خفی و ماهیت آن

مجلس پنجم : در بیان نماز

مجلس ششم : در بیان تلاوت قرآن و حفظ آن

مجلس هفتم : در بیان محبت

مجلس هشتم : در بیان سماع

مجلس نهم : در بیان فضیلت دعوت طعام

مجلس دهم : در بیان ترک دنیا

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی

۱۷۶- ترجمه

از ناشناس

چاپ : در مجموعهٔ ''هشت بهشت''

لاهور - الله والے کی قومی دکان (بار پنجم : ۱۳۷۰ھ)

☆ **مفتاح الفتوح :** شرح فتوح الغیب

متن از شیخ عبدالقادر جیلانی (م ۵۶۱ھ)، شرح فارسی آن از شیخ عبدالحق محدث دهلوی به سال ۱۰۲۳ھ نگاشته شده :

این شرح که مفتاح فتوح الغیب است
از غیب است این ازان بری از عیب است
مفتاح فتوح نام و تاریخ افتاد
در خاطر آن که مظهر لاریب است

چاپ : لاهور (۱۲۸۳ھ) و لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹۸ھ)

Marfat.com

۱۷۷- ترجمه و تلخیص

از مفتی غلام معین الدین نعیمی

چاپ : لاهور - ادارهٔ رضویه نعیمیه (۱۳۸۱ھ)

☆ مفتاح اللطائف

از محمد اسلم

۱۷۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - ملک فضل الدین و چنن دین (۱۳۲۶ھ)

☆ مقامات احمدیه

۱۷۹- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ مقامات عثمانیه

از سید اکبر علی شاه ، در احوال و سخنان خواجه محمد عثمان دامانی

چاپ : ملتان - مکتبهٔ صدیقیه

۱۸۰- ترجمه

از محمد سعد سراجی

زیر چاپ ، از طرف مکتبهٔ سراجیه احمدیه سعیدیه - موسیٰ زئی

☆ مقامات مظهری : لطائف خمسه

از شاه غلام علی دهلوی (م ۱۲٤۰ھ) ، در احوال و سخنان و مکتوبات مرزا مظهر جان جانان ، در ۱۲۱۱ھ نگاشته ، و این کتاب تلخیصی است از ''معمولات مظهریه'' (نعیم الله برائچی) اما نگارنده بر آن اضافه کرده است ، در شانزده فصل

چاپ : دهلی - مطبع احمدی (۱۲٦۹ھ)

دهلی : مطبع مجتبائی (۱۳۰۹ھ)

Marfat.com

۱۸۱- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاہور : اللہ والے کی قومی دکان (س - ن)

۱۸۲- ترجمۂ دیگر

از محمد اقبال مجددی، در دست تسوید است

☆ المکاتیب و الرسائل : مکتوبات عبدالحق دهلوی

☆ مکاتیب مرزا مظهر

مکتوبات مرزا مظهر جان جانان (م۱۱۹۵ ھ) که به پیروان واردات مندان خود نوشته ، در کتابهای مختلفه منتشر بوده ، مثل در ''مقامات مظهری'' و ''کلمات طیبات'' ، مکتوبات وی فوظ اند و از مراجع علمی و تاریخی.

مجموعۂ کوچک ''رقعات کرامت سعادت شمس الدین حبیب الله مرزا جان جانان مظهر شهید'' در مطبع فتح الاخبار کول (علی گره) به سال ۱۲۷۱ ھ چاپ شده.

گرد آوری جمله مکتوبات از عبدالرزاق قریشی

چاپ : بمبئی - علوی بک ڈپو (۱۳۸۶ ھ)

۱۸۳- مرزا مظهر جانجانان کے خطوط

ترجمۂ مکتوبات و دیگر تحریرات نثریه از خلیق انجم، مترجم، [illegible] صاحب مکتوبات و نیز تعلیقات مفیده نگاشته است

چاپ : دهلی - مکتبۂ برهان (۱۳۸۱ ھ)

☆ مکاشفات عینیه

از محمد هاشم کشمی (م ۱۰۵٤ ھ) ، در شجره های طریقت اجازت نامه ها و مکاشفات شیخ احمد سرهندی ، در ۱۰۵۱ ھ مرتب شده

چاپ : با ترجمۂ اردو

Marfat.com

۱۸٤- ترجمه

از دکتر غلام مصطفیٰ خان

چاپ : کراچی - ادارهٔ مجددیه (۱۳۸٤ھ)

☆ **مکتوبات امام ربانی :** مکتوبات مجدد الف ثانی

از شیخ احمد سرهندی (م ۱۰۳٤ھ) معروف به مجدد الف ثانی ، در روزگار جلال الدین اکبر و نور الدین جهانگیر فریضهٔ تجدید دین را انجام داده و امور محدثهٔ اکبر را به استناد قرآن و سنت غلط شمرده ، در پاداش اعلای کلمهٔ حق جهانگیر او را حوالهٔ زندان کرد اما آخرکار جهانگیر پشیمان گشته و عقاید و اعمال خود را مطابق تعلیمات اسلام ساخته - شیخ احمد سرهندی به ارادت مندان نامه ها نوشته ، در سه دفتر :

دفتر اول (درالمعرفت)گرد آوری خواجه یار محمد بدخشی است، به سال ۱۰۲۵ھ ترتیب داده شده ، دارای ۳۱۳ نامه به شماره مکتوب الیه

دفتر دوم (انوار الخلائق) گرد آوری خواجه عبدالحی بن خواجه چاگر حصاری است ، به سال ۱۰۲۸ھ و دارای نودونه نامه

دفتر سوم (معرفت الحقائق) گرد آوری خواجه محمد هاشم است به سال ۱۰۳۱ھ ترتیب داده شده و دارای ۱۲٤ نامه به شمار پیامبران مرسل

چاپ : چند بار در لکهنؤ و دهلی و امرتسر بچاپ رسیده

به تصحیح و تحشیهٔ مولانا نور احمد امرتسری (۱۳٤۸ھ) ، امرتسر (۱۳۲۹ھ)

۱۸۵- ترجمهٔ سه دفتر مکتوبات

از قاضی عالم الدین خلیفهٔ خواجه حافظ محمد عبدالکریم

در آغاز فهرست مکتوبات را به ترتیب موضوعات آورده و شرح زندگانی صاحب مکتوبات را نوشته

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (بار دوم : ۱۳۷۷ھ)

Marfat.com

۱۸۶- ترجمهٔ دیگر سه دفتر

از محمد سعید احمد

چاپ : کراچی (س ـ ن)

۱۸۷- ترجمهٔ فقط هفده مکتوب

از دفتر اول (مکتوب ۲۱ تا ۳۷) از عبدالرحیم کلاچوی

چاپ : لاهور ـ بیگم همایون وقف (۱۳۸۷ھ)

۱۸۸- در لاثانی

تلخیص و ترجمهٔ دفتر اول از محمد هدایت علی نقشبندی مجددی جیپوری

چاپ : اعظم گڑھ ـ مطبع معارف (۱۳۵۷ھ) و

لاهور ـ مکتبهٔ نبویه (۱۳۹۵ھ)

☆ مکتوبات خواجه باقی بالله

از خواجه باقی بالله (م ۱۰۱۲ھ) ، نامه هائی است عرفانی ، هشتاد و هفت نامه های او در ''کلیات'' وی چاپ شده

چاپ : چند بار ، لاهور (۱۳۸۷ھ)

۱۸۹- ترجمه

از عالم الدین

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (۱۳۹۶ھ)

☆ مکتوبات بنده نواز گیسو دراز

شصت و یک مکتوبات ، گرد آورده شیخ ابو الفتح علاء الدین

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ انجمن آسیائی بنگال ـ کلکته

[رک : صباح الدین عبدالرحمن ـ بزم صوفیه ص ۱۶]

۱۹۰- فواید

ترجمه و تلخیص از نواب معشوق یار جنگ ، به سال ۱۳۶۵ھ ترجمه داده شده

چاپ : لاهور ـ سجاد پبلشرز (۱۳۷۹ھ)

Marfat.com

☆ مکتوبات حمید الدین ناگوری

از حمید الدین ناگوری (م ۶۷۷ھ) به معاصر خود بهاء الدین زکریا ملتانی نوشته ، دربارهٔ مسائل عرفانی

گرد آوری پیر زاده احسان الحق فاروقی است

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۱۹۱- ترجمه

از همان گرد آورنده.

چاپ : در کتاب وی ''سلطان التارکین'' ص ۱۹۶-۲۲۱

[رک : رسالهٔ چهار منزل در همین بخش]

☆ مکتوبات سید احمد شهید : مکاتیب سید احمد شهید

مجموعهٔ مکاتیب از سید احمد شهید (م۱۲٤۶ھ) به نام مریدان خویش و سرداران اقوام مختلفهٔ هزاره ، در اصلاح عقاید و دعوت به جهاد با سکهان

چند نسخهٔ خطی آن در کتاب خانه های جهان موجود است یکی از آنها به قلم مولانا عبیدالله غلام حسن است

چاپ : عکس نسخهٔ مرقومهٔ عبیدالله غلام حسن ، لاهور - سید احمد شهید اکادمی

۱۹۲- ترجمه

از سخاوت مرزا

چاپ : کراچی - نفیس اکیدمی (۱۳۸۸ھ)

☆ مکتوبات صدی : مکتوبات منیری

☆ مکتوبات عبدالحق دهلوی

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) ، در دیباچه می گوید : ''جمله از رسائل و مکاتیب بود باقتضای وقت و مناسبت حال املا کرده بعضی به جهت احباب و اصحاب از اهل سلوک وارادت نوشته و برخی بجانب بعضی

Marfat.com

امراء و ملوک از اهل سعادت فرستاده و پاره ای در نصیحت نفس خود'' (ص : ۳)

مجموعهٔ شصت و هشت نامه های است، در عرفان و تصوف و مسائل دینی

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۲۹۷ ه)

بار دیگر بر هوامش ''اخبار الاخیار'' (۱۳۳۲ ه)

۱۹۳- ترجمه

از محمد فاضل مدرس دارالعلوم کراچی

چاپ : کراچی - مدینه پبلشنگ کمپنی (س - ن)

۱۹٤- ترجمه

ترجمهٔ بعضی مکاتیب از غلام حیدر قادری سلطانی‌سروری که پاره پاره چاپ شده مثل آداب الذکر ، حقیقت صبر ، فقر محمدی و ذکر و فکر

چاپ : لاهور - نوری کتب خانه (س- ن)

۱۹۵- ترجمهٔ بعضی مکتوبات

از مفتی اعجاز ولی خان رضوی

چاپ : نوری کتب خانه (۱۳۷۸ ه)

۱۹٦- حقیقت السماع

ترجمهٔ یکی از مکتوبات

چاپ : نوری کتب خانه (۱۳۸۲ ه)

۱۹۷- ترجمه

قاضی عبدالصمد فاروقی

چاپ : کراچی - ادارهٔ معارف اسلامیه (۱۳۸۲ ه)

☆ **مکتوبات سید علی همدانی :** مکتوبات امیر سید

از سید علی همدانی (م ۷۸٦ ه) معروف به شاه همدان ، مکتوبات او به احباب و ارادت مندان و حاکمان وقت فرستاده شد - جمعاً بیست و دو مکتوبات اند ، نسخه های خطی در کتابخانه های معروف موجود اند

چاپ : امرتسر - مطبع مجددی (۱۳۲۷ ه)

Marfat.com

۱۹۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ مکتوبات محمد عثمان دامانی و خواجه محمد سراج الدین

مکتوبات خواجه محمد عثمان دامانی نقشبندی (م ۱۳۱٤ه) و خلیفهٔ وی خواجه محمد سراج الدین (م ۱۳۳۳ه) در مسائل مختلفه (خصوصاً عرفان و سلوک) که به ارادت مندان خود نگاشته اند

۱۹۹- تحفهٔ زاهدیه

از محمد احمد نقشبندی مجدّدی

در دیباچه، احوال و آثار مختصر مکتوب نگاران آمده است

چاپ : کراچی - زوار کتابفروشی (۱۳۸۸ه)

☆ مکتوبات محمد معصوم سرهندی

از خواجه محمد معصوم سرهندی (م ۱۰۷۹ه) فرزند مجدد الف ثانی ، در سه دفتر :

دفتر اول موسوم به درة التاج : گرد آوری خواجه محمد عبیدالله فرزند خواجه محمد معصوم است

دفتر دوم موسوم به وسیلة السعادات : گرد آوری میر شرف الدین حسین بن میر عماد الدین محمد الحسینی هروی است

دفتر سوم موسوم به مکتوبات معصومیه : گرد آوری خواجه محمد عاشور بخاری است

چاپ : کانپور - مطبع نظامی

(جلد دوم) لدهیانه

(جلد سوم) امرتسر

۲۰۰- ترجمه

ترجمه و تلخیص و پیش گفتار از نسیم احمد فریدی، ترجمهٔ منتخباتی از نامه ها است

Marfat.com

چاپ : لکهنؤ ـ مکتبهٔ الفرقان (۱۳۷۰ھ)
لاهور ـ المعارف (۱۳۹۷ھ)

☆ مکتوبات شاه ولی الله

شاه ولی الله فرزند شاه عبدالرحیم ، نامه ها به دوستان و ارادت مندان و اهل سیاست نوشته است ، در پند و نصیحت و مسایل سیاسی و دینی

مجموعهٔ مکتوبات گردآوری شاه عبدالرحمن فرزند شاه محمد عاشق پهلتی است ـ دارای ۳۵۸ مکتوبات ، تا اکنون چاپ نشده ، نسخهٔ خطی در کتاب خانهٔ مرتضی حسن چاند پوری بوده

مجموعهٔ دیگر ''فی مناقب امام بخاری و ابن تیمیه'' چاپ شده است .

چاپ : دهلی ـ مطبع فاروقی (۱۳٤۹ھ)

۲۰۱ـ شاه ولی الله کے سیاسی مکتوبات

ترتیب و ترجمه و پیش گفتار از پروفسور خلیق احمد نظامی

چاپ : علی گره (۱۳٦۹ھ)

عکس چاپ علی گره در لاهور منتشر شده

۲۰۲ـ ترجمهٔ مکتوبات فی مناقب امام بخاریؒ و ابن تیمیهؒ

از مولوی عبدالرؤف مهتمم کتب خانهٔ نذیریه ـ دهلی

چاپ : با متن فارسی ، دهلی ـ مطبع فاروقی

☆ مکتوبات منیری

از شرف الدین احمد بن یحییٰ منیری (۷۸۲ھ). از وی سه مجموعه ها مکتوبات عرفانی موجود است :

ـ ''مکتوبات صدی'' که به قاضی شمس الدین حاکم چوسه (بهار) نوشته ، گرد آوری زین بدر عربی ، به سال ۷٤۷ھ مرتب ساخته ـ شمار مکتوبات یک صد است

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (۱۳۰۳ھ
و با هتمام محمد نعیم ندوی، حیدر آباد سندھ (س ـ ن)

Marfat.com

ـ''مکتوبات دو صدی''

مکتوبات در پند و اندرز و عرفان ، برخی از نامه ها با نام و بیشتر بی نام است، نیزگرد آوری زین بدرعربی است اما در نسخهٔ خطی موجود درکتاب خانهٔ خدا بخش پتنه‌گرد آوری آن به محمد بن محمد بن عیسیٰ بلخی المدعو به اشرف بن رکن منسوب شده است

۲۰۳- ترجمهٔ مکتوبات صدی

از شاه الیاس یاس بهاری فردوسی

چاپ : حیدر آباد سنده (س ـ ن)

۲۰۴- ترجمهٔ دیگر

از ابوالحسن

[رک : قاموس الکتب جلد اول ، شماره ۶۷۵۱]

۲۰۵- ترجمهٔ مکتوبات صدی

از عزیز احمد ، در دو جلد

چاپ : دهاکه ـ مطبع حجاز

۲۰۶- سبیل الرشاد (ترجمهٔ مکتوبات دو صدی)

از شاه ابو صالح محمد یونس ، در دو جلد

چاپ : مهانند پوره بخش پتنه ـ دار الرشاد (۱۳۸۵ھ)

۲۰۷- سه صدی مکتوبات

ترجمهٔ مکتوبات صدی و ''مکتوبات دو صدی'' در یک جلد

چاپ : لاهور ـ کتب خانهٔ اسلامی پنجاب (۱۳۱۹ھ)

☆ ملفوظات شاه عبدالعزیز دهلوی

مجموعهٔ ملفوظات شاه عبدالعزیز دهلوی (م ۱۲۳۹ھ) فرزند شاه ولی الله ، گرد آورندهٔ آن معلوم نشد، سخنان و گفت و گو های شاه عبدالعزیز از ۱۷ رجب ۱۲۳۳ھ آغاز می شود ، در احکام شرعی و مسایل دینی و تاریخی

چاپ : میرتھ ـ مطبع مجتبائی (۱۳۱۴ھ)

Marfat.com

۲۰۸- ترجمه

از مولوی عظمت الهی بن مولوی محمد هاشم

چاپ : به صورت دنبالهٔ ''کمالات عزیزی'' میرتهمطبع هاشمی (۱۳۱۵ھ)

۲۰۹- ترجمهٔ دیگر

از محمد علی لطفی و مفتی انتظام الله شهابی، پیش‌گفتار از قلم دکتر معین الحق و حواشی و تعلیقات از طرف مترجمان

چاپ : کراچی - پاکستان ایجوکیشنل پبلشرز (۱۳۸۰ھ)

☆ ملفوظات شریفه

از غلام محی الدین قصوری (م ۱۲۷۰ھ) ، در ملفوظات شاه غلام علی دهلوی (م ۱۲۴۰ھ) ، به سال ۱۲۳۳ھ نگاشته شده

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۲۱۰- ترجمه

از اقبال احمد فاروقی است اما پیش گفتار و حواشی بر متن فارسی از قلم پروفسور محمد اقبال مجددی است

چاپ : لاهور - مکتبهٔ نبویه (۱۳۹۸ھ)

☆ ملفوظات مهریه

سخنان پیر مهر علی شاه گولروی (م ۱۳۷۶ھ)، در مسائل عرفان و سلوک ، گرد آوری فقیر احمد پشاوری باهمکاری عبدالحق مسرانوی

چاپ : با ترجمهٔ اردو ، گولره شریف (۱۳۸۶ھ)

۲۱۱- مقالات مرضیه

از فیض احمد مدرس مدرسهٔ غوثیه، گولره شریف

چاپ : گولره شریف (۱۳۸۰ھ)

☆ **مناقب الحسن :** فوائح العرفان

☆ مناقب فخریه

از نواب غازی الدین نبیرهٔ آصف جاه اول دکنی ، در احوال و آثار و

Marfat.com

سخنان شاه فخر الدین دهلوی (م ۱۱۹۹ ه)

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۱۵ ه)

۲۱۲- ترجمه

از میر نذر علی درد کاکوروی

چاپ : کراچی - سلمان اکادمی (۱۳۸۱ ه)

☆ مونس المریدین

از صلاح مخلص داؤد خانی ، در سخنان شیخ شرف الدین احمد بن یحییٰ منیری ، میان تاریخ های ۲۱ شعبان ۷۷٤ ه و محرم ۷۷۵ ه نگاشته - محتویات آن مسایل سلوک و عرفان است - هنوز بچاپ نرسیده

۲۱۳- ترجمه

از قسیم الدین

چاپ : بهار شریف - بیت الشرف (س - ن)

☆ نافع السالکین

مجموعهٔ ملفوظات خواجه محمد سلیمان تونسوی چشتی (م ۱۲۶۷ ه) خلیفهٔ خواجه نور محمد مهاروی ، گرد آوری امام الدین خلیفهٔ صاحب ملفوظات است ، در سلوک و عرفان و اشغال چشتیه

چاپ : لاهور (۱۲۸۵ ه) .

۲۱٤- تذکرهٔ حضرت سلیمان تونسوی

از صاحبزاده محمد حسین للهی با اضافهٔ پیش گفتار

چاپ : لاهور - شعاع ادب (۱۳۸۱ ه)

☆ نزهت السالکین در سلوک و سخنان میران بهیک

از شیخ سید علیم الله بن سید عتیق الله چشتی جالندهری ، در ملفوظات میران بهیک که متضمن مسایل عرفانی است

۲۱۵- تحفة الصالحین

از ناشناس

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

☆ **نشاط العشق :** شرح الهامات غوث اعظم

از ملوک شاه صدیقی گجراتی، گزارشی است بر ''رسالهٔ غوث اعظم'' (تالیف شیخ عبدالقادر جیلانی که در میان عوام به غوث اعظم معروف است)

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۲۱۶- ترجمه

از قاضی احمد عبدالصمد فاروقی

چاپ : کراچی ـ ادارهٔ معارف اسلامیه (۱۳۷۸ ه)

☆ نکات الحق و الحقیقت من باب معارف الطریقت

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ ه) ، در مسایل عرفانی

چاپ : مراد آباد ـ مطبع احتشامیه (۱۳۰۸ ه)

۲۱۷- لطائف الحق

از ناشناس

چاپ : دهلی ـ مطبع مجتبائی (۱۳۲۳ ه)

☆ نور وحدت

از ناشناس ، بعضی فهرست نگاران آن را از خواجه نصیر الدین محمود چراغ دهلی دانسته اند با سربندهای ''ای سید'' در مسایل سلوک و [illegible] خصوصاً وحدت الوجود

۲۱۸- سرور وحدت

از نذر علی درد کاکوروی

چاپ : کراچی ـ دارالتصنیف (س ـ ن)

☆ نور الهدیٰ

از سلطان باهو (م ۱۱۰۲ ه) در تصوف و سلوک

Marfat.com

۲۱۹- ترجمه

ترجمه و توضیحات از نور محمد سروری

چاپ: کلاچی - سروری کتب خانه (۱۳۸۲ھ)

✡ نه بطون چشتیه

از سید اسدالله

[متن اصلی این کتاب به نظر نرسیده اما از بیانات فهرست نگارکتاب خانهٔ آصفیه بر می آید که در عرفان و تصوف است]

۲۲۰- ترجمه

از شاه میر

[رک: فهرست کتب خانهٔ آصفیه- تصوف شماره ۸۳۹]

✡ وصلت نامه

از سچل سرمست آشکار (م ۱۲۴۲ھ)، مثنوی عارفانه به ترتیب زیر: حمد و نعت و فضایل اهل بیت و صحابهٔ کرام، فضایل قرآن مجید و مثنوی عرفانی، جمعاً نه صد و پنج ابیات - دربارهٔ مثنوی آمده است:

یک زمانی ترک کن افسانه را گوش کن تو رمز وصلت نامه را

هر که این خواند بکام دل شود زود باشد کار دین و اصل شود

چاپ: با ترجمهٔ اردو

۲۲۱- ترجمه

از قاضی علی اکبر درازی

چاپ: خیرپور - سچل سرمست اکادمی (۱۳۸۵ھ)

✡ هدایة الاعمیٰ

از شیخ حسین خباز کشمیری (م ۱۰۵۲ھ) از مریدان خواجه اسحاق کشمیری، در دیباچه می‌گوید: گفتار خوش ازحسین کشمیر شنو-آثار هدایت است تقریر شنو، به نثر آمیخته با نظم، در مسایل سلوک و عرفان

نسخهٔ خطی: [رک: گنج بخش ج ۲ : ص ۸۵۶]

Marfat.com

۲۲۲- هدیهٔ اسنیٰ

از مولوی محمد نظام و مولوی قطب الدین ساکنان شاهجهانپور، به سال ۱۲۸۶ھ ترجمه شده

چاپ: بریلی - مطبع صدیقی (۱۲۸۹ھ)

☆ هدایت الطالبین

از شاه ابو سعید مجددی (م ۱۲٤۰ھ)، در سیرو سلوک نقشبندیان، در هشت فصل:

فصل اول : تکالیف عشره و مشغولی آن

فصل دوم : سیر و سلوک که در دایره ولایت صغریٰ میشود

فصل سوم : ولایت کبریٰ و فنا

فصل چهارم: ولایت علیا و سیر عناصر صوری و فنا

فصل پنجم : کمالات نبوت و اولوالعزم

فصل ششم : حقایق الهیه

فصل هفتم : بعضی مقامات

فصل هشتم : حقایق انبیاء

چاپ: چند بار، کراچی - اعلیٰ کتب خانه (۱۳۷۷ھ)

۲۲۳- سلوک نقشبندی

از ذکر غلام مصطفیٰ خان

چاپ: بامتن فارسی رو در رو، کراچی - ادارهٔ مجددیه (۱۳۷٤ھ)

۲۲٤- ترجمه

از نور احمد امرتسری (م ۱۳٤۸ھ)

چاپ: بامتن فارسی، امرتسر (۱۳٤٤ھ)

☆ هدیه کبریٰ

از سید غلام قادر شاه (م ۱۱۷٦ھ) فرزند ابوالفرح محمد فاضل الدین بتالوی (م ۱۱۵۱ھ)، در تصوف و تجربیات و مشاهدات صوفیان

Marfat.com

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۲۲۵- ترجمه

از حکیم غلام حسین امرتسری فاضلی

چاپ : لاهور ـ مطبع هندوستانی (۱۳٤۲ھ)

✡ هشت محفل

ملفوظات شاه ابو المعالی لاهوری (م ۱۰۲٤ھ)، گرد آوری سید باقر فرزند صاحب ملفوظات ، در هشت محفل (فصل) با قید تاریخ ملفوظات، به فارسی پاکستانی و روان

چاپ : با تحقیق و تنقیح دکتر ظهور الدین احمد ، لاهور ـ المعارف (۱٤۰۰ھ)

۲۲٦- ترجمه

از دکتر ظهور الدین احمد

چاپ : با متن فارسی بچاپ رسیده است

✡ هفت مکتوب

در عرفان و سلوک، گرد آورنده معلوم نشد

۲۲۷- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

✡ همعات

از شاه ولی الله دهلوی (م۱۱۷٦ھ) فرزند شاه عبدالرحیم، در ''رشحات الهام که برقلب وی نزول فرموده ـ در سلوک صراط مستقیم'' ، در بیست و دو ''همعه''

چاپ : به کوشش نور الحق علوی لاهور ـ بیت الحکمت (۱۳٦۳ھ) به کوشش غلام مصطفیٰ قاسمی ، حیدر آباد سنده ـ شاه ولی الله اکادمی (۱۳۸٤ھ)

Marfat.com

۲۲۸- تصوف کی حقیقت اور اس کا فلسفه

از پروفسور محمد سرور

چاپ: لاهور - سنده ساگر اکادمی (۱۳۷۷ ه)

۲۲۹- ترجمه

از مولوی فیض میران گجراتی

[رک: دیباچه ''تصوف کی حقیقت اور اس کا فلسفه'']

۲۳۰- ترجمه

از عبدالله شاه

چاپ: انباله (۱۳۰۲ ه)

☆ یازده رسایل

از سید محمد حسینی بنده نواز گیسودراز (م ۸۲۵ ه) خلیفهٔ نصیر الدین محمود چراغ دهلی، رساله های وی به تفصیل زیر:

ـ **تفسیر سورة فاتحه** حاوی مسایل عرفان و سلوک

ـ **استقامت فی الشریعت و بطریق الحقیقت**

در مسایل عرفان خصوصاً در مسئلهٔ جبر و قدر، به سال ۷۹۲ ه نگاشته شده

ـ **رویت باری تعالیٰ و کرامات اولیاء الله**

در مسئلهٔ رویت باری و فضیلت پیغمبران برملائکهٔ مقربین، نیز در کرامات اولیاء و متشابهات قرآن گفتگو کرده است

ـ **حدائق الانس**

امالی خواجه گیسو دراز، گرد آوری ناشناس، در دوازده حدیقه (باب) . . .

حدیقهٔ اول در بیان قول اهل تصوف النهایة الرجوع الی البدایة

حدیقهٔ دوم در بیان ارتباط اعضا بادل و متاثر شدن وی به اعمال جوارح

حدیقهٔ سوم در تجلی حق تعالی بر عامهٔ مخلوقات و دوری و نا مقدوری ایشان ازو

حدیقهٔ چهارم در بیان شریعت و طریقت و حقیقت

حدیقهٔ پنجم در بیان مجاز که عالم مجاز و عالم حقیقت چه معنی دارد

Marfat.com

حدیقهٔ ششم دربیان متخلق شدن باخلاق خدا و متصف شدن بصفات‌اوتعالی و تقدس
حدیقهٔ هفتم در بیان نصب کردن حق منصب شیخوخت. بیکی و در بیان وزن اعمال و چیزی از تمثلات
حدیقهٔ هشتم در معنی نماز بجماعت و در بیان اسرار ارکان الصلوة
حدیقهٔ نهم در بیان مراتب دل و اطوار او و چیزی از عدم خلقت قرآن
حدیقهٔ دهم در بیان کیفیت دل
حدیقهٔ یازدهم در بیان ازلیت و ابدیت محبت حق
حدیقهٔ دوازدهم دربیان اختیارکردن طالب راه ارادت و طلب تجلی درسلک این مجموعه منسلک‌گرداند

— وجود العاشقین : رسالهٔ عشقیه
در حقیقت عشق الهی و مراتب آن

— توحید خاص
در توحید و مقام خاص

— رسالهٔ منظوم در اذکار که برای متوسلین سلسلهٔ چشتیه از صوفیان بیان نموده اند

— رسالهٔ مراقبه
در بیان مراقبه (به‌اصطلاح سلوک گردن نهادن بحضور دوست و دوست را در چشم داشتن)، در ۳۶ قسم مراقبه

— اذکار چشتیه
در اذکار و اوراد که خواجه بنده نواز (م۸۲۵ھ) مریدان خود را تعلیم فرموده

— شرح بیت امیر خسرو
در شرح بیت زیر :

ز دریای شهادت چون نهنگ لابرآرد هو
تیمم فرض گد نوح را درعین طوفانش

Marfat.com

ـ **برهان العاشقین :** شکار نامه

رساله ای غامض به طرز معما در بیان حقیقت انسانی از ابتدای زائش تا آخر کار دنیوی، شروح و حواشی برآن نوشته شده :

- **شرح برهان العاشقین** از ناشناس
- **شرح دیگر** از ناشناس
- **شرح** از شیخ ابو صالح محمد معروف به شیخ حسن محمد چشتی (م ۹۸۲ ھ)
- **شرح** از میر سید عبدالواحد بلگرامی (م ۱۰۱۷ ھ)
- **شرح** از میر سید محمد کالپوی (م ۱۰۱۷ ھ)
- **شرح** از شاه رفیع الدین دهلوی (م ۱۲۴۲ ھ)
- **شرح** از حکیم مرزا قاسم علی بیگ حیدرآبادی اخگر

چاپ : به کوشش سید عطا حسین ، حیدرآباد دکن (۱۳۶۰ ھ)

بار دیگر به اضافهٔ ''رسالهٔ عشق'' از طرف قاضی غلام محی الدین غازی در کراچی (۱۳۸۶ ھ)

ـ **''رسالهٔ عشق''** در بیان مفهوم و مقصد عشق

بعضی رساله های خواجه گیسو دراز هم جداگانه چاپ شده مثلاً : وجود العاشقین در مطبع گلزار ابراهیم مراد آباد در ۱۳۰۸ ھ چاپ شده

رسالهٔ توحید در مطبع شرف بهار شریف (۱۳۰۶ ھ) بچاپ رسیده است

۲۳۱ تا ۲۴۹- **ترجمهٔ یازده رساله و هشت شرح بر «برهان العاشقین»** از قاضی احمد عبدالصمد فاروق چشتی قادری

چاپ : کراچی (۱۳۸۶ ھ)

۲۵۰- **ترجمهٔ ''برهان العاشقین'' :** شکار نامهٔ دکنی

در مجله ''شهباز'' (گلبرگه) منتشره در فوریه ۱۹۶۲ میلادی

Marfat.com

Marfat.com

دعا و اوراد

☆ اسرار الجلی فی ذکر الخفی

از مولانا جامی ، در فواید و اسرار ذکر الهی است ، هیچ سوانح نگار مولانا جامی این اثر را درفهرست‌تصانیف وی درج‌نکرده است. معلوم‌می‌گردد که این رساله مقتبس است از تصانیف وی و از خود او نیست

۱- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س. ن)

☆ بیاض محمدی

از شیخ محمد تهانوی (م ۱۲۹۶ ھ) مرید میانجی نور محمد جهنجهانوی (م۱۲۵۹ ھ)، یکی از بزرگان اهل دیو بند ، در دو جلد

چاپ : دهلی - مطبع مسلم

۲- ترجمه

چاپ : کراچی - دار الاشاعت (۱۳۸۵ ھ)

☆ دعای سریانی

۳- ترجمه (منظوم)

از سید ابراهیم ، به سال ۱۱٤۵ ھ سروده شده

نسخهٔ خطی : فهرست مخطوطات کتب خانهٔ کلیهٔ جامعهٔ عثمانیه ، حیدر آباد

Marfat.com

دکن ، ص ۷۰

آغاز : خدا کون سر بسر حمد و ثنا
سزا وار اسکون فضل و کبریا

☆ زاد المعاد

از ملا محمد باقر مجلسی

چاپ : چند بار ، دہلی (۱۳۶۵ھ)

٤- ترجمه

از محمد حسین

چاپ : با متن فارسی، دهلی - مطبع یوسفی (۱۳۶۵ھ)

☆ شرح حزب البحر

حزب البحر منسوب به ابو الحسن شاذلی (م ۶۵۶ھ) است و آورده است که در راه حج کشتی وی دچار طوفان می گشت و این دعا موجب رفع خطر می گشت - گزارش ها برآن نگاشته شده- یکی از آنها "شرح حزب البحر" تالیف شاه ولی الله است

۵- ترجمه

از نا شناس

چاپ : دهلی - مطبع روزانه اخبار

[رک : قاموس جلد اول ، شماره ۱۰۹۲۰]

☆ کسب نامه

از ناشناس ، رساله ای کوچک در ادعیهٔ پارچه بافان

٦- رسالهٔ ادریسیه

از خواجه محمد

چاپ : اله آباد - مطبع انوار احمدی (۱۳۲۷ھ)

☆ مطلب الاعلیٰ فی شرح اسماء الله الحسنیٰ

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) ، در شرح اسماء الحسنیٰ و خواص آنها

Marfat.com

چاپ : با ترجمۂ اردو

۷- زاد العقبیٰ

از قطب الدین خان دهلوی

چاپ : با متن فارسی ، لکھنئو - مطبع مصطفائی (۱۲۶۹ھ)

لکھنئو - مطبع منشی نولکشور (۱۲۸۵ھ)

Marfat.com

Marfat.com

جغرافیا و سفرنامه

☆ جذب القلوب الی دیار المحبوب

از شیخ عبدالحق محدّث دهلوی (م ۱۰۵۲ ه)، در تاریخ و جغرافیای مدینهٔ نبوی است و ذکر مقامات متبرکه، در ۹۹۸ ه بدان آغاز و دردهلی در ۱۰۰۱ ه به انجام رسانده است ، در هفده باب :

باب اول : در عدد اسمای این بلد
باب دوم : در فضایل آن از قرآن و حدیث
باب سوم : در اخبار مکّان این شهر از قدیم الزمان
باب چهارم : بعثت آن حضرت صلی الله علیه وسلم بدین بلد
باب پنجم : در هجرت
باب ششم : دربارهٔ عمارت مسجد نبوی و دیگر مقامات
باب هفتم : در تغیرات و اضافه ها در شهر
باب هشتم : در فضایل مسجد شریف
باب نهم : در عمارت مسجد قبا و دیگر عمارات
باب دهم : در بارهٔ چاه ها
باب یازهم : در اماکن میان مکهٔ معظمه و مدینهٔ منوره
باب دوازدهم : در بیان فضایل مقابر جنة البقیع
باب سیزدهم : در بیان کوه احد و شهیدان آن
باب چهاردهم : در فضیلت زیارت سید الانام و اثبات حیات پیغمبران

Marfat.com

باب پانزدهم : در حکم زیارت قبر و توسل جستن
باب شانزدهم : در بارهٔ آداب زیارات
باب هفدهم : در آداب صلوٰة
چاپ : بارها ، اولین بار در کلکته- مطبع انڈیان سن (۱۲۶۳ھ) ، دهلی - مطبع ناصری (۱۲۸۲ھ)

۱- روضة المحبوب

از محمد احمد قادری ، میان تاریخ های جمادی الاولی ۱۳۸۷ھ و ۱۸ صفر ۱۳۸۸ھ ترجمه کرده
چاپ : لاهور - مطبع پیکو (۱۳۹۲ھ)

۲- مرغوب القلوب

از سید عبدالحق کانپوری

۳- ترجمه

از محمد صادق
چاپ : لاهور - نوری کتب خانه (س-ن)

٤- ترجمهٔ باب چهاردهم

از ''جذب القلوب'' که در فضایل زیارت سید الانام و اثبات حیات پیغمبران است ، از دکتر پیر محمد حسن
چاپ : در ضمن ''حیات جاودان'' ص ۲۰٤-۲۳۲ راولپندی، کتب خانهٔ سعیدیه (۱۳۷۹ھ)

☆ حیات القلوب

از محمد هاشم تتوی (م۱۱۷٤ھ) فرزند عبدالغفور سندهی ، در مسایل حج و تاریخ مسجد حرام ودیگر عمارت های تاریخی و مذهبی آن دیار، در ۱۱۳۵ھ نگاشته است ، در یک مقدمه و چهارده باب تقسیم داده شده
چاپ : کراچی - ادارة المعارف (۱۳۹۱ھ)

Marfat.com

۵- ذخیرة الدارین

از محمد حسین لکهنوی، به سال ۱۲۵۷ ه نگاشته ، در شرح چگونگی ساختمان و مساحت خانهٔ کعبه ومسجد نبوی - در مورد خانهٔ کعبه از ''حیات القلوب فی دیارالمحبوب'' استفاده کرده و بخش مربوط به مسجد نبوی ترجمهٔ بخشی از جذب القلوب شیخ عبد الحق است

نسخهٔ خطی : ادبیات

☆ سفر نامهٔ حکیم ناصر خسرو

از حکیم ابو معین حمید الدین ناصر بن خسرو علوی بلخی (م ۴۸۱ ه) در سال ۴۳۸ هاز خراسان به مصر و حجاز می رود - دیدار ها و دیدنی های سفرخود گزارش کرده است

تراجم آن به عربی و فرانسوی هم موجودند

چاپ : چند بار ، به کوشش و مقدمهٔ خواجه الطاف حسین حالی ، دهلی (۱۳۰۰ ه) ، به تصحیح محمد دبیر سیاقی ، تهران - کتاب فروشی زوار (۱۳۳۵ ه ش)

۶- ترجمه

ترجمه و تعلیق از عبدالرزاق کانپوری

چاپ : دهلی - انجمن ترقی اردو (۱۳۶۰ ه)

☆ مقدمهٔ سفر نامهٔ حکیم ناصر خسرو

از خواجه الطاف حسین حالی(م ۱۳۳۳ ه)، که در دهلی با متن سفرنامه چاپ شده ، در شرح حال حکیم ناصر بن خسرو و مقام سفر نامهٔ وی در ادبیات و تاریخ

۷- ترجمه

از نثار احمد فاروقی

در مجله ''برهان'' (دهلی) منتشره نوامبر ۱۹۶۸ میلادی و فوریه، مارس و

Marfat.com

آوریل ۱۹۵۹ میلادی بچاپ رسیده

۸- ترجمهٔ دیگر

از محمد صدیق طاهر شادانی

چاپ : با متن فارسی ، لاهور ـ مجلس ترقی ادب (۱۳۹۳ھ)

☆ سفر نامهٔ جهانیان جهان گشت

کتابی در بارهٔ سیر وسیاحت مخدوم جهانیان جهان گشت (م ۷۸۵ھ) اما گرد آورندگان این‌سفرنامه آن را بسیار حک و اضافه کرده اند، و باین‌سبب قابل استناد به وی نیست

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ الله داد خان ساکن اوچ (بخش بهاولپور)

۹- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ ملک فضل الدین (۱۳۲۷ھ)

۱۰- ترجمهٔ دیگر

از محمد عباس فرزند غلام علی چشتی دهلوی

چاپ : دهلی ـ مطبع بهوانی پرشاد (۱۳۰۱ھ) و دهلی ـ مطبع احمدی (۱۳۱۷ھ)

☆ سفر نامهٔ یورپ(اروپا)

سفر نامهٔ شاه ایران است

۱۱- سفر نامهٔ یورپ اعلیٰ حضرت شاه ایران

از ابو الحمید فرخی ، به سال ۱۳۰۶ھ باردو در آورده شده

چاپ : مراد آباد (من‌ن)

☆ مسیر طالبی فی بلاد الافرنجی

از ابو طالب (م ۱۲۲۱ھ) بن حاجی محمد بیگ تبریزی اصفهانی ، در

Marfat.com

۱۲۱۵ ه نگارنده به سیر و سیاحت مشغول گشته ، دو سال در پاریس و لندن بسر برده و خاطرات همین سفر را نگاشته است

چاپ : کلکته (۱۲۲۹ ه)

۱۲- **ترجمهٔ مسیر طالبی** یعنی سفر نامهٔ میرزا ابو طالب خان اصفهانی
از مرزا علی رضا محزون
چاپ : مراد آباد - مطبع برلاس (۱۳۲۲ ه)

Marfat.com

Marfat.com

تاریخ (۱)

(تاریخ پیامبران و تاریخ اسلام و سیر و شمایل چهار یار و امامان)

☆ ازالة الخفا عن خلافة الخلفاء

از شاه ولی الله دهلوی فرزند شاه عبد الرحیم، در اثبات خلافت خلفای اربعه، در دو مقصد :

مقصد اول : در معنی خلافت عامه و خاصه و شروط آن

مقصد دوم : در مآثر خلفای اربعه

هر مقصد به چند فصل تقسیم شده

چاپ : با ترتیب و تصحیح محمد احسن نانوتوی (م ۱۳۱۲ ه)، دهلی مطبع صدیقی (۱۲۶۸ ه)

به کوشش احمد حسین مراد آبادی

به کوشش نور الحسن کاندهلوی

۱- ترجمه

از محمد انشاء الله خان لاهوری (م۱۳٤٦ ه)

چاپ : لاهور - مطبع حمیدیه (۱۳۲٤ ه)

۲- کشف الغطا عن سنت البیضاء

از عبد الشکور لکهنوی (م ۱۳۸۱ ه)، فقط ترجمهٔ مقصد اول

چاپ : لکهنئو - عمدة المطابع (۱۳۲٤ ه)

Marfat.com

۳- **ترجمه**

از عبد الشکور لکهنوی و اشتیاق احمد

چاپ : کراچی - نور محمد اصح المطابع (س.ن)

☆ تحفهٔ رسولیه

از غلام محی الدین قصوری (م ۱۲۷۰ ه) ، به صورت مثنوی ، به پیروی ''مخزن الاسرار'' نظامی گنجوی سروده است، مثنوی در سیرت واحوال ومعجزات پیغمبر (ص)، به سال ۱۲۳٤ ه باتمام رسیده :

گشت پدید این گهر آب دار
در سن یک الف و دو صد سی و چهار

چاپ : لاهور - مطبع محمدی (۱۳۰۸ ه)

٤- **سراة الجمال**

از غلام رسول گوهر نقشبندی ، ترجمه و شرح اولین ابیات ۷۲ گانهٔ ''تحفه رسولیه'' که در بارهٔ حلیهٔ نبی اکرم صلی الله علیه وسلم سروده شده

چاپ : قصور - انجمن مخدومیه حضوریه قادریه نقشبندیه (س.ن)

☆ جلاء العیون

از محمد باقر مجلسی دوم (م ۱۱۱۰ ه) ، با عنوان های فصل : تاریخ حضرت سید الشهداء ، فضایل و مناقب ایشان ، مکارم اخلاق ایشان ، در نص برخلافت، ثواب گریستن بر آنحضرت ، خبر دادن پروردگار بر شهادت آنحضرت ، خبر دادن پیامبر و امیر المومنین بر آن ، در آن که مصیبت آنحضرت بزرگ ترین است ، فضیلت شهدای همراه ایشان ، کفر قاتلان ، جور و ستمی که بر شیعیان شد ، در توجه حضرت به مکه، فرستادن مسلم بن عقیل به کوفه . . .

چاپ : بار ها ، تهران (۱۳۳۳ ه ش)

۵- **ترجمه**

چاپ : لکهنئو - مطبع جعفری (۱۳۰۲ ه)

Marfat.com

☆ حملهٔ حیدری

از باذل مشهدی (م ۱۱۲۳ھ یا ۱۱۲۴ھ) ، سرگذشت پیغمبر صلی الله علیه وسلم و جانشینان وی تا شهادت عثمانؓ - در پیرامون بیست و هشت هزار بیت سروده است . سپس کسان دیگر کار او را دنبال کرده اند

چاپ : تهران- کتابفروشی برادران علمی (س-ن)

۶- حرب حیدری

ترجمه به نظم از محمد نوروز حسن بلگرامی ، پس از ۱۲۵۲ھ سروده شده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ۱۰۱۲

آغاز : رقم اوس کی توحید کرائے قلم

عطا جس نے کی ہے عقل و دین و درم

☆ حیات القلوب

از ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی ، در سه جلد :

جلد اول : در احوال انبیاء از حضرت آدم علیه السلام تا حضرت عیسی علیه السلام

جلد دوم : در بیان سوانح حیات حضرت محمد صلی الله علیه وسلم (در شصت و پنج باب)

جلد سوم : در بیان امامت حضرت علیؓ بن ابی طالب

چاپ : به تصحیح مولوی سید تصدق حسین کاظمی ، لکهنئو - مطبع نولکشور

۷- ترجمه (به نظم)

از سعادت خان ناصر ، در ۱۲۸۱ھ (= کشف حیات القلوب) سروده شده .

اما هیچ نسخهٔ خطی و چاپی آن به دست نیامد.

[رک : دیباچهٔ خوش معرکه زیبا- ص ۳۴]

☆ روضة الشهداء

از کمال الدین حسین واعظ کاشفی (م ۹۱۰ھ) در ده باب و یک خاتمه

Marfat.com

باب اول : در ابتلای بعضی انبیاء
باب دوم : در جفای قریش به حضرت سید المرسلین
باب سوم : وفات سیّد المرسلین
باب چهارم : حالات حضرت فاطمه
باب پنجم : در اخبار علی المرتضیٰ
باب ششم : حالات حضرت حسن از زائش تا مرگ
باب هفتم : مناقب امام حسین
باب هشتم : مسلم بن عقیل و دو فرزندش
باب نهم : رسیدن حضرت حسین به کربلا و شهادت
باب دهم : وقایع بعد از حرب کربلا که اهل بیت را واقع شده و عقوبات مباشران حرب

خاتمه در ذکر اولاد سبطین و سلسلهٔ بعضی از ایشان

چاپ : بار ها ، لاهور (۱۲۸۷ھ) و تهران (۱۳۳٤ ش)

۸- ترجمهٔ منظوم

از میر ولی فیاض ولی ویلوری (م قرن ۱۲ ھ) ، به سال ۱۱۳۰ھ سروده شده :

کیا هون ختم جب یو درد کا حال
گیارا سو اوپر تها تیسوان سال

مشتمل بر ده مجلس با حک و اضافه و تبویب نو
مجلس اول : وفات آنحضرت صلی الله علیه وسلم
مجلس دوم : وفات بی بی فاطمه
مجلس سوم : شهادت حضرت علی (رض)
مجلس چهارم : وفات امام حسن
مجلس پنجم : ذکر امام حسین و شهادت مسلم (بن عقیل)
مجلس ششم : شهادت فرزندان مسلم (رح)

Marfat.com

مجلس هفتم : رفتن امام حسین سوی کربلا
مجلس هشتم : شهادت احباب حسین
مجلس نهم : شهادت فرزندان امام حسین
مجلس دهم : واقعات کربلا
چاپ : بار ها بچاپ رسیده

۹- ترجمهٔ منظوم

از سیوا ، به سال ۱۰۹۱ھ
اما این ترجمه نایاب است [دکنی ادب کی تاریخ ، ص ۵۸]

۱۰- ترجمه

از ولی احمد آبادی
[مقدمهٔ ''گل مغفرت'' نسخهٔ مجلس ترقی ادب ، لاهور]

۱۱- ترجمه

از فتح محمد
[مقدمهٔ ''گل مغفرت'' نسخهٔ جلس ترقی ادب ، لاهور]

۱۲- ریاض الطاهرین : حادثات کربلا (منظوم)
از سید میر ولی خان مونس ، به سال ۱۱۹۰ھ ، در ده باب :
نسخهٔ خطی : سالار جنگ ، شماره ۶۹۳
آغاز : ابتدا کیتا هون اس نامه کتین
درد وغم کی شور و هنگامه کتین

۱۳- گلشن شهیدان

از حیدر بخش حیدری (م ۱۲۲۷ھ) دانشیر دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته ، به سال ۱۲۲۵ھ ترجمه شده اما نابود شده

۱۴- گل مغفرت

از حیدر بخش حیدری که خلاصهٔ ''گلشن شهیدان'' است. در **شانزده** مجالس :

Marfat.com

چاپ : کلکته (۱۲۲۷ ه)
بمبئی - مطبع حیدری (۱۲۸۷ ه)
پیرس (۱۲٦۱ ه)
لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۵ ه)

۱۵- گنج شهیدان (منظوم)

از منشی علی احمد
چاپ : کانپور - مطبع منشی نولکشور (۱۲۹۲ ه)

۱٦- وسیلة النجات

از حسن بیگ ، به سال ۱۱۱۵ ه تالیف شده
نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ٦۸۳
آغاز : حق تعالی که نام پاک اس کا صبور ہے

☆ خلاصهٔ روضة الشهداء

منقول است که مؤلف روضة الشهداءاین کتاب را تلخیص هم نموده است، ولی این قول محقق نیست - اما ''خلاصهٔ روضة الشهداء'' موجود است

۱۷- کربل کتها : ده مجلس

از فضل علی فضل، که در عهد محمد شاهی(۱۱۳۱ه-۱۱٦۱ ه)میزیسته، به سال ۱۱٤۵ ه داستان کربلا (کربل کتها) را ساخته :

یه جونسخه هوا ہے اب تصنیف
ہر کسب ثواب و فیض بشر
چاها تاریخ اس کی بولے سروش
شیعیون کی نجات کا ''مظهر''

۱۱٤۵ ه

چاپ : به تصحیح و تنقیح متن از گوپی چند نارنگ دهلی

Marfat.com

به تصحیح و تعلیق از مالک رام و مختار الدین احمد آرزو، پتنه ـ ادارهٔ تحقیقات اردو

☆ ریاض السیر

از ذوق ، در بیان شرح زندگانی و شمایل نبی اکرم صلی الله علیه و سلم

۱۸- ترجمهٔ منظوم

از غلام محمود حسرت ویلوری مرید شاه ابو الحسن ثانی ، به سال ۱۲۴۷ ه سروده است

نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ۹۷۷ و ۹۷۸

آغاز : خدایا سزا وار شاهی تجھے
تو صاحب ھے سب خدمان دین تیرے

☆ سرور المحزون

از شاه ولی الله (م ۱۱۷۶ ھ)، رسالهٔ کوچک در شرح زندگانی نبی اکرم صلی الله علیه و سلم- ترجمهٔ متن عربی "نور العیون فی تلخیص سیر الامین والمامون" به قلم ابن سید الناس اندلسی

چاپ : بارها ، کراچی - دار الاشاعت (۳۵۸ ص)

۱۹- ذکر حبیب : الذکر المیمون

از عاشق الهی میرتهی

چاپ : دهلی - مطبع فتح (س-ن)

تدوین کننده منصور الزمان صدیقی، کراچی-صدیقی وقف- [illegible]

۲۰- سیّد المرسلین

از عزیز ملک

چاپ : لاهور - ادبستان (۱۳۹۶ ه)

۲۱- سیرت الرسول : ظهور المخزون

از خلیفه محمد عاقل

چاپ : کراچی - دارالاشاعت (۱۳۶۸ ه)

Marfat.com

۲۲- کنز المکنون

از مولا بخش چشتی

چاپ : دهلی - مطبع ستارهٔ هند (۱۳۱۵ھ)

☆ **سفر السعادت**

در بخش حدیث گذشت

☆ **سلجوق نامه**

رک : بخش تاریخ (۲)

☆ **شواهد النبوة لتقوية يقين اهل الفتوة**

از نور الدین عبدالرحمن جامی (م۸۹۸ھ)، به سال ۸۸۵ھ(= تتمّه) نگاشته است، در یک مقدمه و هفت رکن و یک خاتمه :

مقدمه در معنی پیغمبری ، ارکان به ترتیب زیر است:

رکن اول در شواهد و دلائلی که پیش از ولادت آن حضرت ظاهر شده

رکن دوم در آنچه از وقت ولادت تا بعثت دیده شده

رکن سوم در آنچه از بعثت تا هجرت ظاهر شده

رکن چهارم در آنچه از هجرت تا وفات ظاهر شده

رکن پنجم در آنچه خصوصیت به یکی ازین اوقات نداشته و یا پس از مرگ ظاهر شده

رکن ششم شواهدی که از صحابه (رض) و اهل بیت و صحابهٔ ایشان به ظهور رسیده

رکن هفتم شواهدی که از تابعین و تبع تابعین تا طبقهٔ صوفیه ظاهر شد

خاتمه در عقوبت اعداء

چاپ : لکهنئو - مطبع منشی نولکشور (۱۲۹۹ھ)

۲۳- ترجمة

از بشیر حسین ناظم

چاپ : لاهور - مکتبهٔ نبویه

Marfat.com

☆ صولت فاروقی (منظوم)

از مرزا محمد خان آشوب تورانی ، در ذکر غزوات نبی اکرم صلی الله علیه و سلم و فتوحات شام و عراق که در عهد عمر فاروق بعمل آمده

۲۴- ترجمه

از احمد علی بن سید محمد علی الواعظ

چاپ : کانپور - مطبع نظامی (۱۲۹۱ھ)

☆ قصص الانبیاء : قصص انبیاء

به نام ''قصص انبیاء'' کتابی معروف است اما مؤلف و سال تالیف نیافتم، در آفرینش عالم و احوال انبیاء تاحضرت محمد(ص)و زندگی ایشان - عنوان تقسیمات آن مجلس است جمعاً شصت مجلس آراسته شده

چاپ : بارها ، لکهنؤ

۲۵- خلاصة الانبیاء

از غلام نبی فرزند عنایت الله فرزند محمد امیر ، متوطن در کمرلئی پرگنه گهندل، در پایان احوال امام ابو حنیفه (م ۱۵۰ھ) را از خزانة الروایات تالیف جگن هندی آورده است

چاپ : بارها چاپ شده . بمبئی : مطبع محمدی (۱۳۲۲ھ)

کراچی : امین برادران (۱۳۸۳ھ)

لاهور : شیخ غلام حسین (س-ن)

۲۶- روضة الاصفیاء

از شیخ ولی محمد فرزند حافظ شیخ میران

نسخهٔ خطی : انجمن جلد دوم ، ص ۴۷-۴۸

آغاز : شکر اور احسان خاص خدای جهان آفرین کون

چاپ شده است

۲۷- ریاض مسعود (منظوم) : قصص الانبیاء

از غوثی معروف به شاه غوث جامی (م ۱۲۲۵ھ) متوطن در ارکاٹ، به سال

Marfat.com

۱۱۹۱ھ به اردو در آورده شده

نسخه های خطی : ۱- سالار جنگ ، ص ۵۱۵

۲-۳- انجمن جلد دوم ، ص ۴۹-۵۳

۴- ادبیات جلد ۱ ، ص ۴۹

آغاز : دفتر اول قصص الانبیاء احوال جمله پیغمبران - در آغاز آدم علیه السلام

کرون حمد خدا اول بیان مین
ثناء اور صفت کو اس کی عیان مین

۲۸- ترجمهٔ دیگر

از عبدالصمد نصرت جنگ فرزند عبدالوهاب خان. احوال بعضی انبیاء در ترجمه اضافه کرده شده که در متن اصلی موجود نیست

نسخه های خطی : ۱- سالار جنگ ، ص ۵۲۲

۲- انجمن جلد دوم ، ص ۴۶-۴۷

آغاز : الله تعالی ایک هے اور سب سے بڑا هے - کوئی اس کا شریک نهیں هے

☆ قصص قرآن

کتابی مثل ''قصص الانبیاء'' است

۲۹- عجائب القصص

از فخرالدین

چاپ: دهلی - مطبع مجتبائی (۱۲۶۷ھ)

☆ **قصهٔ شهادت حسین** : وفات نامهٔ حسین

[دربارهٔ این متن تفصیل معلوم نشده]

۳۰- ترجمه

از خلیفه اسد متخلص به عاصی حسن پوری، به سال ۱۲۴۴ھ سروده شده - در ابتدای کتاب آمده است :

Marfat.com

که تھی فارسی میں لکھی یہ وفات سو پڑھتے تھیں سب عورتیں دن رات
زبان فارسی سے کیا ہندوی الٰہی نہ ہو مجھ کو شرمندگی

نسخۂ خطی: فہرست مخطوطات شفیع، ص ۵۵۷-۵۵۸
آغاز: کروں ہوں ادا پہلے حمد خدا
پھر اوس بعد نعت شفیع الوریٰ

۳۱- ترجمۂ قصیدۂ بردہ

متن عربی از شرف الدین بوصیری(م ۶۹۴ ھ)، به زبان فارسی در آورده شده و مترجم اردو (محمد بن رضا) ترجمۂ فارسی را به مولانا جامی نسبت داده است

۳۱- ترجمہ

از محمد بن رضا، به زبان دکھنی اردو، به سال ۱۱۲۰ ھ سروده شده
نسخۂ خطی: سالار جنگ ص ۴۸۹
آغاز: اے محب کر یاد توں ہمسایہ شہر سلم
جگ کے انجواسوں ملا چارے کھالھو دمبدم

☆ کتاب سوزی ایران و مصر

از استاد مرتضیٰ مطہری شہید، در رد این نسبت که اهل اسلام در زمان فتح مصر و ایران کتاب خانه ها را سوخته اند
چاپ: قم - انتشارات صدرا (۱۳۹۸ ھ)

۳۲- ایران اور مصر میں کتب سوزی

از سید عارف نوشاہی، مترجم حواشی و توضیحات اضافه کرده
چاپ: راولپندی - مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان (۱۴۰۱ ھ)

☆ گلزار ماتم

از محمد صبغت الله عظیم نواز خان، در ذکر شهادت امام حسین

۳۳- ترجمہ

از سید محمود حسین
چاپ: کلکته - مطبع مظهر العجائب (۱۲۸۵ ھ)

Marfat.com

☆ مدارج النبوت

از شیخ عبدالحق محدّث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) در دو جلد، در شرح زندگانی نبی اکرم صلی الله علیه وسلم، در پنج باب (قسم) :

قسم اول : در ذکر فضایل و کمالات و اخلاق و صفات

قسم دوم : در ذکر نسب و ولادت

قسم سوم : در ذکر وقایع سنوات از ابتداء تا وفات

قسم چهارم : در ذکر حدوث مرض و غسل و تکفین وغیره

قسم پنجم : در ذکر اولاد طاهره و ازواج مطهره

چاپ : دهلی - عمدة المطابع (۱۲۷۱ھ)

دهلی - مطبع ناصری (۱۲۸۱ھ)

لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (طبع سوم : ۱۳۳۲ھ)

۳۴- مناهج النبوة

از خواجه عبد المجید

چاپ : کانپور - مطبع نولکشور (۱۲۹۴ھ)

۳۵- ترجمهٔ دیگر

از مفتی غلام معین الدین نعیمی

چاپ : کراچی - مدینه کتابفروشی (۱۳۹۰ھ)

● معارج النبوة فی مدارج الفتوة

از معین مسکین هروی (م ۹۰۷ھ)، در یک مقدمه و چهار رکن و یک خاتمه

مقدمه در مناجات و نعت و مناقب امت

رکن اول : در ایجاد نور محمدی و شمایل ایشان

رکن دوم : در واقعاتی که پیش از مولد آنحضرت بوده و از دلائل و شواهد نبوت است تا نزول وحی

رکن سوم : در وقایع از ولادت تاحین هجرت

Marfat.com

رکن چهارم : در هجرت به مدینه تا وفات

هر رکن به فصل ها منقسم است ـ به سال ۸۹۱ ه تالیف شده

چاپ : چند بار، کانپور ـ مطبع نامی نولکشور (۱۳۰٤ ه)

۳۶- ترجمه

از بشیر حسین ناظم، در آغاز مقدمه ی از مترجم افزوده شده است

چاپ : لاهور ـ مکتبهٔ نبویه

☆ **مکافات المحسنین** : مختار نامه

در منقبت حضرت فاطمه(رض) دختر رسول (ص) و ائمهٔ اطهار

۳۷- ترجمهٔ منظوم

از صلاح الدین یکسو، به سال ۱۲۱۹ ه، عنوان ها را بفارسی نگاشته...

نسخهٔ خطی : سالار جنگ، ص ۶۹۹- ۷۰۰

☆ **نور نامه** : آفرینش نامه

از ناشناس، دربارهٔ داستان چهار فرشته که به درخواست حضرت آمنه آبستن...

بدینگونه به آفرینش نور محمدی می پردازد، در نسخه های خطی و چاپی اندکی اختلاف است

۳۸- ترجمهٔ منظوم

از عنایت شاه، به سال ۱۱۱۱ ه

نسخه های خطی : سالار جنگ، شماره ۹٤۸ و ۹٤۹

ادبیات شماره ۲۰ و ۲۱

آغاز : الهی کرن هار کرتار توں

سنوار یا ہے قدرت توں سنسار توں

Marfat.com

Marfat.com

تاریخ (۲)

(تاریخ عمومی و ایران و شبه قارهٔ پاک و هند)

☆ آئین اکبری

از ابوالفضل علامی(م۱۰۱۱ھ)بن ملا مبارک ناگوری، جلد سوم این کتاب ''اکبر نامه'' است، دائرة المعارف تاریخی که در ۱۰۰۵ھ به انجام رسیده

چاپ: به تصحیح سرسید احمد خان، دهلی - مطبع اسماعیلی (۱۲۷۲ھ)
لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (۱۲۹۸ھ)

۱- ترجمه

از محمد فدا علی طالب رکن شعبهٔ تالیف و ترجمه، جامعهٔ عثمانیه حیدر آباد (دکن)

چاپ: حیدرآباد - دارالطبع جامعهٔ عثمانیه (۱۳۵۷ھ)

☆ اقبال نامهٔ جهانگیری

از مرزا محمد شریف ملقب به معتمد خان (م ۱۰۵۰ھ) که در عهد جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷ھ) به‌مناصب عالیه مامور بوده، به سال ۱۰۲۹ھ، در سه حصه نگاشته است:

حصهٔ اول: احوال و واقعات از عهد امیر تیمور تا همایون

حصهٔ دوم: مخصوص برای عهد جلال الدین محمد اکبر

حصهٔ سوم: وقایع عهد جهانگیر

دو حصهٔ اول الذکر نایاب اند، ولی حصهٔ سوم چاپ شده است

Marfat.com

چاپ: کلکته ـ انجمن آسیائی بنگال (۱۲۸۲ ه)
لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (۱۲۸۶ ه)

۲ـ ترجمه

از ابو الولاء محمد زکریا مائل

چاپ: حیدرآباد دکن ـ شعبهٔ تصنیف و تالیف جامعهٔ عثمانیه (۱۳۴۷ ه)
کراچی ـ نفیس اکادمی (۱۳۸۳ ه)

☆ اکبر نامه

از ابوالفضل بن ملا مبارک ناگوری، در سه جلد :
جلد اول پیش از ولادت اکبر تا جلوس مقدس
جلد دوم جلوس اکبر پادشاه تا سال هفدهم
جلد سوم فهرست نامها و مواضع و قلعه جات. سال هفدهم تا بیست و نهم جلوس ، شاه رخ بخدمت اکبر تا سال پنجاهم
دائرة المعارف تاریخی است دربارهٔ عهد جلال الدین محمد اکبر
چاپ: لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (۱۲۸۴ ه)
به تصحیح احمد علی و عبدالرحیم، کلکته ـ انجمن آسیائی بنگال (۱۲۹۴ ه)

۳ـ واقعات اکبر

از خلیل علی خان اشک(در ۱۲۱۵ ه میزیسته)مترجم دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته
این ترجمه بهزیور طبع آراسته نشده
[رک : سید محمد ـ ارباب نثر اردو، ص ۲۰۴)

۴ـ مشاهیر اولیای هند و پاکستان

ترجمهٔ بخش متعلق به مشاهیر از مفتی انتظام الله شهابی (م ۱۳۸۸ ه)
باحواشی مفیده
چاپ: کراچی ـ جناح اکادمی (س ـ ن)

Marfat.com

☆ **امیر نامه**

از منشی بساون لال شادان، در زندگانیٔ نواب امیر خان و تفصیل محاربه های امیر خان باافواج انگلیسی در شبهٔ قاره، ترجمهٔ انگلیسی امیر نامه از هنری پرنسپ چاپ شده

نسخهٔ خطی: کتب خانهٔ سعیدیه تونک (راجهستان)

۵- **افتخار التواریخ**

از دیبی پرشاد کائستھ

چاپ: دهلی - مطبع رضوی (۱۳۲۷ھ)

☆ **انقلاب سفید**

منسوب به محمد رضا پهلوی، در ذکر طرح های که نظام سلطنتی و استعما غرب برای تغییر در جامعهٔ ایران دا شتند

چاپ: تهران

۶- **پراسن انقلاب**

از عبدالله رازی

چاپ: راولپندی (۱۳۸۷ھ)

☆ **بابر نامه**: تزک بابری

☆ **تاریخ احمد**: تاریخ احمد شاهی

از منشی عبدالکریم، در احوال سلاطین درانیه - احمد شاه ابدالی وجانشین او - در پایان کتاب تراجم امراء و رؤسایٔ عهد زمان شاه بیان نموده شده، به سال ۱۲۶۳ھ و ۱۲۶۴ھ تالیف شده

چاپ: به اهتمام محمد عبدالرحمن خان، کانپور (۱۲۶۶ھ)

۷- **واقعات درانی**

از میر وارث علی سیفی

چاپ: باهتمام محمد عبدالرحمن خان، کانپور (۱۲۹۲ھ)

باضافهٔ پیش‌گفتاری از دکتر محمد باقر، لاهور پنجابی ادبی اکادمی (۱۳۸۳ھ)

Marfat.com

☆ **تاریخ ادبیات ایران**

از رضا زاده شفق ، تاریخ مفصل ادبیات ایران تا خاتمهٔ دوران قاچار

چاپ : تهران

۸- ترجمه

از مبارز الدین رفعت

چاپ : دهلی - ندوة المصنفین

☆ **تاریخ ارادت خان :** مقتل السلاطین

از میر مبارک الله واضح ملقب به ارادت خان عالمگیری (م ۱۰۵۹ ه) ، در سی و هشت باب ، به سال ۱۱۲۶ ه نوشته شده ، حاوی احوال وی از دور آخر عالمگیر تا تخت نشینی فرخ سیر (۱۱۲۵ ه)

چاپ : با تصحیح و تنقیح و تعلیقات غلام رسول مهر لاهور - ادارهٔ تحقیقات پاکستان دانشگاه پنجاب

۹- سوانح عمری منشی ارادت خان واضح

از ابوالشرف سید اشرف شمسی حیدر آبادی

چاپ : حیدر آباد - مطبع فیض الکریم (۱۳۱۷ ه)

☆ **تاریخ اعظمی :** تاریخ کشمیر

از خواجه محمد اعظم دیده مری (م۱۱۷۹ ه) که در تاریخ شاهان کشمیر و احوال صوفیان و شعراء و علماء به تحقیق پرداخته است ، به سال ۱۱۴۸ ه (=واقعات کشمیر) به پایان رسیده -

چاپ : به اهتمام مولوی فقیر الله تاجر کتب، لاهور(۱۳۰۳ ه)، به تصحیح و تحشیهٔ مفتی محمد سعادت ، سری نگر (۱۳۵۵ ه)

۱۰- ترجمه

از منشی اشرف علی استاد دانشکدهٔ دهلی

چاپ : دهلی (۱۲۶۲ ه)

Marfat.com

☆ تاریخ جهان گشای نادری : تاریخ نادری

از مرزا محمد مهدی خان استر آبادی فرزند محمد نصیر ، میر منشی نادر شاه افشار ، و ملقب به منشی الملک ، در واقعات تاریخی از عهد اقبال نادر شاه تا وفاتش (۱۱۶۰ھ)

چاپ : بمبئی - مطبع برادر ارجمند مرزا حسن (۱۲۶۵ھ)
با مقدمهٔ سید عبدالله انوار ، تهران (۱۳۴۱ھ ش)

۱۱- تاریخ نادری

از حیدر بخش حیدری (م ۳۹-۱۲۳۸ھ)، به سال ۱۲۲۴ھ باتمام رسیده
[حامد حسن قادری - داستان تاریخ اردو ، ص ۱۰۰]

۱۲- ترجمه

از محمد ابراهیم معروف به حسین یار خان

نسخهٔ خطی :
[ضمیمهٔ فهرست مخطوطات هندوستانی بلوم هارت - لندن (۱۹۷۸ میلادی) ص ۲۴]

۱۳- شیعه و سنی میں مصالحت

ترجمهٔ بخشی از تاریخ جهانگشا از پیر غلام دستگیر نامی (م ۱۳۸۱ھ)
چاپ : ملتان - دارالاشاعت علوم اسلامیه (۱۳۷۷ھ)

☆ تاریخ حزن الملل بخارا

از میر سید عالم جان شاه سابق بخارا ، در شرح کشاکش امین حکومت بخارا و روسیه و آخرکار شکست حکومت بخارا

چاپ : پیرس (۱۳۴۴ھ)

۴ - بخارا کا جمهوری انقلاب

ترجمهٔ بخشی از ''تاریخ حزن الملل بخارا'' از قدوس صهبائی
چاپ : حیدر آباد دکن - ادارهٔ اشاعت اردو (۱۳۶۳ھ)

Marfat.com

☆ تاریخ حسن

از پیر غلام حسن کاشمیری (م ۱۳۱۶ ه) در چهار جلد ، تاریخ مفصل کشمیر است، جلد سوم به سال ۱۳۰۵ ه به پایان رسیده. جلد چهارم حاوی سوانح شعرای کشمیر است و به سال ۱۳۰۹ ه تالیف شده

نسخهٔ خطی : کتب خانهٔ معلی سری نگر (هندوستان)

۱۵- ترجمه (چهار جلد)

از مولوی محمد ابراهیم استاد دانشکدهٔ دولتی پونچھ ، با مقدمهٔ صاحبزاده حسن شاه متضمن احوال و آثار مؤلف مرحوم پیر غلام حسن

چاپ : سری نگر- غلام محمد نور محمد تاجران کتب (۱۳۷۰ ه تا ۱۳۸۰ ه)

☆ تاریخ خان جهانی و مخزن افغانی

از خواجه نعمت الله هروی ، در ۱۰۲۰ ه و ۱۰۲۱ ه نگاشته شده ، و به نام خان جهان لودهی (م ۱۰۴۰ ه) که مؤلف ملازم وی بوده یکی از متون مهم تاریخی که دربارهٔ تاریخ افغانان شبه قاره نگاشته شده

چاپ : با ترتیب و تصحیح از دکتر امام الدین ، دهاکه - انجمن آسیائی پاکستان (۱۳۸۲ ه)

۱۶- ترجمه

از دکتر بشیر حسین

مترجم در آغاز ''مقدمه''ای با تحقیق و امعان نظر نگاشته است

چاپ : لاهور - مرکزی اردو بورد (۱۳۹۸ ه)

☆ تاریخ رشید الدین خانی : تاریخ خورشید جاهی

از رشید الدین خان

۱۷- ترجمه

از غلام امام خان هجر

چاپ : حیدر آباد دکن- مطبع عالیهٔ خورشیدیه (۱۲۸۲ ه)
علی گره - مطبع ریاض هند (۱۳۲۱ ه)

Marfat.com

☆ **تاریخ شیر شاهی :** تحفۂ اکبر شاهی

از عباس خان شروانی به فرمایش جلال الدین محمد اکبر ، دربارۂ عهد حکومت شیر شاه سوری (۹۴۶ھ - ۹۵۲ھ) نگاشته

۱۸- ترجمه

از مظهر علی خان ولا ، نسخۂ بخط مؤلف در انڈیا آفس (لندن) محفوظ است

چاپ : با حواشی و تعلیقات دکتر سید معین الحق ، کراچی - سلمان اکادمی (س - ن)

☆ **تاریخ فرخ آباد**

از مفتی ولی الله فرخ آبادی (م ۱۲۴۹ھ) ، میان سالهای ۱۲۴۳ھ و ۱۲۴۶ھ تالیف شده - در دو قسم :

قسم اول : احوال نوابان فرخ آباد

قسم دوم : در تراجم مشایخ و علماء و شعراء

''تاریخ فرخ آباد'' تا اکنون چاپ نشده

نسخه های خطی : رک - ترجمۂ اردو ، ص ۱۸ - ۲۵

۱۹- عهد بنگش کی سیاسی ، علمی اور ثقافتی تاریخ

از حکیم شریف الزمان شرین اکبر آبادی

چاپ : با ترتیب و تدوین از محمد ایوب قادری ، کراچی - [illegible] ایجوکیشنل کانفرنس (۱۳۸۰ھ)

☆ **تاریخ فرشته :** گلشن ابراهیم

از محمد قاسم هندو شاه فرشته (م بس از ۱۰۳۳ھ) ، بنام ابراهیم عادل شاه ثانی (۹۸۸-۱۰۳۷ھ) مزین است ، به سال ۱۰۱۵ھ تالیف شده ، تاریخ عمومی شبه قاره پاک و هند از زمانۂ قدیم تا سال ۱۰۱۵ھ - در مقدمه و خاتمه و دوازده مقاله

چاپ : بمبئی - چارج جروس (۱۲۴۸ھ) در دو [illegible] ۱۳۴۷ھ

Marfat.com

۲۰- ترجمه

از محمد فدا علی طالب در چهار جلد

چاپ : حیدر آباد - دارالطبع سرکار عالی (۱۳۴۵ھ - ۱۳۵۰ھ)

۲۱- ترجمه

از عبدالحی خواجه در دو جلد

چاپ : لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۸۰ھ)

۲۲- ترجمه

از کاظم علی جوان

تفصیلات دربارهٔ این ترجمه معلوم نشد به ظن غالب ترجمهٔ بخشی ازمتن است

[رک : حامد حسن قادری - داستان تاریخ اردو ، ص ۱۳۵]

۲۳- تاریخ گجرات

از سید نجم الدین احمد سندیلوی ، ترجمهٔ بخشی دربارهٔ شاهان گجرات

چاپ : لکهنؤ - مطبع شوکت اسلام

۲۴- تذکرهٔ مشائخ کرام

ترجمهٔ مقالهٔ دوازدهم که در تذکرهٔ مشائخ کرام و کرامات ایشان است ، نام مترجم مذکور نیست

چاپ : لاهور - احسن برادران (۱۳۸۵ھ)

۲۵- ترجمهٔ تاریخ فرشته

در دو جلد

چاپ : لکهنؤ - مطبع گرامی منشی نولکشور (۱۳۵۲ھ)

☆ تاریخ فیروز شاهی

از شمس سراج عفیف، تاریخ عهد فیروز شاه تغلق از تخت نشینی تا وفات او (۷۵۲ھ - ۷۹۰ھ)، برای تکمیل اطلاعات از زندگانی فیروز شاه ، احوال پیش از تخت نشینی او هم اضافه کرده شده

چاپ : به تصحیح ولایت حسین کلکته - انجمن آسیائی بنگال (۱۳۰۸ھ)

Marfat.com

۲۶- ترجمه

از محمد فدا علی طالب

چاپ : حیدر آباد - دارالطبع جامعهٔ عثمانیه (۱۳۵۷ھ)

کراچی - نفیس اکادمی (۱۳۸۲ھ)

☆ تاریخ فیروز شاهی

از ضیاء الدین برنی (م ۷۸۵ھ) ، به سال ۷۵۸ھ نگاشته شده ، تاریخ هند از زمان حکومت غیاث الدین بلبن تا سال ششم جلوس فیروز شاه تغلق (۶۶۴ھ - ۷۵۸ھ)

چاپ : با ترتیب و تصحیح از سرسید احمد خان، کلکته-انجمن آسیائی بنگال (۱۲۷۹ھ)

به کوشش شیخ عبدالرشید - علی گره

۲۷- ترجمه

از دکتر سید معین الحق، با مقدمه ای جالب

چاپ : لاهور - مرکزی اردو بورد (۱۳۸۹ھ)

☆ تاریخ مبارک شاهی

از یحییٰ بن احمد سرهندی (م ۸۳۸ھ) ، تاریخ عمومی شبه قاره پاک و هند، مشتمل بروقایع تاریخی و سیاسی از عهد شهاب‌الدین محمد غوری(م ۶۰۲ھ) تا سلطان محمد بن فرید سید (م ۸۳۸ھ) ، مؤلف معاصر سید مبارک شاه بن سید خضر خان بوده و کتاب بنام او معنون است

کتاب مورد بحث در تاریخ عهد سادات بسیار معتبر و مستند است

چاپ : به تصحیح محمد هدایت حسین کلکته - انجمن آسیائی بنگال (۱۳۵۰ھ)

۲۸- ترجمه

از دکتر آفتاب اصغر دانشیار دانشکدهٔ شرق شناسی ، دانشگاه پنجاب لاهور

چاپ : لاهور - مرکزی اردو بورد (۱۳۸۷ھ)

Marfat.com

☆ تاریخ معصومی

از میر محمد معصوم بهکری (م ۱۰۱۹ ه) ، بسال ۱۰۰۹ ه تالیف شده ، حاوی وقایع تاریخی مملکت سنده

چاپ : با تحقیق دکتر عمر بن محمد داؤد پوته بمبئی ـ مطبع قیّمه (۱۳۶۷ ه)

۲۹- ترجمه

از اختر رضوی

چاپ : حیدر آباد ـ سندهی ادبی بورد (۱۳۸۰ ه)

۳۰- ترجمهٔ تاریخ سنده عرف تاریخ معصومی

از آغا سلطان مرزا فرزند آغا فدا علی بیگ ، بسال ۱۳۲۴ ه . تا اکنون چاپ نشده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ، شماره ۱۰۲۲

آغاز : الحمدلله ـ آغا سلطان مرزا ابن آغا فدا علی بیگ مرحوم بن آغا افضل علی بیگ رسالدار برادر کوچک آغا مینڈو بیگ اجمٹن توپ خانه سلطنت اوده عرض کرتا هے

☆ تاریخ ملل قدیمه

از مرزا محمد علی خان ذکاء الملک که ترجمه ای است از متن فرانسوی به قلم سینوبس

۳۱- ترجمه

سید محمود اعظم فهمی

چاپ : علی گره ـ مطبع مسلم یونیورستی انستی تیوت (۱۳۳۹ ه)

☆ تاریخ وصّاف : تجزیة الامصار و تزجیة الاعصار

از عبدالله بن فضل الله (یکی از فضلای اوایل قرن هشتم هجری) ملقب به وصّاف ، سمت محصل مالیاتی داشته، تاریخ ایران از ۶۰۶ ه تا ۷۲۸ ه، در پنج جلد ، بسال ۷۲۸ ه به تکمیل رسیده

Marfat.com

بخشی از ''تاریخ وصاف'' در ''نصاب منشی فاضل'' دانش گاه پنجاب مندرج بود.

چاپ : بمبئی - (۱۲۶۹ ھ)

بخشی که در ضمن نصاب دانش گاه پنجاب بوده، به تصحیح دکتر محمد اقبال، لاهور (س - ن)

۳۲- ترجمه

بخشی که درضمن نصاب دانش گاه پنجاب بوده از آغا محمد باقر

چاپ : لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۶۸ ھ)

☆ **تجزیة الامصار و تزجیة الاعصار** : تاریخ وصاف

☆ **تحفة الکرام** : تذکرهٔ تحفة الکرام

از علی شیر قانع تتوی (م ۱۲۰۳ ھ)، تاریخ عمومی در سه جلد:

جلد اول حاوی مقدمه و بلاد آفرینش و انبیاء و ملوک تا عهد عباسیان

جلد دوم در احوال و تاریخ مختصر بلاد جهان

جلد سوم در تاریخ سنده

این تاریخ به سال ۱۱۸۱ ھ تالیف شده چنانکه از قطعه زیر بر می آید:

شکر خدا که تذکرهٔ تحفـة الکرام
اندر سـه جلد یافتـه تزئین اختتـام
سال تمامیت چو نمودم ز دل سوال
اینک چه منتخب ز دل آمد مرا پیـام

۱۱۸۱ ھ

سال تمـامیت بنمودم ز دل سوال
ھ تف زده نـدا که نو آئین انتخاب

۱۱۸۱ ھ

Marfat.com

چاپ : لکهنؤ (۱۳۰٦ ه)

جلد سوم از طرف سندهی ادبی بورد کراچی بچاپ رسیده

۳۳- ترجمه

جلد سوم متعلق به تاریخ سنده از اختر رضوی باحواشی مخدوم امیر احمد و دکتر نبی بخش بلوچ

چاپ : کراچی - سندهی ادبی بورد (۱۳۷۹ ه)

☆ تزک امیری

از امیر عبدالرحمن خان والئ کابل (م ۱۳۱۹ ه) در زندگینامهٔ خودش

۳٤- ترجمه

نصف اول از مرزا حیرت دهلوی و نصف دیگر از سلطان محمد خان

چاپ : جلد اول، دهلی - مطبع کرزن گزت (۱۳۲۲ ه)

جلد دوم، آگره - مطبع مفید عام (۱۳۱۹ ه)

☆ تزک بابری : بابر نامه

از ظهیر الدین محمد بابر (م ۹۳۷ ه) پایه گزار دودمان تیموریان هند، در رویدادهای زمانهٔ خود، به زبان ترکی چغتائی . به زمانهٔ حکومت جلال الدین محمد اکبر، عبدالرحیم خانخانان (م۱۰۳٦ ه) به فرمایش پادشاه آن را ترجمهٔ فارسی کرده چون ابوالفضل در ''اکبر نامه'' نوشته است :

''بموجب حکم جهان مطاع شهنشاهی بتاریخ سی و چهار الهی(۹۹۷ ه)... مرزا خانخانان به فارسی ترجمه نمود'' (رک: اکبر نامه جلد اول)

چاپ : به کوشش مرزا محمد ملک الکتاب شیرازی، بمبئی (۱۳۰۸ ه)

۳۵- بابر نامه

از مرزا نصیرالدین حیدر گورگانی متخلص به فانی، با حواشی عبیدالله قدسی

چاپ : کراچی - بک لینڈ (۱۳۸۱ ه)

Marfat.com

۳۶- ترجمه

از محمد رحیم دهلوی

چاپ:در چند شمارهٔ پیاپی از مجله ''برهان'' (دهلی) درسال ۱۳۷۵ھ و بعد آن

۳۷- ترجمه

از رشید اختر ندوی

چاپ : لاهور - مطبوعات سنگ میل (۱۳۸۵ھ)

☆ تزک (توزک) تیموری

منسوب به امیر تیمور گورگانی (م ۸۰۷ھ)، متن اصلی به زبان ترکی بوده، ابو طالب آن را با اختصار و انتخاب بفارسی در آورده، در زمان شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۸ھ) محمد افضل بخاری بدستور پادشاه ترجمه را باردیگر نوشته و از ''ظفر نامه'' کمک گرفته

چاپ : لندن - مطبع کلاردن (۱۲۸۳ھ)

بمبئی - مطبع فتح الکریم (۱۳۰۷ھ)

۳۸- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : انجمن جلد سوم، ص ۱۸

آغاز : حمد بےشمار درگاہ اس بادشاہ علی الاطلاق کی ہے

۳۹- ترجمهٔ دیگر

از محمد فضل الحق عرف احمد میان احمدآبادی

چاپ : بمبئی - مطبع کریمی (۱۳۲۶ھ)

۴۰- ترجمهٔ دیگر

از انشاء الله خان

چاپ : لاهور - مطبع جارج (۱۳۳۴ھ)

Marfat.com

٤١- ترجمهٔ جدید تر

از ابو الهاشم ندوی

چاپ : لاهور - مطبوعات سنگ میل (۱۳۸۵ه)

☆ تزک (توزک) جهانگیری

از نور الدین جهانگیر (م ۱۰۳۷ه) در رویداد های روزگار پادشاهی خود تا سال هفدهم،سپس‌واقعات دو سال دیگر را معتمد خان اضافه کرده-پس از مدتی در عهد محمد شاهی (۱۱۳۱ه-۱۱٦۱ه) محمد هادی این کتاب را به پایان رسانیده و دیباچهٔ کتاب نگاشته

چاپ : به کوشش سرسید احمد خان، علی گره (۱۲۸۱ه)

لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۳۲ه)

٤٢- ترجمه

از سید احمد علی رامپوری

چاپ : کانپور- مطبع نظامی (۱۲۹۱ه)

با تجدید نظر از جمیل الدین احمد، لاهور-مطبوعات سنگ میل (۱۳۸۵ه)

٤٣- ترجمهٔ دیگر

از سلیم واحد سلیم

چاپ : لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۰ه)

٤٤- ترجمهٔ دیگر

از اعجاز الحق قدوسی، باتجدید نظر پیر حسام الدین راشدی (م ۱٤۰۲ه)

چاپ : لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۸ه)

٤٥- جهانگیر نامه

از مظهر علی خان ولا

نسخهٔ خطی : موزهٔ برطانیه

(عبادت بریلوی - مقدمهٔ هفت گلشن ص ۱٦)

Marfat.com

☆ تذکرة الواقعات: همایون نامه

از جوهر آفتابچی، تاریخ عهد نصیر الدین همایون (۹۳۷ھ - ۹۶۳ھ)، سی سال پس از وفات همایون به سال ۹۹۳ھ تالیف شده - متن فارسی تا اکنون چاپ نشده است

نسخه های خطی : ذخیرهٔ عبدالسلام، جامعهٔ علی گره
ذخیرهٔ شیفتـــه، جامعهٔ علی گره
کتـاب خانـــهٔ دار الفلاح دهلی
مملوکهٔ مولوی ظفر حسن - دهلی

٤٦- ترجمه

از احمد الدین احمد

چاپ : کراچی - کاروان ادب (۱۳۸۰ھ)

٤٧- ترجمهٔ دیگر

از دکتر سید معین الحق

چاپ : کراچی - انجمن تاریخ پاکستان (۱۳۷۷ھ)

☆ تواریخ خورشید جهان

از شیر محمد خان گنڈا پور، تاریخ مبسوط اقوام افغان، مشتمل بر نواب شاهجهان بیگم والیهٔ بهوپال - به‌مناسبت نام ''خورشید جهان'' این فصل را ''لمعه و جلوه'' نامیده است - به‌سال ۱۳۰٤ھ به اتمام رسیده

چاپ : لاهور - مطبع اسلامیه (۱۳۱۲ھ)

٤٨- تاریخ پشتون

از سراج احمد علوی به سال ۱۳۹۸ھ به اردو در آورده، و معرفی نامهٔ آن به قلم دکتر جمیل جالبی است

چاپ : کراچی - شیخ شوکت علی و پسران (۱۳۹۹ھ)

Marfat.com

☆ **چچ نامه** : فتح نامهٔ سند

از علی بن حامد بن ابی بکر کوفی، تاریخ سند در عهد راجه داهر، بسال ۶۱۳ ه تالیف شده

چاپ : با تصحیح و تحقیق عمر بن داؤد پوته ، حیدر آباد دکن ـ مجلس مخطوطات فارسیه (۱۳۵۸ ه)

۴۹ـ ترجمه

از محمد حفیظ الرحمن بن محمد عزیزالرحمن بهاولپوری

چاپ : بهاولپور ـ مطبع عزیزالمطابع (۱۳۵۸ ه)

☆ **خلاصة التواریخ**

از سجان رای بتالوی (م پس از ۱۱۰۷ ه) ، تاریخ شبه قاره پاک و هند از عهد قدیم هنود تا چهلمین سال عالمگیری (۱۱۱۸ ه) ، به سال ۱۱۰۷ ه نگاشته در سه حصه :

حصهٔ اول در حالات اقوام هنود و ذکر سلطنت راجگان هند و حملهٔ سبکتکین تا عهد لودهی

حصهٔ دوم در حالات شاهان مغول تا زمانهٔ اورنگ زیب عالمگیر

حصهٔ سوم دربیان جنگ مابین اورنگ زیب عالمگیر و برادرانش

چاپ : با تصحیح ظفر حسن، دهلی (۱۳۳۶ ه)

۵۰ـ آرائش محفل

از میر شیر علی افسوس (م ۱۲۲۴ ه) منشی دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته ، ترجمهٔ بخشی از ''خلاصة التواریخ'' باحک و اضافه ، به سال ۱۲۲۰ ه به انجام رسانده است

چاپ : چند بار بچاپ رسیده است

لاهور ـ مجلس ترقی ادب (۳۸۲ ه)

Marfat.com

۵۱- ترجمهٔ دیگر

از پرفسور ناظر حسن زیدی استاد دانشکدهٔ خاورشناسی دانشگاه پنجاب لاهور

چاپ : لاهور - مرکزی اردو بورد (۱۳۸۶ ه)

☆ درهٔ نادره

از مرزا مهدی خان منشی نوری استرآبادی، منشی نادر شاه افشار ، تاریخ خاندان افشاریان تا سال ۱۱۶۲ ه ، یک سال پس از کشته شدن نادر شاه ، در یک مقدمه و چهل فقره و یک خاتمه

چاپ : با پیش گفتار دکتر جعفر شهیدی، تهران-

بمبئی (۱۲۸۰ ه) شیراز (۱۲۷۱ ه)

۵۲- ترجمه

از جان محمد

چاپ : لاهور - مطبع هندوستان (س - ن)

☆ دستنبو

از مرزا اسد الله خان غالب (م ۱۲۸۵ ه)، رویداد ها و احوال شهر دهلی در زمانهٔ جنگ آزادی (۱۲۷۳ - ۱۲۷۴ ه) مبتنی برمشاهدات مؤلف

چاپ : آگره - مطبع مفید الخلایق (۱۲۷۵ ه)

بریلی - مطبع انجمن ادبی (۱۲۸۲ ه)

با ترتیب و مقدمهٔ دکتر عبد الشکور احسن. لاهور- مجلس یادگار غالب دانشگاه پنجاب (۱۳۸۹ ه)

۵۳- ترجمه

از مخمور سعیدی

مترجم و تدوین کننده درآغاز کتاب احوال و آثار غالب و معرفی دستنبور از قلم

Marfat.com

مالک رام در کتاب گنجاند، است، این ترجمه اولین بار در مجلهٔ ''تحریک''
(دهلی) بچاپ رسیده
چاپ : کراچی ـ الکتاب (۱۳۸۹ھ)

۵۴- ترجمه
از دکتر خواجه احمد فاروقی
چاپ : در مجلهٔ ''افکار'' (کراچی) بیاد غالب (فوریه ۱۹۶۹ میلادی)

۵۵- ترجمهٔ دیگر
از ادارهٔ تحریریهٔ روزنامه ''حریت'' (کراچی) در شماره از تاریخ ۱۶ نوامبر ۱۹۶۸ تا ۱۰ ژانویه ۱۹۶۹ میلادی

۵۶- غالب اور انقلاب سن ستاون
از دکتر معین الرحمن، در این کتاب ترجمهٔ ''دستنبو'' هم آمده است
چاپ : لاهور ـ مطبوعات سنگ میل

☆ روزنامهٔ عبد اللطیف
از عبداللطیف که در زمان جنگ آزادی (۱۲۷۳ھ) میزیسته، یادداشتهای شخصی او است که دربارهٔ جنگ نگاشته
چاپ : متن اصلی با ترجمهٔ اردو

۵۷- ۱۸۵۷ء کا تاریخی روزنامچه
ترجمه و ترتیب و تدوین از پروفسور خلیق احمد نظامی، استاد دانش گاه علی گره
چاپ : دهلی ـ ندوة المصنفین

☆ سلجوق نامه : الاوامر العلائیه فی الامور العلائیه

از علامه یحیی بن محمد المعروف به ابن بی بی، تاریخ سلاجقهٔ روم ، معنون به نام سلطان علاء الدین کیقباد(م۶۸۶ھ)ـدر زمان زندگانی مؤلف (ابن بی بی) به سال ۶۸۳ھ مختصر و تلخیص ''سلجوق نامه'' تهیه شده و بنام ''مختصرسلجوق نامه'' مشهور است

Marfat.com

چاپ : به کوشش هوتسما، لیدن (۱۳۲۰ھ)

۵۶- ترجمهٔ ''مختصر سلجوق نامه''

از محمد زکریا مائل (م ۱۳۹۴ھ) با مقدمهٔ پیر حسام الدین راشدی

چاپ : لاهور - مرکزی اردو بورد (۱۳۹۵ھ)

☆ سوانح دکن

از منعم خان همدانی اورنگ آبادی ، در تاریخ سلطنت آصفیه (۱۱۳۶ھ تا سال تالیف) و جغرافیای دکن ، به سال ۱۱۹۷ھ تالیف شده ، و مؤلف در دورهٔ نظام علی خان آصف جاه ثانی (۱۱۷۳ھ - ۱۲۱۸ھ)، قلعه دار بوده، متن هنوز چاپ نشده

۵۷- ترجمه

از نا شناس

نسخهٔ خطی : در کتاب خانهٔ مولوی عبد الحق که در انجمن ترقی اردو پاکستان نگهداری می شود [مجله ''تاریخ و سیاسیات'' (کراچی) منتشره در نوامبر ۱۹۵۳ میلادی/ربیع الاول ۱۳۷۳ھ]

☆ سیر المتاخرین

از غلام حسین طباطبائی فرزند هدایت علی خان بهادر اسعد جنگ، در دیباچه و دو دفتر :

دفتر اول در وقایع سال ۱۱۱۸ھ تا ۱۱۹۵ھ

دفتر دوم در وقایعی که در بنگال از ۱۱۷۱ھ تا ۱۱۹۷ھ به ظهور آمده، در میان صفر ۱۱۹۴ھ و رمضان ۱۱۹۵ھ تالیف شده، بخشی از میرالمتاخرین (احوال عهد بابر تا وفات جهانگیر) در نصاب ''منشی فاضل'' دانش گاه پنجاب مندرج بوده

چاپ : لکهنئو - مطبع نولکشور (۱۲۸۳ھ)

Marfat.com

۵۸- ترجمهٔ سیر المتاخرین (بخش مربوط به انقراض سلطنت مغلیه)
چاپ : کراچی - نفیس اکادمی

۵۹- ترجمه
از چراغ دین ، ترجمهٔ بخش مندرج در نصاب ''منشی فاضل''
چاپ : لاهور - حاجی فرمان علی کتب فروش

۶۰- آثار السلاطین
از مختار حسین ناظر القاسمی بجنوری ، ترجمهٔ بخشی که در نصاب مندرج بوده
چاپ : لاهور - حاجی فرمان علی و پسران (س-ن)

۶۱- اقبال السلاطین
از محمد محمود شادانی با همکاری مفتی محمد مظهر جلیل فاروقی ، ترجمهٔ بخشی است که احوال ظهیر الدین بابر تا وفات جهانگیررا در بردارد
چاپ : لاهور - شیخ مبارک علی و پسران (س-ن)

۶۲- حبل المتین
از محبوب الهی ، تلخیص وقایع مربوط به جلال الدین محمد اکبر تا شاهجهان است از ''سیر المتاخرین''
چاپ : لاهور - تاج بک دپو (س-ن)

۶۳- مرآة السلاطین
از گوکل پرشاد
چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹۱ ه)

☆ شاهنامه
از ابو القاسم فردوسی، در تاریخ ایران از کیومرث پادشاه تا عهد یزد جرد ثالث، سلطنت یزد جرد ثالث در سال ۲۱ ه با دست سعدؓ بن ابی وقاص به انجام رسید، فردوسی در شصت هزار بیت این تاریخ را سروده است
چاپ : چند بار بچاپ رسیده - بمبئی و لکهنؤ و تهران
مرزا توکل بیگ فرزند تولک بیگ حسینی ، در روزگار شاهجهان پادشاه ،

Marfat.com

خلاصهٔ ''شاهنامه'' را به نثر تحریر کرده، مرزا توکل بیگ در دیباچه می نویسد که این گزیده ای ست از بخش های شاهنامه و تاریخ انجام ۱۰۶۳ ھ است ، این گزیده به نام شمشیر خان حاکم غزنین و کابل مزین است و تاریخ شمشیرخانی هم نامیده شده

۶۴- سراج التواریخ

از نذر علی ، به سال ۱۰۶۵ ھ بنام نواب سراج الملک سروده شده - نواب سراج الملک یکی از امرای حیدر آباد دکن بوده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ، شماره ۱۰ و ۱۱

آغاز : ستائش مسلم خدا ھی کو ھے

نیائش سزا وار شاھی کو ھے

۶۵- شاهنامهٔ اردو باتصویر (منظوم)

از نا شناس

چاپ : لکھنؤ - مطبع فیض احمدی (۱۳۱۸ ھ)

۶۶- شاهنامهٔ اردو: قصهٔ خسروان عجم

۶۷- ترجمهٔ منتخبات شاهنامه

از دیوی سنگھ

چاپ : لاھور - رھنمائے تعلیم

۶۸- سرور سلطانی

ترجمهٔ ''تاریخ شمشیر خانی'' با اضافهٔ مطالبی از کتابهای دیگر ، از رجب علی بیگ سرور (م محرم ۱۲۸۶ ھ) نگارندهٔ فسانهٔ عجایب، به فرمایش واجد علی شاه اختر والیٔ اودھ ، به سال ۱۱۶۳ ھ باتمام رسانده است

چاپ : لکھنؤ - مطبع مسیحائی (۱۲۶۸ ھ) و لکھنؤ - مطبع سلطانی (۱۲۶۳ ھ)

Marfat.com

به تحقیق آغا سهیل ، لاهور ـ مجلس ترقی ادب (۱۳۹۵ھ)

۶۹- قصهٔ خسروان عجم: شاهنامهٔ اردو

از منشی مول چند کائستهٔ دهلوی درگذشته به سال ۱۲٤۵ھ و شاگرد شاه نصیر ، به سال ۱۲۲۵ھ (= قصهٔ خسروان عجم) سروده شده

چاپ : چند بار ، بمبئی ـ مطبع کریمی (۱۳۳۱ھ)

دهلی ـ مطبع منشی جی نرائن (۱۳۶۲ھ)

☆ شاهجهان نامه : عمل صالح

از محمد صالح کنبوه (م ۱۱۲۰ھ) فرزند میر عبدالله مشکین رقم . تاریخ عهد شاهجهان ، از ولادت او تا رحلت ، احوال مشاهیرآن عهد هم بیان نموده شده ـ در سه جلد

چاپ : کلکته ـ انجمن آسیائی بنگال (۱۳٤۵ھ)

لاهور ـ مجلس ترقی ادب (۱۳۸۷ھ)

۷۰- ترجمه

از ناظر حسن زیدی

چاپ : در سه جلد ، لاهور ـ مرکزی اردو بورد (۱۳۹۱ھ ـ ۱۳۹٤ھ)

☆ طبقات ناصری

از ابو عمر منهاج السراج جوزجانی (م نیمهٔ دوم قرن هفتم هجری) ، تاریخ عمومی ، حاوی احوال انبیاء و پادشاهان سابق و خلفای اسلام و سلاطین عرب و عجم است ـ میان سالهای ۶۵۵ھ و ۶۵۸ھ تالیف شده ـ و با نام پادشاه معاصر ''ناصرالدین محمود'' معنون گردیده است ـ در بیست و سه طبقه ، طبقهٔ هفدهم و بیستم و بیست و یکم دربارهٔ سلاطین شبه قاره است

چاپ : به تصحیح و تحشیهٔ آقای عبدالحئی حبیبی

جلد اول ، کابل ـ انجمن تاریخ افغانستان (۱۳٤۲ ش)

جلد دوم ، لاهور ـ جامعهٔ پنجاب (۱۳۷۳ھ)

Marfat.com

۷۱- ترجمه
از مولانا غلام رسول مهر
چاپ : لاهور - مرکزی اردو بورد (۱۳۹۶ھ)

☆ **عمل صالح :** شاهجهان نامه

☆ **فتح نامهٔ سنده :** چچ نامه

☆ **فتحیه عبریه :** عبرتیه : تاریخ آسام
از شهاب الدین احمد بن ولی طالش ، در چگونگی پیشر فت میر جمله (میر محمد سعد اردستانی) ولشکرش در 'کوچ بهار وآسام'، بهسال ۱۰۷۲ھ و ۱۰۷۳ھ در عهد اورنگ زیب عالمگیر - مؤلف در رکاب میر جمله (سر لشکر) بوده - و آنچه را دیده بیان نموده
چاپ : کلکته -- مطبع آفتاب عالمتاب (۱۲۶۰ھ)

۷۲- تاریخ آسام
از میر بهادر علی حسینی . منشی دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته ، به سال ۱۳۲۰ھ آن را ترجمه کرده وتاکنون چاپ نشده است
نسخهٔ خطی : پیرس ، ۱۹

☆ **فتوحات فیروز شاهی**
از سلطان فیروز شاه تغلق (م۷۹۳ھ) در احکام وقوانین عهد فیروز شاه برای جلو گیری از منکرات و حالات عماراتی که در عهد خود ساخته
هنوز چاپ نشده

۷۳- ترجمه
از دکتر محمد عبدالله چغتائی
چاپ : لاهور - کتاب خانهٔ نورس (۱۳۷۱ھ)

۷۴- ترجمه
از پروفسور محمد اسلم ، استاد شعبهٔ تاریخ در دانش ده پنجاب. در تالیف خود ''تاریخی مقالات'' مندرج کرده است
چاپ : لاهور - ندوة المصنفین (۱۳۹۰ھ)

☆ **کیگوهر نامه**
از رای زاده دنی چند ، تاریخ خاندان کیگوهر (گکهڑ) و فرمانروایان آنان است، به سال ۱۱۳۷ھ نگاشته است-خاندان کیگوهر دربخش هند راولپندی وجهلم

Marfat.com

پاکستان سکونت داشته است و در همین بخش‌ها عمارتهای تاریخی دارد

چاپ : بکوشش و تصحیح دکتر محمد باقر ، لاهور - پنجابی ادبی اکادمی (۱۳۸۵ھ)

۷۵- گکھڑوں کی تاریخ

☆ مآثر الامراء

از صمصام الدوله شاهنواز خان (م ۱۱۷۱ھ) ، درمیان سالهای ۱۱۵۵ھ و ۱۱۶۰ھ تالیف شده اما به پایان نرسیده شده - پس از رحلت مؤلف ، میر غلام علی آزاد بلگرامی (م ۱۲۰۰ھ) اوراق متفرقهٔ آن را ترتیب داده و شرح‌حال قطب الملک عبدالله خان و امیر الامراء حسن علی خان و نواب آصف جاه اول را از تالیف خود ''سرو آزاد'' درآن درج کرده و خطبه و تمهید در احوال مولف هم افزوده- میر عبد الحئی (م ۱۱۹۶ھ) پسر صمصام الدوله باتجدید نظر،درمیان سالهای ۱۱۸۲ھ و ۱۱۹۴ھ آن را به اتمام رسانده. چون درقطعهٔ تاریخ آمده است:

دبیر عقل رقم کرد سال اتمامش
زهی ادیب مصاحب ماثر الامراء
۱۱۹۴ھ

تذکرهٔ امرای عهد مغول است به‌ترتیب حروف تهجی،ویکی‌از مستندترین منابع و مصادر دربارهٔ عهد مغول ، در سه جلد

چاپ : به کوشش مولوی عبد الرحیم و مولوی مرزا اشرف علی (مدرسان مدرسهٔ عالیه کلکته) ، کلکته . انجمن آسیائی بنگال (۱۳۰۵ھ تا ۱۳۰۸ھ)

۷۶- ترجمه

از پرفسور محمد ایوب قادری

چاپ : در سه جلد ، لاهور - مرکزی اردو بورد (۱۳۰۵ھ - ۱۳۰۹ھ)

☆ مآثر عالمگیری

از محمد ساقی مستعد خان وقایع نگار اورنگ زیب عالمگیر که بر این منصب تا چهل سال باقی بوده - در واقعات پنجاه سالهٔ حکومت عالمگیر ، واقعات

Marfat.com

ده سالهٔ نخستین از ''عالمگیر نامه'' تالیف مرزا محمد کاظم مأخوذ است

چاپ : به تصحیح احمد علی ، کلکته ـ انجمن آسیائی بنگال (۱۲۸۸ ه)

۷۷- ترجمه

از محمد فدا علی طالب

چاپ : کراچی ـ نفیس اکادمی (۱۳۸۲ ه)

حیدر آباد ـ دار الطبع جامعهٔ عثمانیه (۱۳۵۱ ه)

☆ مختصری در تاریخ تحول نظم و نثر فارسی

از دکتر ذبیح الله صفا ، استاد دانشگاه تهران ، تاریخ مختصر ادبیات فارسی ، در هفت باب ، به سال ۱۳۳۱ ه ش تالیف شده

چاپ : تهران ـ چاپ خانهٔ دانشگاه (بار دوم : ۱۳۳۳ ه ش)

۷۷- فارسی ادب کے ارتقاء کی مختصر تاریخ

از عندلیب زهرا کامون پوری با اضافهٔ ''عرض مترجم'' که حاوی احوال و آثار مؤلف است

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع نامی (۱۳۹۵ ه)

☆ مرآة احمدی

از محمد حسن معروف به علی محمد خان ، در تاریخ گجرات کاٹھیاوار و حالات سلاطین آن دیار و مقابر بزرگان و تیرتهای هندوان و حالات جوگیان آن دیار و تاثیر نباتات و برگ اشجار، در دو جلد

چاپ : بمبئی ـ مطبع فتح الکریم (۱۳۰۶ ه و ۱۳۰۷ ه)

۷۸- آلینهٔ گجرات

از رضی الحق عباسی

چاپ : بمبئی ـ مطبع علمی (۱۳۲۴ ه)

☆ مطلع السعدین و مجمع البحرین

از کمال الدین عبدالرزاق (م ۸۸۷ ه) فرزند جلال الدین اسحاق سمرقندی ،

Marfat.com

تاریخ تیموریان از زائش سلطان ابو سعید ایلخانی تا پایان فرمانروائی ابو الغازی سلطان حسین (۷۱۶ھ - ۸۷۵ھ) ، در دو دفتر، یکم را به سال ۸۷۵ھ و دوم را در ۸۸۱ھ به انجام رسانده است

چاپ : چند بار بچاپ رسیده ، به کوشش دکتر محمد شفیع ، لاهور (۱۳۶۷ھ)

۷۹- ترجمه

ترجمهٔ بخشی از ''مطلع السعدین و مجمع البحرین'' که در نصاب منشی فاضل دانش گاه پنجاب مندرج بوده - از غضنفر علی

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (س - ن)

☆ ملخص التواریخ

از عبدالکریم ، انتخابی است از ''سیر المتاخرین'' غلام حسین طباطبائی

۸۰- وقایع تیموریه

از منشی محمد صدیق فرزند محمد ابراهیم فرزند صدیق عثمان ، در سه دفتر

نسخهٔ خطی : انجمن، جلد سوم، ص ۵

آغاز : پہلا دفتر ذکر مین امیر تیمور گورگان صاحبقران کے

☆ منتخب التواریخ

از عبدالقادر بدایونی (م ۱۰۲۴ھ) ، تاریخ شبه قارهٔ پاک و هند از سلطان سبکتکین تا عهد سلطنت اکبر ، به سال ۹۹۹ھ شروع کرده و به سال ۱۰۰۴ھ پایان برده ، چون در قطعهٔ تاریخ اختتام آمده است

شکر لله که باتمام رسید
منتخب از کرم ربانی
سال تاریخ ز دل جستم، گفت
انتخابی که ندارد ثانی

۱۰۰۴ھ

Marfat.com

به طبقات ذیل تقسیم شده :

اول : از سلطان سبکتکین تا خسرو ملک

دوم : از شهاب الدین غوری تا ابراهیم لودهی

سوم : از بابر تا هایون

چهارم : از جلوس اکبر تا ۱۰۰۴ ه

در ''خاتمه'' احوال مشاهیر عهد را بیان نموده

چاپ : کلکته - انجمن آسیائی بنگال (۸۶-۱۲۸۲ ه)

۸۱- ترجمه

از احتشام الدین مراد آبادی

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹۶ ه)

۸۲- ترجمهٔ دیگر

از محمود احمد فاروقی

چاپ : لاهور - شیخ غلام علی کتب فروش (۱۳۸۲ ه)

☆ منتخب اللباب

از هاشم علی خان معروف به خافی خان

تاریخ تیموریان هند از تاسیس سلطنت ایشان تا زمان تالیف کتاب ، به سال ۱۱۴۵ ه بپایان رسیده

چاپ : با تصحیح و ترتیب کبیر الدین احمد و غلام قادر ، کلکته - انجمن آسیائی بنگال (جلد اول : ۱۲۸۶ ه ، جلد دوم : ۱۲۹۱ ه)

۸۳- ترجمه

از محمود احمد فاروقی ، در سه جلد به تفصیل زیر :

جلد اول : از تاسیس سلطنت بابر تا جهانگیر

Marfat.com

جلد دوم : زمانهٔ شاهجهان

جلد سوم : عهد جهانگیر تا محمد شاه

چاپ : کراچی - نفیس اکادمی

☆ مهر نیمروز

از اسد الله خان غالب (م ۱۲۸۵ ه)، تاریخ خاندان تیموریه تا شاهنشاهی نصیر الدین همایون، به سال ۱۲۷۱ ه تألیف شده

چاپ : چند بار ، دهلی - فخر المطابع (۱۲۷۱ ه)

به تصحیح سید اولاد حسین شادان بلگرامی ، لاهور - شیخ مبارک علی (۱۳۴۳ ه)

به تصحیح و تحشیهٔ دکتر عبدالشکور احسن ، لاهور - مجلس یادگار غالب (۱۳۸۸ ه)

۸۴- ترجمه

از عبدالرشید فاضل

چاپ : کراچی - انجمن ترقی اردو پاکستان (۱۳۸۸ ه)

☆ واقعات اظفری

از مرزا علی بخت ظهیر الدین اظفری گورگانی (م ۱۲۳۴ ه) ، زندگینامهٔ مؤلف که متضمن احوال شبه قارهٔ پاک و هند از ۱۲۱۱ ه تا ۱۲۲۱ ه است

۸۵- ترجمه

از عبدالستار

چاپ : مدراس (۱۳۵۶ ه)

☆ واقعات عالمگیری

از عاقل خان رازی (م ۱۱۰۸ ه) نگارندهٔ مثنوی عرفانی ''مرقع''، در احوال

Marfat.com

اورنگ زیب عالمگیر از زائش تا سال ۱۰۷۳ ه، وقایع جنگ های پسران شاهجهان و بیماری و وفات شاهجهان، خصوصاً دربارهٔ ''تاج محل'' اطلاعات بسیار مفید و جالب دارد.

چاپ : به کوشش دکتر عبدالله چغتائی ، لاهور (۱۳۵۵ ه)

۸۶- ترجمه

از دکتر عبدالله چغتائی

چاپ : لاهور - مطبع فیروز (۱۳۵۷ ه)

☆ وقایع عبدالقادر خانی و وقایع نصیر الدین خانی

یادداشت های عبدالقادر خان (درپایان قرن ۱۲ ه و در ابتداء قرن ۱۳ ه میزیسته) که در شمال شبه قارهٔ پاک و هند سیاحت کرده و مشاهیر وقت و عمارات تاریخی را دیدار کرده - در تاریخ پاک و هند این متن خیلی مهم است

مؤلف در اقتدا به جد امجد خود ، نصیر الدین خان، همین طور یادداشتهائی تاریخی فراهم کرده است

هر دو متن چاپ نشده مانده

۸۷- علم و عمل

از معین الدین افضل گرهی کتابدار کتاب خانهٔ نواب صدر یار جنگ حبیب گنج (علی گره)، پس از رحلت مترجم پروفسور محمد ایوب قادری آن را مرتب و مدون کرده است

چاپ : کراچی - آل پاکستان ایجوکیشنل کانفرنس (۱۳۶۷ ه)

☆ وقایع نصیر خانی : ضمیمهٔ وقایع عبدالقادر خانی

رک : وقایع عبدالقادر خانی

☆ همایون نامه

از گلبدن بیگم دختر ظهیر الدین محمد بابر بانی سلطنت تیموریان هند ؛ در

Marfat.com

احوال و وقایع عهد نصیر الدین هایون

چاپ : به کوشش پروفسور محمد علم الدین سالک ، لاهور ـ شیخ مبارک علی تاجر کتب (س ـ ن)

۸۸- ترجمه

از رشید اختر ندوی

چاپ : لاهور ـ مطبوعات سنگ میل (۱۳۸۶ھ)

☆ **همایون نامه :** تذکرة الواقعات

Marfat.com

تذکرهٔ شاعران

☆ اقبال لاهوری

از مجتبیٰ مینوی ، در معرفی احوال و آثار شاعر ملّی پاکستان علامه محمد اقبال (م ۱۳۵۷ ه)

چاپ : تهران (۱۳۲۷ ه ش)

۱- ترجمه

از محمد صدیق ، بصورت مقالهٔ فوق لیسانس

نسخهٔ ماشین شده : کتاب خانهٔ دانش گاه پنجاب ـ لاهور

۲- ترجمهٔ دیگر

از صوفی غلام مصطفیٰ تبسم یادگار ، به اضافهٔ مقدمه ای دربارهٔ کتاب مجتبیٰ مینوی

چاپ : لاهور ـ بزم اقبال (س ـ ن)

☆ اقبال مصلح قرن اخیر

از دکتر علی شریعتی(م ۱۳۹۷ ه) ، خطابهٔ وی در حسینیهٔ ارشاد تهران ''روبروی اجتماعی عظیم که ، به مناسبت مراسم سالگرد و روز وفات اقبال شاعر ملّی پاکستان منعقد شد که مطالب و مقالات مربوط به این مراسم در مجلهٔ '' کنگرهٔ بزرگداشت'' چاپ شده

چاپ : تهران (۱۳۵۲ ه ش)

Marfat.com

۳- علامه اقبال ـ اسلامی فکر کے عظیم معمار

از دکتر محمد ریاض ، با مقدمهٔ قاسم صافی

چاپ : راولپندی ـ رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱٤۰۲ ه)

☆ بزم سخن

از سید علی حسن خان سلیم (م ۱۳۵۵ ه) فرزند نواب صدیق حسن خان ، در تذکرهٔ شاعران ، که به سال ۱۲۹۷ ه تألیف کرده ، و این هم قطعهٔ تاریخ :

ہے سزاوار ثنا طبع سلیم نامور
ریختہ میں تذکرہ کیا خوب برجستہ لکھا
بے تکلّف میں نے بھی تاریخ میں اُس کی جمیل
جانفزا اشعار و دل آویز گلدستہ لکھا

۱۲۹۷ ه

جمعاً شرح حال چهار صد و سی و چهار شاعر اردو به ترتیب الفبائی در آن آمده

چاپ : آگره ـ مطبع مفید عام (۱۲۹۸ ه)

۴- تذکرهٔ بزم سخن و طور کلیم

ترجمه و تلخیص از عطا کاکوی

چاپ : پتنه ـ عظیم الشان بکدپو (۱۳۸۸ ه)

☆ تذکرهٔ بی نظیر

از سید عبدالوهاب افتخار دولت آبادی (م ۱۱۹۰ ه) شاگرد غلام علی آزاد بلگرامی ، به سال ۱۱۷۲ ه تالیف شده ، در شرح احوال و اشعار شاعران فارسی

چاپ : با تحقیق و تصحیح سید منظور علی و مقدمه از دکتر عبدالستار صدیقی ، اله آباد (۱۳۵۹ ه)

Marfat.com

۵- تلخیص و ترجمه

از عطا الرحمن عطا کاکوی

درمیان شاعران فارسی که شرح‌حال آنان در ''تذکرهٔ بی‌نظیر'' نوشته شده،
۲۹ نفر شعر اردو هم سروده اند. مترجم احوال ریخته (اردو) گویان را باحذف
اقوال آنان ترجمه نموده و تعلیقات مفیدی هم نوشته است

چاپ : پتنه - عظیم الشان بک دپو (۳۸۸ ؛ ه)

☆ تذکرهٔ ریخته گویان

از سید فتح علی حسینی گردیزی (م ۱۲۲۴ ه) ، در احوال و اشعار شاعران اردو ، به سال ۱۱۶۶ ه با تمام رسیده

چاپ : با مقدمهٔ مولوی عبدالحق ، اورنگ آباد - انجمن ترقی اردو (۱۳۵۲ ه)

۶- ترجمه

با حذف اشعاری که در ذکر شاعران آورده شده - این ترجمه در کتاب ''تین تذکرے'' گنجانده شده و آن کتاب مشتمل است بر ترجمهٔ سه تذکرهٔ زیر :

- تذکرهٔ ریخته گویان
- نکات الشعراء
- مخزن نکات

چاپ : پتنه (۱۳۸۸ ه)

☆ رومی عصر

از عبدالحمید عرفانی ، در احوال و افکار علامه اقبال لاهوری (م ۱۳۵۷ ه)

چاپ : تهران - کانون معرفت (س - ن)

۷- ترجمه

از محمد سعید شیدا ، به اضافهٔ حل لغات

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (۱۳۷۵ ه)

Marfat.com

☆ ذکر میر

از میر تقی میر (م۱۲۲۵ ه)، سر آمد شاعران اردو زبان روزگار که به سال ۱۱۹۷ ه در شرح زندگانی خود نگاشته

چاپ : با دیباچهٔ مولوی عبدالحق ، اورنگ آباد ـ انجمن ترقی اردو (۱۳۴۷ ه)

۸- سیر کی آپ بیتی

از نثار احمد فاروقی، که حواشی و تعلیقاتی هم اضافه کرده

چاپ : دهلی ـ مکتبهٔ برهان

☆ ریاض الوفاق

از ذوالفقار علی مست ، در شرح حوال شاعران فارسی و اردو که معاصر مؤلف بوده اند، به سال ۱۲۲۹ ه (=ریاض‌الوفاق) به‌پایان‌رسیده، جمعاً شرح حال ۱۵۳ شاعر در آن آمده

چاپ : نسخهٔ کامل تا کنون چاپ نشده ـ به کوشش دکتر عبدالرسول خیامپور تلخیص آن ، از روی نسخهٔ خطی متعلق به کتاب خانهٔ عمومی برلن، در تبریز بچاپ رسیده (۱۳۸۵ ه)

و بخش مربوط به شرح احوال شاعران اردو نیز به‌کوشش سید حسن، در پتنه ـ دایرهٔ ادب در (۱۳۸۷ ه) چاپ شده است.

۹- ترجمه

از عطا کاکوی

مترجم اشعار شاعران راکه دراحوال ایشان مندرج‌است، حذف کرده است.

ترجمه فقط بخش‌که مربوط به احوال شاعران اردو را در بر می گیرد.

چاپ : پتنه ـ دائرهٔ ادب (۱۳۸۷ ه)

☆ صبح گلشن

از سید علی حسن خان سلیم بهوپالی فرزند نواب صدیق حسن خان، به سال ۱۲۹۴ ه به اتمام رسیده ، چون یکی از قطعات تاریخ اینگونه سروده شده :

Marfat.com

کتاب نو طراز صبح گلشن
زهی خوش تر نگار تازه مرقوم
بدل اندیشهٔ تاریخ پیچید
ز هاتف یافتم ''گلزار منظوم''

در احوال شاعران فارسی که تقریبا ذکر دو هزار شاعر در آن آمده است
چاپ : بهوپال - مطبع شاهجهانی (۱۲۹۵ھ)

۱۰- ترجمه

فقط احوال شاعرانی که به اردو شعر سروده اند ، ترجمه شده (یعنی ۱۲۲ شاعر)
چاپ : پتنه - عظیم الشان بکدپو (۱۳۸۷ھ)

☆ طور کلیم

از سید نور الحسن متخلص به کلیم و نور (م ۱۳۳۶ھ) فرزند نواب سید صدیق حسن خان ، در ذکر ۲۱۱ سرایندهٔ اردو و هندی، به سال ۱۲۹۷ھ، در دو فروغ نگاشته شده :

فروغ اول : در شعرای اردو گو
فروغ دوم : در سرایندگان هندی
چاپ : آگره - مطبع مفید عام (۱۲۹۸ھ)

۱۱- تذکرهٔ بزم سخن و طور کلیم

تلخیص و ترجمه از عطا کاکوی
چاپ : پتنه - عظیم الشان بکدپو (۱۳۸۸ھ)

☆ عقد ثریا

ازشیخ غلام همدانی مصحفی(م. ۱۲۴۰ھ) که شاعری بلند پایه و تذکره نگار است ، از او تذکره های دیگر - تذکرهٔ هندی گویان و ریاض الفصحا - نیز به یادگار مانده. این کتاب به سال ۱۱۹۹ھ نگاشته شده :

Marfat.com

تاریخ یافت خامـه زهی باغ باصفا

۱۱۹۹ھ

و در ذکر ۱۳۷ سرایندهٔ اردو (ریخته) است (به ترتیب الفبائی) که از عهد محمد شاه(۱۱۳۱ھ-۱۱۶۱ھ)تازمان شاه عالم (۱۲۲۱ھ-۱۲۳۷ھ) می زیسته‌اند

چاپ : به کوشش مولوی عبدالحق ، اورنگ آباد ـ انجمن ترقی اردو (۱۳۵۳ھ)

۱۲- تلخیص و ترجمه

از عطا کاکوی ، تلخیص و ترجمهٔ احوال ٤٥ سرایندهٔ اردو

چاپ : پتنه ـ عظیم الشان بک دپو (۱۳۸۷ھ)

☆ گلزار ابراهیم

از علی ابراهیم خلیل (م ۱۲۰۵ھ)، نگاشته شده به سال ۱۱۹۸ھ، در معرف سرایندگان اردو به ترتیب الفبا از روی حرف اول تخلص یا اسم شاعر

چاپ : به کوشش محی الدین قادری زور ، علی‌گرهـ مطبع مسلم یونیورسٹی (۱۳۵۳ھ)

۱۳- گلشن هند

از مرزا علی لطف (م ۱۲۳۸ھ) به فرمایش دکتر گل کرائست به سال ۱۲۱۵ھ ، ترجمهٔ کامل نیست فقط شرح حال و اشعار ٦٩ شاعر را دارد ـ اضافاتی هم از طرف مترجم افزوده شده.

چاپ : به تصحیح علامه شبلی نعمانی و بامقدمهٔ مولوی عبدالحق، حیدرآباد (۱۳۲٤ھ)

☆ گلشن بیخار

از محمد مصطفیٰ خان شیفته و حسرتی (م ۱۲۸٦ھ) ، به سال ۱۲٤۸ھ آغاز کرده و به سال ۱۲۵۰ھ با تمام رسانده، مشتمل بر احوال ٦۰۰ سرایندهٔ

Marfat.com

اردو به ترتیب الفبا (از روی حرف اول تخلص یا اسم شاعر)
چاپ : چند بار ، دهلی - مطبع اردو اخبار (۱۲۵۳ ه)

۱۴- ترجمه

از محمد احسان الحق فاروق ، با پیش گفتار دکتر محمد احسن فاروق
چاپ : کراچی - آل پاکستان ایجوکیشنل کانفرنس (۱۳۸۲ ه)

۱۵- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس (چون نسخهٔ چاپی نام مترجم ندارد)
چاپ : کراچی - نفیس اکادمی (۱۳۸۳ ه)

☆ گلشن سخن

از مرزا کاظم ملقب به مردان علی خان مبتلا (م اواخر قرن دوازدهم) ، به سال ۱۱۹۴ ه :

آج پھولا ہے سخن کا گلشن

در احوال ۱۳۷ سرایندهٔ اردو به ترتیب حروف تهجی
چاپ : علی گره - انجمن ترقی اردو (۱۳۸۵ ه)

۱۶- گلشن و گلزار

ترجمه و تلخیص از عطا کاکوی ، مترجم دو تذکرهٔ ''گلشن سخن'' و ''گلزار ابراهیم'' که در ترجمهٔ اردو اشعار شاعران را حذف کرده و در مقدمه گلشن و گلزار را باهم سنجیده است

رک : ''گلزار ابراهیم'' در همین بخش

☆ گلشن گفتار

از حمید اورنگ آبادی ، به سال ۱۱۶۵ ه تالیف شده ، مختصر ترین تذکرهٔ سرایندگان ریخته (اردو) و فقط شرح حال سی سراینده است
چاپ : بکوشش سید محمد ، حیدر آباد - مکتبهٔ ابراهیمیه (۱۳۳۹ ه)

۱۷- ترجمه

از م - ک - فاطمی

Marfat.com

چاپ : لکهنؤ ـ دانش محل (۱۳۸۳ھ)

☆ مجمع الانتخاب

از شاه محمد اقبال فرزند قادر نواز خان ، در احوال ۲۷۶ سرایندهٔ اردو ، به سال ۱۲۱۸ھ (=مجموعهٔ انتخاب) نگاشته شده ، چنان بر می آید که این ''انتخاب کلام شعرای اردو'' است چون شرح زندگانی سرایندگان خیلی مختصر در آن آمده است

متن اصلی هنوز چاپ نشده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ

۱۸- تلخیص و ترجمه

از نثار احمد فاروقی

چاپ : در ضمن ''تین تذکرے'' ، دهلی ـ مکتبهٔ برهان (۱۳۸۸ھ)

☆ مخزن نکات

از محمد قیام الدین قائم (م ۱۲۰۸ھ) ، به سال ۱۱۶۸ھ نگاشته شده ، در ذکر ۱۲۸ سرایندهٔ اردو و به سه طبقه تقسیم شده :

طبقهٔ اول در بیان شعرای متقدمین

طبقهٔ دوم در ذکر متوسطین

طبقهٔ سوم در احوال سخن طرازان متاخرین

چاپ : با مقدمهٔ مولوی عبدالحق ، اورنگ آباد ـ انجمن ترقی اردو (۱۳۴۸ھ)

با دیباچهٔ دکتر اقتدا حسن ، لاهور ـ مجلس ترقی ادب (۱۳۸۹ھ)

۱۹- ترجمه

از محسن علی لکهنوی (م ۱۲۸۶ھ) فرزند شاه حسین حقیقت و نگارندهٔ ''تذکرهٔ سراپا سخن'' ، ترجمهٔ طبقهٔ اول و دوم است ، به تاریخ ۲ ربیع الاول

Marfat.com

۱۲۷۱ ھ به پایان رسیده ،مترجم درشرح احوال سرایندگان مطالبی هم اضافه کرده است
نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ رضا - رامپور
[مجلّه اردو (کراچی) منتشره در آوریل ۱۹۶۷ میلادی]

۲۰- تلخیص و ترجمه
از عطا الرحمن عطا کاکوی که درضمن کتاب ''تین تذکرے'' گنجانده شده است
چاپ : پتنه (۱۳۸۸ ھ)

☆ مسرت افزا
از ابوالحسن امیر الدین احمد عرف امر الله اله آبادی ، در شرح حال ۲۵۶ سرایندهٔ اردو ، به سال ۱۱۹۳ ھ نگاشته شده
چاپ: با تصحیح و تحشیهٔ قاضی عبدالودود در مجلّه ''معاصر'' (پتنه)

۲۱- ترجمه
از دکتر مجیب قریشی، مبنی بر متن تصحیح شده از قاضی عبدالودود
چاپ : دهلی - علم مجلسی کتب خانه (۱۳۸۸ ھ)

۲۲- ترجمه و تلخیص
از عطا الرحمن عطا کاکوی ، مترجم ابیات سرایندگان را حذف کرده و فقط نثر را ترجمه کرده است
چاپ : پتنه - عظیم الشان بک دپو (۱۳۸۸ ھ)

☆ نتایج الافکار
از قدرت الله خان گوپا مئوی متخلص به قدرت، به سال ۱۲۰۶ ھ شروع به نگارش کرده و به تاریخ ۲۱ شعبان ۱۲۰۷ ھ آن را بپایان رسانده - در پایان کتاب هفت قطعه آورده که سال اتمام کتاب از آن ها استخراج می شده و از همین رو معلوم می شود که تذکره نگار این کتاب را به نام نواب [illegible] تألیف کرده است ، در احوال سرایندگان فارسی
چاپ : مدراس (۱۲۰۸ ھ)

۲۳- تلخیص و ترجمه
از عطا الرحمن عطا کاکوی، فقط ترجمهٔ بخشهائی که در آن سرایندگان اردو [illegible] در آن آمده

Marfat.com

چاپ : پتنه (۱۳۸۷ھ)

☆ نکات الشعراء

از میر تقی میر (م ۱۲۲۵ھ) فرزند محمد علی ، میان سالهای ۱۱۶۱ھ و ۱۱۶۵ھ تالیف شده، در احوال و اشعار شاعران فارسی و اردو

چاپ : به تصحیح و مقدمهٔ عبدالحق ، اورنگ آباد ـ انجمن ترقی اردو (۱۳۵٤ھ)

۲۵- ترجمه

از ایم ـ کے (M. K.) فاطمی

چاپ : لکھنؤ ـ دانش محل (۱۳۸۲ھ)

۲۶- ترجمهٔ دیگر

از ایس ـ ایم ـ شاه (S. M. Shah) برای حصول درجهٔ فوق لیسانس

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ جامعهٔ کراچی

[دکتر فرمان فتح پوری ـ اردو شعراء کے تذکرے اور تذکره نگاری ص ۹۵]

۲۷- تین تذکرے

از عطا الرحمن عطا کاکوی

[رک : ''مخزن نکات'' در همین بخش]

Marfat.com

سیر اولیاء الله و بزرگان

☆ آگاهی سیّد امیر کلال

از شهاب الدین ، در احوال و آثار سید امیر کلال (م ۷۷۲ھ) که مرشد بهاء الدین نقشبند (م ۷۹۱ھ) بوده

چاپ : به کوشش دکتر غلام مصطفیٰ خان ، کراچی - (۱۳۸۱ھ)

۱- تلخیص و ترجمه

از دکتر محمد ریاض

چاپ : راولپندی - سید شاهد حامد (س - ن)

☆ اخبار الاخیار فی اسرار الابرار

از شیخ عبد الحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) ، در احوال علماء و مشائخ شبه قارهٔ پاک و هند ، به سال ۹۹۹ھ نگاشته شده چون در قطعهٔ تاریخ آمده است :

نام و تاریخ این کتاب عزیز
گر کنی ذکر الاولیاء احسن

در سه طبقه :

طبقهٔ اول : در ذکر خواجه معین الدین چشتی و خلفاء و مریدان او

طبقهٔ دوم : در ذکر فرید الدین گنج شکر و معاصران و مریدان او

Marfat.com

طبقهٔ سوم : در ذکر مشاهیر از زمان شیخ نصیرالدین محمود اودهی
تا سال تالیف کتاب

چاپ : چند بار، میرٹھ - مطبع هاشمی (۱۲۷۸ھ)
دهلی - مطبع محمدی (۱۲۸۳ھ)
دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۰۹ھ، طبع دوم ۱۳۲۲ھ)

۲- انوار الصوفیه

از لطیف ملک، در بعضی جا ها به انتخاب و اختصار برداخته است
چاپ : لاهور - شعاع ادب (۱۳۷۸ھ)

۳- ترجمه

از سید یسین علی نظامی
چاپ : دهلی - مطبع مسلم (۱۳۲۸ھ)

٤- ترجمهٔ دیگر

از اقبال الدین احمد
چاپ : کراچی - دارالاشاعت (۱۳۸۳ھ)

٥- ترجمهٔ جدید

از سبحان محمود و محمد فاضل، مدرسان دارالعلوم، کراچی
چاپ : کراچی - مدینه کتاب فروش، (س - ن)

☆ اذکار قلندری

از پیر فرح بخش ، در احوال و آثار قلندر شاه (۱۲۸٤)ھ فرزند شیخ کرم شاه قریشی ساکن لاهور، در زمرهٔ صوفیان معروف سهروردیه است

٦- ترجمه

از پیر غلام دستگیر نامی (م ۱۳۸۱ھ)
چاپ : لاهور - مطبع حمیدیه (۱۳۲۲ھ)

Marfat.com

☆ انفاس العارفین

از شاه ولی الله دهلوی، مجموعهٔ هفت رساله :

ـ بوارق الولایة

ـ شوارق المعرفة

ـ امداد فی مآثرالاجداد

ـ نبذة الابریزیه فی اللطیفة العزیزیه

ـ العطیة الصمدیه فی الانفاس المحمدیه

ـ انسان العین فی مشایخ الحرمین

ـ الجزء اللطیف فی ترجمة العبد الضعیف

در احوال و آثار خود و سلوک و عرفان است

چاپ : چندین بار، دهلی ـ مطبع مجتبائی (۱۳۳۵ ه)

۷- ترجمه

از سید محمد فاروق القادری

چاپ : لاهور ـ المعارف (۱۳۹۳ ه)

☆ انوار العیون

از شیخ عبدالقدوس گنگوهی (م ۹۴۵ ه)، در احوال و ملفوظات شیخ احمد عبدالحق ردولوی (م ۸۳۷ ه)

چاپ : لکهنؤ (۱۲۹۵ ه)

۸- در مکنون

چاپ : دهلی

☆ باقیات الصالحات

از مولوی عبدالولی (م ۱۳۰۳ ه) فرزند عبدالباقی بدایونی ، در ذکر بزرگان و صوفیان

۹- مردان خدا

از مفتی شیخ شرف علی حمیدی (م ۱۳۳۰ ه) فرزند شیخ ببر علی،

Marfat.com

بعضی جا ها مترجم به تلخیص برداخته است

چاپ : بدایون (۱۳۹۶ ه)

☆ تحفة القادریه

از شاه ابو المعالی قادری لاهوری (م ۱۰۲٤ ه)، در شرح زندگانی وکرامات شیخ عبدالقادر جیلانی (م ۵۶۲ ه)، در بیست و یک باب :

۱- ولادت آن حضرت، ۲- در صورت و هیأت ایشان، ۳- لباس و معاش آنحضرت، ٤- خلق و عادات ایشان، ۵- لقب محی الدین، ۶- سیاحت و مجاهدت، ۷- عبادت، ۸- سماع، ۹- شرف ارادت، ۱۰- درویشان را وسیله ساختن، ۱۱- آنچه از احوال خود فرموده اند، ۱۲- دربارهٔ فرمایش قدمی هذه علی رقبة کل ولی الله، ۱۳- اینکه به گفتن آن مامور بود، ۱٤- گفته های پیشینیان دربارهٔ ایشان، ۱۵- ثنای متقدمین و متاخرین از ایشان، ۱۶- سلطنت آن حضرت، ۱۷- مجلس وعظ ایشان، ۱۸- تدریس ایشان، ۱۹- مرگ، ۲۰- شرف نسبت ایشان، ۲۱- فرزندان ایشان

نسخهٔ خطی : فهرست مخطوطات شیرانی، جلد اول، ص ۶۵، دارالعلوم ج، ص ۹٤

چاپ : سیالکوت (۱۳۱۰ ه)

۱۰- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - ملک چند دین تاجر کتب (س - ن)

☆ تذکرة الاولیاء

از شیخ فرید الدین عطار نیشابوری (م ۶۲۷ ه)، در احوال اولیاء الله، در ۷۲ باب، هر باب درسرگذشت یکی از ایشان، نخستین باب دراحوال حضرت امام جعفر صادق ؒ و آخرین آنها دربارهٔ حسین بن منصور حلاج است

چاپ: بارها به‌وسیلهٔ مراکز نشر کتاب ها درایران و شبه قاره بچاپ رسیده، بمبئی - مطبع محمدی (۱۲۸۳ ه)

Marfat.com

۱۱- انوار الاتقیاء

از محمد برکت الله

چاپ : کانپور - مطبع قیومی (۱۳۳۰ھ)

۱۲- انوار الاذکیاء

از مرزا جان

چاپ : کانپور - محمد سعید کتاب فروش (۱۳۳۷ھ)

۱۳- ترجمه

از ملک محمد عنایت الله

چاپ : لاهور - ملک دین محمد و پسران (س - ن)

۱٤- ترجمهٔ دیگر

از حکیم محمد عبدالرشید صدیقی فرزند پیر محمد سعید صدیقی

چاپ : لاهور - شیخ غلام حسین و پسران (س - ن)

۱۵- ترجمهٔ دیگر

از زبیر افضل عثمانی

چاپ : کراچی - مدینه پبلشنگ کمپنی (س - ن)

☆ تذکرة الصلحاء فی بیان الاتقیاء

از خواجه محمد حسن جان سرهندی (م ۱۳٦۵ھ) بن خواجه عبد الرحمن سرهندی ، در سرگذشت بزرگان دین که معاصر مؤلف بودند و مؤلف ایشان را دیدار کرد

چاپ : کانپور - مطبع نظامی (۱۳٤۸ھ)

۱٦- ترجمه

چاپ شده است

[رک : ماهنامهٔ المعارف (لاهور) ، منتشره در ژانویه ۱۹۷۹ میلادی ص ٤۳]

Marfat.com

☆ تذکرهٔ حمیدیه

از شیخ شهر الله فرزند رحمت الله لنگاه ، در سرگذشت سید حمید الدین (م ۷۳۷ھ) که ارادت مند شیخ رکن‌الدین ملتانی (م ۷۳۵ھ) بوده ، به روزگار سلطان سکندر لودهی (۸۹٤ھ - ۹۱۵ھ) نگاشته شده

نسخهٔ خطی : متعلق به پیر غلام دستگیر نامی ، لاهور

۱۷- ترجمه

از پیر غلام دستگیر نامی

مترجم حواشی و تعلیقات‌هم به ترجمه افزوده است

چاپ : باهتمام نامی، لاهور - مطبع گلزار عالم (بار دوم : ۱۳۷۹ھ)

☆ تذکرهٔ صابر کلیری

از سید علاء الدین علی احمد

۱۸- ترجمه

از سخاوت مرزا

چاپ : کراچی - اقبال پبلشرز (س - ن)

☆ تذکرهٔ علمای هند

از رحمان علی (م ۱۳۲۵ھ) ، در ذکر عالمان دینی شبه قارهٔ پاک و هند، میان سال های ۱۳۰۵ و ۱۳۰۸ھ نگاشته. در متن سرگذشت ٦٤٩ عالم دین آمده و در ''تکمله'' ٤٩٧ تن نام برده شد اما در ذیل نام های بعضی عالمان چیزی از شرح حال ایشان نیامده است

چاپ : چند بار ، لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۱۲ھ)

۱۹- ترجمه

از محمد ایوب قادری ، باپیش‌گفتار دکتر سید معین الحق، مترجم دربارهٔ سرگذشت علماء ماخذ های دیگر را هم نشان داده است

چاپ : کراچی - انجمن تاریخی پاکستان (۱۳۸۱ھ)

Marfat.com

☆ تکملهٔ سیرالاولیاء

از خواجه کل محمد احمد پوری، در حدود ۱۲۳۰ھ نگاشته شده، در احوال مشایخ چشتیه که بعد از تالیف ''سیر الاولیاء'' (تالیف سید محمد) تا زمانهٔ نگارنده در سلک این سلسله پیوسته اند

چاپ : دهلی - مطبع رضوی (۱۳۱۲ھ)

۲۰- ترجمه

از شهاب دهلوی

چاپ : بهاولپور - مکتبهٔ الهام (۱۳۹۸ھ)

☆ الجزء اللطیف فی ترجمة العبد الضعیف

از شاه ولی الله (م ۱۱۷۶ھ) فرزند شاه عبد الرحیم دهلوی . در سرگذشت خود و مشایخ و بزرگان خانواده ، بخشی از ''انفاس العارفین'' است و ترجمهٔ آن به انگلیسی و عربی هم موجود است

چاپ : دهلی - مطبع احمدی (س - ن)

۲۱- ترجمه

از دکتر خلیق احمد نظامی در ضمن کتاب ''شاه ولی الله کے سیاسی مکتوبات'' ص ۱۹۱ - ۲۰۱ آمده

چاپ : دهلی - ندوة المصنفین

لاهور - ادارهٔ اسلامیات (۱۳۹۸ھ)

۲۲- ترجمهٔ دیگر با اضافات

از پرفسور محمد ایوب قادری

چاپ : در مجلهٔ ''الرحیم'' (حیدرآباد - پاکستان) منتشره در جمادی الاخری ۱۳۸٤ھ

☆ حیات باقی

از محمد صادق کابلی حنفی نقشبندی مجددی ، در احوال و آثار خواجه

Marfat.com

باقی بالله (م ۱۰۱۲ھ) ، در پنج فصل :

فصل اول : در بیان نسب شریف عالی

فصل دوم : در بیان طریقهٔ ایشان

فصل سوم : در ذکر بعضی کلمات قدسیهٔ حضرت ایشان و اشارات غیبیه که در بعضی احیان برای زمرهٔ عقیدت کیشان بیان فرموده اند

فصل چهارم : در بیان بعض خوارق ایام حیات آن ملکی صفات

فصل پنجم : در خوارقات حین وفات و بعد ممات ایشان

چاپ : با ترجمهٔ اردو بچاپ رسیده

۲۳- ترجمه

از ابو الحسنات سیّد محمد تاجر دهلوی

چاپ : با متن اصلی، لاهور - ملک چنن دین (س - ن)

☆ حقیقت الفقراء

از شیخ محمود معروف به محمد پیر لاهوری، در سرگذشت و کرامات شاه حسین لاهوری (م ۱۰۰۸ھ) که در زبان پنجابی سراینده ای معروف بوده

چاپ : لاهور - مجلس شاه حسین (۱۳۸۶ھ)

۲۴- ترجمه

از مولانا سید احمد شاه حیدرآبادی

چاپ: به اهتمام سید مبارک علی سجاده نشین شاه حسین، لاهور (۱۳۴۱ھ)

☆ خزینة الاصفیاء

از مفتی غلام سرور لاهوری (م ۱۳۰۷ھ) فرزند مفتی غلام محمد بن مفتی رحمت الله، در سرگذشت صوفیان کرام، به سال ۱۲۸۰ھ آغازبه تالیف کرده و به سال ۱۲۸۱ھ آن به پایان برده، در هفت مخزن :

مخزن اول : در ذکر خاتم المرسلین صلی الله علیه وسلم

مخزن دوم : در ذکر مشایخ قادریه اعظمیه

مخزن سوم : در ذکر خانوادهٔ چشت

Marfat.com

مخزن چهارم: در ذکر پیران سلسلهٔ عالیهٔ نقشبندیه مجددیه
مخزن پنجم : در ذکر بزرگان سهروردیه عالیه
مخزن ششم : در ذکر خانواده های متفرق
مخزن هفتم : در ذکر ازواج مطهرات و اولاد رسول و عارفات و مجانین و مجاذیب

چاپ : لاهور - (۱۲۸٤ھ)
لکهنؤ - مطبع ثمر هند (۱۲۹۰ھ)
کانپور - مطبع نولکشور (۱۳۱۲ھ)

۲۵- ترجمه

از مفتی محمود عالم هاشمی و اقبال احمد فاروقی، مشتمل بر ترجمهٔ مخزن اول و دوم

چاپ : لاهور - المعارف (۱۳۹۲ھ)

☆ رشحات عین الحیات

از علی بن حسین واعظ کاشفی (م ۹۱۰ھ)، سخنان خواجه عبید الله احرار (م۸۹٦ھ) است و مناقب او، در یک مقدمه و سه مقصد، هر مقصد به سه فصل تقسیم شده :

مقصد اول : در مناقب خواجه احرار
مقصد دوم : سخنان شنیده در محضرش
مقصد سوم : کرامات وی
به سال ۹۰۹ھ به تکمیل رسیده

چاپ : کانپور - مطبع نولکشور (۱۳۳۰ھ)

۲٦- ترجمه

از ابو الحسن فرید آبادی

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۱۱ھ)

Marfat.com

روضة الاولیاء

از علی غلام آزاد بلگرامی (م ۱۲۰۰ ه) نگارندهٔ ''مآثرالکرام'' و ''سبحة المرجان'' ، در ذکر صوفیان دولت آباد و خلد آباد (هند)

چاپ : اورنگ آباد (۱۳۰۰ ه)

۲۷- ترجمه

از محمد عبد المجید

چاپ : حیدرآباد دکن - مطبع کریمی (۱۳٤۵ ه)

۲۸- گلشن اصفیاء

از منشی محمد فضل حسین

چاپ : دهلی - مطبع هندوستان (س - ن)

☆ روضة القیومیه

از خواجه کمال الدین شیخ محمد احسان معصومی مخدومی ، در احوال مجدد الف ثانی و اخلاف وی، در چهار رکن :

رکن اول : در احوال امام ربانی مجدّد الف ثانی

رکن دوم : در احوال خواجه محمد معصوم

رکن سوم : در احوال خواجه محمد نقشبند

رکن چهارم: در احوال خواجه محمد زبیر و فرزندان و خلفای او

۲۹- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

زبدة المقامات : برکات الاحمدیة الباقیه

از محمد هاشم کشمی مجددی (م ۱۰۵٤ ه) خلیفهٔ شیخ احمد سرهندی) مجدد الف ثانی) ، در ذکر و مناقب خواجه محمد باقی بالله و شیخ احمد سرهندی و خلفاء و اولاد سرهندی ، به سال ۱۰۷۳ ه نگاشته شده :

Marfat.com

بر خامه بنازم که اشارات نوشت
ز آغاز و توسط و نهایات نوشت
بنوشت کتاب را و تاریخ کتاب
بر دل هر زبدة المقامات نوشت

۱۰۳۷ ھ

چاپ : کانپور - مطبع نولکشور (۱۳۰۷ ھ)
استانبول- مکتبهٔ ایشیق (۱۳۹۷ ھ)

۳۰- تذکرهٔ مجددیه باقیه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکن (س- ن)

☆ سفینة الاولیاء

از دارا شکوه (م ۱۰۶۹ ھ) فرزند شاهجهان ، در ذکر صوفیان ، بر حسب طریقه ها ، قادریان ، نقشبندیان ، چشتیان ، کبرویان و سهروردیان وغیره - در ۱۰۴۹ ھ به انجام رسانده

چاپ : بارها بچاپ رسیده، به تصحیح و پیشگفتار آقای سید محمد رضا جلالی نائینی ، تهران

۳۱- ترجمه

محمد علی لطفی

چاپ : کراچی - نفیس اکادمی (۱۳۷۹ ھ)

۳۲- ترجمهٔ دیگر

از مولانا محمد وارث کامل

چاپ : لاهور - مدنی کتب خانه (۱۳۸۲ ھ)

۳۳- ترجمهٔ دیگر

از پیر غلام دستگیر نامی

Marfat.com

چاپ : لاهور - سٹار بکڈپو (۱۳۸۰ھ)

☆ سکینة الاولیاء

از دارا شکوه نگارندهٔ ''سفینة الاولیاء'' ، در سرگذشت و مناقب حضرت میاں میر لاهوری (۱۰٤۵)و مریدانش،میان سالهای۱۰۵۲ھ و ۱۰۵۸ھنگاشته شده

چاپ : به کوشش سید محمد رضا جلالی نائینی با همکاری دکتر تاراچند تهران (م ۱۳٤٤ھ . ش)

۳٤- ترجمه

از مقبول بیگ بدخشانی

در آغاز سرگذشت مختصر دارا شکوه افزوده شده است-

چاپ : لاهور - Packages (۱۳۹۱ھ)

☆ سوانح عمری مولوی عبدالله غزنوی

از عبدالجبار غزنوی (م ۱۳۳۱ھ) ، در سرگزشت و کرامات محمد اعظم بن محمد ، معروف به شیخ عبدالله غزنوی ثم امرتسری

۳۵- ترجمه

از صوفی احمد الدین حنیف

چاپ : منڈی بهاء الدین - محمدی اکیدمی (۱٤۰۱ھ)

☆ سیر الاولیاء

از سیّد محمد (م ۷۷۰ھ) فرزند مبارک علوی کرمانی معروف به میر خورد، در سرگذشت و سخنان صوفیان چشت ، در ده باب :

باب اول : احوال مشایخ چشتیه (حضرت محمد صلی الله علیه و سلم تا نظام الدین اولیاء)

باب دوم : احوال خلفای معین الدین سجزی و قطب الدین بختیار کاکی و فرید الدین گنج شکر

Marfat.com

باب سوم : احوال مریدان فرید الدین گنج شکر ، خویشاوندان نظام الدین اولیاء و سادات خانوادهٔ خود مؤلف

باب چهارم : احوال خلفای نظام الدین اولیاء

باب پنجم : احوال بعضی یاران اعلا که بشرف ارادت و قربت سلطان المشایخ نظام الدین مخصوص و مشرف بوده اند

باب ششم : فرایض مرشد و مرید

باب هفتم : ادعیهٔ حضرت فرید الدین و حضرت نظام الدین اولیاء

باب هشتم : عشق حقیقی و مشاهدهٔ حق

باب نهم : سماع و وجد و رقص

باب دهم : سخنان و نامه های حضرت نظام الدین اولیاء

چاپ : دهلی - مطبع محب هند (۱۳۰۲ه)

اسلام آباد - مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان (۱۳۹۸ه)

۳۶- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکن (۱۳۳۲ه)

☆ سیر الاقطاب

از الله دیا فرزند شیخ عبد الرحمن چشتی عثمانی ، در روزگار شاهجهان زیسته ، میان سالهای ۱۰۳۶ه و ۱۰۵۶ه این تذکره را نگاشته . در آن بیست و هفت نفر از سلسلهٔ چشتیه صابریه

چاپ : لکهنؤ (۱۳۳۱ه)

۳۷- تذکرهٔ خاصان خدا

ترجمه و تلخیص از مصطفائی بیگم حیدر آبادی خواهر محمد مظهر الله خان حیدرآبادی ، پیش گفتار به قلم محمد حامد خان الهندی است

مترجم در دیباچهٔ خود نام متن اصلی را نیاورده اما نوشته است: "این کتاب

Marfat.com

ترجمه و تلخیصی‌است از تذکره‌ای مستند که در روزگار شاهجهان نگاشته شده،،

چاپ : حیدر آباد ـ مطبع اعظم (س‌ـن)

لاهور ـ الکتاب (۱۳۹۷ھ)

۳۸- ترجمه

از محمد علی جویا

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (۱۳۰۵ھ)

۳۹- ترجمهٔ دیگر

از محمد معین الدین دردائی

چاپ : کراچی ـ نفیس اکادمی (۱۳۸۲ھ)

☆ سیر العارفین

از حامد بن فضل الله، معروف به درویش جمالی یا شیخ جمالی کنبوه دهلوی (م ۹۴۲ھ) ، در زمان نصیر الدین همایون پادشاه (۹۳۷ھ - ۹۴۲ھ)، در سرگذشت و کرامات مشایخ چشت از خواجه معین الدین چشتی تا شیخ سماء الدین که مرشد جمالی بوده ، جمعاً سرگذشت سیزده تن‌ازمشایخ است ، بعضی‌ازایشان را جمالی دیده و از محضر ایشان کسب فیض کرده ، در بیست بخش (فصل)

چاپ : دهلی ـ مطبع رضوی (۱۳۱۱ھ)

۴۰- ترجمه

از شیخ غلام احمد (م ۱۳۶۲ھ) فرزند غلام محمد سنبهلی

چاپ : مراد آباد ـ شمس المطابع و عرش المطابع (۱۳۱۹ھ)

۴۱- ترجمهٔ جدید

از پرفسور محمد ایوب قادری ، به سال ۱۲۹۷ھ ترجمه شد، چون نام تاریخی ،،سیر العارفین مترجم،، است ، بامقدمهٔ خیلی جالب و مفید به قلم پیر حسام الدین راشدی که متضمن شرح آثار و احوال‌جمالی است

چاپ : لاهور ـ مرکزی اردو بورد (۱۳۹۶ھ)

Marfat.com

☆ طبقات نوریه در احوال نور بخشیه

از صوفی محمد فرزند ملا محمد، بیک واسطه مرید میرشمس الدین محمد عراقی بت شکن ، در سرگذشت سید محمد نور بخش و اولاد و خلفای وی ، در زندگانی میر شمس الدین محمد عراقی این تذکره ترتیب داده شده

چاپ : با ترجمهٔ اردو متن هم بچاپ رسیده

۴۲- ترجمه

از محمد سلیمان کیلانی

چاپ : لاهور - مکتبهٔ قدوسیه (۱۳۸۸ ه)

☆ غزالی نامه

از جلال همائی ، در شرح حال و آثار و افکار و عقاید امام ابو حامد غزالی (م ۵۰۵ ه)

چاپ : تهران . کتابفروشی فروغی (بار دوم : ۱۳۴۲ ه.ش)

۴۳- ترجمه

از رئیس احمد جعفری

چاپ : لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۸۲ ه)

☆ فرحت الناظرین

از محمد اسلم انصاری فرزند محمد حفیظ پسروری ، در ۱۳۸۴ ه نگاشته ، - یک مقدمه و سه مقاله و یک خاتمه :

مقدمه در بیان نخستین چیزی که خلعت خلافت پوشیده و اصول و [illegible] و مبنی الجان و ریاست ابلیس

مقالهٔ اول : در بیان انبیاء علیهم السلام و غزوات سرور انبیاء و خلافت خلفا و آئمهٔ هدیٰ

مقالهٔ دوم : در ذکر احوال سلاطین هند از بدو ریاست هند تا سلطنت صاحب قران گورکان

Marfat.com

مقالهٔ سوم : در ذکر احوال صاحب قران تا خلیفة الزمان (شاه عالم ثانی)
خاتمه در ذکر احوال مشایخ کرام و علمای عظام و خاندان وزیر اعظم خلیفهٔ زمان

[خاتمه نگاشته نشده چون در هیچ یک از نسخه‌های خطی وجود ندارد]
در خاتمهٔ وقایع عهد عالمگیر شرح حال یک صد و سیزده نفر نوشته شده (۳۶ تن از مشایخ ، ۳۲ تن از علماء و ٤٥ تن از سرایندگان فارسی)

متن کامل هنوز چاپ نشده اما احوال مشاهیر مذکور به کوشش مولوی دکتر محمد شفیع چاپ شده

[رک :مقالات محمد شفیع ، جلد چهارم ، ص ۱۵۰-۲۰۹]لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۲ھ)

٤٤- ترجمه

از محمد ایوب قادری ، ترجمهٔ بخشی که حاوی شرح احوال مشاهیر است

چاپ : کراچی - آل پاکستان ایجوکیشنل کانفرنس (۱۳۹۲ھ)

☆ قوس زندگی حسین بن منصور حلاج

از لوئی ماسینیون ، در سرگذشت و عقاید حسین (م ۳۰۹ھ) بن منصور حلاج و احوال سیاسی و اقتصادی روزگار او

دکتر عبدالغفور روان فرهادی (افغانی) آن را از فرانسه به فارسی در آورده

چاپ : تهران - بنیاد فرهنگ ایران

٤٥- ترجمه

از دکتر صابر آفاقی
در مقدمه از فلسفهٔ وجودی گفتگو شده
چاپ : لاهور - المعارف (۱۳۹٤ھ)

Marfat.com

☆ کرامات شاه لطیف بری

از سید غلام حسین شاه بخاری، در هفت خارق عادت ازشاه عبداللطیف بری، زاده در ۱۰۲۶ ه ، مدفن وی نزدیک اسلام آباد در روستای نور پور شاهان است

نسخهٔ خطی : مملوکهٔ سید محمد قاسم شاه راجوروی خطیب مسجد نور پور شاهان

آغاز : الحمد الله - می گوید قدوهٔ خاندان مصطفوی و زبدهٔ دودمان مرتضوی

٤٦- ترجمه

از سید محمد قاسم شاه راجوروی

نسخهٔ خطی : مملوکهٔ مترجم ، راولپندی

☆ **کرامت نامه :** کرامت نامهٔ شاه دوله دریائی

از شیخ امان الله که هندو بوده و به‌دست شاه دوله دریای(گجراتی)گنج بخش سهروردی (م ۱۰۸۷ ه) در حلقهٔ اسلام آمده ، و به سال ۱۱۳۲ ه ، این اثر در بیان کرامات و احوال شاه دوله‌گجراتی نوشته است .

نسخه های خطی : متعلق به ایم- ایس- نسیم،گجرات

کتاب خانهٔ پرفسور احمد حسین قریشی ، گجرات

کتاب خانهٔ نوشاهیه - ساهن پال

٤٧- ترجمه

از پیر نجف شاه فرزند بهاون شاه (از اولاد شاه دوله دریائی‌گجراتی [illegible] ۱۲۱۶ ه ترجمه کرده

نسخه های خطی : کتب خانهٔ ایم- ایس - نسیم ، گجرات

کتاب خانهٔ پرفسور احمد حسین قریشی ، گجرات

آغاز : اب مین اس کرامت نامه کو بزبان اردو ترجمه کیا ہے

٤٨- ترجمهٔ دیگر

از نسیم چوهدری مؤلف ''تذکرهٔ شاه دوله'' - این ترجمه در ضمن

Marfat.com

تذکرهٔ مذکور (ص ۱۹۳ تا ۲٤۸ مندوج است)

چاپ : لاهور - سنده ساگر اکادمی (۱۳۹۰ه)

☆ کشف الاسرار

رساله ای در سرگذشت علی بن عثمان هجویری (م پس از ٤۸۰ه)، روایت است که این اثر از علی بن عثمان است اما به شهادت متن این نسبت درست نیست

چاپ : لاهور - مطبع محمدی

٤۹- بحر الاسرار

از منشی نور احمد

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س-ن)

۵۰- فقر نامه

از شمس الهند ایزدی

چاپ : لاهور - شیخ الهی بخش و محمد جلال الدین تاجران کتب (۱۳٤٦ه)

☆ کشف المحجوب

در بخش تصوف گذشت

☆ گلزار ابرار

از محمد غوثی شطاری، در ذکر ۵۷۵ تن ازصوفیان هند،میان سالهای ۱۰۲۰ه و ۱۰۲۲ه نگاشته شده ، در چهار چمن :

چمن اول : در احوال عالمان دین و بزرگان قرن هفتم هجری

چمن دوم : در احوال درویشان و سالکان طریقت و عالمان ذی وقار که در قرن هشتم زندگانی می کنند

Marfat.com

چمن سوم : در احوال بزرگان قرن نهم هجری

چمن چهارم : در بزرگان قرن دهم هجری

متن ''گلزار ابرار'' هنوز بچاپ نه رسیده است

۵۱- اذکار الابرار

از فضل احمد جیوری ، در ۱۳۲۶ ه (= اذکار الابرار) نگاشته شده

چاپ : آگره - مطبع مفید عام (۱۳۲۶ ه)

لاهور - المعارف (۱۳۹۵ ه)

☆ گلزار جمالیه

از عبدالعزیز پرهاروی (م ۱۲۳۹ ه) به زبان عربی ، مواوی محمد عمر سوکری (م ۱۲۴۱ ه) آن را بفارسی ترجمه نموده، در احوال و مناقب مولانا محمد جمال ملتانی (م ۱۲۳۶ ه) که سه روز بعد از وفات وی این رساله به رشتهٔ تحریر درآمده

چاپ : با ترجمهٔ اردو ، متن فارسی هم چاپ شده

۵۲- ترجمه

از قاضی برخوردار ملتانی (م ۱۳۵۱ ه)

چاپ : چک شماره ۱۱۴ - مکتبهٔ جمال (س-ن)

☆ گل فردوس (منظوم)

از شاه امین احمد فردوسی متخلص به ثبات (ه ۱۳۲۱ ه) فرزند شاه امیر الدین فردوسی بهاری، در ۱۲۹۱ ه در بحر رمل سروده شده، درشرح احوال مشایخ فردوسیه

۵۳- ترجمه

از سید قسیم الدین فردوسی

[محمد معین الدین دردائی - تاریخ سلسلهٔ فردوسیه ، ص ۴۴۶]

☆ لطایف سیریه

از محمد جیون ، در سوانح خواجه محکم الدین سیرانی

Marfat.com

٥٤- مصباح نورانی

از محمد باقر و محمد اعظم

چاپ : لاهور - ابو سعید محمد الدین (۱۳۳۱ ه)

☆ مجالس المومنین

از قاضی نور الله شوستری (۱۰۱۹ ه) بن شریف الدین حسینی مرعشی ، سرگذشت ناموران شیعه، از دانش‌مندان و پیران طریقت‌و غیرآنان است، در یک فاتحه و دوازده مجلس، در ۹۸۲ ه بدان آغاز کرده و تا ۱۰۱۰ ه بپایان رسانده ،

فاتحه در تعریف شیعه

مجلس اول : اماکن مختص بائمهٔ شیعه

مجلس دوم : طوایف شیعی

مجلس سوم : بزرگان شیعه از صحابه

مجلس چهارم : بزرگان از تابعین

مجلس پنجم : بزرگان متکلمان و مفسران و محدثان و فقیهان و قراء و لغویین

مجلس ششم : صوفیان

مجلس هفتم : حکیمان

مجلس هشتم : پادشاهان

مجلس نهم : امیران

مجلس دهم : وزیران و کاتبان

مجلس یازدهم: سرایندگان عرب

مجلس دوازدهم: سرایندگان فارس

چاپ : چند بار ، به تصحیح سید احمد عبد منافی ، تهران - کتاب‌فروشی اسلامیه (۱۳۷۵ ه)

٥٥- مواقف المومنین

از سید محمد بشیر

Marfat.com

چاپ : اله آباد ـ مطبع شمسی (۱۳٤۲ ه)

۵٦- ترجمهٔ دیگر

چاپ : آگره (۱۳۳۳ ه)

[قاموس ـ جلد اول ، شماره ۹۷۷٤]

☆ مناقب الاصفیاء

از شاه شعیب فردوسی ، در احوال و زندگینامهٔ مشایخ فردوسیه خصوصا در ذکر شاه شرف الدین یحیٰی منیری

۵۷- تذکرهٔ مصابیح رشاد

از سید شاه ابو صالح محمد یونس ، در پایان احوال نگارندهٔ متن اصلی بیان شده

چاپ : مهانند پوره ، پتنه ـ دارالرشاد (۱۳۸٤ ه)

☆ مناقب العارفین

از شمس‌الدین احمد فرزنداخی ناطور قونوی، مشهور به افلاکی (م۷٤۵ ه)، در احوال مولوی جلال الدین رومی و فرزندان و جانشینان وی و مشایخ طریقهٔ مولویه که منسوب به مولوی است ، در مقدمه و ده فصل

چاپ : آذره ـ مطبع ستارهٔ هند (۱۳۱۵ ه)

به تصحیح و حواشی تحسین یازیجی (جلد اول حاوی سه فصل) ـ انقره ـ چاپ خانهٔ انجمن ترک (۱۳۷۹ ه)

۵۸- مقامات مولانا روم

از حافظ احمد علی خان رامپوری

چاپ : رامپور ـ مطبع احمدی (۱۳۱۹ ه)

☆ مناقب المحبوبین

از حاجی نجم الدین سلیمانی (م ۱۲۸۷ ه) خلیفهٔ خواجه محمد سلیمان تونسوی، به سال ۱۲۷۸ ه تألیف شده در زندگینامهٔ بزرگان سلسلهٔ چشتیه نظامیه اما

Marfat.com

مقصود اصلی از تالیف ذکر خواجه نور محمد مهاروی و خواجه محمد سلیمان تونسوی است ، در چهار حصه :

حصهٔ اول: درذکرآن‌حضرت (پیامبر) صلی‌الله‌علیه‌وسلم تاخواجه عثمان هارونی

حصهٔ دوم: در ذکر خواجه معین الدین چشتی تا مولانا فخرالدین دهلوی

حصهٔ سوم: در ذکر خواجه نور محمد مهاروی

حصهٔ چهارم : در ذکر خواجه محمد سلیمان تونسوی

چاپ : لاهور - مطبع دین محمدی (۱۳۱۲ ه)

۵۹- ترجمه و تلخیص

از افتخار احمد چشتی

مترجم از طرف خود تذکرهٔ جانشینان محمد سلیمان تونسوی را افزوده است

چاپ : لاهور - المعارف (۱۳۹۷ ه)

☆ مناقب حافظیه

از محمد هادی علی خان ، در احوال و کرامات و سخنان حافظ شاه محمدعلی خیر آبادی (م ۱۲۶۶ ه) که خلیفهٔ شاه محمد سلیمان تونسوی بوده

چاپ : کانپور - مطبع احمدی (م ۱۳۰۵ ه)

۶۰- مشاهدهٔ حافظی

از منشی نذر محمد

چاپ : لکهنؤ - مطبع نظامی (۱۳۷٤ ه)

☆ مناقب رزاقیه

از ملا نظام الدین محمد سهالوی(م ۱۱۶۱ ه)فرزند ملا قطب الدین، درعهد عالمگیر می‌زیسته، ونصاب علوم دینیه موسوم به درس نظامی را مرتب می‌نموده، این کتاب را در زندگینامهٔ مرشد خودشاه عبدالرزاق بانسوی (م۱۱۳۶ ه) نوشته

چاپ : لکهنؤ - شاهی پریس (دوم : ۱۳۳۹ ه)

Marfat.com

۶۱- ترجمه

موجود است اما به دست نیامده

✯ مناقب غوثیه

از شیخ محمد صادق شهابی ، در اوائل قرن یازدهم هجری ، در مناقب شیخ عبدالقادر جیلانی معروف به غوث اعظم (م ۵۶۱ ه) ، به حکم مرشد خود عبدالقادر بن عبدالجلیل حسنی حسینی در احمد آباد نوشته،دریک مقدمه و نودو یک منقبت

چاپ : بمبئی

۶۲- ریاض غوثیه (منظوم)

از غوثی دکنی (م۱۲۲۵ ه)، در ۱۱۶۹ ه سروده شده و در آن آمده است

باغ یو باغاں کوں سارے باغ ہے
اس کی تاریخ ''عندلیب باغ'' ہے

۱۱۶۹ ه

در یازده چمن و هر چمن در یازده گلدسته

نسخه های خطی :

انجمن جلد اول ، دو نسخه

سالار جنگ ، شماره ۹۹۰

۶۳- گلدسته کرامت

از مفتی غلام سرور لاهوری(م۱۳۰۷ ه) که در ۱۲۷۷ باردو در آورده است

چاپ : لاهور - منشی گلاب سنگه (۵ ,۳۲۴)

۶۴- محامد قطبیه

از عبدالسبحان

چاپ : لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۲۵ ه)

Marfat.com

☆ مناقب موسوی

از شاه جمال الله فرزند شاه جیون، در زندگینامهٔ شیخ موسیٰ آهنگر لاهوری سهروردی (م ۹۶۲ھ) خلیفهٔ شیخ عبدالجلیل چوهر بندگی ، مؤلف کتاب از اخلاف شیخ موسیٰ بوده

۶۵- ترجمه

از محمد علی

چاپ : لاهور - دارالعلوم انجمن حزب الاحناف (۱۳۸۱ھ)

☆ مونس الارواح

از جهان آرا بیگم (م ۱۰۹۲ھ) دختر شاهجهان پادشاه ، و خواهر کوچک شاهزاده داراشکوه ، در احوال خواجه معین الدین چشتی و بعضی از خلفای ایشان ، این تذکره با استفاده از ''سفینة الاولیاء'' بتاریخ ۲۷ رمضان ۱۰۴۹ھ باتمام رسیده

نسخه های خطی آن در کتاب خانه های معروف موجود است

۶۶- انیس الاشباح

از ابو سراج

چاپ : لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۱۵ھ)

۶۷- ترجمهٔ دیگر

از ظهیر احمد ظهیری

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳۲۶ھ)

۶۸- ترجمهٔ دیگر

از ضیاء الدین برنی

بخشی از کتاب مترجم است به نام ''جهان آرا بیگم ''در شرح حال مؤلف

چاپ : کراچی - تعلیمی مرکز (بار دوم : ۱۳۷۵ھ)

Marfat.com

☆ نفحات الانس من حضرات القدس

از عبدالرحمن جامی (م ۸۹۸ھ) ، در ۸۸۰ھ بدان آغازکرده و در ۸۸۳ھ بپایان رسانده ، در شرح حال و کرامات ٦١٤ نفر از مشایخ و صوفیان.

''نفحات الانس'' تکمیل شدهٔ ''احوال مشایخ صوفیه'' تالیف خواجه عبدالله انصاری هروی (م ٤٨١ھ) است که خواجه عبدالله انصاری هم مطالب کتاب خود را از ''طبقات الصوفیه'' ابوعبدالرحمن محمد سلمی گرفته و به فارسی درآورده

چاپ : چند بار ، لکهنؤ - مطبع نولکشور (۳۱۷ ، ھ)

٦٩- حیات صوفیه

از محمد ادریس، مترجم به تلخیص هم پرداخته است

چاپ : رحیم یار خان - ادارهٔ تبلیغ اسلام

۷۰- ترجمهٔ دیگر

از حافظ سید احمد علی چشتی (م ۱۳٤۱ھ) خطیب مسجد شاهی لاهور نوشته احوال عبدالرحمن جامی هم به قلم غلام دستگیر نامی افزوده شده

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ وصال احمدی

از خواجه بدر الدین سرهندی خلیفهٔ شیخ احمد سرهندی مجدد

در تذکار آخرین ایام حضرت مجدد

چاپ : مراد آباد (۱۳۱٦ھ) ، کراچی (۱۳۱۸ھ)

۷۱- ترجمه

از محمد اعزاز الدین احمد صدیقی

چاپ : سیالکوت- مکتبهٔ نعمانیه (۱۳۹٦ھ)

Marfat.com

۷۲- ترجمهٔ دیگر

از دکتر غلام مصطفیٰ خان

چاپ : با متن اصلی ، کراچی (۱۳۸۸ھ)

۷۳- ترجمهٔ جدید

از محمد سعد سراجی

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سراجیه - موسیٰ زئی شریف- دیره اسماعیل خان

Marfat.com

دستور زبان

☆ دریای لطافت

از سید انشاء الله خان انشا (م ۱۲۳۳ ھ) با همکاری مرزا محمد احسن قتیل (م ۱۲۳۲ ھ) ، در دو حصه :

حصۂ اول : در بیان صرف و نحو اردو که به قلم سید انشا است

حصۂ دوم : در بیان منطق و عروض و قافیه و معانی به قلم مرزا محمد احسن قتیل

در سال ۱۲۲۳ ھ با تمام رسیده

چاپ : مرشد آباد ـ مطبع آفتاب عالمتاب (۱۲۶۶ ھ)

اورنگ آباد ـ انجمن ترقی اردو (۱۳۳٤ ھ) درین نسخه ابواب متعلق به منطق و عروض حذف شده است

۱- ترجمه

از برج موهن دتاتریه کیفی

ابواب متعلق به منطق و عروض حذف شده ، در متن به مناسبت نام ''دریای لطافت'' کتاب به ''جزیره ها'' و ''شهرها'' تقسیم شده اما مترجم آنها را به الفاظ باب و فصل مبدل کرده است

چاپ : اورنگ آباد ـ انجمن ترقی اردو (۱۳۵٤ ھ)

Marfat.com

✡ علم الصیغه

از مفتی عنایت احمد کاکوروی (م ۱۲۷۹ ه) ، در صرف زبان عربی ، در مقدمه و چهار باب و خاتمه :

باب اول : در بیان صیغه ها

باب دوم : در بیان ابواب

باب سوم : در بیان مهموز و معتل و مضاعف

باب چهارم: در افادات نافعه

چاپ : بارها ، کراچی و دهلی وغیره

۲- امین الصیغه

از ابو عبیده

چاپ : بنارس - امین بک دپو (س - ن)

۳- ترجمهٔ دیگر

از محمد رفیع عثمانی فرزند مفتی محمد شفیع ، استاد دارالعلوم کراچی ، در آغاز احوال مصنف و نیز مقدمه ای افزوده شده که مشتمل بر بحث از تدوین علم صرف است، مترجم توضیحات و حواشی هم اضافه کرده است

چاپ : کراچی - دارالعلوم (س - ن)

✡ میزان الصرف

در متن از نگارنده نام برده نشده است ، گفته می شود که اثر از صفی بن نصیر یا سراج الدین اودهی است ، با عنوان های ''فصل''

چاپ : بارها بچاپ رسیده ، کراچی و لاهور و لکهنؤ

٤- عزیز المبتدی

چاپ : کراچی - محمد سعید تاجر کتب

✡ نحو میر

از سید شریف جرجانی (م ۸۱٦ ه) ، در تعریف کلمه و کلام ، اسم ، مبنی

Marfat.com

و معرب ، معرفه و نکره ، اقسام اعراب و عوامل نحو ، در چند باب و هر باب در چند فصل تقسیم شده ـ کتاب درسی است در مدارس عربیهٔ شبهٔ قارهٔ پاک و هند

چاپ : بارها بچاپ رسیده ـ کراچی و لاهور و لکهنو

۵- بدر منیر

ترجمه و شرح نحو میر

چاپ : کراچی ـ محمد سعید تاجر کتب (س ـ ن)

۶- عزیز النحاة

ترجمهٔ دیگر ''نحو میر'' است

چاپ : کراچی ـ محمد سعید تاجر کتب

Marfat.com

Marfat.com

نامه نگاری

☆ **انشای ابوالفضل :** مکاتبات علامی

☆ **انشای خلیفه :** جامع القوانین

ازخلیفه‌شاه‌محمد قنوجی . به‌سال ۱۰۸۵ ه (= مجموعهٔ فضایل) تألیف‌شده (به‌خواهش دوستان) نامه‌ها و منشآتی است که نوشته، در یک مقدمه و چهار فصل و خاتمه

فصل اول : مکتوبات (نامه های واقعی) که برای دوستان نوشته شده

فصل دوم : رقعات

فصل سوم : مراسلات، در دو قسمت : تهنیت آمیز، تعزیت آمیز

فصل چهارم: در آداب و القاب

خاتمه : در چندین قوانین وغیره

چاپ : چند بار ، لکهنؤ

۱- ترجمه

از قمر الدین خان

چاپ : اله آباد ـ مطبع سرکاری (۱۲۷۷ ه)

☆ **انشای صفدری**

از مفتی غلام سرور لاهوری (م ۱۳۰۷ ه)، به سال ۱۲۸۱ ه [illegible]

قطعهٔ تاریخ اختتام اینگونه است :

صفدری انشا ، یه کیا انشا ہے واہ
جس سے ہے اهل جهان کو رهبری

Marfat.com

سـرور لکھ اس کا سال اختتام
تحفـهٔ محبـوب انشاء صفـدری

برای فرزندان خود غلام صفدر و غلام حیدر نوشته بود ، در چهار باب:

باب اول : به جانب اعلیٰ
باب دوم : به جانب اوسط
باب سوم : به جانب ادنیٰ
باب چهارم : در متفرقات

با ترجمه، متن اصلی هم بچاپ رسیده

۲- ترجمه

از غلام صفدر فرزند مفتی غلام سرور لاهوری
چاپ : با متن اصلی ، لاهور - ملک سراج الدین تاجر کتب

☆ انشای هرکرن

از منشی هرکرن فرزند متهرا داس کنبوه ملتانی، پیش اعتبار خان جهانگیری منشی بوده ، میان سالهای ۱۰۳۱ ه و ۱۰۳۲ ه ، این کتاب را در هفت باب تألیف کرده:

باب اول : نامه ها که سلاطین به سلاطین بنویسند
باب دوم : در اصدار فرامین
باب سوم : در شرح پروانجات
باب چهارم : در نوشتن عرایض
باب پنجم : در مکتوبات که ابنای روزگار به یکدیگر نویسند
باب ششم : در نوشتن خط و قبالهٔ شرعی
باب هفتم : در نوشتن دستک و سرنامه
چاپ : پارها ، با ترجمهٔ انگلیسی ، کلکته (۵ ، ۲۹۸)

۳- ترجمه

از عبدالرحیم گورکهپوری

Marfat.com

نسخهٔ خطی : فهرست مخطوطات اردو خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری بانکی پور ، پتنه ، جلد اول ، ص ۱۷

☆ پنج آهنگ

از مرزا اسد الله خان غالب (م ۱۲۸۵ ه) ، سرایندهٔ فارسی و اردو ، کلیات نثری او است ، در پنج بخش (آهنگ) به قرار زیر :

آهنگ اول : در آداب و القابات

آهنگ دوم : در مصطلحات و مصادر لغت فارسی

آهنگ سوم : در انتخاب دیوان غالب

آهنگ چهارم : در تقریظات و تحریرات مختلفه

آهنگ پنجم : در مکاتیب فارسی

چاپ : دهلی ـ مطبع سلطانی (۱۲۶۵ ه)، دهلی ـ مطبع دارالسلام (۱۲۶۹ ه) با تصحیح و ترتیب سید وزیر الحسن عابدی ، لاهور ـ مجلس یادگار غالب (۱۳۸۹ ه)

٤ـ ترجمه (آهنگ پنجم)

از محمد عمر مهاجر

چاپ : کراچی ـ کتاب خانهٔ ادارهٔ یادگار غالب (۱۳۸۹ ه)

۵ـ قند مکرر

از اکبر علی خان، ترجمه ای است از مکاتیب (فارسی) غالب

چاپ : علی گره ـ انجمن ترقی اردو، هند (۱۳۸۹ ه)

☆ جامع القوانین : انشای خلیفه

☆ دستور الصبیان

از منشی نونده رای، در روزگار عالمگیر (۱۰۶۸ ه - ۱۱۱۸ ه) می زیسته دستور انشا برای کودکان و مبتدیان نگاشته است ، نمونه نامه هایی است برای آموزش نامه نگاری، در سه فصل :

Marfat.com

فصل اول : به جانب اعلیٰ مانند به خدمت استاد، حاکم، آقا، پدر و مادر

فصل دوم : به طرف ادنیٰ مانند فرزند، شاگرد، برادر خورد

فصل سوم : به جانب همسران مساوی مانند دوستان و همکاران

چاپ : بار ها ، در لکهنؤ و کانپور و لاهور

۶- ترجمهٔ منتخبات دستورالصبیان

از قمر الدین خان

چاپ : اله آباد - مطبع سرکاری (۱۲۷۶ ه)

☆ **رقعات ابو الفضل :** مکاتبات علامی

☆ **رقعات عالمگیری :** کلمات طیبات

از اورنگ زیب عالمگیر (م ۱۱۱۸ ه)، به فرزندان و کسان خود، گردآورنده پس از خطبهٔ معموله، القابی راکه در سرآغاز نامه ها آمده است توضیح داده مانند ''برادر نامهربان'' که عبارت است از شاهزادهٔ دارا شکوه

چاپ : کانپور - مطبع منشی نولکشور (بار چهارم : ۱۲۹۳ ه)، با تنظیم و تصحیح شیخ عطا الله ، در مجله البصیر (چنیوت)، شمارهٔ مخصوص به عالمگیر (۵ : ۳۸۲)

نسخهٔ کامل تر ''رقعات عالمگیر'' با تنظیم و تصحیح پرفسور سید نجیب اشرف ندوی، از طرف دارالمصنفین (شبلی اکادمی)، اعظم‌گره بچاپ رسیده است

۷- منتخبات رقعات عالمگیری

از قمر الدین خان

چاپ : بانکی پور اصلی ، اله آباد - مطبع سرکاری (۱۲۷۸ ه)

۸- اورنگ زیب - خطوط کے آئینے میں

از شمس بریلوی، ترجمهٔ نسخهٔ نجیب اشرف ندوی است

چاپ : کراچی - مدینه پبلشنگ کمپنی (۱۳۹۰ ه)

Marfat.com

☆ **رقعات قطب الملک**

از سید عبدالله خان الملقب به قطب الملک (م ۱۱۳۵ھ) ، در عهد فرخ سیر (۱۱۲٤ھ - ۱۱۳۱ھ) وزیر اعظم بوده.

۹- ترجمه

از دکتر سید صفدر حسین

چاپ : لاهور - مطبوعات سنگ میل

☆ **کلمات طیبات** : رقعات عالمگیری

☆ **مکاتبات علامی** : رقعات ابوالفضل ؛ انشای ابوالفضل

از ابوالفضل علامی (م ۱۰۱۱ھ) بن ملا مبارک ناگوری، در سه دفتر :

دفتر اول : در نامه ها و فرامین که از زبان اکبر پادشاه به بزرگان دنیا نوشته شده

دفتر دوم : نامه ها که خود به بزرگان جهان نوشته است

دفتر سوم : منشات اواز بیاض ها و ماده تاریخها وغیره که پس از مرگ ابوالفضل، خواهرزادهٔ وی به سال ۱۰۱۵ھ ، آن را گرد آورده است

۱۰- ترجمه

از قمر الدین خان اکبرآبادی

چاپ : اله آباد (۱۲۷۷ھ)

۱۱- ترجمهٔ دفتر دوم

از محمد فاروق

چاپ : لاهور - حاجی فرمان علی و پسران (س - ن)

۱۲- کشف الابهام

ترجمهٔ دفتر اول است ، از شیخ وجاهت حسین عندلیب شادانی ، در پایان حل لغات هم آمده است

Marfat.com

چاپ : لاهور - شیخ مبارک علی و پسران (س - ن)

۹۳- ترجمهٔ دفتر اول و سوم

از نسیم امروهوی

چاپ : لاهور - شیخ جان محمد الله بخش تاجران کتب

Marfat.com

بلاغت و عروض

☆ حدایق البلاغت

از شمس الدین فقیر دهلوی (م ۱۱۸۳ ه) سرایندهٔ ''در مکنون'' و ''واله و سلطان'' به سال ۱۱۶۸ ه، در پنج حدیقه (باب) و خاتمه :

حدیقهٔ اول : علم بیان

حدیقهٔ دوم : علم بدیع

حدیقهٔ سوم : علم عروض

حدیقهٔ چهارم : قافیـه

حدیقهٔ پنجم : معمـا

خاتمه در سرقات شعریه

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۰٤ ه)

۱- ترجمهٔ حدائق البلاغه

از امام بخش صهبائی (م ۱۲۷۳ ه) به سال ۱۲۷۸ ه به اردو در آورده برای مثال ها نیز بجای ابیات فارسی و عربی ابیات اردو آورده.

چاپ : بامتن اصلی، کانپور - مطبع نولکشور (۱۳۰۵ ه)

۲- ترجمهٔ سهل حدایق البلاغه

از خدیجه شجاعت علی ، ترجمهٔ صهبائی به زبان ساده و سلیس و با تجدید نظر

چاپ : لاهور (۱۹۷۳ ، ۵)

Marfat.com

Marfat.com

متن های ادبی

☆ باغ دو در

مجموعهٔ نظم و نثر از اسد الله خان غالب (م ۱۲۸۵ھ) ، در ۱۲۸۳ھ (= باغ دو در) نگاشته شده، تقسیمات آن بر دو ''در'' است :

اولین در حاوی منظومه های زیر است :

قطعات (۴۵) ، ترکیب بند (۱) ، ترجیع بند (۱) ، مثنوی ها (۲) ، قصاید (۷) ، غزل ها (۱۱) ، فردیات (۱۶) ، رباعی ها (۲۰) ، و تخمیس غزل قدسی مشهدی

دومین در حاوی شصت نامهٔ غالب و هفت تقریظ او ست بر کتب مختلفه

چاپ : با تحقیق و تعلیق سید وزیر الحسن عابدی در ''مجلهٔ دانش و خاور شناسی'' (لاهور) ، منتشره در اوت ۱۹۶۰ میلادی و اوت ۱۹۶۱ میلادی

بار دیگر : لاهور - یادگار جشن صدمین سال تاسیس دانشکدهٔ خاور شناسی دانش گاه پنجاب (۱۳۸۸ھ)

۱- ترجمه

از سید وزیر الحسن عابدی، شصت نامهٔ غالب که در دومین در ''باغ دو در'' وارد شده

چاپ : بامتن فارسی ''باغ دو در'' بعنوان ''تحقیق نامهٔ باغ دو در''

Marfat.com

☆ پری چهر

از محمد حجازی، داستانی و افسانه ای است، دربارهٔ این حقیقت که ''عشق آتش است، اگر نباشد خانه سرد و تاریک است، اما اگر بیجا افتد خانه و خانمان را میسوزاند''

چاپ : بار اول (۱۳۰۸ ه) ، تهران ـ کتابفروشی ابن سینا ، (بار سوم : ۱۳۳۰ ه)

۲ـ ترجمه

از محمد حیات خان سیال (م ۱٤۰۰ ه)، پروفسور دانشکدهٔ دولتی جهنگ

چاپ : جهنگ

☆ جوامع الحکایات و لوامع الروایات

از سدید الدین محمد بن یحیی بن طاهر بن عثمان عوفی (در قرن هفتم در گذشته)، در چهار قسم :

قسم اول : در معرفت آفریدگار تعالی

قسم دوم : در بیان اخلاق حمیده

قسم سوم : در بیان اخلاق مذموم

قسم چهارم: در بیان احوال عباد و بلاد وغیره

هر قسم بیست و پنج باب دارد

چاپ : متن کامل تا کنون چاپ نشده ـ قسمتی از آن را پرفسور نظام ـ الدین در لندن چاپ کرده

باب اول از قسم اول به کوشش دکتر محمد معین ـ تهران (۱۳۳۵ ه)، منتخبی ازین کتاب به کوشش مرحوم ملک‌الشعراء بهار، تهران (۱۳۲٤ ه ش)، بخش مربوط به تاریخ ایران، تهران (۱۳٤۰ ه)

۳ـ جامع الحکایات هندی : سیر عشرت

از شیخ محمد صالح عثمانی، حکایت های منتخب‌است‌از اولین ده باب(قسم اول)، به سال ۱۲٤۰ ه (=سیر عشرت) ترجمه شده

Marfat.com

چاپ : لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۳ھ)

٤- ترجمه و انتخاب

از اختر شیرانی (م ۱۳٦۷ھ) فرزند محمود شیرانی، در دو جلد

چاپ : دهلی - انجمن ترقی اردو (۱۳٦۲ھ)

☆ چهار مقاله

از نجم الدین احمد بن عمر بن علی نظامی عروضی سمرقندی ، ام در حدود ۵۵۰ھ)، در مقدمه و چهار مقاله :

مقالهٔ اول : در ماهیت دبیری و کیفیت دبیر کامل و آنچه تعلق بدین دارد

مقالهٔ دوم : در ماهیت علم شعر و صلاحیت شاعر

مقالهٔ سوم : در علم نجوم و غزارت منجم در آن علم

مقالهٔ چهارم : در علم طب و هدایت طبیب

چاپ : بارها، باهتمام محمد قزوینی ، قاهره (۱۳۲۷ھ)

٥- ترجمه و تعلیق

از ابو المجاهد

چاپ : راولپندی - میر برادران (س - ن)

٦- ترجمه

از حافظ نذر احمد

در آغاز احوال مصنف و در پایان حل لغات

چاپ : لاهور (۱۳۷٤ھ)

☆ دربار ملی

داستان زندگی ملی مسلمانان شبه قارهٔ پاک و هند به زبان معاصرین ، ا مت از کتب فارسی از شیخ محمد اکرام باهمکاری دکتر وحید قریشی

منتخب غوش رنگ که مرقع تاریخ ادبی و سیاسی است ، مشتمل بر انتخاب از آثار نویسندگان از علی کوف (نگارندهٔ چچ نامه) تا سید احمد خان (۱۳۱۵ھ).

Marfat.com

تنظیم کنندگان ، شرح حال نگارندگان و توصیف کتابهارا به اردو نوشته اند
چاپ : لاهور ـ مجلس ترقی ادب (۱۳۸۱ ه)

۷ـ ترجمه

از عبد المجید یزدانی

چاپ : لاهور ـ مجلس ترقی ادب (۱۳۸۷ ه)

☆ ریاض رضوان : شرح گلستان

متن از سعدی شیرازی، گزارش از مولوی ریاض علی

۸ـ ترجمه

از محمد ابوالحسن فرید آبادی

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (۱۳۰۲ ه)

☆ سرگذشت وزیر خان لنکران

افسانه ای معروف، در جزء کتاب های فارسی معروف به نصاب‌مندرج است

چاپ : بارها ـ لاهور

۹ـ ترجمه

از شمس العلماء محمد یوسف جعفری ، باهمکاری استاد کمبریج ـ فلات (D. C. Flat)

چاپ : کلکته ـ مطبع بپتست مشن (بار دوم : ۱۳۳۲ ه)

۱۰ـ ترجمهٔ دیگر

از عبد القوی فانی

در آغاز مقدمه ای از طرف مترجم و در پایان حل لغات افزوده شده

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع آسی (س ـ ن)

☆ سفینهٔ دانش

از دکتر پروفسور فیروز الدین رازی (م ۱۳۸٦ ه)، مجموعهٔ مقالات برای دانشجویان زبان فارسی است ، در نصاب ''منشی فاضل'' (دانشگاه پنجاب) مندرج بوده

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ ایم ـ آر ـ برادرز (M. R. Bros.)

۱۱ـ ترجمه

از محمد سعید شیدا ، برای دانش جویان

چاپ : لاهور ـ تاج بک دپو (س ـ ن)

☆ سگ ولگرد

از صادق هدایت

مجموعهٔ چند افسانه است

چاپ : چند بار، تهران

۱۲ـ سگ آواره

از بذل حق محمود

پیش‌گفتار از قلم مرزا ادیب است

چاپ : لاهور ـ اسلامک بک سروس (۱۳۹۸ھ)

☆ شرح شبستان

متن منسوب به ملا فتح الله شیرازی (م ۹۹۷ھ) ، که به پیروی گلستان سعدی نگاشته شده، گزارش از حاجی محمد بهرام

[رک : سالار جنگ ـ شماره ۳۴۸]

۱۳ـ ترجمه

از خیالی رام، به سال ۱۲۸۶ھ

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ـ شماره ۳۴۸

آغاز : حمد اس محمود کو واجب ہے کہ جس نے محمدؐ کو ہرمات مبعوث کیا

☆ فیض میر

از میر تقی میر (م ۱۲۲۵ھ)، برای فرزند خود میر فیض علی فیض نگاشته مشتمل بر حکایت های درویشان و اولیاء الله

Marfat.com

چاپ : با ترجمهٔ اردو

۱٤- ترجمه

از پروفسور سید مسعود حسن رضوی ادیب

چاپ : لکهنؤ - انجمن اردو

☆ قول فیصل

از امام بخش صهبائی (م ۱۲۷۳ ه) به سال ۱۲٦۷ ه (= می کنم آغاز کلام ادب) نگاشته شده - در رد ''تنبیه الغافلین'' تالیف سراج الدین علی خان آرزو است که در آن کتاب اعتراضاتی بر کلام حزین شده است

چاپ : در ضمن ''کلیات صهبائی'' جلد دوم ، لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (۱۲۹٦ ه)

۱۵- مولانا امام بخش صهبائی کے معرکے

از پروفسور سید وزیر الحسن عابدی، پروفسور مزبور این کار مهم را در اواخر حیات خود آغاز نموده و به پایان نه رسانیده بود که اجل وی فرا رسید

چاپ : در مجلهٔ نقوش (لاهور)شمارهٔ مخصوص معرکه های ادبی، جلد دوم، ص ٤٦۷-۵۱۰

☆ گلستان

از شیخ سعدی شیرازی (م ٦۹۱ ه)، به سال ٦۵٦ ه نگاشته است .

در آن مدت که ما را وقت خوش بود
ز هجرت شش صد و پنجاه و شش بود

در هشت باب :

باب اول : در سیرت پادشاهان

باب دوم : در اخلاق درویشان

باب سوم : در فضیلت قناعت

باب چهارم : در فواید خاموشی

باب پنجم : درعشق و جوانی

Marfat.com

باب ششم : در ضعف و پیری

باب هفتم : در تاثیر تربیت

باب هشتم : در آداب صحبت

چاپ : بارها ، به تصحیح محمد علی فروغی ، تهران (۱۳۵٤ ه.ش)

۱٦- باغ اردو

از میر شیر علی افسوس (م ۱۲۲٤ ه) که یکی از مؤلفین دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته بوده - میان سالهای ۱۲۱٤ ه و ۱۲۱٦ ه به اردو ترجمه شده - به تقلید از گلستان، ترجمه هم آمیخته با نظم است

چاپ : کلکته و دهلی و لاهور

با مقدمهٔ کلب علی خان فایق ، لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۳ ه)

۱۷- گلدستهٔ جنان : شرح گلستان

ترجمه و شرح از رزاق بخش

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۱۷ ه)

۱۸- گلاب ارمغان : شرح گلستان

از محمد منیر لکهنوی فرزند میان جان لکهنوی، در شرح گلستان، به سال ۱۳٤۰ ه به پایان رسانده - ترتیب اینگونه است - ترجمه ، حل لغات و شرح حکایت

چاپ : کانپور - مطبع مجیدی (بار دوم : ۱۳٦۰ ه)

۱۹- گلستان امجد

از امجد حیدر آبادی که سراینده معروف حیدر آباد دکن بوده

چاپ : حیدر آباد دکن - مطبع عماد (۱۳۰۰ ه، بار دوم: ۱۳٦٤ ه)، در مجله "سب رس" (کراچی) نیز در سال ۱۳۹۸ ه بچاپ رسیده

۲۰- گلدستهٔ سعدی

از حکیم محمد حسین علوی، برای قطعات عنوان هائی به تناسب مضمون به زبان اردو اضافه شده - بعضی اشعار که مبتذل و رکیک می نموده حذف شده - به تقلید "گلستان" ترجمه آمیخته با نظم است

Marfat.com

چاپ : لاهور - مکتبهٔ عقیل (۱۳۷۷ ه)

۲۱- گلستان سعدی : اردو گلستان

از محمد خلیل الرحمن خلیل مدیر اخبار ''الخلیل'' (بجنور) ، بعضی حکایت های مبتذل را حذف کرده

چاپ : بجنور - مطبع اخبار مدینه (۱۳۵۰ ه)

۲۲- گلستان اردو (منظوم)

از فرید الدین آفاق دهلوی ، به سال ۱۲۳۳ ه در چهار هزار بیت سروده شده

نسخهٔ خطی : انجمن جلد اول ، ص ۹۹-۱۰٤

آغاز : ہے احسان خاص اس خدا کے تئیں
که جو ہے بزرگ اور بطاعت قرین

۲۳- گلستان کا آٹھواں باب در آداب صحبت

از منشی قمر الدین خان ، حسب ارشاد عامل (گورنر) ممالک غربی

چاپ : اله آباد - مطبع دولتی (۱۲۷٦ ه)

۲٤- گلستان کی حکایات اردو میں

از شاه حسن عطا مهدوی ، فقط ترجمهٔ چند حکایت است

چاپ : کراچی - مکتبهٔ جامعهٔ تعلیم ملی

۲۵- ترجمه

از عبدالباری آسی

ترجمه در میان سطرها و توضیح بر کناره های صفحات آمده است

چاپ : حیدرآباد دکن (۱۳۵۵ ه)

۲٦- ترجمهٔ دیگر

از عبدالملک

چاپ : بمبئی - مطبع محمدی (۱۳٦۷ ه)

Marfat.com

۲۷- ترجمهٔ دیگر

از سید محمد حسین

مترجم برای دانش جویان ''حل ترکیب'' راگلستان نگاشته امامیان‌سطر های متن، ترجمه هم آمده است

چاپ : دهلی - مطبع یوسفی (س-ن)

۲۸- ترجمهٔ دیگر

از شمس الحسن شمس بریلوی

به سال ۱۹۶۱ میلادی (=حاشیه کے ساتھ شرح مرغوب ہے) نگاشته شده

چاپ : کراچی (س-ن)

۲۹- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : مکتوبه ۱۲۵۸ ه لباب ، جلد اول ، ص ۳۷۷

۳۰- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

نسخهٔ خطی : پیرس ، ص ۸

آغاز : شکر ہے پاک و بزرگ خدا کی بارگاه - - -

۳۱- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : آگره - مطبع مفید الخلایق (۱۲۸۷ ه)

۳۲- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : کانپور - مطبع رزاق

۳۳- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

Marfat.com

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (بار سی و یکم : ۱۳۰۱ ه)

۳۴- منتخب اردو گلستان

برای کودکان و دانش جویان، ترجمه‌ای است از منتخب‌حکایت‌ها به زبان سلیس با تصویر ها، در پایان احوال سعدی شیرازی بیان شده

چاپ : لاهور - پسران فیروز (بار ششم : ۱۳۶۶ ه)

۳۵- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

نسخهٔ خطی : اندیا آفس - ضمیمه ، ص ۶۰

آغاز : شکرانهٔ تحقیق خدا بزرگ کا که بندگی اوسکا سبب نزدیکی کا هے

۳۶- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ جامعهٔ سنده حیدرآباد

۳۳- [رک : ضیا نرگس جعفری - ''سنده یونیورسٹی میں اردو مخطوطات'' در مجلهٔ بصائر (کراچی) جلد ششم ، شماره ۳-۴ ، ص ۴۹]

۳۷- نگار راضی

از رای بهادر جانی بهاری لال متخلص به راضی

[رک : راهنمای کتاب (تهران) جلد هفتم ، ص ۲۹۰]

☆ مقامات حمیدی

از قاضی حمید الدین بلخی (م ۵۵۹ ه) که به منصب قاضی القضاتی فایز بوده ، به تقلید از ''مقامات بدیع‌الزمان همدانی'' و ''مقات حریری'' نگاشته، در بیست و چهار مقاله - به سال ۵۵۱ ه به انجام رسانده است

۳۸- ترجمه

از شادان بلگرامی ، بخشی که جزء برنامهٔ نصاب منشی فاضل (دانش گاه

Marfat.com

پنجاب) بود

چاپ : لاهور ـ شیخ مبارک علی (بار سوم : ۱۳۴۹ ه)

☆ مینا بازار

از نور الدین محمد ظهوری ترشیزی (م ۱۰۲۵ یا ۱۰۲۶ ه) اما بعضی فهرست نگاران این اثر معروف را تالیف ارادت خان واضح (م ۱۱۲۸ ه) می دانند [رک : محمد حسین آزاد ـ سخندان فارس]، کتاب به نثر مصنوع و منشیانه است در وصف میوه و پارچه و شیرینی و دیگر خوردنیهای بازاری که نگارنده دیده است

چاپ : چند بار در مراکز علمی شبه قاره

۳۹- ترجمه

از دکتر محمد احمد صدیقی استاد دانشگاه اله آباد. مترجم با تحقیق و تنقیح ، متن خوبی تهیه کرده و سپس به ترجمهٔ اردو پرداخته است

چاپ : اله آباد ـ مطبع اسرار کریمی

☆ نثر فارسی معاصر

ترتیب و تالیف از محمد حسین شوق ، مقالات و داستان های کوتاهی است از نویسندگان معاصر به این شرح :

تطور نثر فارسی در شصت سال اخیر	ـ ایرج افشار
شیرین کلا	ـ محمد حجازی
لاهور	ـ غلام حسین صدیقی
رستم پهلوان جهان	ـ سعید نفیسی
کباب غاز	ـ سید محمد علی جمال زاده
میرزا ملکم خان	ـ محمد محیط طباطبائی
اصفهان	ـ محمد حجازی

Marfat.com

هنر های‌زیبا در دنیای اسلام و نفوذ آن در هنرهای اروپا
کتاب درسی بوده برای امتحان منشی فاضل

٤٠- ترجمه

از محبوب الهی و پروفسور شریف علی، در پایان حل لغات متن آمده است
چاپ : لاهور - تاج بک ڈپو (۱۳۷۳ ه)

Marfat.com

داستان

☆ **اسکندر نامه :** سکندر نامه

☆ **انوار سهیلی**

از ملا کمال الدین حسین واعظ کاشفی بیهقی (م ۹۱۰ ه) ترجمه ای ست از ''کلیله و دمنه''ی ابن المقفع و تحریری ست از ''کلیله و دمنه''ی نصرالله بهرامشاهی با اضافات ، بنام نظام الدین احمد سهیلی جغتائی (م ۹۱۸ ه) از امیران سلطان حسین بایقرا ، در چهارده باب :

باب اول : در اجتناب نمودن از استماع قول ساعی

باب دوم : در سزا یافتن بدکاران و شئامت عاقبت ایشان

باب سوم : در موافقت دوستان و فواید معاضدت ایشان

باب چهارم : در ملاحظه کردن دشمنان و ایمن بودن از مکر ایشان

باب پنجم : در مضرت غافل بودن و از دست دادن مطلوب

باب ششم : در آفت تعجیل و شتاب زدگی

باب هفتم : در حزم و تدبیرو بحیله خلاص یافتن از بلای اعداء

باب هشتم : در احتراز کردن از ارباب حقد و حسد

باب نهم : در فضیلت عفو

باب دهم : در جزای اعمال

باب یازدهم : در زیان افزون خواهی

Marfat.com

باب دوازدهم : در فضیلت حلم و وقار

باب سیزدهم : در اجتناب از اقوال اهل غدر و خیانت

باب چهاردهم : در عدم التفات به انقلاب زمان

چاپ : چندین بار در مراکز علمی شبه قاره و تهران چاپ شده ـ لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (س.ن)

۱ـ ارژنگ راضی (منظوم)

از رای بهادر جانی بهاری لال متخلص به راضی

چاپ شده است

۲ـ بستان حکمت

از فقیر محمد خان گویا (م ۱۲۶۶ ه) شاگرد امام بخش ناسخ که آن را در ۱۲۵۱ ه نگاشته است

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (۱۳۰٤ ه)

۳ـ حکایات بیدپای

از مرزا محمد رشید ، ترجمه و تلخیص است ، و در آغاز آن ، مطالبی در چند صفحه دربارهٔ متن اصلی آمده است

چاپ : لاهور ـ کتاب منزل (۱۳۸۳ ه)

٤ـ ستارهٔ هند : ضیای حکمت

از نواب محمد علی خان ، در ۱۲۸۹ ه (=ضیای حکمت) نگاشته شده

چاپ : میرتهـ مطبع گلزار محمدی (س.ن)

۵ـ کلیله و دمنه

از معین الدین دردائی

چاپ : لاهور ـ پسران فیروز

٦ـ مثنوی دانش افروز

از فرید الدین آفاق دهلوی (م ۱۲۵۲ ه) باهمکاری امیر بخش شهرت ، به

Marfat.com

سال ۱۲۲۱ ه سروده شده ، تعداد ابیات بیش از پانزده هزار است ـ تا اکنون به زیور طبع مزین نشده

نسخهٔ خطی : انجمن ، جلد اول، ص ۳۴۱-۲۴۲

آغاز : الهی وہ منزہ ہے تیری ذات
که جس سے کل کی برآئی ہے حاجات

۷- ترجمه

از منشی محمد ابراهیم بیجا پوری، در ۱۳۳۷ ه به اردو (دکنی) درآورده شده

چاپ : مدراس (۱۲۴۰ ه)

۸- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس ، دربارهٔ سال ترجمه اطلاعی در دست نیست اما از عبارات آن معلوم می شود که در قرن ۱۲ ه.ق نوشته شده

نسخهٔ خطی : [رک : یورپ میں دکھنی مخطوطات ، ص ۵۸۰]

۹- ترجمهٔ باب هشتم تا یازدهم

از ناشناس

چاپ : اکبر آباد ـ مطبع اسد الاخبار (۱۲۶۹ ه)

۱۰- ترجمهٔ دیگر

منتخبی از ''انوار سهیلی'' است

چاپ : لاهور (۱۲۷۷ ه)

☆ بوستان خیال

از میر محمد تقی خیال احمد آبادی (م ۱۱۷۳ ه)، در ۱۱۶۶ ه (= فرمائش به نگارش این کتاب رشیدی) با شارهٔ نواب رشید خان بهادر آغاز به نگارش این داستان نموده و به سال ۱۱۷۰ ه آن را بانجام رسانده، در خاتمه آمده است:

در هزار و یک صد و هفتاد هجری ختم شد
یا رب از سیرش بود خرم دل هر شیخ و شاب

Marfat.com

در پانزده بخش (جلد) ، بخش پانزدهم حاوی دو فصل و خاتمهٔ کتاب است

[رک : گیان چند ـ اردو کی نثری داستانیں کراچی ، انجمن ترقی اردو]

۱۱- پرستان خیال

از سید فرزند احمد صفیر بلگرامی(م۱۳۰۷ھ)، درده ''پرده(جلد)'' به قرار زیر :

پردهٔ اول : صبح خندان
پردهٔ دوم : چمنستان
پردهٔ سوم : صبح بهار
پردهٔ چهارم : چشمهٔ خضر
پردهٔ پنجم : حباب رعنا
پردهٔ ششم : طلسم اعظم
پردهٔ هفتم : فروغ نظر
پردهٔ هشتم : ساغر لبریز
پردهٔ نهم : شام وصال
پردهٔ دهم : افق الخیال

فقط جلد اول ''صبح خندان'' و جلد دوم ''چمنستان'' بچاپ رسیده
چاپ : عظیم آباد ـ مطبع عظیم المطابع (۱۲۸۱ھ)
در کتاب خانهٔ صفیر بلگرامی مسوده های جلد پنجم و ششم محفوظ است
[رک : مشفق خواجه ـ غالب اور صفیر بلگرامی ، ص ۳۶]

۱۲- خورشید نامه

از مرزا کاظم حسین عرف مرزا حسنو رامپوری (م ۱۲۸۲ھ)

۱۳- زرین نامه

از حیدر مرزا تصور

Marfat.com

۱۴- زبدة الخیال

از عالم علی عظیم آبادی به سال ۱۲۵۷ ه نگاشته شده

چاپ : بهاگلپور (۱۲۶۰ ه)

۱۵- ترجمه

از مهدی علی خان زکی مراد آبادی ، چند بخش آن چاپ شده به شرح زیر: طلسم سعید، طلسم حیرت کدهٔ آصفی، طلسم حکیم قسطاس، طلسم سبع سباع

چاپ : لکهنؤ (۱۲۵۸ ه تا ۱۲۶۱ ه)

۱۶- ترجمهٔ دیگر

از شیخ علی بخش بیمار بریلوی (م ۱۲۷۱ ه)، فقط ترجمهٔ یک بخش است

۱۷- ترجمهٔ دیگر

از بدر الدین خان معروف به خواجه امان دهلوی ، (م ۱۲۹۶ ه) به نام مهاراجه شیودان سنگه والئی ریاست الور ، به سال ۱۲۷۵ ه بانجام رسانده - فقط ترجمه دو بخش (جلد) از متن فارسی است به نامهای ''حدایق الانظار'' و ''ریاض الابصار''

چاپ : دهلی - اکمل المطابع (۱۲۸۲ ه)

✯ بهار دانش

از عنایت الله کنبوه لاهوری (م ۱۰۸۲ ه) برادر بزرگ محمد صالح کنبو نگارندهٔ ''شاهجهان نامه'' ، در ۱۰۶۱ ه اتمام رسانده - داستان هی برهمنان و معاشقهٔ جهان دارو مهر بانو وغیره و متضمن نکات دقیق و پند آموز

این کتاب در شبه قاره کتاب درسی بوده (مثل گلستان و بوستان سعدی و یوسف و زلیخای جامی) بارها چاپ شده است

۱۸- ترجمهٔ منظوم

از محمد اسمعیل معروف به مرزا جان طپش، به سال ۱۲۱۷ ه [illegible] و بهار

Marfat.com

سروده شده ، تعداد ابیات آن جمعاً بیش از چهار هزار است

چاپ : چند بار ، با مقدمهٔ خلیل الرحمن داؤدی، لاهور : مجلس ترقی ادب (۱۳۸۳ھ)

۱۹- ترجمهٔ منظوم

از تنها

چاپ : لکهنؤ- مطبع نولکشور (۱۲۸۹ھ)

۲۰- ترجمهٔ منظوم

از حسین ، به سال ۱۲۱۳ھ، در هفت هزار بیت سروده شده - نسخهٔ خطی آن در کتاب خانهٔ انجمن ترقی اردو-دهلی قبل از تقسیم شبه قاره دیده شده

[رک : گیان چند - اردو کی نثری داستانیں ، ص ۱۱۷]

۲۱- گلزار دانش

از حیدر بخش حیدری (م۱۲۳۸ هیا ۱۲۳۹ھ)نگارندهٔ ''توتا کهانی'' و منشی دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته ، به سال ۱۲۱۷ھ نگاشته - اما هیچ نسخهٔ خطی و چاپی آن بدست نیامده

۲۲- گلزار دانش

از فرید الدین آفاق دهلوی، در ۱۲۳۵ھ به اردو برگردانده شده

۲۳- همیشه بهار دانش

از ولایت علی فرزند شیخ محمد بخش ، در روزگار واجد علی شاه اختر (۱۲۶۳ھ - ۱۲۷۳ھ) می زیسته ، به سال ۱۲۶۸ھ نگاشته است.

چاپ : آگره - مطبع ابو العلائی (س - ن) ، لکهنؤ - مطبع فخر المطابع (۱۳۲۸ھ)

۲۴- ترجمهٔ حکایتهای منتخب

از میر محمد اسمعیل

دو نسخهٔ خطی آن در انديا آفس لندن موجود است - نسخهٔ خطی اول

Marfat.com

فقط مشتمل بر دو حکایت و نسخهٔ دوم متضمن چهار حکایت است

[رک : گیان چند ـ اردو کی نثری داستانیں ، ص ۱۳۳]

☆ پدماوت

داستان عشق رتن و پدم ، از ملا عبدالشکور بزمی (م ۱۰۷۳ھ) ، در سال ۱۰۲۸ھ تالیف شده

در سال هزار و بیست و هشت
این سلک خیال منتظم گشت

۲۵- مثنوی رتن و پدم

از ولی ویلوری در حدود سال ۱۱۶۰ھ سروده شده

☆ پدماوت : پدم و رتن : شمع و پروانه

از عاقل خان رازی (م ۱۱۰۸ھ) که یاد وی در ضمن سخن از ''واقعات عالمگیری'' گذشت

۲۶- شمع و پروانه (منظوم)

از میر ضیاء الدین عبرت و غلام علی عشرت ، میان سالهای ۱۲۰۳ھ و ۱۲۱۱ھ سروده شده

چاپ : کانپور ـ مطبع مصطفائی (۱۲۷۶ھ)

☆ چهار درویش

منسوب به امیر خسرو دهلوی (م ۷۲۵ھ) ولی این انتساب درست نیست ، بنابر تحقیق حافظ محمود خان شیرانی (م ۱۳۶۸ھ) ابن اثر از حکیم محمد علی معصوم خان است که در روزگار محمد شاه (۱۱۳۱ھ - ۱۱۶۱ھ) میزیسته

نسخه های خطی :

[رک : احمد منزوی ـ فهرست نسخه های خطی فارسی جلد پنجم ،

Marfat.com

ص ۳۶۷۲ - ۳۶۷۳]

۲۷- چار گلشن (منظوم)

از عنایت الله خان سرشار که شاعر دربار عمدة الامراء (۱۲۱۰ھ - ۱۲۱۶ھ) بوده، به سال ۱۲۱۵ھ این مثنوی را آغاز کرده و در ۱۲۱۶ھ با تمام رسانده ، و چنین آورده است :

شروع کر هوا سال یک در حساب
بفضل خدا هوئی مرتب کتاب
شب بدر رجب کی تهی دل فروز
تها شاه نجف کے تولد کا روز
جو چاها میں تاریخ یا بو تراب
وه هاتف دیا ، چار گلشن خطاب

۵۱۲۱۶

تمام ابیات آن ۵۲۷۰ به شمار آمده است

نسخه های خطی : یورپ میں دکھنی مخطوطات انجمن جلد اول، ص ۳۲۴- ۳۳۰

آغاز : سخن کا جو ہے انجمن دلکشا
ہے اس بزم کا شمع، حمد خدا

۲۸- چهار درویش (منظوم): یادگار زمانه

از محمد علی خان شوق، به سال ۱۲۱۲ھ آغازه نموده و در ۱۲۱۴ھ به انجام رسانده

غرض مثنوی جب کیا ابتداء
اسے سال تاریخ صوری کہا
تھے اثنا عشر کے تصدق سے بس
احاد اور مآت بارا ھی بس

Marfat.com

وهیں ہو ، رہ معنوی کے قریب
لکھا سال تالیف لفظ غریب

۱۲۱۲ھ

ہوئی الغرض مثنوی جو تمام
رکھا یادگار زمانہ تو نام
لقب اُس کا دل نے کہا بے مثال
ہوا سال تاریخ کا پھر خیال
دو قطعے لکھا ہندی اور فارسی
ہر اک سال اتمام کی آرسی
چو شوق این گهرهای شهوارسفت
کدورت ز دلهای بیتاب رفت
بدل سال اتمام این مثنوی
خرد ، هشتم ماه شعبان گفت

۱۲۱۴ھ

نسخه های خطی :

انجمن جلد اول ، ص ۳۲۵-۳۴۱

آغاز :

الهی تری حمد ہے بے قیاس
بشر کو کہاں ایسا ہوش و حواس

۲۹- چهار درویش (منظوم)

ترجمه و تلخیص از شیخ محمد جان شاد، به عهد واجد علی شاه اختر سروده شده

چاپ : کانپور - مطبع نامی (۱۳۱۰ھ)

۳۰- مراد المحبین(منظوم)

ترجمۂ قسمتی از ''چهار درویش'' است از مراد شاه. به سال ۱۲۱۲ھ سروده شده

Marfat.com

۳۱- نوطرز مرصع

از میر محمد حسین عطا خان تحسین میان سالهای ۱۱۸۹ھ و ۱۱۹۵ھ، به نثر منشیانه به اردو در آمده ، متن ''باغ و بهار'' (میر امن دهلوی) مبنی بر همین ترجمه است

چاپ : با تحقیق و تعلیق دکتر نور الحسن هاشمی ، اله آباد ـ هندوستانی اکادمی

☆ **چهار درویش**

از غلام غوث زرین بجنوری شاگرد مرزا فاخر مکین ، به سال ۱۱۹۸ھ پس از حک و اضافهٔ مطالب به نثر منشیانه آن را نگاشته

نسخهٔ خطی : آگره ـ کتب خانهٔ انجمن شعیب محمدیه

۳۲- ترجمه

از همان مؤلف ، در سال ۱۲۱۷ھ باتمام رسیده

[رک : گیان چند ـ اردو کی نثری داستانیں ؛ص ۱۷۲]

☆ **حاتم طائی :** قصهٔ حاتم طائی

☆ **حمزه نامه :** داستان امیر حمزه

منسوب به شاه ناصر الدین محمد ، در بخش ها و داستان هائی بنام اسمار ، اصل آن ''مغازی حمزه'' است که در قرن نهم هجری دربارهٔ محاربات و سیاحت حمزه بن عبدالله الشاری الخارجی تألیف شده

چاپ:بارها، نسخه‌ای‌ازآن بنام''قصهٔ‌حمزه'' بکوشش جعفر شعارمنتشر شده

۳۳- داستان امیر حمزه

از خلیل علی خان اشک در ۱۲۱۵ھ ترجمه شده . مترجم در متن حک و اضافه هم کرده است

چاپ : بارها ، کلکته (۱۲۱۵ھ)

با تجدید نظر از مبین الرحمن ،کراچی (۱۳۹۵ھ)

Marfat.com

۳۴- قصهٔ امیر حمزه

از نواب مرزا امان علی خان بهادر غالب لکهنوی

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور

در ۱۲۸۸ ه باتجدید نظر از مولوی عبدالله بلگرامی منتشر شده و نام مترجم اصلی غالب لکهنوی در آن نیامده است. باردیگر باتجدید نظراز سید تصدق حسین به زبان منشیانه و پراز تکلف چاپ شده و باردیگر در همین مطبعه این اثر به زبان ساده و بااضافات عبدالباری آسی بچاپ رسیده

دکتر گیان چند پس از مطالعه و مقابلهٔ چاپ ها باین نتیجه رسیده است :

''مؤلف این اثر با این تصحیحات و تجدید نظر ها و افزونیها همین غالب لکهنوی است نه عبدالله بلگرامی یا تصدق حسین یا عبدالباری آسی''

[رک : اردو کی نثری داستانیں ، ص ۴۷۲]

۳۵- قصهٔ جنگ امیر حمزه

از ناشناس ، حاوی بیست و دو داستان از ''حمزه نامه''

نسخهٔ خطی : پیرس ، ص ۱۰

آغاز : داستان اول ابراهیم خلیل الله.

☆ حیات القلوب

۳۶- ریاض القلوب

از واجد علی شاه اختر ، در ۱۲۹۸ ه نگاشته شده، نثر آمیخته با نظم است

نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ۶۷۲ ، ص ۵۲۷ - ۵۲۸

آغاز : به نام خداوند انس و جان

بیان میں کروں داستان

☆ خاور نامه

از ابن حسام (یا حسام الدین یا محمد حسام) قهستانی (م ۸۷۵ ه)، در زمان عمر مرزا فرزند تیمور گورگان، به سال ۸۳۰ ه به روش شاهنامهٔ فردوسی سروده

Marfat.com

شده ، دربارهٔ محاربات حضرت علی (رض)و رفیقان وی ـ اما این سرگذشت ها بنیاد تاریخی ندارد و بروش قصهٔ امیر حمزه نگاشته شده

نسخه های خطی در موزهٔ بریطانیا موجود است

۳۷- ترجمهٔ منظوم

از کمال خان رستمی بیجاپوری در زمان محمد عادل شاه بیجاپوری (۱۰۳۷ ه- ۱۰٦۷ ه) با سال ۱۰۵۹ ه سروده شده

چاپ : با ترتیب و تصحیح شیخ چاند ، کراچی ـ ترقی اردو بورد (۱۳۸۸ ه)

☆ خسرو و شرین

از نظامی گنجوی (م ۵۹۸ ه) ، دومین مثنوی از ''پنج گنج'' است که بنام سلطان طغرل ارسلان سلجوقی به سال ۵۷٦ ه سروده است:

گذشته پانصد و هفتاد و شش سال
نزد بر خط خوبان کس چنین خال

چاپ : بار ها در هند و ایران چاپ شده است

۳۸- گلزار فضا : شیرین و خسرو

از گوبند پرشاد فضا ، در ۱۲٦۲ ه سروده است

۳۹- نوبهار عشق: قصهٔ شیرین خسرو (منظوم)

از غلام اعزاز الدین مستقیم جنگ، نامی (م ۱۲٤۰ ه)، در ۱۲۱۱ ه سروده است

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ، شماره ۸٤۵

آغاز : ہے اس کی حمد شیرین سے زبان تر
گدا ہیں خسروان سب جس کے در پر

۴۰- ترجمهٔ دیگر (منظوم)

از سید عبدالواحد خان مسکین خیر آبادی، به سال ۱۲۳۵ ه سروده شده

Marfat.com

☆ دزد و قاضی

از داستان های نقالان است، از قاضی محی‌الدین‌ابن شرح الدین که به روزگار هارون الرشید می زیسته

چاپ : چند بار ، لاهور ـ شیخ الهی بخش و محمد جلال الدین تاجران کتب (۱۳۳۴ھ)

۴۱- قصه قاضی و چور کا

از نور الله دکنی، در پانصد و هفتاد و هشت بیت، در۱۱۸۲ ھ سروده شده:

رجب کی دهم کو هوا اب ختم
اٹھارہ برس بارہ سو میں سے تھے کم

چاپ : بارها ، در ضمن ''اردو کی قدیم منظوم داستانین'' لاهور ، مجلس ترقی ادب (۱۳۸۷ھ)

☆ سکندر نامه : اسکندر نامه

از نظامی گنجوی (م ۵۹۸ھ)، در دو بخش:

بخش اول : به ''سکندر نامهٔ بری'' یا''شرف نامه'' موسوم است ومشتمل بر داستان اسکندر مقدونی و رفتن او در جستجوی چشمهٔ آب حیات

بخش دوم : به ''سکندر نامهٔ بحری'' یا ''اقبالنامه'' موسوم است ـ و مشتمل بر سیاحت بحری وی

نظامی سکندر نامهٔ بری را به سال ۵۹۷ھ بپایان رسانید :

بتاریخ پانصد نـود هفت سال
که خواننده را زو نگیرد ملال
بگفتم من ایز نامه را در جهان
که تا روز آخر بود جـاودان

اما ''سکندر نامهٔ بحری'' میان سالهای ۶۰۷ھ و ۶۱۵ھ سروده شده، ''سکندر نامه'' کتاب درسی در شبه قاره بوده

Marfat.com

چاپ: بارها در مراکز علمی شبه قاره چاپ شده

۴۲- گلدستهٔ شجاعت معروف به اردو سکندر نامه (منظوم)

از مولوی غلام حیدر معروف به حیدر گوپامئوی، در بحر ''سکندر نامه'' سروده شده

چاپ : چند بار ، لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۲۹۵ ه)

۴۳- ترجمه

از بالک رام گوهر

چاپ : با متن فارسی ، کانپور - مطبع قیومی (۱۳۱۳ ه)

۴۴- ترجمهٔ دیگر

از سید اعظم علی اکبر آبادی مدرس دانشکدهٔ اکبر آباد

[رک : حامد حسن قادری - داستان تاریخ اردو ، ص ۱۸۱]

۴۵- ترجمهٔ ''انتخاب سکندر نامه''

از دیوی سنگه شاکر ، مدرس فارسی دبیرستان فیروز پور، احوال رجال سکندر نامه مثل دارا و سکندر و کیخسرو و جمشید و بهمن را به فارسی بیان نموده - حل لغات و توضیحات زا به اردو نوشته امت، ترجمه به نثرساده میان سطرها آمده است

چاپ : لاهور - مطبع حمیدیه (۱۳۳۲ ه)

۴۶- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

ترجمه میان سطرها چاپ شده است

چاپ : کانپور- مطبع مجیدیه (۱۳۴۹ ه)

Marfat.com

☆ سنگهاسن بتیسی : شاهنامه

متن به زبان سنسکریت به‌نام ''سنهاسند اترن‌ستی'' است، چتر بهج داس فرزند مهر چند کائستهٔ ساکن در شهر سونی پت ، در روزگار جلال‌الدین اکبر (۹۶۳-۱۰۱۴ ه)آن را بفارسی در آورده است، مشتمل برسی و دو داستان دربارهٔ جود و سخا و همت و شجاعت راجه بکرماجیت -

نسخه های خطی :

[رک : احمد منزوی -فهرست نسخه های خطی فارسی جلد پنجم، ص۳۷۲۳]

۴۷- ترجمه

از ناشناس که پیش از ۱۲۰۰ ه نگاشته شده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ۹۰۱

آغاز : شکر الله تعالیٰ کا، ایسا الله تعالیٰ که بزرگ ہے

☆ طوطی نامه

متن به زبان سنسکریت، دانش مندی ناشناخته ۵۹ داستان آن را به فارسی در آورده ولی زبان وی بسیار مغلق بوده - بزرگی از ضیاء الدین نخشبی بدایونی (م ۷۵۱ ه)خواسته که آن را به زبان ساده نویسد ، و او با افزو ینهائی ۴۲ داستان را درسال ۷۳۰ ه ازسرنو نگاشته است

چاپ : امرتسر - مطبع وکیل (۱۳۱۳ ه)

۴۸- ترجمه

ترجمهٔ منظوم ۴۵ داستان از ''طوطی‌نامه''ازغواصی دکنی، به‌سال ۱۰۴۹ ه سروده شده اما سراینده‌بر حسب ضرورت چیزی می کاسته و چیزی‌می افزوده است

چاپ : حیدر آباد دکن

۴۹- ترجمهٔ منظوم

از ابن نشاطی، چنان که محقق فرانسوی گارسان دتاسی ذکر کرده، ولی بنابر

Marfat.com

تحقیق گیان چند ''هیچ مثنوی طوطی نامه از این نشاطی برجای‌نیست''

[رک : گیان چند ـ اردو کی نثری داستانیں ، ص ۳۱۷]

☆ طوطی نامه

متن همان افسانهٔ هندی ، تحریر از سید محمد قادری ، فقط حاوی سی و پنج داستان ، زبان وی روان تر از نخشبی‌است و سروده های نخشبی را نیز ندارد

چاپ : بمبئی (۱۲۸٤ھ)

۵۰- توتا کہانی

از حیدر بخش حیدری(م۱۲۳۸ هیا۱۲۳۹ھ)،به سال۱۲۱۵ هبه اردو در آمده است ـ و یکی از کتابهای درسی دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته بوده

چاپ :بارها ، بامقدمهٔ محمداسماعیل پانی‌پتی، لاهور-مجلس ترقی ادب (۱۳۸۳ھ)

۵۱- ترجمه

از ناشناس ، در حدود سال ۱۲۲۰ھ نگاشته شده

نسخهٔ خطی : ادبیات جلد اول ، ص ۳۳۳

۵۲- توتا کہانی

از جیون رام نارنولی، درسال ۱۲۹۰ھ/۱۸۷۳ میلادی‌به نثر اردوترجمه‌شده

[رک مقدمهٔ توتا کہانی ، نسخهٔ مجلس ترقی ادب]

۵۳- حکایات سخن سنج

از انبا پرشاد رسا داستان گو شاگرد میر احمد علی داستان گو در ۱۲۶۲ھ کار خود را با تمام رسانده است

چاپ : دهلی (۱۲۶۱ھ)

☆ طوطی نامه

متن همان ، تحریر از ابوالفضل (م ۱۰۱۱ھ) فرزند ملا مبارک ناگوری،

Marfat.com

۵۳- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : بلوم هارت شماره ۸۵

☆ عیار دانش

از ابو الفضل (م ۱۰۱۱ ه) نگارندهٔ ''مکاتبات علامی'' و ''آئین اکبری'' - بحکم جلال الدین اکبر (۹۶۳ ه - ۱۰۱۴ ه) مامور به نگارش آن شده - داستان های ماخوذ از ''کلیله و دمنه'' و ''انوار سهیلی'' ، در شانزده باب تقسیم داده است

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور

۵۴- خرد افروز

از حفیظ الدین احمد منشی دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته به سال ۱۲۱۸ ه نگاشته شده ، ترجمه فقط پنج باب است

چاپ : به مقدمهٔ عابد علی عابد، لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۳ ه)

☆ قصهٔ ابو شحمه

از نعمت الله نامی ، در داستان ابو شحمه که شیطان او را شراب خوراند و بروی حد شرعی جاری شده

نسخهٔ خطی : گنج بخش جلد سوم ، ص ۱۶۱۳

۵۵- ترجمهٔ منظوم

اثر یکی از صوفیان دکنی که در روزگار قطب شاه می زیسته ، در ۱۰۹۰ ه سروده شده. قبل از قصه حمد خدا و نعت رسول و مدح خواجه بنده نوازگیسودراز و پادشاهٔ وقت آمده است

نسخه های خطی : سالار جنگ شماره ۷۶۲

یورپ میں دکھنی مخطوطات ، ص ۱۰۰

Marfat.com

آغاز : الهی میرے دل میں توں گیان دے
همیشه جو منج میں تیرا دهیان دے

☆ قصهٔ اگر و گل

از ناشناس ، در داستان عشق شاهزاده خانم اگر و شاهزاده گل
نسخهٔ خطی : شیرانی جلد سوم ، ص ٤٢٧

٥٦- ترجمه

از سعادت خان ناصر (م مابین ١٢٧٣ ه - ١٢٨٨ ه)

چاپ : لکهنؤ- مطبع نولکشور (١٣٤٧ ه) ، با پیش گفتار خلیل الرحمٰن داودی ، لاهور ــ مجلس ترقی ادب (١٣٨٦ ه)

☆ قصهٔ حاتم طائی : حاتم نامه

از ناشناس ، داستانی است از جوانمردی و سخاوت و جنگها و آشتی های حاتم طائی با تحریر های گوناگون. نثر آمیخته بهٔ نظم است ، در دو بخش :

بخش اول به نام ''هفت سیر حاتم'' و بخش دوم به ''هفت انصاف حاتم طائی'' معروف است

چاپ : بمبئی

٥٧- آرائش محفل : قصهٔ حاتم طائی

از حیدر بخش حیدری ، که آن را به اشارهٔ جان گلکرست به سال ١٢١٦ ه به اردو در آورده است

چاپ : چند بار ، با پیش گفتار دکتر محمد اسلم قریشی ، لاهور - مجلس ترقی ادب (١٣٨٤ ه)

٥٨- ترجمهٔ منظوم

از مهان در ١٢١٥ ه سروده شده
نسخهٔ خطی : انجمن جلد اول ، ص ٤٣٠

Marfat.com

۵۹- مثنوی گلشن احسان

از سید علی احسان نبیرهٔ سید محمد عشرتی ، در ۱۱۶۹ ه سروده امت

۶۰- ترجمهٔ منظوم دیگر

از منشی تن شکر رای

☆ قصهٔ حسن و دل

از یحییٰ بن سیبک فتاحی نیشاپوری (م ۸۵۲ ه) ، داستانی به نثر دربارهٔ پادشاهی عقل و پسرش دل

نسخه های خطی : رک ــ فهرست نسخه های خطی جلد پنجم ، ص ۳۶۷۶

۶۱- گلشن حسن و دل (منظوم)

از شاه ببر الله

۶۲- وصال العاشقین (منظوم)

از شاه حسین ذوقی در ۱۱۰۹ ه سروده شده

۶۳- ترجمهٔ دیگر

از محمد اسحاق

چاپ : دهلی - مطبع تاج المطابع (۱۲۸۵ ه)

☆ قصهٔ حسن و عشق

از شاه حسن ضبط (م پس از ۱۲۵۰ ه) برادر بزرگ شاه [illegible]حسن حقیقت (م ۱۲۴۹ ه) ، در ۱۲۰۵ ه نگاشته است.[دیباچهٔ ترجمهٔ اردوی ''نشتر''- نسخهٔ مجلس ترقی ادب]

۶۴- نشتر

از منشی سجاد حسین کسمندوی، مترجم در بعضی موارد اضافات و اصلاحاتی کرده است

Marfat.com

چاپ : چند بار ، با تدوین و تصحیح عشرت رحمانی ، لاهور- مجلس ترقی ادب (۱۳۸۵ھ)

☆ قصهٔ رضوان شاه و روح افزا

۶۵- مثنوی نوبهار عشق

از مولانا محمد باقر آگاه (م ۱۲۲۰ھ) به سال ۱۲۱۱ھ سروده است

☆ قصهٔ سیاه پوش

۶۶- ترجمه

از محمد عنایت الله خان

چاپ : کلکته - محمد عبدالقیوم (۱۳۲۷ھ)

☆ قصهٔ فیروز شاه : داستان فیروز شاه

۶۷- ترجمهٔ منظوم

از سید محمود خلیفهٔ سید خوند میر شاه ، به سال ۱۱۰۰ھ سروده شده - بعضی فهرست نگاران این ترجمه را به محمد علی عاجز منسوب کرده اند

نسخه های خطی : سالار جنگ ۷۶۸ و ۷۶۹

☆ قصهٔ کامروپ وکلا کام : دستور همت

از سید محمد مراد لائق ، داستان کامروپ وکلاکام ، در ۱۰۹۶ھ سروده است :

چو کردم سال تاریخ انتخابش به **همت خان** موافق بود حسابش
در آن ساعت که می کردم تمامش خرد **دستور همت** کرد نامش

نسخهٔ خطی : گنج بخش جلد سوم ، ص ۱۶۱۹ - ۱۶۲۰

۶۸- ترجمه

از تحسین الدین ، به سال ۱۱۷۰ھ ترجمهٔ آن را به نظم اردو در آورده است

Marfat.com

۶۹- ترجمهٔ دیگر

از کندن لال ، فقط باب اول از ''دستور همت'' را ترجمه کرده

نسخهٔ خطی : موزهٔ بریطانیا

☆ **قصهٔ بئرالالم :** قصهٔ چاه غم (منظوم)

نسخهٔ خطی : فهرست نسخه های خطی فارسی جلد پنجم ، ص ۳۶۸۸

۷۰- قصه لڑائی بئرالالم (منظوم)

از عظیم الدین دکنی به سال ۱۲۱۴ ھ سروده شده و در آن آمده است

رساله فارسی تها اس کا مذکور کیا دکھنی زبان میں اس کو مذکور

چاپ : چند بار، از جمله در ضمن ''اردو کی قدیم منظوم داستانیں'' تدوین از خلیل الرحمن داودی [لاہور - مجلس ترقی ادب]

☆ **گل باصنوبر :** قصه گل باصنوبر

از ناشناس ، در داستان عشق شاهزاده خانم صنوبر و شاهزاده گل

نسخهٔ خطی : فهرست نسخه های خطی فارسی جلد پنجم ، ص ۳۷۳۷

آغاز : حکایت - گل با صنوبر چه کرد و صنوبر با گل چه کرد

۷۱- ترجمهٔ منظوم

از محمد علی عاجز ، پس از سال ۱۲۰۰ ھ سروده شده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ شماره ۸۷۴

آغاز : کروں نامه شروع میں حمد رب سوں

کروں اتمام میں زودی سے اس کوں

۷۲- ترجمه (به نثر)

از نیم چند کهتری در ۱۲۵۲ ھ به انجام آمده است

چاپ : لکهنؤ (۱۲۵۲ ھ)

۷۳- گلشن هند : گل باصنوبر

از باسط خان در سال ۱۲۱۸ ھ به انجام آمده است

Marfat.com

۷٤- نوبهار یعنی گل صنوبر

از بینی نرائن جهان به سال ۱۲٤۰ ه به انجام آمده است

نسخهٔ خطی : متعلق به سید محمد تقی بلخی مقیم پتنه

[مقالهٔ قاضی عبدالودود ـ مجله ''نیا دور'' (لکهنؤ) منتشره در جولای ۱۹۵۹ میلادی]

☆ گل بکاؤلی

از شیخ عزت الله بنگالی ، پس از ۱۱۳٤ ه ، در داستان عشق راجه گل و رانی بکاولی نگاشته شده

نسخه های خطی : فهرست نسخه های خطی فارسی جلد پنجم، ص۳۷۳۸

آغاز : زینت دیباچهٔ سخن بنام سخن آفرین که قفل گنجینهٔ دلها بمفتاح. . .

۷۵- مثنوی گلگشت

از ریحان در ۱۲۱۲ ه سروده شده

۷٦- مذهب عشق

از نهال چند لاهوری ، در ۱۲۲۷ ه (=مذهب عشق) به نثر ترجمه کرده است

چاپ : چند بار ، لاهور ـ مجلس ترقی ادب

☆ گل و هرمز

منسوب به فرید الدین عطار

۷۷- مثنوی تحفهٔ عاشقان (منظوم)

از وجیه الدین وجدی به سال ۱۱۵۳ ه سروده شده

☆ لعل و گوهر

۷۸- ترجمهٔ منظوم

از عارف الدین خان عاجز (م۱۱۷۸ ه) در اواخر قرن دوازدهم سروده شده

Marfat.com

☆ **لیلیٰ و مجنون :** مجنون و لیلیٰ

از امیر خسرو (م ۷۲۵ھ)

☆ **لیلیٰ و مجنون**

از نظامی گنجوی (م میان ۶۰۷ھ- ۶۱۵ھ)، سومین مثنوی از ''پنج گنج'' اوست و به سال ۵۸۴ھ سروده :

تاریخ عیان که داشت باخود هشتاد و چهار بعد پانصد

در عشق لیلیٰ و مجنون دارای ۴۵۰۰ بیت در بحر هزج مسدس

چاپ : بارها در مراکز مطبوعاتی شبه قاره و ایران بچاپ رسیده

۷۹- بهارستان عشق

از غلام اعزاز الدین مستقیم جنگ (م ۱۲۴۰ھ) ، به سال ۱۲۱۳ھ (= بهارستان عشق) سروده شده

نسخه های خطی : سالار جنگ شماره ۸۵۶ و ۸۵۷

آغاز : کون کر سکتا ہے حمد کردگار

عقل ہے مجنون جہاں لیل و نہار

۸۰- مثنوی لیلیٰ و مجنون

از مرزا محمد تقی خان هوس شاگرد میر حسن و مصحفی ، در ۱۱۹۸ھ سروده شده

چاپ : لکهنؤ - مطبع مصطفائی (۱۲۷۹ھ)

☆ **لیلیٰ و مجنون**

از هاتفی خبوشانی جامی (م ۹۲۷ھ) ، خواهرزادهٔ عبدالرحمن جامی ، به پیروی نظامی گنجوی به نام علی شیر نوائی سروده شده - و به چاپ هم رسیده است

۸۱- ترجمهٔ منظوم

از عاجز ، در ۱۰۴۰ھ سروده شده :

Marfat.com

هزار اور چهل تهے یو هجرت کے سال هوئے تب کیا مجنوں لیلیٰ کا حال

دربارهٔ ترجمه می گوید :

کہتے هاتفی فارسی سوں کیا دکھنی قصه اس رزم سوں

نسخه های خطی : سالار جنگ شماره ۷٤۱

کتاب خانهٔ جامع مسجد بمبئی

آغاز : کیا ابتداء میں بنام خـــدا

هر ایک اسم اوپر کروں جیوفدا

☆ مجنون و لیلیٰ

از امیر خسرو (م ۷۲۵ھ) ، یکی از مثنوی های خمسهٔ او است ، دربارهٔ نامش گفته :

نامش که ز غیب شد مسلسل مجنون لیلی به عکس اول

چاپ : چند بار ، کلکته (۱۲٤٤ھ) و لکهنؤ (۱۲۸٦ھ) ، با تصحیح و پیش گفتار حبیب الرحمن خان شروانی علی‌گره (۱۳۳۵ھ) ، با تصحیح و کوشش محقق روسی طاهر احمد اوغلی محرم اوف مسکو (۱۳۸۵ھ)

۸۲- قصهٔ لیلیٰ و مجنون

از حیدر بخش حیدری ، به سال ۱۲۱٤ھ به نثر ترجمه شده اما هیچ نسخهٔ خطی و چاپی از آن شناخته نشد

[رک : حامد حسن قادری ـ داستان تاریخ اردو ، ص ۱۰٦]

☆ مفرح القلوب : گیتک دمنک

از تاج الدین مفتی الملکی، ترجمهٔ داستان سنسکریت ''کلیله و دمنه'' است. دربارهٔ ترجمه آورده است :

''چون این کتاب لاجواب پیش ملک ملوک الشرق و الغرب نصیر الدین شاه احسن الله مآله' رسید ـ دید که درین کتاب حکایات خوب و پندهای مرغوب ، فرمود که این کتاب را فارسی کنند . . . بنا بر آن . . . در فارسی آورده بنام مفرح القلوب عرف گیتک دمنک موسوم ساختم''

Marfat.com

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (۱۳۰۰ ه)

۸۳- اخلاق هندی

از میر بهادر علی حسینی منشی دانشکدهٔ فورت ولیم کلکته، در ۱۲۱۷ ه آن را به اردو ترجمه کرده

چاپ : چند بار، کلکته (۱۲۱۸ ه) ، لندن (۱۲۸۵ ه) و لاهور

۸۴- ترجمه

از شیخ محمد یحییٰ بیدری به سال ۱۱۷۶ ه به انجام آمده است

[رک : گیان چند ـ اردو کی نثری داستانیں ، ص ۲۶۴]

۸۵- ترجمهٔ منظوم

از پتامبر پرشاد در ۱۳۲۰ ه سروده شده

چاپ : دهلی

[رک : گیان چند ـ اردو کی نثری داستانیں ، ص ۷۰۶]

☆ نگار دانش

متن از ابوالفضل ، تلخیص ''عیار دانش'' است

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (س ـ ن)

۸۶- گلزار دانش

از راجا راجیشور راؤ اصغر

چاپ : حیدر آباد دکن (۱۳۲۹ ه) ، لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (۱۳۳۲ ه)

☆ نل دمن : نل و دمن

از ابوالفیض فیضی (م ۱۰۰۴ ه) فرزند ملا مبارک ناگوری ، سومین مثنوی از ''پنج گنج'' وی است که به تقلید نظامی گنجوی سروده شده ، دارای ۴۲۰۰ بیت. این مثنوی در عشق و دلباختگی شهزاده نل و شهزاده خانم دمینتی است ـ سراینده در سال ۹۹۲ ه آنرا آغاز کرده و در صفر ۱۰۰۳ ه به انجام رسانیده :

Marfat.com

دید آن بت کارگاه آذر پیراستگی بماه آذر
سی و نهم از جلوس شاهی تاریخ مجدّد الهی
چون سال عرب شمار کردم الف و سه الف نگار کردم

چاپ : کلکته (۱۲۴۷ھ) ، کانپور - مطبع نولکشور (بار پنجم : ۱۳۲۳ھ)

۸۷- **ترجمه به نثر**

از الهی بخش شوق اکبر آبادی (م ۱۲۴۱ھ) ، ملازم میرزا مظهر بخت فرزند میرزا جوان بخت بوده ، به سال ۱۲۱۷ھ به پایان رسانده

نسخهٔ خطی : موزه بریطانیا ، شماره ۹۷

۸۸- **مثنوی نل دمن** (اردو)

از بهگونت رای راحت به سال ۱۲۳۳ھ سروده شده

۸۹- **ترجمهٔ دیگر**

از کالی پرشاد

چاپ : چند بار ، لکهنؤ (۱۲۸۶ھ) ،

☆ نیرنگ عشق

از غنیمت کنجاهی (م ۱۱۲۵ھ)، داستان بزمی در دلباختگی عزیز ، به سال ۱۰۹۶ھ سروده است ، در پایان آن آمده :

نمایان گشت تاریخ نو آیین ز گلزار بهار فکر رنگین
— — — — — — — — — — — —
چون ابیاتش پس از گفتن شمردم به اعداد **غنیمت** راه بردم
سزد کین نامهٔ نیکو سرانجام بود نیرنگ عشقش در جهان نام

چاپ : چند بار ، با تصحیح پرفسور غلام ربانی عزیز ، لاهور - پنجابی ادبی اکادمی (۱۳۸۲ھ)

۹۰- **بهارستان ناز** (منظوم)

از منشی کامتا پرشاد المتخلص به نادان

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (۱۲۹۶ھ)

Marfat.com

۹۱- نگارستان راحت (منظوم)

از بهگونت رای راحت کاکوروی فرزند دین دیال ، در قرن سیزدهم می زیسته ، شاگرد آغا حسن امانت لکهنوی بوده

چاپ : لکهنؤ - مطبع گلزار اوده (۱۳۱۷ ه)

☆ وامق و عذرا (منظوم)

از شیخ یعقوب صرفی کشمیری (م ۱۰۰۳ ه) ، سومین مثنوی از خمسهٔ صرفی است که به تقلید نظامی گنجوی و امیر خسرو سروده و در ۹۹۳ ه با تمام رسیده :

که تاریخش بود معشوق و عاشق

۹۹۳ ه

[دربارهٔ داستان وامق و عذرا ، رک : فهرست نسخه های خطی فارسی جلد پنجم ، ص ۳۷۶۲]

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (۱۳۱۸ ه)

۹۲- ترانهٔ وحشی (منظوم)

از محمد احسن وحشی

☆ وکرم اروسی

۹۳- ترجمه

از شریف علی

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (س - ن)

☆ هشت بهشت

از امیر خسرو (۷۲۵ ه) ، پنجمین مثنوی از خمسهٔ وی است ، در داستان بهرام گور و به سال ۷۰۱ ه بپایان رسیده - شمار ابیات ۳۳۵۰ است

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور ، با تصحیح و تنقیح پرفسور محمد سلیمان اشرف، علی‌گره (۱۳۳۵ ه)

Marfat.com

۹٤- جنت سنگار

از ملک خوشنود ، به حکم محمد عادل شاه بهمنی (۱۰۳۷ھ - ۱۰۶۷ھ) به سال ۱۰۵۰ھ در ۳۲۲۵ بیت سروده شده

کهیا یون بیت کا نادر شمار ہے - جو ہے دو سو پچیس هور تین هزار ہے

نسخه های خطی : انجمن جلد اول، ص ٤٢٩

موزهٔ بریطانیا

۹۵- حضرت امیر خسرو دهلوی کی بیٹی کے نام نصیحت

از شجاع منعمی، ترجمهٔ منثور بخشی از آن است باعنوان ''خطاب به دختر'' که در شصت بیت است - ترجمهٔ زیر نظر مشتمل برمقدمه و سه باب :

باب اول در احوال امیر خسرو، باب دوم متن (خطاب به دختر) و ترجمه به نثر، باب سوم در فلسفهٔ نصیحت

چاپ : بهاولپور - عزیز المطابع (۱۳۵۸ھ)

۹۶- هشت گلزار (منظوم)

از شاه حسین حقیقت (م ۱۲٤۹ھ) به سال ۱۲۲۵ھ سروده شده :

مثنوی یه جو گل سے ہے رنگین ہے گل نو بهار خلد برین

۱۲۲۵ھ

این مثنوی معنون به نام نواب عبدالقادر خان والئی کرناتک است

چاپ : لکهنؤ - مطبع مصطفائی (۱۲۶۷ھ)

۹۷- ترجمه

از غلام احمد دهلوی در سال ۱۲۱۷ھ به انجام آمده

☆ یوسف و زلیخا

از نورالدین عبدالرحمن جامی (م۸۹۸ھ)، پنجمین مثنوی از ''هفت اورنگ'' او است ، در ۸۸۹ھ سروده شده :

نهم سال از نهم عشر از نهم صد

در شبه قاره کتاب درسی بوده ، شروح و حواشی بسیار برآن نگاشته شده

Marfat.com

چاپ : بار ها در لاهور و دهلی و لکهنؤ وغیره

۹۸- عشق نامه (منظوم)

از قادر علی فگار عظیم آبادی، به سال ۱۲۰۸ ه سروده شده

آغاز : الهی بخشش سی اپنی تو کر شاد مرا دل کر تو اپنا عشق آباد

[رک : اختر اورینوی - بهار میں اردو زبان و ادب کا ارتقاء، ص ۳۱۹ - ۳۲۱]

۹۹- ترجمهٔ منثور

از ابوالحسن فریدآبادی

چاپ : لکهنؤ - مطبع اوده اخبار (۱۳۱۰ ه)

۱۰۰- ترجمهٔ منظوم

از امین مقیم گودهره (گجرات کاتهیاوار) در روزگار اورنگ زیب عالمگیر به سال ۱۱۰۹ ه باتمام رسانده است، زبان خود را ''گوجری'' قرار داده است :

زمانے شاه اورنگ زیب کے میں لکهی یوسف زلیخا کوں امین نیں

الهی تو ایسا عادل شهنشاه رکهیں چپ لگ رہے قائم مهر ماه

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

الهی تیں منجهے توفیق جو دی تومیں بهی فارسی سیں گوجری کی

نسخهٔ خطی : انجمن جلد اول، ص ٤٤٠

۱۰۱- ترجمهٔ دیگر (منظوم)

از مجیب الله به سال ۱۲۳۰ ه سروده شده

۱۰۲- ترجمهٔ منظوم

از نند کشور به سال ۱۲۸۸ ه سروده شده

۱۰۳- ترجمهٔ دیگر (منظوم)

از احمد علی

۱۰۴- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس، میان سطر های متن چاپ شده

Marfat.com

چاپ : کانپور - مطبع مجیدی (س - ن)

۱۰۵- ترجمه (به نثر)

از مولوی سعید احمد

چاپ : پامتن فارسی، کانپور - مطبع فخرالمطابع (۱۳۲٤ھ)

۱۰۶- ترجمهٔ دیگر

از نفیر

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۲۷ھ)

Marfat.com

منظومه ها

☆ **ابر گهربار :** مثنوی ابر گهربار

از اسدالله خان غالب (م ۱۲۸۷ ه) در معجزات نبوی، سراینده آنرا به پایان نرسانده و فقط تمهید و مقدمه دارد

چاپ : در ضمن ''کلیات غالب'' [لاهور-مجلس ترقی ادب(۱۳۸۹ ه)]، نیز لکهنؤ - مطبع اکمل المطابع (۱۲۸۰ ه)

۱- ترجمهٔ منظوم

از محمد رفیق خاور، در ۱۳۷۵ ه سروده شده

[رک : سید معین الرحمن - اشاریهٔ غالب ، لاهور - مجلس یادگار غالب (۱۳۸۹ ه)] ص ۲۸۲

۲- ترجمهٔ دیگر

ترجمهٔ بخشی از آن به قلم ظ - انصاری باشرح و توضیح ها

چاپ : در مجله ''غالب شناسی'' (بمبئی) منتشره در [illegible]

ص ۱۰۳ - ۱۶۴

☆ **ارمغان حجاز**

آخرین مجموعهٔ کلام علامه اقبال شاعر ملّی پاکستان که پس از در گذشت وی در نوامبر ۱۹۳۸ میلادی / ۱۳۵۷ ه منتشره شده ، در دو قسمت - فارسی و

Marfat.com

اردو ، قسمت فارسی دو بیتی هائی در چهار بخش است باعنوان حضور حق ، حضور رسالت، حضور ملت، حضور عالم انسانی

چاپ : بارها، لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۹۳ ه) نیز قسمت فارسی در ضمن ''کلیات اقبال'' به‌کوشش احمد سروش در ۱۳۵۲ ه ش در تهران چاپ شده

۳- ترجمهٔ منظوم

ترجمهٔ قسمت فارسی از گل بادشاه

چاپ : لاهور - مکتبهٔ عالیه (۱۳۹۷ ه)

٤- رموز فطرت (منظوم)

از عبدالرحمن طارق

چاپ : لاهور - ملک دین محمد و پسران (۱۳۶۹ ه)

۵- سوز اقبال (منظوم)

از منور لکهنوی

چاپ : دهلی- کتب خانهٔ انجمن ترقی اردو (۱۳۹۰ ه)

٦- نغمهٔ راز (منظوم)

از محمد صبغت الله قریشی صبغت جالندهری

چاپ : راولپندی - قریشی برادران (۱۳۸۱ ه)

☆ اسرار خودی

اولین مثنوی علامه اقبال ، در فلسفهٔ خودی و مدارج تکمیل خودی ، نیز در اثبات این امر که سر تا سر کائنات تابع فرمان ''خودی'' می باشد

چاپ : بارها، لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۹۳ ه) نیز در ضمن ''کلیات اقبال'' چاپ تهران

۷- ترجمهٔ منظوم

از محمد عبدالرشید فاضل استاد دانشکده اردو کراچی

Marfat.com

چاپ : کراچی ـ ادارهٔ تنویرات علم و ادب (۱۳۶۶ھ) نیز در ضمن ''اسرار و رموز'' چاپ ـ اقبال اکادمی پاکستان لاهور (۱۳۷۵ھ)

۸ـ **اسرار اقبال** (منظوم)

از حسین مهدی رضوی

چاپ : مراد آباد ـ مطبوعات عاصم بهاری (۱۳۹۵ھ)

۹ـ **ترجمان اسرار** (منظوم)

از شیخ عبدالرحمن

چاپ : لاهور ـ مکتبهٔ کاروان (۱۳۸۷ھ)

☆ بهگوت گیتا

''مهابهارت'' یک‌داستان رزمی‌است به‌سنسکریت از سراینده‌ای به نام‌بیاس در چند بخش ، بخش ششم از ''مهابهارت'' معروف به ''گیتا'' یا ''بهگوت‌گیتا'' است ، مسیحی پانی پتی آن را به نظم فارسی آورده اما این اثر به ابوالفیض فیضی (م ۱۰۰۴ھ) منسوب شده است

[رک : بهگوت گیتا ترجمهٔ محمد اجمل خان ، علی گره (بار دوم : ۱۹۵۹ میلادی) ص ۱۳]

چاپ : به کوشش محمد شفیع کمبوه ، لاهور (۱۳۶۰ھ)

۱۰ـ **اسرار معرفت** (منظوم)

از قاضی محمد منیر لاهوری

۱۱ـ **بهگوت گیتا** (منظوم)

از دکتر خلیفه عبدالحکیم (م ۱۳۷۸ھ) سراینده اکثر پابند متن فارسی نبوده و خلاصهٔ هر بابی را ترجمه کرده است

چاپ : لاهور ـ اتحاد پریس

۱۲ـ **دل کی گیتا**

از خواجه دل محمد لاهوری (م ۱۳۸۰ھ) ، به نظم ترجمه شده ـ مترجم حل لغات (هندی) و توضیحات را در حواشی درج کرده است

Marfat.com

چاپ : لاهور - خواجه بک دپو (بار دوم : ۱۳٦٤ ه)

۱۳- **زیور هند**

از سید حبیب

۱٤- **نسیم عرفان** (منظوم)

از بشیشور منور لکهنوی ، به سال ۱۳٥٤ ه سروده شده

۱٥- **نغمهٔ جاوید**

ترجمهٔ منظوم از مرزا جعفر علی خان اثر لکهنوی

☆ بوستان

از مصلح الدین سعدی شیرازی (م ۶۹۱ ه)، مثنوی است در ده باب بقرار زیر :

باب اول در عدل و رای و تدبیر جهان داری ، باب دوم در احسان ، باب سوم در عشق، باب چهارم در تواضع ، باب پنجم در رضا ، باب ششم در قناعت، باب هفتم در تربیت ، باب هشتم در شکر ، باب نهم در توبه ، باب دهم در مناجات

به سال ٦٥٥ ه سروده شده :

بروز همایون و سال سعید بتاریخ فرّخ میان دو عید
زشش صد فزون بود پنجاه و پنج که پر در شد این نام بردار گنج

در شبه قاره کتاب درسی بوده و شروح و حواشی بسیار برآن نگاشته شده

چاپ : بارها از مراکز مطبوعاتی ایران و شبه قاره منتشر شده

۱٦- **ترجمه**

از ملک عنایت الله

چاپ : بامتن فارسی، ترجمه میان سطرها چاپ شده، لاهور - ملک دین محمد و پسران (س - ن)

۱۷- **ترجمه و حواشی**

از قاضی سجاد حسین مدرس مدرسهٔ عالیه فتح پوری دهلی که در ۱۳۸۱ ه/ ۱۹٦۱ میلادی ترجمه شده :

Marfat.com

یہ معجزہ سعدی کا ، یہ شان خدا کی ہے
انیس سو اکسٹھ میں ہے ہر گل بہار افزا

چاپ : دهلی ـ کتاب خانه سب رنگ (۱۳۸۱ ه)

۱۸- ترجمهٔ باب اول از بوستان

از عبدالکریم سعدی

چاپ : حیدر آباد سنده ـ آزاد بک دپو (۱۳۷۶ ه)

۱۹- ترجمهٔ منتخبی از بوستان

از سید شاه محمد نعیم ندوی فردوسی

چاپ : حیدرآباد سنده (۱۳۷۶ ه)

۲۰- حکایات سعدی

ترتیب و ترجمه از طالب هاشمی

چاپ : لاهور ـ شعاع ادب (س ـ ن)

۲۱- مثنوی دلارام راضی

از جانی بهاری لال متخلص به راضی

[رک : دکتر محمد بشیر حسین ـ مجله راهنمای کتاب (تهران) منتشره در شهریور ۱۳٤۲، ص ٤۰۳]

☆ پس چه باید کرد ای اقوام شرق

از علامه اقبال لاهوری (شاعر ملی پاکستان)، به سال ۱۳۵۵ ه اولین بار منتشر شده، سراینده اقوام شرق را درس اتحاد داده و بعد از تجزیه و تحلیل سیاستهای عصر حاضر تلقین بیداری کرده است

چاپ : بارها، لاهور ـ شیخ غلام علی و پسران (۱۳۹۳ ه)

۲۲- حکمت کلیمی

ترجمه به نظم از ظفر احمد صدیقی

چاپ : علی گره (۱۳۷٤ ه)، لکهنؤ ـ دانش کده (۱۳۸٤ ه)

Marfat.com

۲۳- ترجمهٔ دیگر (به نظم)
از رفیق خاور
چاپ : لاهور - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹۷ھ)

۲٤- ترجمه و شرح (به نثر)
از الهی بخش اعوان، در آغاز مقاله ای در ذکر احوال و آثار اقبال نوشته و ترجمهٔ ''مثنوی مسافر'' را هم افزوده است
چاپ : پیشاور - یونیورسٹی بک ایجنسی (۱۳۸۰ھ)

۲۵- ترجمهٔ منظوم
از ملک عبدالحمید معروف به حمید لاهوری ، یکی از فیض یافتگان اقبال ، ترجمهٔ کامل بچاپ نرسیده اما بخشی از آن در مجله ''مهک'' (دانشکدهٔ دولتی- گوجرانواله) بیاد اقبال چاپ شده - ص ۱٦٤ - ۱۷٦

☆ پند نامهٔ عطار
در بخش ''اخلاق و فلسفهٔ عملی''گذشت

☆ پیام مشرق
از علامه اقبال لاهوری، به سال ۱۳٤۱ھ در پاسخ دیوان غربی سخنور معروف آلمان گوته سروده شده
چاپ : بارها، لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۹۳ھ)

۲٦- جام مشرق
ترجمه و تلخیص از شیر علی سرخوش
چاپ : لاهور - ظریف بکڈپو (۱۳٤۱ھ)

۲۷- روح مشرق
ترجمه به نظم از عبدالرحمن طارق
چاپ : لاهور - ملک دین محمد و پسران (۱۳۷۲ھ)

۲۸- ترجمهٔ دیگر
از پرفسور حضور احمد سلیم

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹۷ھ)

۲۹- **ترجمهٔ منتخبی از پیام مشرق** (به نظم)

از فیض احمد فیض

چاپ : لاهور ـ اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹۷ھ)

☆ تحفة النصایح

در بخش ''اخلاق و فلسفهٔ عملی'' گذشت

☆ جاوید نامه

از علامه اقبال لاهوری، در پاسخ کمدی الهی (Divine Comedy) سخنور معروف ایتالیائی دانته سروده شده ـ درین اثر اقبال (زنده رود) براهنمائی پیر رومی بسیر افلاک پرداخته و در آسمان های مختلف و در ماورای افلاک با شخصیت های برگزیده مبادلهٔ افکار کرده و بزبان ایشان مسایل را حل کرده است ـ در پایان کتاب ضمن نصیحت بفرزند خویش جاوید جمله جوانان ملت را پیام داده است

چاپ : بارها، رک : ''ارمغان حجاز'' در همین بخش

۳۰- **ترجمهٔ منظوم**

از انعام الله خان ناصر و اصغر حسین خان نظیر

چاپ : لاهور ـ مکتبهٔ کاروان (۱۳۸۶ھ)

۳۱- **ترجمهٔ دیگر** (به نظم)

از رفیق خاور

چاپ : لاهور ـ اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹۶ھ)

۳۲- **سرا پردهٔ افلاک**

از صوفی غلام مصطفیٰ تبسم (م ۱۳۹۸ھ) که یکی از فیض یافتگان اقبال بوده

چاپ : لاهور ـ اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹۷ھ)

☆ خسرو و شیرین

از نظامی گنجوی [در بخش ''داستان'' گذشت]

Marfat.com

☆ در ثمین

از مرزا غلام احمد قادیانی(م۱۳۲۶ھ)، وی در زبان فارسی هم‌مشق سخن کرده است و این اثر باکلام اردوی وی یک جا تنظیم شده و به چاپ هم رسیده است

۳۳- ترجمه (به نثر)

از شیخ محمد اسماعیل پانی پتی

چاپ : لاهور - محمد احمد اکادمی (۱۳۸۷ھ) ، نیز در مجله الفرقان (ربوه) منتشره در دسامبر ۱۹۷۵ میلادی/ذوالحجه ۱۳۹۵ھ- ص ۸-۴۱

☆ دستور همت : کامروپ

در بخش ''داستان'' گذشت

☆ دو بیتی های بابا طاهر عریان

از طاهر عریان همدانی (م میان ۴۴۸ و ۴۵۰ھ) ، در بحر هزج مسدس محذوف (مفاعیلن - مفاعیلن - فعولن) سروده شده که وزن مخصوص دو بیتی است

چاپ : بارها - تهران (۱۲۷۴ھ)

۳۴- دو بیتی نامه بابا طاهر همدانی

از حضور احمد سلیم ، در مقدّمهٔ مترجم شرح حال بابا طاهر آمده و در خاتمه نیز ''لغت نامه'' پیوست است - ترجمهٔ یکی از دو بیتی ها :

میرے پیارے یہ آنکھیں ہیں تیرا گھر
جو تیری خاک پا سے ہیں منور
میں ڈرتا ہوں جو بھولے سے تو آیا
یہ پلکیں چبھ نہ جائیں خار بن کر

چاپ : حیدر آباد (۱۳۹۵ھ)

۳۵- رباعیات بابا طاهر مع ترجمه و شرح

ترجمه و شرح شصت و دو ، دو بیتی ، از وجاهت حسین عندلیب شادانی ، با یک مقدمه در آغاز از مترجم

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ شیخ مبارک علی (۱۳۴۳ھ)

۳۶ـ ترجمهٔ منتخبی از ''رباعیات طاهر'' (منظوم)

از پرفسور آغا صادق حسین نقوی ، پیش گفتار از طرف محمد رضا میرزائی و پرفسور کرار حسین است ، چند تصویر هم در آن آمده که به قلم اسد الله درزگانی است

چاپ : کویته ـ مطبع مشرق (۱۳۹۶ھ)

۳۷ـ ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور ـ تاج بک ڈپو (س ـ ن)

۳۸ـ ترجمهٔ دیگر

از سید محمد عبدالله

چاپ : لاهور (س ـ ن)

☆ دیوان آشکار

از حافظ عبدالوهاب معروف به‌سچل سرمست و متخلص به‌آشکار(م۱۲۴۲ھ)، سرایندهٔ فارسی و سرائیکی و عارف و سالک بوده

چاپ : چند بار ، لاهور ـ سچل ادبی اکادمی (س ـ ن) در آغاز سوانح آشکار به قلم امیر احمد آمده است

۳۹ـ ترجمه

از علی اکبر درازی

چاپ : کراچی ـ (۱۴۰۰ھ)

☆ دیوان باهو

از سلطان باهو ، عارف معروف پنجاب

چاپ : بارها ، لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

۴۰ـ تبرکات سلطانیه (به نظم)

از عبدالغفور قیس چشتی قادری

Marfat.com

اولین بیت‌از دیوان :

یقیں دانم درین‌عالم که لا معبود الا هو
ولا موجود فی‌الکونین ولا مقصود الا هو

ترجمهٔ اردو اینگونه است :

نہیں مخلوق میں معبود کوئی ، ہے مگر اللہ
نہیں موجود اور مقصود کوئی ، ہے مگر اللہ

چاپ : لاهور- الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

☆ دیوان حافظ

از خواجه شمس الدین مد حافظ شیرازی (م ۷۹۱ه یا ۷۹۲ه) ، در دیباجه از محمد گل اندام آمده است، ''خواجه بگرد آوری دیوان خود نپرداخته است و پس از مرگ او دیگران آنراگرد آوری کرده اند''

چاپ : بارها بچاپ رسیده است

٤١- آئینهٔ معرفت

ترجمهٔ منظوم چهل و دو غزل حافظ ، از غلام حیدر ، اول بیتی از غزل به فارسی آمده سپس ترجمهٔ آن به اردو و پنجابی ذکر شده است.

ترجمهٔ اولین بیت دیوان حافظ :

چلاؤ دور اے ساقی مجھے بھر کر پیالہ دو
کہ پہلےعشق آسان ہے مگر مشکل نبھےپھر تو

چاپ : لاهور ـ کتاب خانهٔ محمدی (۱۳۲۹ه)

٤٢- بادهٔ حافظ

از بیدار بخت ، ترجمه و شرح غزلهای حافظ که قافیه یا ردیف ''م'' دارد ، چون این بخش از ''دیوان حافظ'' جزء مواد امتحانی ''منشی فاضل'' (دانش گاه پنجاب ، لاهور) بوده ـ برای کمک به دانش جویان ، این ترجمه و شرح نوشته شده

چاپ : لاهور ـ تاج بک دپو (۱۳۶۹ه)

Marfat.com

۴۳- تحفهٔ دلکش

ترجمهٔ منتخبی از ''دیوان حافظ'' به نظم، از غلام حیدر فرزند محمدعبدالله خان عبدی

چاپ : گوجرانواله - مطبع میکی (۱۳۱۴ھ)

۴۴- ترجمان الغیب

ترجمهٔ منظوم اشعار حافظ را با همان بحر و قافیه ای که خود او به کار گرفته ، از محمد احتشام الدین حقی دهلوی(م۱۳۶۵ھ)، ترجمهٔ اولین شعر دیوان اینگونه است :

من اے ساقی ، چلا ساغر ، دے آنا سہل تھا دل کا
مگر اب عشق میں ہے سامنا مشکل پہ مشکل کا

چاپ : حیدر آباد دکن - شمس المطابع (۱۳۵۷ھ)

۴۵- دیوان حافظ (مترجم)

از محمد عنایت الله استاد دانشکدهٔگوردن راولپندی،ترجمه به نثر میان‌سطرها و حواشی در پائین متن آمده است ، در آغاز گفتار مختصری دربارهٔ شعر فارسی و احوال حافظ شیرازی و خصائص کلامش بیان شده است ، به سال ۱۳۴۳ ، کار ترجمه به پایان رسیده

چاپ : لاهور - ملک غلام محمد و پسران (۱۳۴۳ھ)

۴۶- ترجمهٔ دیگر (به نثر)

از مرزا جان دهلوی

چاپ : با متن فارسی ، کانپور - مطبع مجیدی (س - ن)

۴۷- ترجمه (به نثر)

از قاضی سجاد حسین مدرس مدرسهٔ عالیه فتح پوری دهلی ، حواشی هم دارد

چاپ : دهلی - کتاب خانه سب رس (۱۳۸۲ھ)

۴۸- ترجمهٔ منظوم

از حافظ محمد عبدالله فیصل آبادی

Marfat.com

چاپ : لاهور-مکتبهٔ دارالفرقان [رک: مجله ''دارالفرقان'' منتشره در اکتبر ۱۹٦۲ میلادی]

٤۹- ترجمهٔ دیوان حافظ

از خواجه عباد الله اختر امرتسری ، در ابتدا شرح حال و زندگانی سراینده بیان شده است، میان سطرها ترجمه و در ذیل شرح ابیات آمده است

چاپ : لاهور - مطبع اسلامیه (س - ن) ، اسلام آباد - مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان باهمکاری ''الکتاب'' لاهور (۱۳۹۹ه)

۵۰- ترجمه

از ابو نعیم عبدالحکیم خان نشتر جالندهری ، مترجم حواشی هم افزوده است

چاپ : لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۸۸ه)

۵۱- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : با متن اصلی ، لکهنؤ - محمد سعید (۱۳۲۵ه)

۵۲- عرفان حافظ

از محمد اشرف علی تهانوی (م ۱۳٦۲ه) ، شرح ابیات عارفانهٔ وی (تا حرف ''د'') که متضمن نکات و لطایف است، به سال ۱۳۲۷ه باتمام رسیده

چاپ : چند بار ، کراچی - نفیس اکادمی (۱۳۹٦ه)

۵۳- عرفان حافظ

از شیاما چرن داس ، از دیوان عنوانهای گوناگونی مثل ضرورت عشق و بندگی و اعتماد و توکل و لطف دایم و دعا و تسلیم وغیره را در نظر گرفته و در رابطه با هر یک اشعاری انتخاب کرده و ترتیب ترجمه و به شرح آنهارا آورده است

چاپ : دهلی

۵٤- عرفانیات

فقط ترجمه و شرح اشعاری که قافیه و ردیف ''م'' دارند ، از مسلم هاشمی

چاپ : لاهور (۱۳۷٦ه)

Marfat.com

۵۵- لسان الغیب

ترجمه و شرح از میر ولی الله (م۱۳۸٤ه) ، در چهار جلد ، یکی از خوب ترین تراجم و شروح دیوان حافظ است

چاپ : لاهور - شیخ مبارک علی (س - ن)

۵٦- شرح و منظوم ترجمهٔ دیوان حافظ

از عبدالله خان عسکری

چاپ : لدهیانه

۵۷- ترجمهٔ منتخبی از دیوان حافظ شیرازی

از محمد یاسین

چاپ : حیدر آباد سنده - آزاد بک ڈپو (س - ن)

☆ دیوان حضوری

از غلام محی‌الدین قصوری متخلص به حضوری (م۱۲۷۰ه) که یاد او در ''تحفهٔ رسولیه'' گذشت

نسخه های خطی : کتاب خانهٔ حکیم سید ارشاد حسین ، قصور

کتاب خانهٔ سید شبیر احمد شاه ، موضع دهولری کمالیه

۵۸- احسن الکلام گوهر نظام

ترجمهٔ منتخبی از ''دیوان حضوری'' به نثر، از غلام رسول‌گوهر نقشبندی

چاپ : قصور - انجمن مخدومیه حضوریه (س - ن)

☆ دیوان شمس تبریزی : کلیات شمس

از مولوی رومی(م۶۷۲ه) که دیوان خود را به‌نام مرشد خود شمس تبریزی (کشته شده در ٦٤۵ه) سروده است

چاپ : چند بار و از همه بهتر به کوشش بدیع الزمان فروزانفر ، تهران

۵۹- معارف شمس تبریز

از حکیم محمد اختر خلیفهٔ شاه ابرارالحق ، ترجمه و شرح هفت صد و هشتاد بیت از ''دیوان شمس'' است ، به سال ۱۳۹۵ه به تکمیل رسیده

Marfat.com

چاپ : کراچی - کتب خانهٔ مظهریه (س - ن)

☆ دیوان غنیمت

از محمد اکرم غنیمت کنجاهی (م۱۱۱۸ھ)سرایندهٔ مثنوی ''نیرنگ عشق''

چاپ : به تصحیح پرفسور غلام ربانی عزیز ، لاهور - پنجابی ادبی اکادمی (۱۳۷۸ھ)

۶۰- ترجمه و تشریح

از ممتاز حسین ناظر القاسمی در تشریح غزلهای غنیمت که حروف الف وتاء و دال ختم می شود ، در آغاز احوال غنیمت آمده است

چاپ : لاهور - حاجی فرمان علی و پسران (۱۳۸۰ھ)

۶۱- فیضان غنیمت شرح دیوان غنیمت

از سید محمد خلیل الرحمن نگینوی و محمد سعید شیدا، فقط ترجمهٔ غزلهائی است که با حروف تاء و دال و میم ختم می شود

چاپ : لاهور تاج بک دپو (س - ن) ،

☆ دیوان نظیری

از ملا محمد حسین نظیری نیشاپوری ، زاده در نیشاپور و رحلت کرده در احمد آباد گجرات (۱۰۲۱ھ)

چاپ : بارها ، لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور

۶۲- شرح غزلهای نظیری

از محبوب الهی (استاد دانشکدهٔ خاور شناسی دهلی) ، حل لغات و توضیح مطالب هم در آن آمده است با پیش گفتار سعید احمد اکبر آبادی متضمن احوال و نقد کلام نظیری

چاپ : دهلی مکتبهٔ الهیه (س - ن)

۶۳- کیفیات

ترجمه و تشریح غزلهائی که با حروف ''م'' ختم می شود از پرفسور مسلم هاشمی

Marfat.com

چاپ : لاهور (۱۳۶۸ھ)

☆ دیوان هاشم

از محمد هاشم نوشاهی تهرپالوی ، یکی از وابستگان سلسلهٔ نوشاهیه قادریه ، در قرن سیزدهم در گذشته ، دیوان هاشم تاکنون بچاپ نرسیده است

۶۴- گنج مخفی

از غلام نبی

نسخهٔ خطی: متعلق به مترجم، وسن پوره لاهور

☆ رباعیات ابو سعید ابوالخیر

از ابو سعید ابوالخیر (م. ۴۴۰ھ) مرید ابو عبدالرحمان سلمی(م۴۱۲ھ) ، در عرفان و سلوک رباعیاتی سروده

چاپ : بارها ، دهلی - مطبع شاهجهانی (۱۳۴۹ھ)

۶۵- ترجمه (به نثر) و شرح

از محمد اسلم رازی جالندهری ، در مقدمهٔ مترجم سخنی چند دربارهٔ تصوف و رباعیات ابوسعید ابو الخیر آمده است ، اول رباعی و سپس ترجمه و شرح

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (۱۳۵۷ھ)

۶۶- ترجمه و شرح

از محمود الحسن کانپوری ، ۴۵۳ رباعی را جمع کرده و به نثر روان ترجمه نموده است

چاپ : لاهور - شیخ محمد جان اله بخش (۱۳۵۴ھ)

۶۷- ترجمهٔ دیگر

از اولاد حسین شادان بلگرامی

۶۸- ترجمهو شرح رباعیات ابو سعید ابو الخیر

از عباد الله اختر، مترجم ''دیوان حافظ''

چاپ : لاهور (س - ن)

۶۹- ترجمهٔ نودوهشت رباعی (به‌نظم)

Marfat.com

از دکتر حامد حسن قادری (۱۳۸٤ھ)، به سال ۱۳٤۸ھ(=السعی منی و الاتمام من الله المعین القدوس) سروده است ، اولین رباعی و ترجمهٔ آن اینگونه است :

باز آ باز آ هر آنچه هستی باز آ
گر کافر و گبر و بت پرستی باز آ
این در گه ما در گه نومیدی نیست
صد بار اگر توبه شکستی باز آ

ترجمه :

باز آ باز آ ، جو کچھ ہے باز آ ، باز آ
کافر ہے کہ بت پرست و ترسا باز آ
نومید نہ ہو ہماری در گہ سے تو
سو بار بھی توڑ دی جو توبہ باز آ

چاپ : مجله ''اردو نامه،' (کراچی) شماره ۱۹، ص ٦۱-۷۷

۷۹- حقیقت کی سیر یعنی منظوم ترجمه مع رباعیاتِ سلطان ابو سعید ابو الخیر

از مولوی مقصود احمد مجددی رامپوری ، ترجمه ٤۱٦ رباعی به نظم ، اولین رباعی و ترجمهٔ آن :

باز آ ، باز آ ، هر آنچه هستی باز آ
گر کافر و گبر و بت پرستی باز آ
این در گه ما در گه نومیدی نیست
صد بار اگر توبه شکستی باز آ

ترجمه :

جو کچھ بھی ہے جو حال ہے تیرا ، آجا
کافر ہے کہ بت پرست و ترسا ، آجا
درگاہ ہماری نہیں جائے حرمان
سو مرتبہ گو توڑی ہو توبه ، آجا

چاپ: باهتمام منشی سید قربان علی بسمل، دهلی-مطبع شاهجهانی (۱۳٤۹ھ)

Marfat.com

☆ رباعیات جامی

از عبدالرحمان جامی (م۸۹۸ھ) ، در وحدت وجود و عرفان ، گویند که سراینده خود شرحی بر رباعی های خویش نگاشته است

۷۱- ترجمه و شرح

از شمس الدین قادری فاضلی

[رک : دیباجهٔ ترجمهٔ ''مفاتیح الاعجاز'']

☆ رباعیات حافظ

از حافظ شیرازی ، مقتبس از ''دیوان حافظ'' .

چاپ : بارها از مراکز مطبوعاتی ایران و شبه قاره منتشر شده است

۷۲- ترجمه (به نظم)

از شاغل جیپوری (م۱۳۹۰ھ) نگارندهٔ ''صحیفهٔ خوش نویسان'' و تذکرهٔ شعرای جیپور''، ترجمهٔ رباعیات چاپ نشده

[رک : مجلّه العلم (کراچی) منتشره در اکتبر ۱۹۷۸ میلادی]

۷۳- ترجمه و شرح رباعیات حافظ

از حکیم مظفر حسین اظهر دهلوی ، در آغاز شرح حال حافظ شیرازی و فهرست چاپ های دیوان حافظ و فهرست شروح آن آمده است

چاپ : لاهور - از طرف مدیر مجله ''طریقت'' (س-ن)

☆ رباعیات خیام

از ابو الفتح عمر بن ابراهیم خیام نیشا پوری (م ۵۱۵ھ یا ۵۱۷ھ یا ۵۲۵ھ) ، قریب یک هزار رباعی باونسبت داده شده اما درین نسبت گفتگو ها ست - رباعیات خیام به اکثر زبانهای علمی و زنده ترجمه شده است

چاپ : بار ها ، به وسیلهٔ مؤسسات مطبوعاتی اروپا و ایران و شبه قاره

۷۴- بادهٔ گلفام

ترجمه به نثر از محمد سعید شیدا ، در آغاز احوال و آثار خیام آمده است

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (س - ن)

Marfat.com

۷۵- تاج الکلام

ترجمهٔ ۷٦٤ رباعی خیام به نظم ، از لایق حسین قوی امروهوی

چاپ : دهلی - مطبع شاهجهانی (۱۳٤۳ھ)

۷٦- خم خانهٔ خیام

ترجمهٔ هر رباعی فارسی به یک رباعی اردو از افسرالشعراء آغاشاعرقزلباش (م ۱۳٦۰ھ) ، جمعاً ترجمهٔ دویست رباعی است

چاپ : دهلی (۱۳٤٦ھ)

۷۷- خم خانهٔ خیام

ترجمه و شرح رباعیات خیام با شرح احوال شاعر و یادداشتی پیرامون شعروی از سید احمد علی حسینی نشتر شادانی رامپوری

چاپ : لاهور - شیخ جان محمد اله بخش تاجران کتب (۱۳۵٦ھ)

۷۸- خم کدهٔ خیام

منتخبی از رباعیات خیام و ترجمهٔ آنها به نظم از ناز والئی خیرپور سنده

چاپ : خیرپور سنده (س - ن)

۷۹- خیمے کے آس پاس (منظوم)

ترجمه از میراجی - ادوارد فیتز جرالد (Edward Fitz Gerald) ۷۵ رباعی خیام را به انگلیسی در آورده که در سال ۱۸۵۹ میلادی/۷٦-۱۲۷۵ھ و نیز در سال ۱۲۸۹ھ بچاپ رسیده - میراجی از روی ترجمهٔ الگلیسی رباعیات را به اردو در آورده است - دیباجه به قلم پرفسور جیلانی کامران است

چاپ : لاهور (۱۳۸٤ھ)

۸۰- دوجام (منظوم)

ترجمهٔ یک صد و شصت رباعی خیام از عبدالحمید عدم (م ۱۳۹۸ھ) به قطعات و دو بیتی ها

چاپ : کراچی - مکتبه ماحول (۱۳۸۰ھ)

Marfat.com

۸۱- رباعیات عمر خیام

از محشر نقوی، از روی ترجمهٔ انگلیسی به آردو در آمده است و با ترجمهٔ انگلیسی فیتز جرالد بچاپ رسیده

چاپ : حیدر آباد دکن - مطبع اعظم (۱۳۶۵ھ)

۸۲- رباعیات حکیم عمر خیام

ترجمه و شرح با شرح حال عمر خیام و یادداشتی در نقد سخن وی ، از جلال الدین احمد جعفری زینبی اله آبادی

چاپ : لاهور - تاج بکدپو (س - ن)

۸۳- مئے دو آتشه

ترجمهٔ شصت و سه رباعی وی به همین وزن ، از سید کاظم علی شوکت بلگرامی (م ۱۳٤۲ھ) شاگرد امیر مینائی ، ترجمه روبروی ترجمهٔ انگلیسی وینفیلڈ (Whinfield) چاپ شده

شرح احوال عمر خیام از نظم طباطبائی (م ۱۳۵۲ھ) و احوال مترجم به قلم پسرش سید محمد علی بلگرامی نیز افزوده شده است - همچنین تقریظهائی از مشاهیر

چاپ : حیدر آباد دکن - مکتبه ابراهیمه (س - ن)

۸٤- میکدهٔ خیام

ترجمه و شرح رباعیات خیام از محمد محمود شادان رامپوری و مفتی محمد مظهر جلیل شادانی ، به سال ۱۳۵۳ھ بانجام رسانده است و باتجدید نظر سید اولاد حسین شادان بلگرامی چاپ شده

چاپ : لاهور - شیخ مبارک علی (۱۳۷٤ھ)

۸۵- میکدهٔ خیام یعنی رباعیات خیام

ترجمه و شرح از قلم نسیم

چاپ : لاهور (۱۳۸۸ھ)

Marfat.com

۸۶- مقام خیام

ترجمهٔ رباعیات به نظم از عبدالرحمان طارق

چاپ : لاهور-مکتبهٔ ادب نواز (۱۳۷۱ه)

۸۷- نذر خیام

ترجمه به نظم از راجا مکهن لال به سال ۱۲۶۰ه سروده است ، اولین ترجمه از رباعیات خیام بزبان اردو است، شمار رباعیات ۳۲۳ است

چاپ : با پیش گفتار از دکتر محمد تقی الدین احمد ، حیدر آباد ـ کتاب خانهٔ عابد (۱۳۷۰ه)

۸۸- ترجمه و شرح

از امام الدین

چاپ : لاهور (س ـ ن)

۸۹- ترجمه و توضیح

از محمد نذیر

چاپ : پیشاور (۱۳۸٤ه)

۹۰- ترجمه (به نظم)

از واقف امروهوی

چاپ : دهلی (۱۳۸۰ه)

۹۱- ترجمهٔ دیگر (به‌نظم)

از سید شاه محمد، در اوایل قرن چهار دهم هجری سروده شده

☆ رباعیات سرمد

از سرمد (مقتول در ۱۰۷۰ه) به جرم عقاید خاصه و شطحیاتی که داشته

چاپ : با ترجمهٔ اردو ، لاهور ـ ادبستان (۱۳۸۹ه)

۹۲- جواهر منظوم (ترجمهٔ اردو رباعیات سرمد مرحوم)

از سید نواب علی صولت لکهنوی ، به سال ۱۳٤۰ه سروده شده ، یکی از

Marfat.com

رباعیات و ترجمهٔ آن به قرار زیر است :

از جرم ، فزون یافته ام فضل ترا
این شد سبب معصیت بیشترا
هر چند گنه بیش، کرم بیشتر است
دیدم همه جا و آزمودم همه را

ترجمه :

ہر جرم سے پایا ہے سوا فضل ترا
باعث یہ فزونی معاصی کا ہوا
افزوں ہیں اگر گنہ ، کرم افزوں تر
دیکھا ہر طرح خوب سب کو جانچا

چاپ : دهلی ـ مطبع شاهجهانی ، با کوشش و مقدمهٔ دکتر آغا یمین خان ، لاهور ـ ادبستان (۱۳۸۹ ه)

☆ رباعیات قلندر

از شرف الدین بو علی قلندر پانی پتی (م ۷۲٤ ه) ، چهارده رباعی صوفیانه است

چاپ : [رک ـ ترجمهٔ رباعیات قلندر]

۹۳ـ نعرهٔ قلندر

ترجمه به نظم از عبدالغفور قادری نقشبندی ، با احوال و آثار شاه بو علی قلندر

چاپ : با متن فارسی و ترجمهٔ پنجابی و اردو ، لاهور (س ـ ن)

☆ رموز بیخودی

از علامه اقبال لاهوری، بخش دوم مثنوی ''اسرار خودی'' است که بطور جداگانه منتشرگشته ، درین مثنوی سراینده ثابت کرده که تعلیمات اسلامی برای حیات ملی بهترین ضابطه میباشد

چاپ : رک ـ ارمغان حجاز در همین بخش

Marfat.com

۹٤- **ترجمان بیخودی** (منظوم)
از مهر نقوی

۹۵- **ترجمهٔ دیگر**
از کوکب شادانی
چاپ : در ضمن ''اسرار و رموز'' ، لاهور-اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹٦ه، ۵)

☆ **زبور عجم**

از علامه اقبال لاهوری ، این کتاب مجموعه ایست مشتمل بر غزلیات و قطعات و مثنوی گلشن راز جدید و بندگی نامه - در مثنوی گلشن راز جدید مسئله وحدت الوجود با روشنی تازه ای حل شده است - در بندگی نامه پیرامون هنر های محکوم اظهار نظر گردیده است
چاپ : رک ارمغان حجاز در همین بخش

۹٦- **ترجمان زبور** (به نظم)
از شیخ عبدالرحمان
چاپ : لاهور- اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹۷ه)

۹۷- **حدیقهٔ ارم**
از عبدالرحمن طارق
چاپ : لاهور - اشاعت منزل (س - ن)

☆ **سکندر نامه**
از نظامی گنجوی
در بخش ''داستان'' گذشت

☆ **شاهنامهٔ فردوسی**
در بخش ''تاریخ (۲)'' گذشت

☆ **شمع دل افروز**
مثنویست در عرفان و اخلاق

Marfat.com

۹۸- ترجمهٔ منظوم
از علم الله

[رک : نصیر الدین هاشمی - جامعهٔ نظامیه کے اردو مخطوطات کا ایک جائزہ، نوائے ادب (بمبئی) منتشره در ژانویه ۱۹٦٤ میلادی ، ص ۵۹]

☆ **شیرین و خسرو :** خسرو و شیرین
از خسرو دهلوی
در بخش ''داستان'' گذشت

☆ **عقاید جامی**
در بخش ''عقاید'' گذشت

☆ **قصاید خاقانی شروانی**
از افضل‌الدین بدیل بن علی خاقانی (م ۵۸۲ هیا ۵۹۰ ه یا ۵۹۵ ه) قصایدوی جزء مواد درسی فارسی در شبه قاره است
چاپ : در ضمن ''کلیات خاقانی'' حیدر آباد دکن (۱۳۱۹ ه)

۹۹- تحفهٔ شروان
از اصغر علی روحی (م ۱۳۷۳ ه) ، شرح قصیده ای ست با این مطلع :

دل من پیر تعلیم است و من طفل زباندانش
دم تسلیم سر عشر و سر زانو دبستانش

چاپ : لاهور - مطبع رفاه عام (۱۳۷۷ ه)

۱۰۰- حل قصاید خاقانی
از احمد حسن شوکت میرتهی
چاپ : با متن فارسی ، میرتهه - مطبع صادق المطابع (۱۳۲۹ ه)

☆ **قصاید عرفی**
از جمال الدین محمد عرفی شیرازی (م ۹۹۹ ه) ، زاده در شیراز و درگذشته در لاهور - از و دیوانی مشتمل بر غزلیات و قطعات و مثنوی ها و قصاید

Marfat.com

به یادگار مانده

چاپ : چند بار ، لاهور - شیخ مبارک علی (س - ن) ، کانپور - مطبع نولکشور (۱۲۹۵ ه)

۱۰۱- **عجیب و غریب** : شرح قصاید عرفی

از عبدالمجید خان پیلی بهیتی ، در ۱۳۰۳ ه نگاشته است

چاپ : لکهنؤ- مطبع منشی نولکشور (۱۳۴۹ ه)

☆ قصاید فرخی

از ابو الحسن فرزند جولوغ فرخی (م ۴۲۹ ه) ، به درگاه سلطان محمود غزنوی وابسته بوده، در قصیده گوئی مقامی بلند دارد

چاپ : بارها ، لکهنؤ و لاهور

۱۰۲- **ترجمه**

ترجمهٔ چهل و یک قصاید فرخی که با حرف الف ختم می شود ، از عبدالباقی عباسی

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (س - ن)

☆ قصاید قآنی

از میرزا حبیب الله فرزند محمد علی گلشن (م ۱۲۷۲ ه یا ۱۲۷۳ ه)، به دربار تهران وابسته بوده و قصاید متعدده سروده

چاپ : چند بار در تهران و شبه قاره

۱۰۳- **ترجمه و شرح**

از محمد افضل خان (منشی فاضل) ، در پایان معانی لغات آمده است

چاپ : لاهور - کتاب خانه اعظم (س - ن)

۱۰۴- **روح المعانی**

از خان نیاز ، در آغاز احوال قآنی به اختصار مذکور است

چاپ : لاهور - تاج بک دپو (س - ن)

Marfat.com

☆ قصاید شاه نعمت الله ولی

سه قصیده که منسوب به شاه نعمت الله ولی (م ۸۳٤ھ) است ، آغاز سه قصیده اینگونه است:

قصیدهٔ اول : راست گویم پادشاهی در جهان پیدا شود

قصیدهٔ دوم : چون آخرین زمانه آید بعد ازین زمانه

قصیدهٔ سوم : پارینه قصه شویم از تازه بند گویم

سراینده درین قصاید وقایع آینده را پیش گوئی نموده است

چاپ : چند بار با ترجمهٔ اردو

۱۰۵- ترجمه و شرح

از فقیر حبیب الله (امیر دیندار انجمن حزب الله پاکستان)

چاپ : در کتاب ''حقیقت قیام پاکستان بتوثیق بشارات'' ، کراچی - دیندار انجمن حزب الله (۱۳۹۱ھ)

۱۰۶- الهامی پیش گوئیاں

ترجمه و تشریح بعضی اشعار از قصیده :

چون آخرین زمانه آید بعد ازین زمانه

از سعید بن وحید

چاپ : کراچی - دیندار انجمن (۱۳۸۸ھ)

۱۰۷- ترجمهٔ قصیده ای که منسوب به شاه نعمت الله ولی است

قدرت کردگار می بینم حالت روزگار می بینم

چاپ : در کتاب ''حضرت نعمت الله ولی اور ان کا قصیده'' ، لاهور - مکتبه پاکستان (۱۳۸۹ھ)

۱۰۸- پیش گوئی حضرت نعمت الله شاه ولی

از سرور نظامی

چاپ : فیصل آباد - دارالعلوم درویشیه (س ن)

Marfat.com

☆ کریما

از سعدی ، در بخش اخلاق و فلسفهٔ عملی گذشت

☆ کلیات خسرو

از امیر خسرو (م ۷۲۵ھ) فرزند امیر سیف الدین محمود ، کلیات او مشتمل است بر اکثر انواع شعر

چاپ : چند بار ، به تصحیح اقبال صلاح الدین ، لاهور - پیکیجز لمیتد (۱۳۹۲ھ)

۱۰۹- دوگونه

ترجمهٔ منظوم صد غزل امیر خسرو ، از صوفی غلام مصطفیٰ تبسم ، به مناسبت جشن هفتصد مین سال ولادت امیر خسرو، نمونه ای از ترجمه:

خسرو : نگارا چون تو زیبا کس ندیده است
چنان روئی ، نگارا کس ندیده است

تبسم : میری جان تجھ سا یه انداز زیبا کس نے دیکھا ہے
یه جسم مرمریں ، یه قد رعنا کس نے دیکھا ہے

خسرو : بارها کرده بدم توبه ز می باز مرا
چشم مست تو به میخانه کشید ای ساقی

تبسم : کرکے توبه میں چلا آیا تھا میخانے سے
تیری مست آنکھوں نے پھر کھینچ لیا ہے ساقی

چاپ : مجلس منتظمه برای تقریبات هفتصدمین سال ولادت امیر خسرو ، لاهور - پیکیجز لمیتد (۱۳۹۵ھ)

☆ کلیات غالب

از مرزا اسد الله خان غالب (م ۱۲۸۵ھ)

چاپ : چند بار - باتنظیم و تصحیح از سید مرتضیٰ حسین فاضل لکھنوی، در سه جلد ، لاهور - مجلس ترقی ادب (۱۳۸۷ھ)

Marfat.com

جلد اول (پیش گفتار تدوین کننده ، مقدمه در پیرامون احوال و هنر غالب از عابد علی عابد ، قطعات ، مثنوی ها ، فاتحه ها ، نوحه ، مخمس ، ترکیب بند و ترجیع بند)

جلد دوم (هفتاد و یک قصیده)

جلد سوم (غزلهای مختوم به الف تا یا، یک صد و سی و دو رباعی، معمیات و ابیات متفرق)

۱۱۰- آئینهٔ معنی

ترجمه و توضیح غزلهای مختوم به ''میم'' ، از مشتاق احمد بهتی

چاپ : لاهور - مکتبه علمیه (۱۳۶۹ھ)

۱۱۱- الهامات

ترجمه و شرح غزلهای مختوم به «میم» از رازی

چاپ : لاهور - فرمان علی و پسران (س - ن)

۱۱۲- رباعیات غالب

از سید امیر حسن نورانی

چاپ : با متن فارسی ، لکهنؤ - فروغ اردو (۱۳۸۸ھ)

۱۱۳- غزلیات غالب

ترجمه و شرح غزلهای مختوم به ''میم'' از آغا محمد باقر بنیرهٔ محمد حسین آزاد

چاپ : لاهور - شیخ مبارک علی تاجر کتب (س - ن)

۱۱۴- کاس الکرام

ترجمه و شرح غزلهای غالب از خوشی محمد سخنور

چاپ : راولپندی - کتب خانه کلیمی (س - ن)

۱۱۵- شش جهات غالب (منظوم)

از نبی احمد باجوه ، انتخابی از ''کلیات غالب'' در شش فصل (جهت) : قطعات ، مثنویات ، غزلیات ، رباعیات ، قصاید ، ترکیب بند - جمعاً دو هزار بیت غالب را به نظم ترجمه کرده است

چاپ : لاهور - پاکستان ایجوکیشن کانگرس (۱۳۹۲ھ)

Marfat.com

☆ **گلشن راز**

از محمود شبستری ، در بخش عرفان و سلوک گذشت

☆ **گلشن راز جدید**

از محمد اقبال لاهوری ، این مثنوی در پاسخ مثنوی شبستری سروده شده و در ضمن ''زبور عجم'' مندرج گردیده است

چاپ : رک ـ ارمغان حجاز در همین بخش

۱۱۶- **ترجمه** (به نظم)

از چوهدری نبی احمد باجوه

چاپ : در مجله «اسلامی تعلیم» (لاهور) بیاد بود اقبال در ۱۹۷٤ میلادی، ص ۱۵۱ - ۲۰۳

☆ **و ۱۱۷- گلشن هند**

جنگ اشعار فارسی با ترجمهٔ اردو ، گرد آورنده سید یوسف علی خان یوسف ساکن ریواری که در روزگار جلال الدین شاه عالم ثانی (۱۱۷۳ھ - ۱۲۲۱ھ) می زیسته ـ از جمله سرایندگانی که اشعار ایشان در جنگ آمده : حافظ شیرازی و ناصر علی سرهندی و امیر خسرو و نظیری نیشاپوری و کلیم همدانی

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ دکتر ابواللیث صدیقی ، کراچی [رک : دکتر محمد باقر ـ اردوئے قدیم ص ٦۹ - ۷۰]

☆ **لیلیٰ و مجنون**

از عبدالرحمن جامی ، در بخش داستان گذشت

☆ **لیلیٰ و مجنون**

از هاتفی ، در بخش داستان گذشت

☆ **مثنوی بو علی قلندر :** مثنوی گل و بلبل

از شرف الدین بو علی قلندر (م ۷۲٤ھ) ، مثنوی عرفانی است و به تقلید مثنوی مولوروده شده

چاپ : چند بار ، باتحقیق و تعلیق ساجد الله تفهیمی ، لاهور ـ مقبول

Marfat.com

اکادمی (۱۳۹۹ھ)

۱۱۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - شیخ غلام علی و پسران (۱۳۵٤ھ)

۱۱۹- ترجمهٔ دیگر

از منشی ظهور احمد خان

چاپ : بامتن فارسی ، لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۲٦ھ)

۱۲۰- ترجمه (به نظم)

از عبدالحمید ملیح آبادی متخلص به حمید ، به ظن قوی بچاپ نرسیده است

[رک : لاله سری رام - خم خانهٔ جاوید جلد دوم ، ص ۵۰۹]

۱۲۱- کنز الاسرار

ترجمهٔ منظوم در بحر مثنوی بو علی قلندر ، از سید غلام حیدر خان

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (س - ن)

۱۲۲- ترجمهٔ دیگر (به نظم)

از منشی عبدالغفور خان نیس چشتی

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ مثنوی مولانا روم : مثنوی معنوی

از جلال الدین محمد فرزند بهاء الدین معروف به مولوی رومی و مولوی بلخی ، در شش دفتر ، یکی از معروف ترین متن ها که درمیان مسلمانان شبه قاره متداول بوده ، شرح ها و حواشی زیادی بر آن نگاشته شده

[رک : اختر راهی - برصغیر پاک و هند میں مثنوی معنوی [illegible] ، در مجله فکر و نظر (اسلام آباد) منتشره ژولائی ۱۹۷۸ میلادی ، ص ۳۷ - ٤۷]

چاپ: بارها ، لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور

۱۲۳- الهام منظوم

ترجمهٔ شش دفتر به نظم ، از عاشق حسین سیماب صدیقی اکبر آبادی (م ۱۳۷۰ھ) ، در ۱۳٤۷ھ پایان رسیده :

Marfat.com

فی الحقیقت مثنوی کا ترجمه ترجمه ہے وحی اور الہام کا
با تجدید نظر مولوی فیروز الدین بچاپ رسیده
چاپ : لاهور - مطبع فیروز (۱۳٤۷ ه تا ۱۳۵۰ ه)

۱۲٤- باغ ارم

از منشی مستعان علی، به سال ۱۲٤٤ ه آن را به نظم اردو برگردانده است.
ترجمهٔ منتخبی از مثنوی معنوی است
چاپ : بمبئی - مطبع کریمی (۱۲٦۹ ه)

۱۲۵- بحر العلوم

از رازی ، ترجمه و گزارش دفتر پنجم مثنوی معنوی است
چاپ : لاهور - اوریئنٹل بک سوسائٹی (۱۳۷٤ ه)

۱۲٦- بوستان معرفت

از عبدالمجید خان فرزند عبدالرحیم خان ساکن حافظ آباد (پیلی بهیت) ، به سال ۱۳۰۹ ه کار ترجمه را آغاز نموده و به سال ۱۳۱۰ ه باتمام رسانده بوستان معرفت ہے نام اوٗر تاریخ بھی

۱۳۰۹ ه

ابتدا تحریر کی اس کے بلا شک و گمان
ختم کی تاریخ جانو چشمهٔ نہر بهشت

۱۳۱۰ ه

مختصر مرغوب از بس دلپذیر و دلستان
چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳۲٦ ه تا ۱۳۳۲ ه)

۱۲۷- پیراهن یوسفی (منظوم)

از محمد یوسف علی شاه چشتی نظامی فرزند محمد جلال الدین خان ملقب به بانکے میاں ، به سال ۱۱۹۳ ه نگاشته، ترجمهٔ اولین شعر مثنوی اینگونه است:
سن لو نے سے ، کیا حکایت کرتی ہے اور جدائی سے شکایت کرتی ہے
چاپ : کانپور - مطبع نولکشور (بار چهارم : ۱۳۱۵ ه)

Marfat.com

۱۲۸- ریاض العلوم

ترجمهٔ منثور دفتر اول است از شفیقی عهدی پوری

چاپ : لاهور

۱۲۹- شجرهٔ معرفت

ترجمهٔ منظوم منتخبی از مثنوی معنوی ، از غلام حیدرگویا مثنوی متخلص به حیدر ، به سال ۱۲۹۸ ه سروده است

بفضل خدای جهان آفرین شد این ترجمه ختم بالعافیت
پی نام تاریخی آن شدم بگفتا خرد ، شجرهٔ معرفت

۱۲۹۸ ه

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (بار هفتم ۱۳۴۳ ه)

۱۳۰- عقد گوهر موسوم به "موتیون کا هار"

ترجمهٔ منظوم یکصد حکایت مثنوی معنوی در بحر مثنوی ، از پیرزاده محمد حسین عارف مهمی (م ۱۳۴۶ ه) فرزند [illegible] رحمن مهمی

چاپ : لاهور- مطبع [illegible] دهلی- مطبع [illegible] ۱۳۲۲ ه

۱۳۱- فیض العلوم

ترجمهٔ دفتر اول از مثنوی معنوی [illegible] محسن کاندهلوی [illegible] ابوالحسن کاندهلوی

[رک : قاموس الکتب جلد اول ، شماره [illegible]]

۱۳۲- قصیدهٔ معجزه

ترجمهٔ منظوم قسمتی از دفتر اول ، در [illegible] معجزهٔ پیامبر صلی الله علیه و سلم در سخن آوردن سنگریزه ها در دست ابوجهل [illegible] سال [illegible] ه سروده است

۱۳۳- کتاب مرقوم شرح اردو مثنوی مولانا روم

از عبدالرحمن راسخ دهلوی (م ۱۳۲۰ ه) فرزند محمد حسین فقیر دهلوی

چاپ : دهلی (۱۳۱۵ ه)

Marfat.com

۱۲٤- کشف العلوم

ترجمه و شرح مثنوی است

چاپ : مراد آباد

۱۳۵- کلید مثنوی

از اشرف علی تهانوی (م ۱۳٦۲ ه) ، ترجمه و شرح ابیات مهمه از مثنوی معنوی است

چاپ : دیوبند - اشرف العلوم (۱۳٦۰ ه)

۱۳٦- مشرح و منظوم ترجمهٔ مثنوی مولانا روم

ترجمهٔ منظوم و شرح منثور قسمتی از دفتر اول ، از عبدالله عسکری ، ترتیب اینگونه است : متن مثنوی ، ترجمه به نثر ، حل نکات و شرح ، ترجمه به نظم ، ترجمه اولین بیت مثنوی :

بانسری سے من کہ کیسی کہہ رہی ہے داستان
اور اپنی فرقتوں سے کر رہی ہے کیا بیان

چاپ : لاهور - چاپ خانه حمایت اسلام (۱۳٦۸ ه)

۱۳۷- مفتاح العلوم

ترجمه و گزارش مبسوط از محمد نذیر عرشی نقشبندی مجددی ، به سال ۱۳٤٤ ه باتمام رسیده است ، شارح در شرح خود ، حل لغات و چگونگی ترکیب نحوی و صنایع لفظی و عروضی و نکات عرفانی و مسایل فقهی مربوط را آورده ، ترجمه به نثر روان و سلیس است

چاپ : چند بار ، لاهور (بار ششم : ۱۳۷۹ ه)

۱۳۸- نالهٔ مضطر (موسوم به تحفهٔ مظفر)

ترجمهٔ منظوم یک قسمت از مثنوی، از مظفر نبی

چاپ : دهلی - مطبع رضوی (۱۳۲۳ ه)

۱۳۹- ترجمهٔ مثنوی معنوی

از عبدالحمید خان حمید ملیح آبادی ، بچاپ نرسیده است

[رک : لاله سری رام - خم خانهٔ جاوید جلد دوم ، ص ۵۰۹]

Marfat.com

۱۴۰- خلاصهٔ مثنوی

ترجمهٔ خلاصهٔ مثنوی (همان بخش از مثنوی که جزء مواد درسی منشی فاضل دانش گاه پنجاب بوده) از برکت علی معلم دبیرستان مسلم لاهور ، حل لغات است و گزارشی برای دانش جویان

چاپ : باتجدید نظر سید محمد خلیل الرحمن نگینوی ، لاهور (۱۳۸۰ه)

☆ مثنوی هاشم

از محمد هاشم نوشاهی تهرپالوی

۱۴۱- سنبع اسرار

از غلام نبی

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مترجم (غلام نبی) ، ومن پوره لاهور

☆ مجنون و لیلیٰ

از امیر خسرو دهلوی ، در بخش داستان گذشت

☆ مطلع الانوار

از خواجو کرمانی (م ۷۵۳ه) مرید سید علاء الدوله سمنانی، عارف و سالک بوده ، از و دیوان و مثنوی ها به یادگار مانده

۱۴۲- روضة العقبیٰ

ترجمهٔ قسمت دوم مثنوی ''مطلع الانوار'' به نظم از میر ولی فیاض ویاوری به سال ۱۱۶۲ه سروده شده

[رک : دکتر بشیر حسین ـ ترجمهٔ منظوم آثار فارسی بزبان اردو ، محله راهنمای کتاب (تهران) جلد ششم]

☆ منطق الطیر : مقامات طیور

از خواجه فرید الدین عطار نیشاپوری (م ۶۲۷ه) ، در سال ۸۳ ۶ه این مثنوی عرفانی را سروده ، این مثنوی به اسم ''مقامات طیور'' هم معروف است و در آن آمده :

Marfat.com

ختم شد بر تو چو بر خورشید نور منطق الطیر و مقامات طیور

منطق الطیر به زبان های اروپائی هم ترجمه شده است

چاپ : بارها ، به تصحیح دکتر محمد جواد مشکور ، تبریز (۱۳۳۷ هش)

و به تصحیح دکتر سید صادق گوهرین ، تهران (۱۳۴۲ ه ش)

۱۴۳- پنجهی باچها (منظوم)

از وجیه الدین وحدی (م در نیمهٔ آخر قرن دوازدهم هجری)، در ۱۱۵۵ ه سروده شده

جب کیا تاریخ کا دل میں حساب تب هوا میزان میں کیا خاصی کتاب

۱۱۵۵ ه

به زبان اردوی قدیم (دکهنی) است

چاپ : بارها ، بمبئی (۱۲۴۵ ه) و مدراس (۱۲۷۴ ه)

۱۴۴- ترجمهٔ منطق الطیر (منظوم)

از فرید الدین آفاق دهلوی با همکاری امیر بخش شهرت در سال ۱۲۲۷ ه

میان ۱۶ ذی قعده و ۱۶ ذی الحجه ، در چهار هزار بیت سروده شده

سولوین تاریخ ذی قعده کی تهی جب یه تصنیف اس کی میں آغاز کی

سولوین ذی الحجه کو پهر تو وقت شام ایک مهینے میں هوئی یعنی تمام

سال هجری پهر گئے جو میں نے سب سن تهے باره سو په ستائیس جب

نسخه های خطی : انجمن ، جلد اول ، ص ۲۱۶ - ۳۱۹

آغاز : اهل تقوی عارف شب زنده دار

شیخ وقت و صوفی و پرهیزگار

☆ نام حق

از شرف الدین بخاری [در بخش فقه گذشت]

نیرنگ عشق

از عصمت [illegible] [در بخش داستان گذشت]

یوسف و زلیخا

از عبدالرحمن جامی (م ۸۹۸ ه) [در بخش داستان گذشت]

Marfat.com

ریاضی و ستاره شناسی

☆ فواید الافکار فی اعمال الفرجار

از نواب دبیر الدوله امین الملک خواجه فرید الدین احمد خان بهادر (م ۱۲۴۴ هـ)، جد مادری سید احمد خان، به سال ۱۲۰۳ هـ تصنیف کرده و در دیباچه می نویسد: «پرکار متناسبه . . . که سابق در عرب و عجم مروج بوده و حالا این کسی نمی داند و مختص در صاحبان انگریز و فرانس مروج است . . . برای یادگار و فایدهٔ شایقان این علم رساله درست نموده و نام این رساله فواید الافکار فی اعمال الفرجار نهادم»

نسخهٔ خطی : آصفیه جلد اول، شماره ۱۶۶

۱- ترجمه

از سید احمد خان، به سال ۱۲۶۲ هـ/۱۸۴۶ میلادی ترجمه کرد

☆ مجموعهٔ شمسی

کتابی در علم هیئت با استفاده از نظریات کوپرنیک، در هفت فصل: فصل اول در اثبات کرویت زمین، فصل دوم در بیان مقدار [illegible] در حرکت زمین، فصل چهارم در حالات کواکب و سیارگان، [illegible] سیارات متابع (قمرها)، فصل ششم در جواهرات [illegible] در فوایدی چند مختص به کواکب

۲- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : اردو مخطوطات، ص [illegible]

آغاز : یهی فصل زمین کی گولائی [illegible]

Marfat.com

Marfat.com

کیمیا

✡ تجارب خوشحالی

از حاجی بدیع الدین محمد خوشحال قادری معروف به خوشحال ولی قادری در شش باب، تا کنون طبع نشده

نسخهٔ خطی : متعلق به محمد ضیاء الرحمن ـ گجرات

۱- ترجمه

از حکیم محمد ضیاء الرحمن، با اضافات سودمند

چاپ : گجرات ـ ادارهٔ طبیب حاذق (۱۳۹۸ھ)

✡ ذخیرهٔ اسکندر خانی : ذخیرهٔ سکندری

از محمد باقر منجم ثانی ، به روزگار نصیرالدین همایون (۹۳۷ھ - ۹۶۳ھ) به نسخه ای از ''ذخیرهٔ اسکندری'' دست یافته. چون عبارات و بیان کتاب مغلق و پیچیده بوده، مؤلف خواسته است آنرا ساده کند

روایت است که متن اصلی به زبان یونانی بوده و در روزگار معتصم بالله عباسی (۲۱۸ھ - ۲۲۷ھ) به عربی در آمده و اصل آن منسوب به اسکندر بن فیلقوس است و به همین جهت ''ذخیرهٔ اسکندری'' نامیده شده ، کتاب به دیباچه و ده فن منقسم گردیده ـ اصول و مقدمات این علم، اصول صنعت و تدبیر اکسیر، ترکیبات سیماب ، تریاق ، صنعت طلسم که امراض را نافع باشد ، صور خواتیم کواکب ، فنون مختلفه از طلسمات ، بخورات کواکب و ابواب عطف قلوب ، خواص نباتات ، خواص اعضای حیوان

Marfat.com

چاپ : رامپور، به کوشش محمد عثمان

۲- ترجمه

از محمد غضنفر علی فرزند محمد نجف علی خان ، به سال ۱۲۰۸ه به اردو در آورده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ، ص ۱۹۷ - ۲۹۸

آغاز : حمد خداوند کردگار مبدع ثوابت و سیار (متن اصلی)

☆ هفت احباب

مجموعهٔ هفت رساله است، در تجربه های کیمیا گری که هفت دوست به‌سال ۶۲۱ه در هفت بخش (رساله) تنظیم نموده اند و تقسیمات آن به قرار زیر است :

بخش اول هفت احباب (از حمید الدین ناگوری)، بخش دوم هفت کوکب (از شیخ سلیمان ندوی)، بخش سوم سپت ساگر (از نومسلم معادت مند ـ گیان ناتھ جوگی) ، بخش چهارم هفت طبق (از میر سید هاشم بخاری) ، بخش پنجم هفت جوهر (از سید طیب اودهی)، بخش ششم هفت ایام (از شیخ نصیرالدین نارنولی)، بخش هفتم هفت دوزخ (از شیخ محمد صادق ملتانی) .

۳-۹ الکیمیا

از حصین الدین جونپوری فرزند شاه نظام الدین ، به تاریخ ۱۱ آوریل ۱۹۰۲ میلادی/ ۱۳۲۰ه به اتمام رسیده ـ ترجمهٔ هر بخش نام جداگانه دارد

بخش اول عقد سیماب (ترجمهٔ هفت احباب)، بخش دوم اعمال ذهب (ترجمهٔ هفت کوکب) ، بخش سوم کبریت احمر (ترجمهٔ سپت ساگر) ، بخش چهارم حل زیبق (ترجمهٔ هفت طبق)، بخش پنجم اکسیر اصفر (ترجمهٔ هفت جوهر)؛ بخش ششم کیمیای اجسام (ترجمهٔ هفت ایام)، بخش هفتم سنگ راسخ (ترجمهٔ هفت دوزخ)

چاپ : جونپور - بکوشش مترجم (۱۳۲۳ه) ، لاهور - دارالکتب رفیق الاطباء (۱۳۴۸)

Marfat.com

پزشکی

☆ تشریح الابدان : تشریح منصوری

از منصور فرزند محمد فرزند احمد فرزند یوسف فرزند الیاس شیرازی ، در یک مقدمه و پنج مقاله و یک خاتمه ـ مقدمه در تعریف و تقسیم است ـ تفصیل مقاله ها بقرار زیر است

۱ـ استخوانها ۲ـ پی ها ۳ـ عضله ها ٤ـ ورید ها ٥ـ شریانها

خاتمه در اعضای مرکب و تولد جنین ـ مؤلف باتصاویری از اعضای انسانی کتاب را مزین کرده است

چاپ : در دهلی و لاهور و کانپور بارها بچاپ رسیده

۱ـ ترجمه

از ناشناس که نامش در نسخهٔ چاپی نیامده است

چاپ : دهلی ـ الیکٹرک پرنٹنگ ورکس (۱۲۹٥ ه)

۲ـ ترجمهٔ دیگر

از حکیم غلام حیدر

چاپ : لاهور ـ چراغ دین (۱۳۲۸ ه)

☆ خوان نعمت

در پختن طعام و شیرینی وغیره

۳ـ الوان نعمت

از حمید الدین بهاری بحکم گل کرائست رئیس دانشکده فورت ولیم کلکته

Marfat.com

نسخهٔ خطی : انجمن جلد سوم، ص ۲۰
آغاز : کروڑاں شکر اور احسان اس خالق کے کہ جس کے خوان احسان سے ہر ایک خاص و عام کو لاکھوں طرح کی نعمتیں بے کھٹکے پہنچتی ہیں

☆ خیر التجارب

از حکیم خیراندیش جان اتاوی، معاصر اورنگ زیب عالمگیر بوده، او در وطن خود اتاوه (هندوستان) بیمارستانی تاسیس کرده بود، کتاب را به بیست و سه باب تقسیم کرده

٤- ترجمه

از خواجه عبدالسلام فروغی
چاپ : لاهور - دارالبلاغ (س - ن)

☆ شفاء البدنی

از محمد هاشم فرزند محمد هادی که معروف به حکیم علوی خان شیرازی است، در عهد اورنگ زیب عالمگیر از شیراز به هند آمده و سپس همراه نادر شاه به ایران برگشته و پس از زیارت حرمین به دهلی باز آمده و در هانجا به سال ۱۱۶۲ ه در گذشته، دربارهٔ اعضای بدن و امراض آنها و علاج آنها

٥- گنج حکمت

از حکیم دیوان کاهن چند
چاپ : لاهور - به اهتمام حکیم رام کشن (۱۳۳۰ ه)

☆ طب اکبری : جامع الفواید

از حکیم محمد اکبر بن حاجی مقیم، معروف به شاه محمد ارزانی، ترجمه و گزارشی است باحذف و اضافات از ''الاسباب والعلامات'' (ابوحامد محمد فرزند علی سمرقندی) و ''شرح الاسباب والعلامات'' (نفیس بن عوض کرمانی)، در بیست و هشت فصل و یک خاتمه، در درمان بیماری ها از سر تاپا، به سال ۱۱۱۲ ه بانجام رسانده است

چاپ : چند بار، لکهنؤ و کانپور

Marfat.com

۶- ترجمه

از محمد صدیقی نانوتوی

چاپ شده است

☆ طب شهابی: شفاء المریض

از شهاب الدین بن عبدالکریم قوام ناگوری، به روزگار مظفر شاه یکم پادشاه گجرات، در یک مقدمه و یک صد و شصت باب سروده شده است ، مقدمه در بیان ابتدای علم طب است ـ در خاتمه مؤلف (سراینده) از زندگی خود سخن گفته و حکایت می کند که از مردم ناگور و نومسلمان است ـ دربارهٔ تالیف کتاب اینگونه سروده است :

من از گفتن ادویه در جهان — بخلق خدا وقف کردم زبان
نه از دوست دارم نه از دشمنان — نه فرق آورم از گدا بر شهان
گدا را دوا بهتر از شهه کنم — نراندم بجز نفع مردم قلم
بگفتند یاران مرا ای شهاب — بنام شهنشاه کن این کتاب
بگفتم که‌چون‌شاه‌شاه‌ان‌خداست — بدرگاه او بندگی جمله راست
ز هفت صد زیاده نود سال بود — دهم روز از ماه شوال بود

۷- طب شهابی (منظومهٔ هندی) مع دفتر حکمت

چاپ : بمبئی ـ مطبع حیدری (۱۲۹۳ھ)

☆ طب یوسفی: علاج الامراض

از یوسف بن محمد بن یوسف، معروف به یوسفی هروی (م . ۹۶۰ھ)، در علاج و درمان بیماریها ـ وی ۲۸۹ رباعی نیز در طب سروده و شرحی نثری بر آن رباعی ها به نام ''شرح علاج الامراض'' یا ''جامع الفوائد'' نگاشته است

۸- ترجمهٔ طب یوسفی

چاپ : لاهور ـ (س . ن)

☆ علاج الغرباء

از حکیم غلام امام

Marfat.com

۹- ترجمه

از اصغر علی

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (بار سیزدهم : ۱۳۱۰ ه)

☆ فیض عام فی شفاء الاسقام

از شیخ قادر بخش

۱۰- ترجمه

از مولوی محمد حسین

چاپ : امرتسر - مطبع روز بازار (۱۳۳۱ ه)

☆ قرابادین اعظم

از حکیم محمد اعظم خان

۱۱- مخزن المجربات

از حکیم عظمت علی خان

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور (۱۳٤۸ ه)

☆ قرابادین شفائی

از مظفر فرزند محمد حسینی معروف به شفائی اصفهانی ، پزشک عهد شاه عباس اول (۹۹۵ ه - ۱۰۳۷ ه) ، در یک دیباچه و سپس باب هائی به ترتیب حروف تهجی از الف تا یاء در ذکر ادویه و مورد بکار بستن آنها

چاپ : (در هامش قرابا دین ذکائی) - دهلی (۱۳۰۲ ه)

۱۲- ترجمه

از محمد هادی حسین خان

چاپ : لکهنؤ

☆ قرابادین قادری

از شاه ارزانی (م ۱۱۳۰ ه)، به سال ۱۱۲۶ ه آن را آغاز و به سال ۱۱۳۰ ه بپایان رسانده و به خاطر ارادت به شیخ عبدالقادر جیلانی آنرا "قرابا دین قادری" نامیده ، در مقدمه و دوازده (در بعضی نسخه ها بیست و دو) باب و خاتمه - در هر باب نام داروها به ترتیب حروف تهجی آمده است

Marfat.com

چاپ : در مراکز مطبوعاتی شبه قاره بارها به طبع رسیده

۱۳- کیمیای عناصری

از حکیم مولوی محمد نور کریم دریابادی، در ۲۸۶ ؛ ۵ ترجمه شده

چاپ : چند بار، لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (۱۳۴۳ ه)

۱۴- کیمیای نذیری

از نذیر احمد سیماب

چاپ : لاهور - علمی پرنٹنگ پریس (۱۳۵۷ ه)

☆ کفایهٔ منصوری

از منصور فرزند محمد فرزند احمد فرزند یوسف، بروزگار سلطان زین العابدین (۸۲۶ ه - ۸۷۷ ه) از سلسلهٔ آل مظفر، در دو فن:

فن اول در دو قسمت :

۱- طب نظری، در چهار مقاله (اسباب مادی صحت، اسباب صوری صحت، اسباب فاعلی، احوال و اعراض و علامت) ، هر مقاله به چند باب و فصل تقسیم شده است

۲- طب عملی، در پنج مقاله (حفظ صحت، معالجات کلی، حمیات، امراض که به ظاهر بدن حادث شود، گزیدگی ها)

فن دوم در داروها، در دو مقاله (ادویهٔ مفرده و مرکبه)

چاپ : لاهور - مطبع دامن گیر (۱۲۸۲ ه)

۱۵- ترجمه

از حکیم محمد هادی حسین لکهنوی

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (۱۳۰۶ ه)

☆ لذت الوصل

از حکیم غلام محمود خان فرزند حکیم صادق علی خان، به سال ۱۲۸۷ ه (= لذت الوصل) تالیف شده، دربارهٔ آمیزش با زنان

۱۶- کارنامهٔ عشرت

از قربان علی بیگ سالک (م ۱۲۹۷ ه) فرزند نواب عالم بیگ خان، شاگرد مرزا اسدالله خان غالب، هنوز چاپ نشده

Marfat.com

نسخهٔ خطی : سید محمد متین هاشمی و ساجد الرحمن صدیقی ـ فهرست مخطوطات دیال سنگھ ٹرسٹ لائبریری ـ لاهور، جلد اول ص ۱۸۷ - ۱۸۸

☆ مجربات اکبری

از شاه ارزانی، نگارندهٔ قرابا دین قادری و طب اکبری و مفرح القلوب وغیره، یاد او در ضمن بحث از ''طب اکبری''گذشت ـ در دیباچه علت تالیف چنین ذکر شده : مجربات بربرگها نوشته بودم ولی مراجعه بآنها دشوار بود ـ به نظر رسید که هر کدام که دربارهٔ بیماری خاص است یکجا جمع آورم

در یک مقدمه و چند باب و فصل

چاپ : بارها ، لکهنؤ

۱۷- ترجمه

از شهباز خان فرزند صاحب خان ، به سال ۱۲۰۶ ھ ترجمه شده

نسخهٔ خطی : سالار جنگ ، ص ۳۳۰ - ۳۳۱

آغاز : الحمد لله الذی . . . یه محمد اکبربن محمد مقیم کی طب کا دکھنی ترجمه ہے . . .

۱۸- ترجمهٔ دیگر

از واحد علی موهانی

چاپ : لکهنؤ

☆ مخزن الادویه

از حکیم سید محمد حسین فرزند حکیم محمد هادی عقیلی خراسانی ثم شیرازی، در یک مقدمه و بیست و هشت باب و یک خاتمه ، به سال ۱۰۹۷ ھ به پایان رسیده است ، یکی از کتابهای معتبر و متداول پزشکی و دارو شناسی قدیم است ـ داروها در ضمن ۲۸ باب به ترتیب حروف تهجی بیان نموده شده

چاپ : بارها در مراکز مطبوعاتی شبه قاره بچاپ رسیده

۱۹- ترجمه

از حکیم محمد نور کریم

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (۱۲۴۶ ھ)

Marfat.com

☆ مخزن الحکمة (منظوم)

از ناشناس ، که ترجمه ای است از ''کتاب تدابیر'' تالیف جابر بن حیان (م ۱۶۱ ھ) بفارسی ، اما نام این کتاب در فهرست مصنفات جابر بن حیان موجود نیست ـ مخزن الحکمة در نه باب است

۲۰- ترجمه

از سید غلام بهیک شاه مسافر جالندهری (م ۱۳۳۴ ھ) فرزند سید اکبر شاه فرزند سید عبدالرحمن ، وی مدتی دراز در پیشاور اقامت گزیده

نسخهٔ خطی : منظور احسن عباسی ـ مخطوطات متفرقه پنجاب پبلک لائبریری ، ص ۱۷ - ۱۹

آغاز : استاد نے مجھ کو یوں بتایا اور ارشاد کیا کہ سمجھو . . .

☆ معالجات بنده نواز

از خواجه بنده نواز گیسو دراز (م ۸۲۷ ھ)

۲۱- ترجمه

از عابد شاه

نسخهٔ خطی : ادبیات

☆ مفرح القلوب : شرح قانوچه

از حکیم محمد اکبر ارزانی که یاد او در ذیل ''طب اکبری'' گذشت، این کتاب شرحی است بر قانونچه (محمود بن عمر چغمینی) ، به سال ۱۱۱۲ ھ آغاز کرده و بروزگار فرخ سیر (۱۱۲۴ ھ - ۱۱۳۱ ھ) به انجام رسانده است ـ کتاب در پنج مقاله و هر مقاله در چند فصل است

چاپ : بارها ، لکهنؤ ـ مطبع نولکشور (۱۳۳۳ ھ)

۲۲- اکسیر القلوب

از حکیم مولوی نور کریم

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور (۱۲۸۹ ھ)

☆ میزان الطب

از حکیم محمد اکبر ارزانی ، برای شاگردان خود و دیگران به سال ۱۱۱۲ ھ در یک مقدمه و سه مقاله نگاشته است : مقالهٔ یکم در علامات کیفیات چهار گانه

Marfat.com

حرارت، برودت، رطوبت، یبوست ،مقالهٔ دوم در ادویه مفرده و مرکبه و اغذیه، مقالهٔ سوم در بیان امراض و درمان آنها

چاپ : بارها در لکهنؤ و دهلی و کانپور چاپ شده

۲۳- ترجمه

از حکیم محمد کبیر الدین

چاپ : دهلی (۱۳۵۹ھ) ، لاهور - ملک دین محمد و پسران (۱۳۸۶ھ)

۲۴- ترجمهٔ دیگر

از محمد عبدالحکیم

چاپ : لکهنؤ - مطبع نامی نولکشور (چهارم : ۱۳۲۶ھ)

۲۵- معالجات احسانی

از حکیم احسان الحق مهتمم اجمل دانشکده طبیه راولپندی

چاپ : راولپندی - دواخانهٔ حکیم ابو تراب خان (۱۳۷۱ھ)

☆ **نسخهٔ خلاصة العیش** (؟ خلاصة العیش)

چنین بر می آید که دربارهٔ آمیزش با زنان است ، از سنسکریت به فارسی ترجمه شده

۲۶- ترجمه

از منشی رگهوناتهه سنگهه هاجر دهلوی

نسخهٔ خطی : بخط مترجم ، هارڈنگ پبلک لائبریری - دهلی

آغاز : اول حمد و سپاس بے قیاس واجب اوس قادر مطلق اور ایزد بر حق کو که . . .

☆ **یادگار رضائی :** تذکرة الهند

از حکیم رضا علی خان فرزند حکیم محمود علی خان حیدر آبادی ، که این اثر را بروزگار میر اکبر علی خان بهادر سکندر جاه (۱۲۱۷هـ۱۲۴۴ھ)، به سال ۱۲۳۵ھ، از روی یادداشت های پدرش که پراگنده و بعربی بوده، در سه تذکره و یک خاتمه به فارسی نگاشته است

چاپ : حیدر آباد دکن (۱۲۸۲ھ)

Marfat.com

۲۷- مختار الحکماء

از ابو المحاسن کہ بہ سال ۱۳۵۱ھ (=مختار الحکماء) آن را بہ اردو ترجمہ کردہ است

نسخۂ خطی : انجمن جلد سوم ، ص ۲۵ - ۲۶

آغاز : بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد ترجمہ تاریخی نام اس کا مختار الحکماء رکھا گیا

۲۸- ترجمہ

از ناشناس

نسخۂ خطی : سالار جنگ ، ص ۳۳۲

آغاز : آنب چونکہ میم اور نون قریب المخرج ہیں ۔ اس کتاب میں ادویہ . . .

Marfat.com

Marfat.com

چند دانشی

☆ چهار مقاله

از نظامی عروضی سمرقندی [در بخش متن های ادبی گسسته]

☆ مطلع العلوم و مجمع الفنون

از واجد علی ، که در قرن ۱۸ میلادی می زیسته ، در دو دفتر

دفتر اول : مطلع العلوم ، در توضیح سی و هفت رشته از علوم متداول در

مشهوره

دفتر دوم : مجمع الفنون ، مشتمل بر فنون رایج در هند

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی نولکشور

۱- ترجمه

چاپ شده است [رک : بیست جلد اول ، ص ۱۰۳]

Marfat.com

Marfat.com

علوم غریبه

☆ **تحقیق رویا :** رسالهٔ تحقیق رویا

از شاه عبدالعزیز محدث دهلوی (م ۱۲۳۹ھ)

۱- ترجمه

از ناشناس

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی [قاموس الکتب جلد اول ، شماره ۱۰۵۹۶]

☆ **شمس الضحیٰ**

از ناشناس

۲- آثار الجفر

از محمد عبدالله

چاپ : لکهنؤ (۱۳۱۱ھ)

☆ **کامل التعبیر :** خواب نامه

از ابوالفضل حبیش بن ابراهیم محمد تفلیسی، در خواب ها و تعبیر آنها ، به ترتیب حروف تهجی آنچه را به خواب دیده شود آورده

چاپ : چند بار ، بمبئی - مطبع فتح الکریم (۱۲۹۸ھ)

۳- گزارش نامه

از بدر الدین احرار براق عباسی در ۱۳۲۴ھ باتمام رسانده است

نسخهٔ خطی : انجمن جلد سوم ، ص ۹۰ - ۹۱

Marfat.com

٤- مجموعهٔ خواب نامه بی نظیر

از ناشناس

چاپ : لاهور

☆ کنز الحسین

٥- ترجمه

از غلام حسین وسال

چاپ : لاهور. آدم جی عبدالله (س - ن)

☆ مفتاح الجفر

٦- ترجمه

از کشف البرنی

[فاموس الکتب جلد اول ، شماره ۰٦٤٥]

Marfat.com

قسمت دوم

(ترجمه های پنجابی و پشتو و سندی و براهوی)

بخش یکم — پنجابی

بخش دوم — پشتو

بخش سوم — سندی

بخش چهارم — براهوی

Marfat.com

Marfat.com

بخش یکم

ارمغان حجاز

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱- **ترجمهٔ منظوم** بخش فارسی آن

از عبدالغفور اطهر

چاپ : لاهور - مطبوعات سنگ میل (۱۳۹۳ ه، بار دوم - ۱۳۹۶ ه)

اسرار خودی

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲- **ترجمهٔ منظوم**

از خلیل آتش ، در ضمن "اسرار و رموز"

چاپ : لاهور - مطبوعات سنگ میل [۱۳۹۵ ه]

۳- [illegible]

[illegible]

چاپ : [illegible]

بدایع

[illegible]

Marfat.com

٤- ترجمهٔ منظوم

از سراج الدین و باتجدید نظر از دلپذیر بهیروی مولف ''انشای دلپذیر''

نشر شده

چاپ : لاهور (۱۳۵۷ھ)

☆ بوستان

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

٥- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ احمد حسین احمد قریشی قلعداری ، گجرات

آغاز : شروع کرنا هان میں نال نام جهان رکهنے والے اتے جان پیدا کرنے والے دے

٦- ترجمهٔ دیگر

از سید غلام مصطفیٰ نوشاهی (م ۱۳۸٤ھ)

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید شرافت نوشاهی ، ساهن پال گجرات

☆ بیسر نامه

از فرید الدین عطار نیشاپوری (م ٦۲۷ھ)، مثنوی عرفانی با این ترجیع بند:

من خدایم ، من خدایم ، من خدا فارغم از کبر و کینه و ز هوا

سر ''بی سر نامه'' را پیدا کنم عاشقان را در جهان شیدا کنم

چاپ : چند بار ، باهتمام میر کمالی خوانساری ، تهران (۱۳۵۲ھق)

۷- ترجمهٔ منظوم

از محمد شاه دین قادری سروری

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ پند نامه

از فرید الدین عطار نیشاپوری [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی]

Marfat.com

۸- فضل الستار

ترجمهٔ منظوم از حکیم فضل الهی مقیم در محمدی (گجرات)

چاپ : به وسیلهٔ چودهری محمد افضل خان مرتب و مدون گردیده و در لاهور مؤسسهٔ میان مولا بخش کشته و پسران بچاپ رسیده (س ـ ن)

۹- هدیهٔ مشتاق

ترجمهٔ منظوم از مشتاق احمد بڈھا

چاپ : لاهور ـ مطبع پنجهٔ فولاد (۱۳۲۰ ه)

۱۰- ترجمهٔ دیگر (نثر)

از سید غلام مصطفیٰ نوشاهی (م ۱۳۸٤ ه)

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید شرافت نوشاهی ، ساهن بال ، گجرات

☆ پس چه باید کرد و مثنوی مسافر

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱۱- ترجمهٔ منظوم

از عبدالغفور اطهر

چاپ : لاهور ـ مطبوعات سنگ میل

۱۲- ترجمهٔ منظوم مثنوی مسافر

از احمد حسین احمد قریشی

چاپ : لاهور ـ مکتبه میری لائبریری (۱۳۹٦ ه)

☆ پیام مشرق

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱۳- ترجمهٔ منظوم

از محمد رمضان تبسم فرزند محمد عبدالکریم ظفداری [رک : احمد حسین احمد قریشی ـ پنجابی ادب کی مختصر تاریخ]

☆ جاوید نامه

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

Marfat.com

۱٤- **ترجمه** به نظم پنجابی (گویش سرائیکی) از مهر عبدالحق
چاپ : ملتان - سرائیکی ادبی بورڈ (۱۳۹٤ھ)

۱۵- **ترجمهٔ منظوم**
از پروفسور شریف کنجاهی
چاپ : لاهور - مجلس ترقی اذب (۱۳۹۷ھ)

☆ چهار درویش

[رک : قسمت یکم ، بخش داستان]

۱٦- **باغ و بهار** (جلد اول)
از مفتی عبدالواحد عاجز
چاپ : امرتسر - سٹیم پریس روز بازار (۱۳۳۰ھ)

☆ حلیة النبی

از ناشناس ، در حلیهٔ حضرت محمد صلی اللّٰه علیه وسلم
چاپ : متن فارسی و ترجمهٔ پنجابی ، بهاولپور - مطبع صادق الانوار (س-ن)

۱۷- **ترجمه به نظم**
از محمد اعظم بهاولپوری
چاپ : بهاولپور - مطبع صادق الانوار (س - ن)

☆ دیوان باهو

از سلطان باهو [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱۸- **ترجمه** (به نظم)

از محمد شاه دین قادری سروری سیالکوتی ، اولین بیت دیوان و ترجمهٔ آن اینگونه است :

یقین دانم درین عالم که لا معبود الا هو
و لا موجود فی الکونین و لا مقصود الا هو

Marfat.com

ترجمه :

نال یقین کمال مکمل ایه گل ثابت هوئی
دوہیں جهانیں حاضر ناظر الله باہجه نه کوئی

چاپ : همراه با متن اصلی ، لاهور - الله والے کی قومی دکان (۱۳۳۲ھ)

۱۹- ترجمهٔ دیگر

از حافظ محمد اختر قادری سروری ، ترجمهٔ اولین بیت دیوان اینگونه آمده است :

پک یقین خدا بن دوجا هور الٰه نه کوئی
کل دنیا ئے اس دے دربن ہوچا گاہ نه کوئی

چاپ : دربار حضرت سلطان باهو (شورکوت) - مکتبه سلطانیه (س - ن)

☆ دیوان بوعلی قلندر

از بو علی قلندر پانی پتی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲۰- ترجمهٔ منظوم

از محمد شاه دین قادری سروری ، جمعاً هشتاد و هفت غزل را به نظم پنجابی ترجمه کرده است

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ دیوان حافظ

از حافظ شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲۱- آئینهٔ معرفت

از شیخ غلام حیدر ، ترجمهٔ منظوم چهل و دو غزل [illegible] حافظ است . اول بیت فارسی و سپس ترجمهٔ آن به اردو و پنجابی داده شده است . ترجمهٔ اولین بیت دیوان :

اٹھ کے دور چلا هر ساقی ساغر بخشین بهر کے
عشق سکھالا جاے پہلاں اوڑک نبھدا مر کے

چاپ : لاهور - کتب خانه محمدی (۱۳۲۹ھ)

Marfat.com

۲۲- تحفهٔ بی نظیر جدید یعنی خلاصهٔ دیوان حافظ

ترجمهٔ منظوم از دلپذیر بهیروی شاگرد محمد حسین احمد آبادی ، جمعاً پنجاه و شش غزل را به نظم پنجابی ترجمه کرده است.

چاپ : لاهور - مطبع مصطفائی (۱۳۱۹ھ) ، لاهور ، حاجی چراغ دین و سراج دین تاجر کتب (۱۳٤۳ھ)

۲۳- خلاصهٔ دیوان حافظ

ترجمهٔ نوزده غزل حافظ ، از منشی محمد رمضان کهوکهر وزیر آبادی

چاپ : لاهور - منشی عزیز الدین نجم الدین تاجر کتب (س - ن)

۲٤- دیوان حافظ

از محمد شاه دین قادری سیالکوتی فرزند قطب دین ، ترجمهٔ اولین بیت دیوان :

آ اے ساقی اولٹ صراحی بھر دیه اک پیاله
ییئوں سو کھالا جاتا سی پر ہوُیا سخت کسالہ

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

۲۵- دیوان حافظ

ترجمه از سه تن ، در سه بخش :

بخش اول : منهاج العارفین از عبدالله عبدی ، حاوی ترجمهٔ سی غزل حافظ

بخش دوم : مذاق العاشقین از شیخ حسین احمد آبادی که ترجمهٔ بیست و چهار غزل حافظ است

بخش سوم : سراج العارفین از پارس علی لاهوری که ترجمهٔ هفت غزل حافظ است

در خاتمه لغاتی اصطلاحات حافظ از حافظ عبدالعزیز محمد عبدالرشید آمده است

ترجمهٔ اولین بیت دیوان حافظ از عبدالله عبدی و شیخ حسین احمد آبادی

Marfat.com

بقرار زیر است :

عبدی : اوٹھ ساقی کر مہراساں ول پر کر بخشیو کاسہ
پہلاں عشق سو کھالا ڈٹھا پچھوں متکل خاصہ

حسین : ساقی سرت سمھال اساں ول بھر کے ورت پیالے
پہلوں عشق سو کھالا آھا مگروں بئے کٹالے

چاپ : لاهور - باهتمام منشی گلزار محمد ، مطبع گلزار محمدی (۱۳۰۸ھ)

۲۶- غزلیات حافظ

ترجمهٔ منتخبی از دیوان حافظ که مشتمل بر پنجاه غزل وی می شود ، از عبدالله عبدی - این ترجمه به وسیلهٔ دکتر محمد باقر مرتب و مدون گردیده است و پیش گفتار از دکتر وحید قریشی

چاپ : لاهور - پنجابی ادبی اکادمی (۱۳۸۶ھ)

۲۷- غزلیات حافظ

از مفتی محمد باقر بهیروی ، بنا بر تحقیق دکتر شهباز ملک . این ترجمه قدیم ترین ترجمه از حافظ است اما هیچ نسخهٔ خطی یا چاپی از آن شناخته نشده است

☆ دیوان حیدری

از سید محمد غلام شاه

چاپ : با ترجمهٔ اردو . راولپندی - مطبع لکشمی [۱۳۴۰-۱۴۰۰ھ]

۲۸ گلزار صفدری

از نور عالم صوفی

چاپ : با متن فارسی . راولپندی - مطبع [illegible]

☆ دیوان محمود شبستری

از محمود شبستری سراینده گلشن راز [رک . گلشن راز در قسمت یکم بخش عرفان]

Marfat.com

۲۹ ترجمهٔ منظوم

از محمد شاه دین قادری سیالکوتی ، ترجمهٔ سی و یک غزل محمود شبستری

چاپ : با متن فارسی ، لاهور ـ الله والے کی قومی دکان (س ـ ن)

☆ رباعیات خیام

از خیام نیشاپوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۳۰- خیام خماری

ترجمهٔ منظوم یکصد و پنجاه و هفت رباعی خیام ، از سردار اوتار سنگھ آزاد ، دیباچه از مترجم حاوی شرح حال خیام ، پیش گفتار از پریتم سنگھ سفیر و عبدالحمید خان پنجابی

چاپ : لاهور ـ تاج بک دپو (۱۳٦۱ ھ)

۳۱- شهکار (خیام دی رباعیاں)

ترجمه به نظم از عبدالعزیز نشتر غوری ساکن بهاولپور

چاپ : بهاولپور ـ سرائیکی ادبی مجلس (س ؟ ن)

۳۲- منی گلفام

از دکتر مهر عبدالحق ، ترجمه سیصد و دوازده رباعی به نظم پنجابی (گویش سرائیکی) ، در ۱۳۹۲ ھ سروده شده

چاپ : ملتان ـ مطبوعات پریت مهار (۱۳۹۳ ھ)

۳۳- ترجمهٔ دیگر

از درشن سنگھ آواره

☆ رباعیات قلندر

از بو علی قلندر پانی پتی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۳٤- نعرهٔ قلندر : رباعیات قلندر

ترجمهٔ چهارده دو بیتی بو علی قلندر به نظم از محمد شاه دین قادری سیالکوتی ، اولین رباعی و ترجمهٔ آن :

Marfat.com

متن : ای آنکه ز نور تو دو عالم روشن
پنهان تو بعالمی چو جان اندر تن
ما منتظر جمال وحدت با شیم
پس پردهٔ کثرت از رخ خویش فکن

ترجمه : اے او دلبر تیرے نوروں دو جگ روشن انور
خود پوشیدہ جگ وچہ جیوں کر جان جسم دے اندر
وحدت دے جمال تیریدے منتظر ہاں برتر
پردہ کثرت مکھڑے اتوں دور ہٹا اے دلبر

در آغاز کتاب ذکر احوال و آثار بو علی قلندر به غایت اختصار آمده است
چاپ : همراه متن و ترجمهٔ اردو ، لاهور. الله والے کی قومی دکان (س-ن)

☆ روضة الشهداء

از کمال الدین حسین واعظ کاشفی (م ۹۱۰ ه) [رک : قسمت یکم . بخش تاریخ (۱)]

۳۵- ترجمه به نظم

از رکن الدین ، در ۱۳۶۵ سروده است و مشتمل است بر وقایع تاریخ اسلام از ولادت نبی اکرم صلی الله علیه و آله وسلم تا ماجرای کربلا
چاپ : لاهور - منشی الله بخش خادم (۱۳۲۳ ه)

☆ سرور المحزون

از شاه ولی الله دهلوی [رک : قسمت یکم . بخش تاریخ (۱)]

۳۶- ترجمه

از عبدالعزیز و حواشی به اردو به قلم مفتی یوسف [رک : افتخار حسین شاه - ارمغان حق جلد اول ، ص ۲۲۷]

☆ صرف بهائی

از بهاء الدین عاملی ، در قواعد زبان عربی

Marfat.com

چاپ : بارها ، لاهور و کراچی و مراکز مطبوعاتی شبه قاره

۳۷- ترجمهٔ منظوم

از مولوی فرید به سال ۱۳۵۸ ه سروده شده

☆ ظفر نامه گورو گوبند سنگھ

۳۸- سپاهی زاده (منظوم)

از خوشی رام عارف مقیم دیره اسماعیل خان

چاپ : لاهور - مطبع قومی پنجاب (۱۲۳۲ ه)

☆ کریما

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی]

۳۹- ترجمه

از بهائی کشن سنگھ

چاپ : امرتسر - مطبع چشمهٔ نور (۱۳۰۵ ه)

٤۰- ترجمهٔ دیگر

از سید غلام مصطفیٰ نوشاهی (م ۱۳۸٤ ه)

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید شرافت نوشاهی ، ساهن پال گجرات

☆ کلیات اقبال

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

٤۱- نقش اقبال

از صوفی غلام مصطفیٰ تبسم ، ترجمهٔ منتخبی از کلیات ، در سه بخش : بخش اول مثنوی ها ، بخش دوم - غزلیات ، بخش سوم - قطعات

چاپ : لاهور - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۹۷ ه)

☆ کنز الرحمت

از محمد اشرف نوشاهی ، در احوال و کرامات و سخنان حاجی محمد نوشه گنج بخش (م ۱۰٦٤ ه) و خلفای وی ، به سال ۱۲۲۰ ه سروده شده

Marfat.com

چاپ : لاهور

٤۲- ترجمه

از محمد حبیب الله حنفی نقشبندی قادری

چاپ : لاهور - امام بخش تاجر کتب (۱۳۳۲ ه)

☆ گلستان

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش متن های ادبی]

٤۳- سعدی آکهیا

از محمد بشیر احمد ظامی بهاولپوری ، ترجمه یک صد و یک حکایت از گلستان به پنجابی (گویش سرائیکی) ، منقسم بر هفت گلدسته

چاپ : بهاولپور - مرکز سرائیکی زبان تے ادب (۱۳۹٦ ه)

٤٤- ترجمهٔ منظوم

از حکیم فضل الهی

چاپ : لاهور - چراغ دین و سراج دین تاجران کتب (۱۳٤۷ ه)

٤٥- ترجمهٔ دیگر

از سید غلام مصطفیٰ نوشاهی (م ۱۳۸٤ ه)

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید شرافت نوشاهی ، ساهن پال گجرات

☆ مثنوی بو علی قلندر : مثنوی گل و بلبل

☆ مثنوی شمس تبریز

از مولوی روم ، مثنوی عرفانی در ده فصل :

فصل اول در بیان توبه ، فصل دوم در بیان تعلیم سلوک ، فصل سوم در بیان وضو ، فصل چهارم در ترک دنیا ، فصل پنجم در طلب مرشد ، فصل ششم در بیان تفرید و تجرید ، فصل هفتم در بیان معرفت ، فصل هشتم در بیان عشق ، فصل نهم در بیان فنا و بقا ، فصل دهم در بیان سفر - به سال ۷۰۷ ه سروده شده است

Marfat.com

چاپ : گورکهپور

٤٦- ترجمهٔ منظوم

از محمد شاه دین قادری سیالکوتی که سرایندهٔ ''ترجمهٔ مثنوی پیسر نامه'' نیز هست

چاپ : با متن فارسی ، لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

☆ مثنوی گل و بلبل

از بو علی قلندر پانی پتی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

٤٧- ترجمهٔ منظوم

از محمد شاه دین قادری سیالکوتی

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (بار پنجم : ۱۳۷۷ ه)

٤٨- سخزن قلندری

ترجمه به نظم از دائم اقبال دائم

چاپ : با متن فارسی ، لاهور - اشاعت منزل (۱۳۷۷ ه)

☆ مثنوی معنوی

از مولوی روم [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

٤٩- ترجمهٔ منظوم

از محمد شاه دین قادری سیالکوتی ، به سال ۱۳۵۷ ه سروده است

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

٥٠- ترجمهٔ دیگر (منظوم)

از سید امام علی شاه

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید محمد حسین شاه بخاری ، اجنیانواله بخش شیخوپوره ، نسخه بخط مولف است

آغاز : نے تهیں سنو مراد دلے دی جیویں بیان کریندی
یعنی هجر وچهوڑے والا گله عیان کریندی

Marfat.com

[قسمتی از ترجمهٔ منظوم به نام ''تفسیر پنجابی منظوم یعنی مثنوی'' بچاپ رسیده است]

۵۱- ترجمهٔ مثنوی مولانا روم

از چوهدری محمد افضل خان، فقط ترجمهٔ دفتر اول است، به نثر روان و ساده

چاپ: لاهور - مولا بخش کشته و پسران (س - ن)

☆ محک الفقراء

از سلطان باهو، به نثر آمیخته به نظم، در آداب و اخلاق و اوصاف فقیر

۵۲- ترجمهٔ منظوم

از مولوی احمد یار مرالوی (م ۱۲۶۱ ه) که به فارسی و پنجابی [illegible] سرائیده است. از نگارشات وی ''تاریخ سکهان'' موسوم به فتوحات خالصه (به نظم فارسی) معروف است. ترجمهٔ محک الفقراء تاکنون چاپ نشده است

[رک: عبدالغفور قریشی - پنجابی ادب دی کهانی، ص [illegible]]

☆ محمود نامه

از محمود لاهوری، تا ۱۰۰۷ ه در قید حیات بوده و به سال [illegible] سروده شده، جزو کتابهای درسی بوده در شبه قاره

چاپ: بارها، لاهور

۵۳- ترجمه و شرح (به نظم)

از غلام محمد مقیم بهاولپور، اول [illegible] را آورده است

چاپ: گاجرگوله (وزیر آباد): چوهدری نذیر حسین [illegible]

☆ معارج النبوة

از معین مسکین هروی [رک: قسمت یکم، بخش [illegible]]

Marfat.com

۵۴- اظهار کمال محمدی

از غلام نبی کلانوری ، به نثر در سه بخش چاپ شده است

چاپ : امرتسر (بخش دوم : ۱۳۱۷ھ و بخش سوم ۱۳۳۱ھ)

۵۵- معراج نامه

از احمد یار سرالوی (م۱۲۶۱ھ) ترجمهٔ رکن چهارم از ''معارج النبوة'' است - [رک : حافظ محمود شیرانی - پنجاب میں اردو ، ص ۳۹۵]

☆ نام حق

از شرف الدین بخارایی [رک : قسمت یکم ، بخش فقه]

۵۶- ترجمه

از سید غلام مصطفیٰ نوشاهی (م۱۳۸۴ھ)

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید شرافت نوشاهی ، ساهن پال گجرات

☆ نیرنگ عشق

از محمد اکرم غنیمت کنجاهی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۵۷- ترجمهٔ منظوم

از میان محمد بخش (م۱۳۲۴ھ) که مدفون در کهڑی شریف است و سرایندهٔ قصه سیف الملوک به پنجابی ، در ۱۲۷۵ھ سروده است

چاپ : چهلم - ملک غلام محمد و پسران (۱۳۸۳ھ)

☆ وصیت نامه

از شاه ولی الله دهلوی (م ۱۱۷۶ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش عقاید]

۵۸- راه نجات

از حافظ گوهر دین

چاپ : لاهور - مکتبه سلفیه (س - ن)

Marfat.com

بخش دوم

☆ اخلاق محسنی

از ملا حسین واعظ کاشفی (م. ۹۱۰ ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی]

۱- **عنوان النصائح** : نصائحُ عنوان لتربیت افغان

از عنوان الدین احمد کاکا خیل

چاپ : سیالکوت ـ مطبع مفید عام

☆ ارشاد الطالبین

۲- **جنگ نامه دا امامانو** (منظوم)

ترجمهٔ بخشی از "ارشاد الطالبین" ، در بیان سابقهٔ کار [illegible]

نسخهٔ خطی: پشتو ، شماره ۱۳۹

☆ ارمغان حجاز

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۳- **ترجمه**

از امیر حمزه شنواری

چاپ : کراچی ـ اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۸۴ ھ)

Marfat.com

☆ اسرار خودی

از محمد اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

٤- ترجمه

از سمندر خان سمندر

چاپ : کراچی - مطبوعات پاکستان (۱۳۷۳ ه)

☆ انوار سهیلی

ازملا حسین واعظ کاشفی (م ۹۱۰ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش داستان]

٥- ترجمه

از میان عبدالغفور والئی سوات

چاپ : سوات (۱۳۶۶ ه)

☆ بوستان

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

٦- ترجمه

از زرغونه دختر ملا دین محمد کاکړ

☆ پس چه باید کرد ای اقوام شرق

از علامه اقبال لاهوری

[رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۷- ترجمهٔ منظوم

از سید محمد تقویم الحق کاکا خیل

چاپ : کراچی - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۸۹ ه)

☆ پنج گنج

در اخلاق و پند که کتاب درسی بوده برای تدریس زبان فارسی در مدارس شبه قاره .

Marfat.com

چاپ : بار ها ، از لاهور و دیگر مراکز مطبوعاتی شبه قاره

۸- ترجمه

از ناشناش

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ دارالعلوم اسلامیه پیشاور [رک : لباب جلد دوم ، ص ٦٤]

☆ پیام مشرق

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۹- ترجمه

از شیر محمد مینوش

چاپ : کراچی - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۸۳ه)

☆ تاریخ خان جهانی و مخزن افغانی

از خواجه نعمت الله فرزند حبیب الله هروی [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۲)]

۱۰- تاریخ سرصع

از افضل خان ختک فرزند اشرف خان ختک فرزند خوشحال خان ختک ، در قرن دوازده هجری میزیسته، مترجم برترجمهٔ ''تاریخ خان جهانی''احوال قبیلهٔ یوسف زئی را افزوده و خصوصاً در شرح حال خوشحال خان ختک (شاعر معروف پشتو) تفصیل داده است ، در سه باب و هفت دفتر و یک خاتمه

نسخهٔ خطی : پشتو ، شماره ۵

منظور احسن عباسی - فهرست مخطوطات متفرقه پنجاب پبلک لائبریری لاهور ، ص ۹٤-۹۵

☆ تاریخ شیر شاهی

از عباس خان شروانی [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۲)]

۱۰- ترجمه

از دکتر دولت محمد

Marfat.com

چاپ : کابل - پشتو ټولنه (۱۳۵٤ه)

☆ تاریخ فرشته

از محمد قاسم هندو شاه فرشته [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۲)]

۱۲- د هندوستان تاریخ

ترجمهٔ بخشهای مربوط به محمود غزنوی و شیر شاه سوری است

چاپ : پیشاور - ادارهٔ اشاعت سرحد

☆ تحفة النصایح

از یوسف گدا [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی]

۱۳- ترجمه

از ناشناس

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ دارالعلوم اسلامیه ، پیشاور [رک : لباب جلد دوم ، ص ۵۰۶]

☆ ۱٤- تولد نامه

ترجمهٔ منظوم از سید حسین که در ۱۱۲۱ه سروده شده ، در بیان معجزات ولادت پیامبر ما حضرت محمد صلی الله علیه وسلم ، از فارسی به پشتو ترجمه شده و در آن آمده است

پفارسی و انشا شوی - سید حسین به پښتو وو

نسخهٔ خطی : پشتو ، شماره ۱۳۹

☆ جاوید نامه

از محمد اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱۵- ترجمه (به نظم)

از امیر حمزه شنواری ، پیش گفتار از عبدالقادر است

چاپ : کراچی - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۸۷ه)

Marfat.com

☆ چهار مقاله

از نظامی عروضی سمرقندی [رک : قسمت یکم ، بخش متن های ادبی]

۱۶- ترجمه

از محمد عباس

چاپ : پیشاور - یونیورسٹی بک ایجنسی (۱۳۸٤ھ)

☆ خسرو و شیرین

از نظامی گنجوی (م ۵۹۸ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱۷- ترجمه

از صدر خان ختک فرزند خوشحال خان ختک

☆ داستان امیر حمزه : حمزه نامه

[رک : قسمت یکم ، بخش داستان]

۱۸- ترجمه (به نظم)

از احمد اکبر پوری ، ترجمهٔ پنجاه و هفت داستان متن فارسی

☆ در مجالس

از سیف ظفر نوبهاری ، در فضایل انبیاء از آدم تا نبی اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و حکایتهای مذهبی ، در ۳۳ باب

چاپ : بارها ، لاهور - مطبع مصطفائی (۱۳۲۷ھ) ، شیخ الهی بخش جلال الدین تاجران کتب (۱۳۳٦ھ)

۱۹- تولد نامه

ترجمهٔ منظوم بخشی از در مجالس ، دربارهٔ ولادت نبی اکرم صلی الله علیه و آله وسلم ، از غلام محمد قادری فرزند شیر خان (دوابه پیشاور)

نسخهٔ خطی : پشتو ، شماره ۱۳۸

☆ رباعیات خیام

از خیام نیشابوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

Marfat.com

۲۰- دا دلیا

از احسان الله خان ختک

چاپ : پیشاور - ادارهٔ اشاعت سرحد (۱۳۸٤ ه)

☆ رموز بیخودی

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲۱- ترجمه

از سمندر خان سمندر

چاپ : کراچی - مطبوعات پاکستان (۱۳۷۳ ه)

☆ زبور عجم

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲۲- ترجمه

از سید محمد تقویم الحق کاکا خیل

چاپ : کراچی - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۸٦ ه)

☆ سرورالمحزون

از شاه ولی الله محدث دهلوی (م۱۱۷٦ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۱)]

۲۳- ترجمه

از مولوی عبدالرحیم

چاپ : دهلی - مطبع فاروقی (۱۳۲۲ ه)

☆ سیف الملوک : سیف الملوک و بدیع الجمال

داستان سیف الملوک پسر پادشاهٔ مصر که در ۱٤ سالگی دیوانه می شود - داستان معروف و متداول به زبانهای پنجابی و اردو

۲٤- ترجمهٔ منظوم

از غلام محمد قادری

Marfat.com

نسخه های خطی : پشتو ، شماره ۱۳۶، ۱۳۷

☆ شاه و گدا : قصه شاه و گدا : شاه و درویش

از هلالی چغتائی استرآبادی (م۹۳۶ه) ، مثنوی ست کد به نام بدیع الزمان میرزا پیشکش کرده شده

چاپ : چند بار ، تبریز (۱۳۲۱ه) ، به کوشش کوهی کرمانی در ۱۳۲۵ بچاپ رسیده

۲۵- ترجمهٔ منظوم

از عبدالحمید مهمند ، در ۱۱۳۷ه سروده است

چاپ : پیشاور

☆ عیار دانش

از ابو الفضل (م۱۰۱۱ه) [رک : قسمت یکم ، بخش داستان]

۲۶- علم خانه د دانش

از افضل خان ختک فرزند اشرف خان هجری ختک فرزند خوشحال خان ختک، در ۱۱۲۹ه نگاشته است

نسخه های خطی : پشتو ، شماره ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹

☆ کتاب زقوم

از ناشناس ، در بیان جنگ های حضرت محمد صلی الله علیه وسلم و یاران وی با پادشاهی افسانه ای به نام ''شاه زقوم'' و پسران وی - شاه زقوم پادشاه عراق فرض شده و آمده است که وی در جنگ شکست خورده و با همه یاران خود به مسلمین پیوسته

۲۷- ترجمه

از ابراهیم

نسخهٔ خطی : پشتو ، شماره ۶۶،

☆ گلستان

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش متن های ادبی]

Marfat.com

۲۸- گلدسته

از عبدالقادر خان ختک فرزند خوشحال خان ختک در ۱۱۲٤ه سروده امت ، نظم آمیخته به نثر است

چاپ : پیشاور - پشتو اکادمی (۱۳۸۱ه)

۲۹- ترجمه (به نثر)

از امیر محمد فرزند میر محمد انصاری

نسخهٔ خطی : پشتو ، شماره ۱٦۲

۳۰- ترجمهٔ دیگر (نثر)

از راحت الله زاخیلی

چاپ : پیشاور - کتب خانه رحمانیه (س - ن)

☆ لیلیٰ و مجنون

از نظامی گنجوی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۳۱- ترجمه

از رحمت قندهاری (م ۱۲۱۰ه) در عهد زمان شاه (۱۲۰۷ه-۱۲۱٤ه)

☆ مثنوی معنوی

از مولوی روم [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۳۲- اسرار العلوم

از عبدالجبار بنگش (مقیم هنگو) ، در شرح دفتر اول و دوم از مثنوی معنوی

نسخهٔ خطی : پشتو اکادمی ، پیشاور ، نسخه بخط شارح است ، کتابت در ۱۳٤۳ه

۳۳- ترجمه و تلخیص

از عبدالاکبر خان اکبر عمر زئی (م ۱۳۹۸ه)

چاپ : پیشاور - مطبع حمیدیه (س - ن)

Marfat.com

☆ معراج نامه

از ناشناس ، در بیان معراج النبی صلی الله علیه وسلم

۳۴- ترجمهٔ منظوم

از غلام محمد قادری فرزند شیر خان (مقیم دوابه پیشاور) در ۱۱۱۵ ه سروده است. ترجمه از متن فارسی به پشتو و در متن آمده است

د نبی معراج نامه ده پفارسی کښ
ما غلام محمد پښتوځن بیانک

نسخهٔ خطی : پشتو ، شماره ۱۳۲

☆ مهر و مشتری

از محمد فرزند احمد عطار تبریزی

۳۵- ترجمهٔ منظوم

از سکندر خان فرزند خوشحال خان ختک

☆ میزان الطب

از محمد اکبر ارزانی [رک : قسمت یکم ، بخش پزشکی]

۳۶- ترجمه

از ناشناس ، در بیست و پنج باب

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید عبدالله شاه ، روستای سهزاره بخش پیشاور

☆ نیرنگ عشق

از غنیمت کنجاهی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۳۷- د حمید نیرنگ عشق

ترجمه به نظم از عبدالحمید مهمند ، به سال ۱۰۹۶ ه سروده است

چاپ : چند بار ، کابل - پشتو ټولنه (۱۳۴۹ ه ش)

☆ وامق و عذرا

از حاجی محمد حسین شیرازی متخلص به حسینی فرزند محمد حسن محتمد

Marfat.com

اصولی ، مثنوی است بزمی
چاپ : شیراز (۱۳۲٤ ه)

۳۸- **عذرا وامق** (منظوم)

از معین الدین ، در ۱۲۵٦ ه سروده شده
نسخهٔ خطی : پشتو ، شماره ۱۵۲

☆ یوسف و زلیخا

از عبدالرحمن جامی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۳۹- **ترجمه** (به نظم)

از عبدالقادر خان ختک که سرایندهٔ "گلدسته" است ، در ۱۱۱۲ ه نگاشته است

چاپ : بار ها ، در پیشاور و قندهار بچاپ رسیده است ، قندهار (۱۳٤۰ ه)

Marfat.com

بخش سوم

☆ اخلاق محسنی

از ملا کمال الدین واعظ کاشفی (م ۹۱۰ه) [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی]

۱- ترجمه

چاپ شده است

☆ اسرار خودی

از علامه محمد اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲- ترجمه

از محمد بخش واصف

چاپ : کراچی - ادارهٔ مطبوعات پاکستان (س - ن)

۳- اسرار و رموز

از لطف الله بدوی

چاپ : کراچی - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۸۵ه)

☆ ارمغان حجاز

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

Marfat.com

٤- **ترجمه** (به نظم)

از لطف الله بدوی ، ترجمهٔ سندی از هر دو بخش فارسی و اردو

چاپ : کراچی - اقبال اکادمی پاکستان (۱۳۸۲ ه)

☆ بوستان

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

٥ بهارستان

از آغا تاج محمد خان

چاپ : حیدر آباد (۱۳۷٤ ه)

☆ بیان العارفین

از محمد رضا بن عبدالواسع معروف به میر دریائی ، در سخنان و فرمودات شاه عبدالکریم سندی (م ۱۰۳۲ ه) ، به سال ۱۰۳۸ ه به انجام رسانده ، در مقدمه و هفت باب و خاتمه

٦- **ترجمهٔ منظوم**

از عبدالرحمان بن محمد ملوک

چاپ : باهتمام مخدوم عبدالصمد کتب فروش میرپور بٹھورو ، بمبئی - مطبع مرغوب (۱۲۹۳ ه) ، لاهور - مطبع اسلامی (۱۳۲۷ ه)

☆ تاریخ معصومی

از میر محمد معصوم بهکری [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۲)]

۷- **ترجمه**

از دیوان نندی رام میرانی ، به سال ۱۲۷۰ ه به سندی ترجمه کرده است

چاپ : کراچی (۱۲۷۹ ه)

۸- **ترجمهٔ دیگر**

از مخدوم امیر احمد

چاپ : حیدر آباد سنده - سندی ادبی بورد (۱۳۷۲ ه)

Marfat.com

☆ جامع الفیوضات

مجموعهٔ ملفوظات پیر محمد راشد روضه دهنی (م ۱۲۳۳ ه) ، گرد آورده خلیفه محمود (م ۱۲۴۸ ه) در یک مقدمه و بیست و سه باب و یک خاتمه، جمعاً دو هزار حکایت آورده شده

نسخه های خطی : در کتاب خانه های سند موجود اند

۹- توفیق الطالبین

از حاجی محمد عثمان فرزند حاجی احمد صباح

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ میر سلیم محمد جانڈیه . لاڑکانه

۱۰- نفحات الکرامات

از محمد قاسم

چاپ : فقط سه جزو بچاپ رسیده است

۱۱- ترجمهٔ دیگر

از فتح محمد نظامانی

۱۲- ترجمهٔ دیگر

از پیر علی محمد راشدی

نسخهٔ خصی : کتاب خانه حسام الدین راشدی [illegible]

☆ جاوید نامه

از علامه اقبال لاهوری [رک : [illegible]]

۱۳- ترجمه

از لطف الله بدوی ، به یک پیش لفظ [illegible]

چاپ : کراچی - اقبال اکادمی پاکستان [illegible]

☆ چچ نامه : فتح نامهٔ سند

☆ حملهٔ حیدری

از باذل [رک : قسمت نکم ، بخش تاریخ [illegible]]

Marfat.com

۱٤- ترجمه

از میر محمد حسن علی خان حسن (م ۱۳۲٤ ه) [رک : سنده میں اردو شاعری ، ص ۲۵۸]

☆ رباعیات خیام

از خیام نیشاپوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱۵- ترجمه

از مرزا قلیچ بیگ

☆ رسالهٔ فتحیه

از مخدوم فتح محمد متخلص به فقیر ، در سخنان و فرمودات جد پدری خودش مخدوم نوح هالائی (م ۹۹۸ ه) ، به سال ۱۰۱۹ ه (= فتوحات سندی) نگاشته ، در سه جلد

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مخدوم محمد زمان ـ هاله (سند) ، کتاب خانهٔ دانشگاه سند ـ حیدر آباد

۱٦- تحفة المریدین فی مناجات مخدوم المرشدین

ترجمهٔ منظوم از ناشناس ، به سال ۱۲۸۸ ه سروده شده

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مخدوم محمد زمان ـ هاله (سند)

☆ رموز بیخودی

از محمد اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۱۷- ترجمه

از محمد بخش واصف

چاپ : کراچی ـ ادارهٔ مطبوعات پاکستان (س ـ ن)

☆ سفر نامهٔ خواجه محمد حسن جان سرهندی

از خواجه محمد حسن جان سرهندی (م ۱۳٦۵ ه) که برای سفر به عراق و شام و عربستان سعودی رفته و یادداشت ها و خاطرات خود را دربارهٔ این

Marfat.com

سفر نگاشته

۱۸- ترجمه

چاپ : به ظن قوی بچاپ رسیده است

☆ سلامان و ابسال

از عبدالرحمن جامی ، مثنوی عرفانی است ، درین مثنوی با قرار دادن دو مظهر ، یکی برای نیکی (ابسال) و دیگری برای بدی (سلامان) ، حقایق عرفانی بیان شده ، به نام یعقوب بیگ بن حسن بیگ (۸۸۳ھ — ۸۹۶ھ) سروده شده

چاپ : بارها ، لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور

۱۹- ترجمه

از پرفسور غلام حسین جلبانی

چاپ : حیدر آباد سنده - سندی ادبی بورد (۱۳۸۲ھ)

☆ شاهنامه

از فردوسی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲۰- ترجمهٔ منتخبی از شاهنامه

از غلام مرتضیٰ شاه رضوی مرتضائی تتوی (م ۱۳۱۶ھ) فرزند روشن علی شاه

☆ فتح نامه سنده : چچ نامه

از علی بن حامد بن ابی بکر کوفی [رک : قسمت یکم ، بخش [illegible]

۲۱- ترجمه

از مخدوم امیر احمد

چاپ : با تصحیح و تحقیق دکتر نبی بخش بلوچ ، حیدر آباد - سندی ادبی بورد (بار دوم : ۱۳۸۶ھ)

☆ قصص الانبیاء

[رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۱)]

Marfat.com

۲۲- ترجمه

از مولوی عبدالحی

چاپ : شکار پور - مولوی محمد عظیم تاجر کتب (۱۳۹۰ھ)

۲۳- ترجمهٔ دیگر

از محمد حسین ، در سال ۱۱۷۷ ھ سروده شده

☆ کریما

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی]

۲۴- ترجمهٔ منظوم

از هدایت الله فرزند الحاج محمد حسن هالائی سندی (م ۱۳۶۵ھ) که در ''کلیات هدایت موسوم به نزهت‌الاحباب'' درج شده، به سال ۱۳۳۰ھ سروده شده

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ کریم بخش خالد ، کراچی

۲۵- ترجمهٔ منظوم

از محمد عارف صنعت شکار پوری (م ۱۲۶۵ھ) ، در بحر ''متقارب مثمن محذوف'' ترجمه کرده که به همین بحر کریما سروده شده

۲۶- ترجمهٔ دیگر

از عبدالروف به سال ۱۱۳۷ھ سروده شده

☆ کشف المحجوب

از علی هجویری معروف به داتا گنج بخش [رک : قسمت یکم ، بخش عرفان]

۲۷- ترجمه

از دین محمد ادیب فیروز شاهی (م ۱۳۹۳ھ)

چاپ : حیدر آباد سند

☆ کیمیای سعادت

از امام محمد غزالی طوسی (م ۵۰۵ھ) [رک : قسمت یکم، بخش فلسفهٔ عملی]

Marfat.com

۲۸- **ترجمهٔ منتخبی از کیمیای سعادت**

از غلام حسین جلبانی

چاپ : حیدر آباد سند ـ سندی ادبی بورد (۱۳۸۰ ه)

☆ مثنوی معنوی

از مولانا روم [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها]

۲۹- **اشرف العلوم** (منظوم)

از دین محمد ادیب فیروز شاهی (م ۱۳۹۳ ه)

چاپ : حیدر آباد سند

۳۰- **چهره گشای مثنوی**

از همان ادیب فیروز شاهی ، در ترجمه و شرح چهل بیت از دیباچهٔ مثنوی

چاپ : حیدر آباد

☆ مثنوی معنوی (دفتر هفتم)

از الهی بخش کاندهلوی ، به صورت تکمله مثنوی مولانا روم سروده شده

چاپ : کانپور ـ محمود المطابع

۳۱- **ترجمهٔ منظوم**

از مولانا دین محمد ادیب فیروز شاهی (م ۱۳۹۳ ه)

چاپ : حیدر آباد سند

☆ مسایل اربعین

از شاه محمد اسحاق محدث دهلوی [رک : قسمت یکم ، [illegible]

۳۲- **ترجمه**

از مولوی محمد هلالی

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ دانشگاه سند ـ حیدر آباد

☆ مقولات تصوف

سخنان و فرمودات خواجه محمد زمان نقشبندی [illegible]

Marfat.com

از خواجه محمد ابراهیم، به سال ۱۱۸۸ ه نگاشته شده

۳۳- ترجمه

از غلام حسین ، در سال ۱۳۷۲ ه به زبان سندی ترجمه شده

چاپ : تا کنون ترجمهٔ کامل بچاپ نرسیده است اما اختصار آن از طرف خانقاه لواری شریف (سند) منتشر شده ـ حیدر آباد (۱۳۹۲ ه)

☆ مکتوبات امام ربانی

از شیخ احمد سرهندی [رک : قسمت یکم ، بخش عرفان]

۳۴- ترجمه

از دین محمد ادیب فیروز شاهی

☆ منهاج العاشقین

از غلام محمد خانزئی ، در شرح داستان های تمثیلی که شاه لطیف بهتائی در رساله اش ذکر کرده است

۳۵- ترجمه

از شمس العلماء دکتر عمر بن محمد داود پوته (م ۱۳۸۷ ه)

چاپ : از طرف مترجم (۱۳۵۳ ه)

☆ وصیت نامه

از شاه ولی الله محدث دهلوی (م ۱۱۷۶ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش عقاید]

۳۶- ترجمه

از شفیع محمد پاٹائی

چاپ : حیدر آباد سند ، شاه ولی الله اکادمی (۱۳۸٤ ه)

Marfat.com

بخش چهارم

☆ کریما

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی]

۱- ترجمهٔ منظوم

از محمد عمر دین پوری (م ۱۳۶۸ھ) سرایندهٔ زبان براهوئی و شاگرد عبدالغفور هایونی

چاپ : لاهور (۱۳۱۹ھ)

۲- ترجمهٔ دیگر

از مراد علی رئیساڑی خواهر زادهٔ مولانا عبدالحی درخانی

☆ نام حق

از شرف الدین بخارایی [رک : قسمت یکم ، بخش فقه]

۳- تحفة الغرایب (منظوم)

از حاجی نبو جان مستونگی (م ۱۳۲۵ھ) ، به سال ۱۳۰۵ھ سروده شده ، شمار ابیات ۲۵۵ است

چاپ : چند بار، باهتمام محمد فاضل درخانی، لاهور- مطبع محمدی (۱۳۵۵ھ)

Marfat.com

٤- ترجمهٔ دیگر

از محمد عمر دین پوری (م ۱۳۱۹ھ)

چاپ : لاهور (۱۳۱۹ھ)

Marfat.com

استدراک

[فهرست ''ترجمه‌های متون فارسی به زبان‌های پاکستان'' چهار سال پیشتر تهیه شده ، درین بخش تعدادی دیگر از ترجمه های اردو آورده می شود که یا از قلم افتاده بود یا بعد از تهیهٔ فهرست منتشر شده است]

Marfat.com

Marfat.com

استدراک

☆ آداب الطالبین

از شیخ محمد چشتی گجراتی (م ۱۰۴۰ھ) فرزند شیخ حسن محمد ، در سیر و سلوک و شرایط مرید و آداب آن

چاپ : دهلی - مطبع مجتبائی (۱۳۱۱ھ)

۱- ترجمه

از دکتر محمد بشیر حسین (م ۱۴۰۳ھ)، در آغاز مقاله ای حاوی احوال شیخ محمد چشتی به قلم سید نفیس الحسینی و در خاتمه احوال و آثار مترجم افزوده شده

چاپ : باترتیب و تدوین دکتر [illegible] رانا ، لاهور - بروگریسو بکس (۱۴۰۴ھ)

☆ احادیث مثنوی

از استاد بدیع الزمان فروزانفر (۱۳۴۹ھ)، مشتمل بر مواردیکه مولانای روم (م ۶۷۲ھ) درمثنوی معنوی از احادیث رسول صلی الله علیه وسلم استفاده کرده باذکر وجوه روایت و ماخذ آنها

چاپ : تهران - مؤسسه چاپ و انتشارات امیر کبیر (بار سوم : ۱۳۴۷ھ ش)

Marfat.com

۲- ترجمه

از دکتر سید عبداللطیف

چاپ : لاهور - پیکیجز لمیتد (س - ن)

☆ اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب

از استاد شهید مرتضیٰ مطهری ، در مقایسهٔ شیوهٔ غرب و اسلام دربارهٔ اخلاق جنسی

چاپ : قم - انتشارات صدرا (س - ن)

۳- جنسی اخلاق کا اسلام اور مغرب میں تصور

از سیّد عارف نوشاهی

چاپ : کراچی - خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران (۱٤۰۲ھ)

☆ ارشاد الطالبین

از قاضی محمد ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش عرفان ، ص ٦۸-٦۹]

٤- ترجمهٔ تازه

از دکتر غلام محمد خلیفهٔ سید سلیمان ندوی، مترجم حواشی و دیباچه ای نیز افزوده است

چاپ : کراچی - مکتبه اسحاقیه (۱٤۰۳ھ)

۵- ترجمهٔ دیگر

از ناشناس

چاپ : بمبئی [رک: دیباچهٔ "ارشاد الطالبین" از دکتر غلام محمد، ص ۱۱]

☆ ارمغان حجاز

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۲۸۳-۲۸٤]

Marfat.com

۶- ترجمهٔ منظوم

از مضطر مجاز ، پیش گفتار به قلم دکتر غلام دستگیر رشید است

چاپ : حیدر آباد دکن (۱۳۹۷ھ)

☆ اسرار خودی

از علامه اقبال لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۲۸۴-۲۸۵]

۷- ترجمه (به نثر)

از سید حامد حسین ، برای استفادهٔ دانشجویان ترجمه کرده

چاپ : بهوپال - بهوپال بک هاؤس

☆ اشعة اللمعات فی شرح المشکوٰة

متن عربی مشکوة المصابیح در حدیث پیامبر صلی الله علیه وسلم از ولی الدین محمد بن عبدالله (م. ۷۴۰ھ)، گزارش در چهار جلد از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) در مدت شش سال (۱۰۱۹ھ — ۱۰۲۵ھ) به تکمیل رسیده.

چاپ : لکهنؤ — مطبع نولکشور

۸- ترجمه

از محمد تقی حسین معروف به امیر الدوله مدراسی [رک : حدیقهٔ ... (ترجمه) — ص ۲۴]

☆ اصل الاصول فی بیان السلوک و الوصول

از شاه علی اکبر قلندر ، دربارهٔ سیر و سلوک

۹- ترجمه

از مشیر احمد نذیر

چاپ : لکهنؤ — مترجم (س - ن)

Marfat.com

✡ اقبال مصلح قرن اخیر

از دکتر علی شریعتی (م ۱۳۹۷ ه) [رک: قسمت یکم، بخش تذکرهٔ شاعران، ص ۱۹۳ - ۱۹٤]

۱۰- محمد اقبال

از کبیر احمد جائسی

چاپ : دهلی ــ مکتبهٔ جامعه (۱٤۰۳ ه)

✡ الباب ثلاثه

از شیخ محمد چشتی (م ۱۰٤۰ ه) ، در سه ''لب'' متضمن هدایت ها برای سالکان راه طریقت

چاپ : در ضمن ''آداب الطالبین'' ، دهلی ــ مطبع مجتبائی (۱۳۱۱ ه)

۱۱- ترجمه

از دکتر محمد بشیر حسین (م ۱٤۰۳ ه)

چاپ : در ضمن ترجمهٔ ''آداب الطالبین'' لاهور (۱٤۰٤ ه)

✡ امواج خوبی

از خواجه خوب محمد چشتی احمد آبادی (م ۱۰۲۳ ه) ، در عرفان و تصوف ، در پنج حضرت (مرتبه) به قرار زیر : اول حضرت وحدت ، دوم حضرت الوهیت ، سوم حضرت روح ، چهارم حضرت مثال ، پنجم حضرت جسم

چاپ : بمبئی

۱۲- ترجمه

از قاضی احمد عبدالصمد فاروقی ، به سال ۱۳۵۲ ه ترجمه کرده است

چاپ : کراچی ــ ادارهٔ معارف اسلامیه (۱۳۷۹ ه)

Marfat.com

✡ الانساب

از سید اسد الله بخاری ، در انساب اولاد حضرت فاطمه‌ؑ دختر نبی اکرم صلی الله علیه وسلم

۱۳- اذاعة الانساب

از سید محمد یعقوب معروف به ابن حسن ، مترجم حواشی و تعلیقات هم نگاشته است

چاپ : آره ــ انڈیا پریس (۱۳۱۷ھ)

✡ انسان در قرآن

از استاد شهید مرتضیٰ مطهری، دربارهٔ مقام انسان و فرایض وی در جهان، در شش باب : حقیقت انسان ، صفات و قوت های وی ، انسان در جهان بینی اسلام ، جاذبه های معنوی انسان ، نفس مؤثر انسان در آیندهٔ خویش ، آگاهی های انسان

چاپ : قم ــ انتشارات صدرا (س ـ ن)

۱۴- قرآن اور انسان

از دکتر غلام سرور ، در آغاز احوال و آثار مؤلف را معرفی کرده

چاپ : راولپندی ــ دارالثقافت جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۲ھ) ، به عنوان یک شماره از مجلّه ''ثقافت اسلام'' دفتر دوم

✡ انسان و ایمان

از استاد شهید مرتضیٰ مطهری ، در ضرورت ایدئولوژی و مکتب فکر از روی ایمان و علم

چاپ : قم ــ انتشارات صدرا (س ـ ن)

۱۵- انسان اور ایمان

از سید محمد عسکری

Marfat.com

چاپ : تهران ــ وزارت ارشاد اسلامی (۱۴۰۲ ه)

✡ انسان و سرنوشت

از استاد شهید مرتضیٰ مطهری ، در توضیح و تشریح نظریهٔ قضا و قدر و اثرات این تصور بر عروج و زوال ملت اسلامیه

چاپ : قم ــ انتشارات صدرا (س ـ ن)

۱۶- انسان اور تقدیر

از پرفسور شاه مفخر عالم

چاپ : اسلام آباد ـ جامعهٔ اهل البیت (۱۴۰۳ ه)

✡ انسیه

از شیخ یعقوب چرخی (م ۸۵۱ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش عرفان ، ص ۷۴]

۱۷- ترجمهٔ دیگر

از پیرزاده اقبال احمد فاروقی

چاپ : در ضمن ''رسایل نقشبندیه'' که حاوی ترجمه متون مشاهیر نقشبند (قدسیه ـ خواجه محمد پارسا ، انسیه ـ خواجه یعقوب چرخی ، رسالهٔ عزیزان ـ خواجه علی عزیزان رامیتنی ، انفاس نفیسه ـ خواجه عبید الله احرار) ، لاهور ـ مکتبه نبویه (س ـ ن)

✡ انشای مومن

از حکیم مومن خان مومن (م ۱۲۶۹ ه) که سرایندهٔ زبان فارسی و اردو بوده ـ رائی زادهٔ وی ''انشای مومن'' را گرد آورده و بر سه باب مرتب ساخته: باب اول ـ نامه هائی که مشعر بر طرز تحریر آن منشی بی نظیر (مومن) است ، باب دوم ـ رطب و یا بسی که نظر بنافهمی مخاطب نگاشته ، باب سوم ـ

Marfat.com

تقاریظ و خطب

چاپ : باهتمام رائی زادهٔ مؤلف حکیم احسن الله خان ، دهلی ـ مطبع سلطانی (۱۲۷۱ھ) ـ باترجمهٔ اردو ، دهلی ـ غالب اکیدمی (۱۳۹۷ھ)

۱۸- ترجمه

از دکتر ظهیر احمد صدیقی استاد دانشگاه دهلی ، ترجمهٔ باب اول و دوم است

چاپ : بامتن اصلی ، دهلی . غالب اکیدمی (۱۳۹۷ھ)

☆ انفاس نفیسه

از خواجه عبیدالله احرار (م ۸۹۵ھ) ، درعرفان و سلوک ، مشتمل بر معمولات سالکان طریقت، نثر آمیخته با نظم است

چاپ : در ضمن ''رسایل مشاهیر نقشبندیه'' ، حیدر آباد (۱۳۷۸ھ)

۱۹- ترجمه

از پیرزاده اقبال احمد فاروقی

چاپ : در ضمن ''رسایل نقشبندیه'' ، لاهور ـ مکتبه نبویه (س ـ ن)

☆ انیس النفس

از نظر علی فرزند اسماعیل

۲۰- رهنمای نفس

از سید مرغوب احمد

چاپ : لاهور ـ تنظیم غلامان آل محمد خواجگان نارووالی

☆ انیس المقلدین

مطابق بافتاوی آیت الله سید حسین بروجردوی ، در فقهٔ امامیه

۲۱- تحفة المقلدین

از سیّد علی

Marfat.com

چاپ : لکهنؤ - نظامی پریس (۱۳۶۸ ه)

☆ باب و بها را بشناسید

از فتح الله فرزند عبدالرحیم ، در معرفی علی محمد باب و بها الله بانیان مذاهب بابی و بهائی

چاپ : کرمان

۲۲- ترجمه

از دکتر کاظم علی رسا

چاپ : کرمان - کتاب خانه ابراهیمیه

☆ بحر الجواهر

از محمد حسین علی، در اصطلاحات طب

۲۳- ترجمه

از چیتن شاه و دتامل

چاپ : امرتسر - میڈیکل پریس (۱۲۹۵ ه)

☆ بشارات احمدیه فی اثبات نبوت محمدیه

از علامه سید علی الحائری (م ۱۳۶۰ ه) در اثبات نبوت محمدی

چاپ : لاهور - اسلامیه پریس (س - ن)

۲۴- براهین احمدیه

از محمد محکم الدین

چاپ : بامتن اصلی ، لاهور - اسلامیه پریس (س - ن)

☆ بوستان

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه‌ها ، ص ۲۸۶-۲۸۷]

Marfat.com

۲۵- ترجمه

از مولوی جعفر علی و سید محمد امیر حسن نورانی

چاپ : لکھنؤ - رام کمار پریس (بار اول : ۱۳۷۲ھ)

۲۶- بوستان مترجم منظوم

از گوبند پرشاد فضا فرزند دیبی پرشاد ، به سال ۱۲۹۵ھ (= هوئی بوستان اب یه رشک بهار) سروده شده

چاپ : کانپور - مطبع نولکشور (بار سوم : ۱۰۹۷ھ)

۲۷- شمیم بوستان

از محمد عبدالواحد غازی پوری

چاپ : کانپور - مطبع مجیدی (۱۳۲۳ھ)

☆ بهار انقلاب

از ناصر مکارم شیرازی ، دربارهٔ انقلاب مهدی آخر الزمان و ثمرات آن انقلاب

چاپ : تهران - واحد کتاب بنیاد بعثت (۱۴۰۲ھ)

۲۸- ترجمه

از سید محمد عسکری

چاپ : لاهور - امامیه پبلی کیشنز (۱۴۰۲ھ)

☆ بهار دانش

از عنایت الله کنبوه لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش داستان ، ص ۲۵۷]

۲۹ قصهٔ غم ربا

از عابد حسین عظیم آبادی ، در سال ۱۲۴۳ھ ترجمه شده . [رک : مظفر اقبال - بهار میں اردو نثر کا ارتقاء ، ص ۲۲۶]

Marfat.com

☆ بیان واقع : وقایع نادری

از عبدالکریم کشمیری (م ۱۱۹۸ ه) فرزند خواجه عاقبت محمود فرزند خواجه محمد بلاقی ، در سرگذشت و احوال نادر شاه افشار و سفرهای مصنف ، به سال ۱۱۹۳ ه نگاشته شده در پنج باب :

باب اول در حسب و نسب نادر شاه، باب دوم دربیان معاودت نادر بسوی ایران و رفتن بتوران و خوارزم. . . ، باب سوم متضمن بعضی وقایع که از دارالسلطنت قزوین تا بندر هوگلی که از بنادر متعلقه سلطنت هندوستان است روی داده ـ باب چهارم در ذکر بعضی وقایع که از ابتدای ورود به بندر هوگلی تا وقت وصال و انتقال اعلی حضرت کثیر المروت پادشاه درویش صفت محمد شاه فردوس آرام گاه بظهور پیوسته ، باب پنجم در ذکر بعضی امور که در ایام سلطنت احمد شاه بهادر بعمل آمد

چاپ : باتصحیح و تحقیق دکتر کے ـ بی ـ نسیم K. B. Nasim ، لاهور ـ ادارهٔ تحقیقات پاکستان ، دانشگاه پنجاب (۱۳۹۰ ه)

۳۰- ترجمه و تلخیص وقایع نادری

از معصوم علی محشر

چاپ : لکهنؤ ـ مطبع منشی جے نارائن ورما (۱۳۲۳ ه)

☆ پاسداران اسلام

۳۱- ترجمه

از محمد فضل حق

چاپ : کراچی ـ جامعه تعلیمات اسلامی (س ـ ن)

☆ پری خانه

از واجد علی شاه اختر (م ۱۳۰۵ ه) حاکم اوده، در ذکر داستان های عاشقانهٔ خودش ، به سال ۱۲۶۵ ه تالیف کرده ، تاکنون بچاپ نرسیده است .

Marfat.com

۳۳- محل خانه شاهی

از مرزا فدا علی خنجر لکھنوی

چاپ : لکھنؤ ـ مہا دیو پرشاد ورما (۱۳۳۶ھ)

۳۳- پری خانه

از تحسین سروری، در دیباچه زندگانی واجد علی شاه اختر به اختصار بیان شده

چاپ : کراچی ـ مکتبه نیاراهی (۱۳۷۷ھ)

✡ پند نامه

از فرید الدین عطار نیشاپوری [رک : قسمت یکم ، بخش ''فهرست عملی'' ص ۵۳-۵۴]

۳۴- ترجمه

از مفتی کفیل الرحمن نشاط عثمانی

چاپ : بامتن اصلی ، دیو بند ـ کتب خانه محمودیه

✡ پند نامه

از ناشناس ، به سال ۷۹۵ھ سروده شده ، جدا از پند نامهٔ عطار (۶۲۷ھ) است

آغاز : حمد گویم بیعدد مرخالق جن و بشر

۳۵- ترجمه به نظم

از ناشناس

نسخهٔ خطی : موزهٔ بیجاپور

آغاز : بولوں صفت میں بے گنت اس خالق جن و بشر

✡ پنج گنج عرفان

غزلهای پیر مهر علی شاه گولروی چشتی (م ۱۳۵۶ھ) به زبان های پنجابی

Marfat.com

و اردو و فارسی

چاپ : گولره

۳۶- مهر علی شاه

از کرم حیدری ، غزلهای فارسی و پنجابی به اردو درآورده شده

چاپ : اسلام آباد - لوک ورثے کا قومی ادارہ (۱٤۰۰ھ)

✡ تاریخ آل محمدؐ

متن ترکی از بهلول بهجت مفتی اعظم ترکیه ، ترجمهٔ فارسی از مرزا مهدی ادیب ، در خلافت امیر المومنین حضرت علیؓ و زندگانیٔ آئمه

۳۷- ترجمه

از سید عباس حسین

چاپ : کراچی - محفل حیدری (س - ن)

✡ تاریخ انبیاء در اقوال اصفیاء

از احمد بن محمد وجیه الدین عثمانی دیو بندی ، درسه جلد به سال ۱۳۰٦ھ نگاشته شده

۳۸- ترجمه

از مؤلف متن فارسی

چاپ : لکهنؤ - مطبع مظهر العجائب (۱۳۱۵ھ)

✡ تحفة الفقراء

از مرزا محمد اختر دهلوی

۳۹- انیس الواصلین

از مولوی انیس احمد قادری نقشبندی شیرکوتی

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

Marfat.com

✡ تحفة القادریه

از شاه ابو المعالی قادری لاهوری [رک: قسمت یکم ، بخش ''سیر اولیاء الله و بزرگان'' ، ص ۲۰۶]

۴۰- سیرت الغوث

از محمد باقر

چاپ : لاهور (۱۳۲۳ھ)

۴۱- کتاب تحفهٔ قادریه

از محمد عبدالکریم

چاپ : لاهور (۱۳۲۴ھ)

✡ تذکرة الاولیاء

از شیخ فرید الدین عطار نیشاپوری (م ۶۲۷ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش ''سیر اولیاء الله و بزرگان'' ، ص ۲۰۶]

۴۲- ترجمه

از قاری محمد عادل خان

چاپ : با تجدید نظر طفیل احمد جالندهری ، لاهور - کتب خانه خورشیدیه (س - ن)

✡ تذکرة الکرام

از ابو الحیات ، در احوال صوفیان پهلواری شریف (بهار)

۴۳- ترجمه

از ایوب قادری ، مترجم به طور تکمله احوال اولاد و خلفای محمد نعمت الله قادری افزوده است

چاپ : ۱۳۲۶ھ [رک : مظفر اقبال - بهار مین اردو نثر کا ارتقاء ،

Marfat.com

ص ۱۸۷]

✡ تذکرة الموتیٰ والقبور

از قاضی ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ ه) [رک: قسمت یکم، بخش ''کلام و عقاید''، ص ۳۰]

٤٤- حیات برزخ وقبور

از احمد عبدالحلیم کانپوری

چاپ : کراچی - عوامی کتب خانه (۱۳۸۸ ه)

✡ تزک (توزک) والا جاهی

از برهان خان هندی (م ۱۲٤۰ ه) - تاریخ ریاست کرناتک از تامیس تا عهد مؤلف

چاپ : مدراس - مطبع مظهر العجائب

٤٥- ترجمه (بخشی از تزک والا جاهی)

از شمس العلماء عبدالرحمن شاطر مدراسی (م ۱۳٦۲ ه) [رک : نصیرالدین هاشمی - مدراس میں اردو ، ص ۱۰۷]

✡ تفسیر نمونه

تفسیر و بررسی تازه ای دربارهٔ قرآن مجید با در نظرگرفتن خواستها و پرسشها و مسایل روز ، زیر نظر استاد ناصر مکارم شیرازی با همکاری جمعی از نویسندگان (محمد رضا آشتیانی ، محمد جعفر امامی ، داؤد الهامی ، اسد الله ایمانی ، عبدالرسول حسنی ، سید حسن شجاعی ، سید نور الله طباطبائی ، محمود عبداللهی، محسن قرائتی و محمد محمدی) ، سیزده مجلد چاپ شده است، تا کنون به پایان نرسیده است

چاپ : طهران - دارالکتب الاسلامیه (۱۳٦۱ ه ش)

Marfat.com

۴۶- ترجمه جلد اول

از صفدر حسین نجفی ، از آغاز تا آیت ۱۸۷ سوره بقره

چاپ : لاهور - حوزه علمیه جامعة المنتظر (۱۴۰۴ھ)

✡ تقریرات اصول

از محمود شهابی

چاپ : تهران

۴۷- تاریخ اصول فقه شیعه

از سید حسین عارف نقوی ، فقط ترجمهٔ مقدمهٔ ''تقریرات اصول'' که با عنوان ''در مذهب شیعه ازکی مسایل این فن مورد استناد شد ؟'' چاپ شده

چاپ : اسلام آباد - امامیه دارالتبلیغ (۱۴۰۴ھ)

✡ تقلید

از آیت الله علی مشکینی اردبیلی ، دربارهٔ اجتهاد و تقلید از روی فقه امامیه بصورت سوال و جواب

۴۸- تقلید کیا ہے ؟

از سید فیاض حسین نقوی

چاپ : تهران - سازمان تبلیغات اسلامی (س - ن)

✡ تقلید

از سید حسن طاهری خرم آبادی ، در مسئله اجتهاد و تقلید از روی فقه امامیه

۴۹- تقلید کیا ہے ؟ اور کیوں کرتے ہیں ؟

از نا شناس

چاپ : نام چاپ کننده و مطبع مذکور نیست

Marfat.com

✡ تکمیل الایمان

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش ''کلام و عقاید'' ، ص ۳۱-۳۲]

۵۰- طریقۃ الاسلام (منظوم)

از سید محمد حسین تمنا مدراسی (م ۱۲۷۷ھ) ، به سال ۱۲۷۲ھ سروده شده

چاپ : دهلی (۱۲۷۳ھ)

✡ تمدن غرب از دیدگاه اسلام

از سید مجتبیٰ موسوی لاری

چاپ : تهران

۵۱- مغربی تمدن کی ایک جھلک

از مجتهد الاسلام روشن علی رئیس دانشکده منصبیه عربیه - میرتھ (هند)

چاپ : میرتھ - دانشکده منصبیه عربیه

۵۲- مغربی تهذیب - ایک مسلم کی نظر میں

تلخیص و ترجمه از سید انوار احمد بلگرامی

چاپ : لاهور - مطبوعات لوح و قلم (۱۴۰۳ھ)

✡ تنبیه الانام بر مفاسد ارشاد العوام

از حجة الاسلام سید محمد حسین الحسینی المرعشی الشهرستانی ، در رد کتاب ''ارشاد العوام'' تالیف حاجی محمدکریم خان فرزند ابراهیم خان ، ''ارشاد العوام'' یکی از کتابهای سلسلهٔ شیخیه است

۵۳- ترجمه

از سید محمد حسین زیدی برستی

چاپ : چنیوٹ - انتشارات حقایق الشیعه

✡ تنبیه الغافلین

از محمد علی حلمی ، در فقه امامیه

Marfat.com

۵۴- حی علی الصلوٰة

از محمد لقمان جعفری ، ترجمهٔ باب دوم از ''تنبیه الغافلین'' ، دوبارهٔ مسایل نماز

چاپ : اسلام آباد ـ ادارهٔ تبلیغ شیعه (۱۴۰۱ھ)

✡ تنویر الافق شرح تبیین الطرق

از شاه علی انور ، در عرفان که شرح تبیین الطرق تالیف شیخ علی متقی (م ۹۷۵ھ) است

۵۵- ترجمه

از محمد تقی حیدر

چاپ : لکهنؤ ـ مترجم (س ـ ن)

✡ توحید

از محسن قرائتی ، در توضیح و تشریح عقیدهٔ توحید

چاپ : در ضمن ''درس هائی از قرآن'' ، تهران ـ انتشارات صبا (س ـ ن)

۵۶- ترجمه

از دکتر شاهد چوهدری

چاپ: اسلام آباد- رایزنی فرهنگ سفارت جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۴ھ)

✡ توضیح المسایل

فتاویٰ آیت الله روح الله خمینی ، در فقه امامیه بانضمام مسایل جدید

چاپ : تهران (۱۴۰۱ھ)

۵۷- ترجمه

چاپ : کراچی ـ انجمن پریس (س ـ ن)

✡ توضیح المسایل

فتاویٰ آیت الله سید حسین بروجردوی ، در فقه امامیه

Marfat.com

۵۸- ترجمه
از اختر عباس
چاپ : لاهور ـ امامیه کتب خانه (س ـ ن)

☆ توضیح المسایل

فتاوی آیت الله سید عبدالله شیرازی (م ۱۴۰۴ ه)

۵۹- ترجمه
چاپ : سرگودها ـ مکتبه اصغریه دارالعلوم محمدیه (س ـ ن)

☆ ثمرة الفواید

از شاه لطف الله جالندهری خلیفه سید شاه بهیکهؒ ، در سیرت شاه بهیکه و خانوادهٔ وی ، متضمن مسایل سلوک و عرفان ، در هفت باب و خاتمه ـ
باب اول ـ در بیان حسب و نسب (سید شاه بهیکه) است و مشتمل برچهار فصل
باب دوم ـ در بیان تعلیم و تحصیل علوم ظاهری و باطنی و بعضی اقوال در محبت الهی حضرت پیر دستگیر قدس سره العزیز
باب سوم ـ دربیان خلافت یافتن و بعضی رسوم بیعت و آداب آن و اقسام خلافت
باب چهارم ـ دربیان اوراد و وظایف وصوم و صلوة ـ معمول پیران چشت

۶۰- مفید العباد ـ حصه اول
ترجمه چهار باب از ''ثمرة الفواید'' از سید مظفر انبیٹهوی
چاپ : دهلی ـ نفیس پریس (۱۳۴۳ ه)

☆ جامی

از علی اصغر حکمت (م ۱۴۰۰ ه) ، در احوال و آثار عبدالرحمن جامی (م ۸۹۸ ه) و نقد بر آثار وی
چاپ : تهران (۱۳۲۰ ه ش)

Marfat.com

۶۱- ترجمه

از سید عارف نوشاهی ، مترجم مقدمه و ''تکملهٔ آثار جامی'' افزوده است

چاپ : اسلام آباد ـ مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان (۱۴۰۳ھ)
باهمکاری رضا پبلی کیشنز لاهور

☆ جاوید نامه

از علامه اقبال لاهوری[رک : قسمت یکم ، بخش منظومه‌ها ، ص ۲۸۹]

۶۲- ترجمهٔ منظوم

از مضطر مجاز

چاپ : حیدر آباد (دکن) ـ اقبال اکادمی

☆ جذب القلوب الی دیار المحبوب

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) [رک: یکم بخش ''جغرافیا و سفر نامه'' ، ص ۱۴۳]

۶۳- دیار حبیب

از محمد شفیع الدین خان ، ترجمهٔ بخشی از جذب القلوب

چاپ : علی گڑھ ـ مسلم یونیورسٹی پریس (س ـ ن)

☆ جستجو دراحوال و آثار فرید الدین عطار نیشاپوری

از استاد سعید نفیسی

چاپ : تهران ـ کتاب فروشی و چاپ خانه اقبال (۱۳۲۰ھ ش)

۶۴- فرید الدین عطار کے احوال و آثار پر تحقیقات

از محمد نذیر رانجها

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مترجم راولپندی اسلام آباد

Marfat.com

☆ جلاء العیوان

از محمد باقر مجلسی دوم (م ۱۱۱۰ ه) [رک : قسمت یکم ، تاریخ (۱) ، ص ۱۵۰]

۶۵- الدمع الهتون

از عبدالحسین بارهوی ، به سال ۱۳۰۲ ه بپایان رسانده ـ همین ترجمه که چاپ آن در بخش تاریخ (۱) مندرج شده

چاپ های دیگر : لکهنؤ ـ مطبع شاهی (بار چهارم : ۱۳۳۷ ه)

با حواشی سید ظهور الحسن بهریلوی ، لاهور ـ شیعه جنرل بک ایجنسی (س ـ ن)

☆ جمالیه : حورائیه

از شیخ یعقوب چرخی (م ۸۵۱ ه) ، در شرح رباعی ابو سعید :

حورا به نظارهٔ نگارم صف زد رضوآن ز تعجب کف‌خود بر کف‌زد
آن خال سیه برآن رخان مطرف زد ابدال ز بیم چنگ در مصحف زد

نسخهٔ خطی: کتاب خانه گنج بخش اسلام آباد

آغاز : حمد بیحد و ثنای فوق عد ، ص واجب الوجودی راکه قلوب انبیاء و اولیاء را مظاهر صفات جلالیه و جمالیه گردانید

۶۶- ترجمه

از محمد نذیر رانجها

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مترجم ، راولپندی

☆ جواهر العشاق

متن عربی "رساله غوث الاعظم" منسوب به شیخ عبدالقادر جیلانی (م ۵۶۱ ه) و شرح آن جواهرالعشاق به فارسی از خواجه بنده نواز گیسو دراز (م ۸۲۵ ه) خلیفه خواجه نصیر الدین محمود چراغ دهلی ، اول بخشی از متن

Marfat.com

آورده و سپس شرح نگاشته است

۶۷- ترجمه

از قاضی احمد عبدالصمد فاروق

چاپ : کراچی ـ اداره معارف اسلامیه (۱۳۷۱ھ)

☆ جهاد اکبر

از آیت الله روح الله خمینی دربارهٔ جهاد با نفس امّاره

چاپ : تهران

۶۸- ترجمه

ار سید صفدر حسین نجفی

چاپ : خوشاب ـ تحریک تحفظ تعلیمات آل محمدؐ (۱۳۹۶ھ)

۶۹- ترجمهٔ دیگر

از محمود سروش

چاپ : بمبئی ـ اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان ایرانی هند (۱۴۰۲ھ)

☆ چهار بهار

سخنان و ملفوظات نوشه گنج بخش قادری (م ۱۰۶۴ھ) ، گرد آورنده محمد هاشم تهرپالوی (م۱۲۵۹ھ)، در چهار بهار (باب)و خاتمه: بهار اول در شریعت ، بهار دوم در طریقت ، بهار سوم در حقیقت ، بهار چهارم در معرفت

چاپ : ڈوگه شریف (گجرات) ـ مکتبه نوشاهیه دربار نوشاهی

به اهتمام سید عارف نوشاهی ، اسلام آباد ـ مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان با همکاری اداره معارف نوشاهیه ساهن پال (۱۴۰۴ھ)

خزاین الاسرار ترجمه چهار بهار به اهتمام سید عارف نوشاهی بامتن اصلی چاپ شده است

Marfat.com

☆ **حاجی بابا اصفهانی :** سرگذشت حاجی بابا اصفهانی

متن فرانسوی از جیمس موریر ، آن را شیخ احمد کرمانی (مقتول ۱۳۱٤ھ) بفارسی در آورده ، کتاب درسی بوده در دانشگاه پنجاب لاهور

چاپ : بارها ، لاهور ـ شیخ مبارک علی (۱۳٦۷ھ) ؛ باتصحیح و مقدمه محبوب الهی لاهور ـ اوریئنتل بک سوسائٹی (س ـ ن)

۷۰- ترجمه

از ناشناس

چاپ : کلکته ـ مطبع بپتست مشن (۱۳٤۱-٤۲ھ)

☆ **حدایق العشاق**

از ملا رضی فرزند محمد شفیع ، در مناظره مابین روح و عشق

و به گزار سرور

از رجب علی بیگ سرور (م ۱۲۸٦ھ) ، به فرمائش مهاراجه ایشری پرشاد نرائن سنگه (بنارس) به اردو در آورده است

☆ **حدیقة الشیعه**

منسوب به احمد فرزند محمد معروف به مقدس اردبیلی ، در عقاید و اعمال اهل تشیع

۷۲- انوار امامت تا قیامت

ترجمه بخشی از ''حدیقة الشیعه'' متضمن حقیقت و ضرورت امام از روی قرآن و حدیث

چاپ : کراچی ـ رضوی بک ایجنسی (۱٤۰۲ھ)

☆ **حدیقه سلطانیه**

از سید العلماء سید حسین (م ۱۲۷۲ھ)

Marfat.com

۷۳- خزینه ایمانیه مع توضیحات نورانیه

ترجمه باب اول از ''حدیقه سلطانیه''، از سید گلاب علی شاه نقوی متوطن ملتان به سال ۱۳۹٤ھ ترجمه کرده است

چاپ : ملتان - نوبهار الیکٹرک پریس (س - ن)

☆ حسینیه : مکالمات حسینیه

[رک : قسمت یکم ، بخش ''کلام و عقاید'' ، ص ۳٤]

۷٤- ایمان درین (منظوم)

از محمد علی شاه الفت به سال ۱۲۳۲ھ سروده شده

☆ حق الیقین

از محمد باقر بن محمد تقی مجلسی دوم (م. ۱۰۰ھ)، در اصول دین از توحید و رسالت و امامت و رجعت و معاد وغیره ، بنام شاه [illegible] صفوی (۱۱۰۵ھ-۱۱۳۵ھ) ، در ۱۱۰۹ھ بپایان رسانده است

چاپ : بارها ، تهران - چاپ خانهٔ حیدری (س - ن)

۷۵- تحقیق المتین

از سید مجتبیٰ حسین جائسی

چاپ : لاهور - مطبع [illegible]

۷۶- ترجمهٔ دیگر

از زاهد حسین کاظمی

چاپ : شیخوپوره - مجلسی کتب خانه

☆ حقوق الاسلام : حقیقت الاسلام

از قاضی ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ھ) ، رک : قسمت یکم ، بخش ''فقه''، ص ۱۰٦]

Marfat.com

۷۷- شفاء الاسقام فی حقوق الاسلام

از عبدالغنی نقشبندی مجددی

چاپ : برناله بخش فیصل آباد (س ـ ن)

۷۸- نور اسلام

از محمد مصطفیٰ فرزند حاجی احمد یار ، اولین ترجمهٔ ''حقوق الاسلام'' است

چاپ : لاهور ـ مطبع صدیقی (۱۳۰٤ھ)

۷۹- اسلام کا نظام حقوق و فرائض

از حکیم شریف احسن ، مترجم حواشی هم افزوده است و پیش گفتار به قلم مفتی سیاح الدین کاکا خیل

چاپ : فیصل آباد ـ مکتبه طیبه (۱۳۹۹ھ)

✡ حلیة المتقین

از محمد باقر مجلسی ، در بیان محاسن آداب و محامد اخلاق و دستورات شرع نبوی از اخبار و آثار اهل بیت ، در چهارده باب و خاتمه ، هر باب در چند فصل

چاپ : بارها ، کتابفروشی حاج محمد علی علمی (۱۳۷۱ھ)

۸۰- تهذیب اسلام معروف به تهذیب مومنین

از سید مقبول احمد (م ۱۳٤۰ھ) در سال ۱۳۳۸ھ به اردو در آورده شده

چاپ : لاهور ـ افتخار بک ڈپو (۱٤۰۰ھ)

۸۱- ترجمهٔ دیگر

از غلام حسین

✡ حلیه شریف

از مشتاق احمد ، حلیه و شمایل نبی اکرم صلی الله علیه وسلم

Marfat.com

۸۲- ترجمهٔ منظوم
از سید عبدالرزاق کلامی
چاپ : لکهنؤ - اودھ پریس (۱۲۹۱ھ)

☆ حیات القلوب

از ملا محمد باقر مجلسی [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۱) ، ص ۱۵۱]

۸۳- ترجمهٔ کامل سه جلد
از سید بشارت حسین کامل مرزا پوری
چاپ : لکهنؤ - نظامی پریس (۱۳۵۸ھ) ، لاهور - امامیه کتب خانه (۱۳۸۳ھ)

۸۴- شفاء الصدور والکروب
ترجمهٔ ''حیات القلوب'' جلد دوم است
چاپ : لکهنؤ - مطبع دبدبهٔ احمدی (۱۳۲۳ھ)

۸۵- ترجمهٔ دیگر
از حشمت علی
چاپ : لاهور - شیعه جنرل بک ایجنسی (۱۳۸۲ھ)

☆ ختم نبوت

ازاستادشهیدمرتضیٰ مطهری،در اثبات ختم نبوت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم
چاپ : قم - انتشارات صدرا (س - ن)

۸۶- ترجمه
از محمد خالد فاروقی ، باتجدید نظر افتخار حسین نقوی
چاپ ، اسلام آباد - دفتر تبلیغات اسلامیه (۱۴۰۱ھ)

☆ خزینة الاصفیاء

از مفتی غلام سرور لاهوری [رک : قسمت یکم ، بخش ''سیر اولیاء الله

Marfat.com

و بزرگان'' ، ص ۲۱۰-۲۱۱]

۸۷- ترجمه

از اقبال احمد فاروقی ، مخزن (قسمت) ششم و هفتم از متن به اردو در آورده شده

چاپ : لاهور - مکتبه نبویه (۱۴۰۳ ه)

*** داستان راستان**

از استاد شهید مرتضی مطهری ، در دو جلد - داستان های اخلاقی و اجتماعی از تاریخ اسلام

چاپ : قم - انتشارات صدر

[illegible] سجون کی باتیں (جلد [illegible])

از نظیر حسنین زیدی ، [illegible] مؤلف مقاله‌ای آمده است، فقط جلد اول ترجمه شده است

چاپ : کراچی - مکتبه [illegible] (۱۴۰۲ ه)

[illegible] ترجمه دیگر

[illegible] حسین عقیل

[illegible] کینت [illegible] معارف الاسلام (۱۴۰۴ ه)

[illegible] دل انگیز ادبیات فارسی

[illegible] داستان که از هفت گنبد نظامی و آثار [illegible] جامی و [illegible] استخراج گردیده است

[illegible] بنیاد فرهنگ ایران (۱۳۴۶ ه ش) ، درین چاپ ۴۹ تصویر زیبا از مناظر داستان ها هم چاپ شده است

[illegible] فارسی کی دلکش داستانیں

از دکتر نور الحسن انصاری

Marfat.com

چاپ : تهران ـ بنیاد فرهنگ ایران (۱۳۵۵ ه ش)

✡ در المجالس

از سیف ظفر نوبهاری ، در داستانهای پیغمبران و بزرگان اسلام ، در مقدمه و ۳۳ باب : ۱- فضیلت و آفرینش آدم ، ۲- سخاوت و فضیلت ابراهیم[۴] ، ۳- فضیلت شعیب ، ٤- فضیلت موسی[۴] ، ۵- فضیلت سلیمان[۴] ، ۱۰- مجروح شدن دندان پیامبر (ص) ، ۲۵- حکایت خواجه [illegible] ، ۳۳- فضیلت اهل بهشت و دیدار حق

چاپ شده است

۹۱- ترجمه (منظوم)

از عبدالله بن حافظ [illegible] سروده شده

نسخهٔ خطی :

اندیا آفس ـ لندن [illegible]

✡ درر نظامی

از علی بن محمود جان [illegible] متمضن احوال بزرگان [illegible] را به زبان عربی موسوم [illegible]

نسخهٔ خطی : ذخیره [illegible] شماره ۱۸۳

۹۲- ترجمه

چاپ : دهلی ـ کتب خانه نذیریه

✡ دلایل الولایت

از سید حسن دربارهٔ ولایت تکوینی

Marfat.com

۹۳- ترجمه

از دکتر کاظم علی رسا

چاپ : کراچی - هیلر پبلی کیشنز (س - ن)

✡ دیوان حافظ

از حافظ شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۲۹۲-۲۹۵]

۹۴- خمریات

از رازی ، ترجمه و شرح غزلهای حافظ که قافیه یا ردیف ''م'' دارد ، چون این بخش از ''دیوان حافظ'' جزء مواد درسی بوده ، برای کمک به دانش جویان ، ترجمه و حل لغات و شرح نوشته شده

چاپ : لاهور - حاجی فرمان علی اینڈ سنز (س - ن)

۹۵- قند شیراز (منظوم)

از احسن مفتاحی ، ترجمهٔ منظوم اشعار حافظ شیرازی ، جمعاً ٤٣٢ اشعار به اردو در آورده شده.

چاپ : کلکته - عثمانیه بک ڈپو

✡ دیوان گویا

۹۶- ترجمهٔ منظوم

از حکیم محمد حسن متخلص به حسن ، متوطن نابهه (هند)

نسخهٔ خطی : اردو مخطوطات ، ص ۸۵-۸۶

✡ ذخیرة الملوک

از سید علی همدانی (م ۷۸۶ھ) ، در اخلاق و فلسفهٔ عملی ، در ده باب :

باب اول : شرایط و احکام دین ، باب دوم : ادای حقوق عبودیت و اقسام آن ، باب سوم : مکارم اخلاق و وجوب تمسک حاکم و پادشاه به سیرت خلفاء،

Marfat.com

باب چهارم : حقوق والدین و زوج و زوجه و اولاد و عبید و اقارب و اصدقاء ،
باب پنجم : احکام سلطنت و ولایت و امارت و حقوق رعایا و شرایط حکومت ،
باب ششم : احکام سلطنت معنوی و اسرار خلافت انسانی و سیادت روحانی ،
باب هفتم : امر به معروف ونهی از منکر ، باب هشتم : شکر نعمت ، باب نهم :
صبر و فضیلت و اقسام آن ، باب دهم : مذمت کبر و غضب
چاپ : امرتسر - مطبع افغانی (۱۳۲۱ه)

۹۷- منهج السلوک

از غلام قادر متوطن کوٹ بهوانی داس (گوجرانواله) ، در سال ۱۳۳۰ ه
به اردو در آورده است.
چاپ : لاهور - شیخ الهی بخش جلال الدین (۱۳۳۴ه)

✡ راحت القلوب

مجموعهٔ ملفوظات فرید الدین گنج شکر (م ۶۷۰ه) [رک : قسمت یکم :
بخش عرفان ، ص ۹۰]

۹۸- بزم فرید

از ملا واحدی مدیر مجله ''نظام المشایخ'' دهلی
چاپ : دهلی، بار دیگر این ترجمه باعنوان ''بابا فرید کا روزنامچه'' چاپ
شده. اشاعت جدید باتجدید نظر و اضافات از خواجه عابد نظامی به نام
''راحت القلوب'' منتشرگشته است. لاهور - ضیاء القرآن پبلی کیشنز [illegible]

✡ رباعیات حافظ

از حافظ شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۲۹۹]

۹۹- ترجمه به نظم

از راگهوندر راؤ جذب عالمپوری
چاپ : دهلی - مشوره بک ڈپو ، لاهور - رابعه بک هاؤس (س - ن)

Marfat.com

✡ رباعیات خیام

از خیام نیشاپوری [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۲۹۹]

۱۰۰- دست زرافشان

از صبا اکبر آبادی

چاپ : کراچی - بختیار اکیدمی (۱۴۰۵ھ)

✡ رسالة الطیر : ترجمهٔ لسان الحق

متن عربی از شیخ بو علی ابن سینا و ترجمهٔ آن بفارسی از شیخ الاشراق ابو الفتح یحیٰی بن حبش بن امیرک شهاب الدین سهروردی (م ۵۸۷ھ) ، در عرفان و سلوک

چاپ : متن اصلی با ترجمهٔ انگلیسی از پرفسور آتو سپیز و ایس - کے - خٹک در ضمن Three Treatises on Mysticism

۱۰۱- ترجمه

از کمال محمد حبیب و ارشاد احمد

چاپ : در ضمن "چهار رسالهٔ شیخ الاشراق" لاهور-اقبال اکادمی پاکستان (۱۴۰۲ھ)

✡ رساله تقیه

از سید حامد حسین

۱۰۲- ترجمه

از سید محمد باقر

چاپ : کهجوا- مطبع اصلاح (س - ن)

✡ رساله روحی

از سلطان باهو (م ۱۱۰۲ھ) ، رساله ای ست عرفانی، دربارهٔ لفظ ، "کن"

Marfat.com

و تفسیر برآیت ''و نفخت فیه من روحی''

چاپ : چند بار ، با تحقیق و ترجمه و شرح سید احمد سعید همدانی ، لاهور ـ مکتبهٔ نور رسالت (۱۴۰۴ھ)

۱۰۳۰ ترجمه

از سید احمد سعید همدانی

چاپ : با متن اصلی ، لاهور ـ مکتبهٔ نور رسالت (۱۴۰۴ھ)

✡ رساله عزیزان : رساله شریفه

از خواجه علی عزیزان رامیتنی (م ۷۱۵ھ) ، در عرفان و سلوک ، ده شرط که برای روندهٔ راه طریقت نگاه داشتنی است

چاپ : در ضمن ''رسایل مشاهیر نقشبندیه'' ، حیدر آباد (۱۳۷۸ھ)

۱۰۴- ترجمه

از پیر زاده اقبال احمد فاروقی

چاپ:در ضمن ''رسایل نقشبندیه''، رک : انسیه در همین بخش ''استدراک''

✡ رفیق الطلاب جاذب الی رب الارباب

از شیخ محمد چشتی گجراتی (م ۱۰۴۰ھ) ، در نکات عرفانی

چاپ : در ضمن ''آداب الطالبین'' ، دهلی ـ مطبع مجتبائی (۱۳۱۱ھ)

۱۰۵- ترجمه

از دکتر محمد بشیر حسین (م ۱۴۰۳ھ)

چاپ : در ضمن ترجمهٔ ''آداب الطالبین'' ، لاهور ـ پروگریسو بکس (۱۴۰۴ھ)

✡ رقعات عالمگیری : کلمات طیبات

ازاورنگ زیب‌عالمگیر (م۱۱۱۸ ؛ ھ)[رک:قسمت یکم ، بحش ''نامه‌نگاری''

Marfat.com

ص ٢٣٦]

١٠٦- ترجمه

از شیخ عطا الله

چاپ : با متن اصلی ، در مجلّه البصیر (چنیوت) شماره مخصوص به عالمگیرؒ (١٣٨٢ ه)

✲ رموز بیخودی

از علامه اقبال لاهوری [رک: قسمت یکم ، بخش منظومه ها، ص ٣٠٣]

١٠٧- بیان بے خودی

از پرفسور سید عبدالرشید فاضل، در بحر هزج مثمن سروده است. نمونه‌ای از ترجمه :

اقبال :

سر زند از ماضی تو حال تو خیزد از حال تو استقبال تو
مشکن ار خواهی حیات لا زوال رشته ی ماضی ز استقبال و حال

فاضل : تیرے ماضی هی سے تیرا حال کرتا ہے ظهور
حال سے پهر تیرا استقبال کرتا ہے ظهور
توڑ مت گر چاهتا ہے تو حیات لا زوال
ہے جو قائم رشتۂ ماضی و استقبال و حال

چاپ : کراچی ـ ادارۂ تنویرات علم و ادب (١٤٠٤ ه)

✲ روشنائی نامه

از حکیم ابو معین حمید الدین ناصر بن خسرو علوی بلخی (م ٤٨١ ه) ، در اخلاق و فلسفۂ عملی ، حاوی ٥٩١ بیت است

١٠٨- نور عرفان

از نصیر الدین نصیر هونزائی ، اول بیتی از متن و سپس ترجمه و تشریح

Marfat.com

نگاشتهٔ است . فقط ۱۶۲ بیت را ترجمه و تشریح کرده شده

چاپ : کراچی - ایچ - آر - ایچ دی آغا خان اسماعیلیه ایسوسی ایشن برای پاکستان (۱۳۹۶ ه)

✡ ریاض العارفین

۱۰۹- ترجمه (به نظم)

از محمد اسحاق ، به سال ۱۲۰۶ ه از فارسی به اردو ترجمه شده ، در یازده باب ، دربارهٔ متن اصلی شاعر سروده است :

فارسی سے تھی نثریہ آشکار — میں کیا اس کو نظم سے زیب دار
فارسی کی بحر کی سیپی اندر — تھے چھپے یہ بے بہا لعل و گہر
میں نہنگ قلزم اخلاص ہو — فارسی کے بحر کا غواص ہو
لایا باہر لعل وگوہر بحر سے — رکھ دیا بازار دکھنی میں اسے

نسخهٔ خطی : آصفیه ج اول

✡ زاد المعاد

از محمد باقر مجلسی دوم [رک : قسمت [illegible] ص ۱۴۰]

۱۱۰- زاد العباد

از سید محمد باقر الباقری الجوراسی [illegible]

چاپ : کهجوا - مطبع اصلاح [illegible]

✡ زندگی جاوید یا حیات اخروی

از استاد شهید مرتضی مطهری ، دربارهٔ [illegible]

چاپ : قم - انتشارات صدرا

۱۱۱- حیات جاوید یا زندگی اخروی

از سید افتخار حسین نقوی با همکاری [illegible]

Marfat.com

چاپ : اسلام آباد ـ دفتر تبلیغات اسلامی (س ـ ن)

✡ سبع سنابل

از میر عبدالواحد بلگرامی (م ۱۰۱۷ ھ) ، در مسایل عرفان و سلوک ، در هفت ''سنبله'' (باب) :

سنبلهٔ اول ــ عقاید و مذاهب
سنبلهٔ دوم ــ پیری و مریدی و حقیقت و ماهیت آن
سنبلهٔ سوم ــ ترک و قناعت و توکل و تبتل
سنبلهٔ چهارم ــ عبادات درویشان و حسن اخلاق ایشان
سنبلهٔ پنجم ــ خوف و رجا
سنبلهٔ ششم ــ حقایق وحدت و ظهور آثار معرفت و محبت
سنبلهٔ هفتم ــ متفرقات از فواید

چاپ : کانپور ـ مطبع نظامی (۱۳۰۰ھ)

۱۱۲- ترجمه

از مفتی محمد خلیل برکاتی ، مقدمه به قلم دکتر محمد ایوب قادری است
چاپ : لاهور ـ حامد اینڈ کمپنی (۱۴۰۱ ھ)

✡ سبیل الرشاد

از شاه محمد عاشق پهلتی (م ۱۱۸۷ ھ) خلیفهٔ شاه ولی الله دهلوی ، در عرفان و سلوک ، شاه عبدالعزیز دهلوی فرزند شاه ولی الله می‌گوید: ''آن کتاب گویا خلاصهٔ سلوک طریقهٔ خاندان ماست خصوصاً فواید سلوکیه از حضرت والا (شاه ولی الله) ما بسوی طالبان و مریدان فیضان نموده در آن مجموعه مندرج است'' [فتاوی عزیزی ـ دهلی (۱۳۱۱ھ)، ص ۱۸۲]

۱۱۳- طریق السداد فی‌ترجمه سبیل الرشاد

از حکیم عبدالحکیم آروی

Marfat.com

چاپ : آره ـ اسٹار آف انڈیا پریس (۱۳۰۸ھ) [رک : مظفر اقبال ـ بہار میں اردو نثر کا ارتقاء ، ص ۶۵]

☆ سرگذشت وزیر خان لنکران

[رک: قسمت یکم ، بخش متن های ادبی ، ص ۲۴۴]

۱۱۴- ترجمهٔ دیگر

از منشی لچھمی سروپ کائستھ

چاپ : میرٹھ ـ مطبع ودیا درپن (۱۳۱۲-۱۳ھ)

☆ سکینة الاولیاء

از دارا شکوہ [رک : قسمت یکم ، بخش سیر اولیاء الله و بزرگان ، ص ۳۱۴]

۱۱۵- ترجمهٔ تازه

از محمد اکرم رهبر

چاپ : لاهور ـ مکتبه عالیه (۱۳۹۸ھ)

☆ سهیل یمن : تاریخ جلالی

از نصیر الدین حیدر صدر منصف سلهٹ و متوطن کومیلا (بنگال) ، [illegible] احوال و کرامات و سخنان حضرت شاه مجرد یمنی سلهٹی [illegible]

چاپ : باهتمام و اضافات به زبان اردو از شاه [illegible] مطبع غوثیه (۱۳۱۲ھ)

۱۱۶- تاریخ جلالی

از حاجی مبشر علی دبیر ، در سال ۱۲۷۸ھ (= سهیل یمن نولای شهر جلال یمن) ترجمه شده

چاپ : کانپور-مطبع قیومی (۱۳۲۲ھ)

Marfat.com

✡ سیاحت زمین

افسانه ای از فرانسوی به فارسی در آورده شده ، دربارهٔ شخصی که در هشتاد روز سیاحت کره زمین کرده بود

۱۱۷- ترجمه از فارسی

از سید محمود اعظم فهمی

چاپ : لکهنؤ - دائرهٔ ادبیه (۱۳۳۷ھ)

✡ سیرالاولیاء

از سید محمد معروف به میر خورد (م ۷۷۰ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش سیر اولیاء الله و بزرگان ، ص ۲۱۴-۲۱۵]

۱۱۸- ترجمهٔ جدید

از اعجاز الحق قدوسی ، با اضافات حواشی مفیده و مقدمه از مختار زمن

چاپ : لاهور - مرکزی اردو بورڈ (۱۴۰۰ھ)

✡ سیر المنازل

از مرزا سنگین بیگ فرزند علی اکبر بیگ ، در عهد اکبر شاه ثانی (۱۲۲۱ھ - ۱۲۵۳ھ) تالیف کرده ، تاریخ دهلی و عمارات آن و نقل کتیبه های مساجد و مقابر ، مؤلف دربارهٔ این کتیبه ها نگاشته است : ''این کتابه ها تواریخ منقوشهٔ مساجد و مقابر و عمارات ویران شاهجهان آباد هست''

چاپ : باتصحیح و مقدمه دکتر شریف حسین قاسمی ، دهلی - غالب انسٹی ٹیوٹ (۱۴۰۲ھ)

۱۱۹- ترجمه

از دکتر شریف حسین قاسمی

چاپ : بامتن اصلی ، دهلی - غالب انسٹی ٹیوٹ (۱۴۰۲ھ)

Marfat.com

✯ شاهنامهٔ فردوسی

از ابو القاسم فردوسی [رک: قسمت یکم، بخش تاریخ (۲)، ص۱۸۲-۱۸۳]

۱۲۰- ترجمهٔ ملخص (منظوم)

از سید باقر حسین دهلوی

چاپ : دهلی - مطبع جوهر هند (۱۳۲۲ھ)

۱۲۱- ترجمهٔ منتخبات شاهنامه

از غلام مرتضی شاه مرتضائی فرزند روشن علی تتوی (م قرن چهاردهم)
[رک : سندھ میں اردو شاعری ، ص ۲۵۵]

✯ شرح اسماء الله

از شیخ یعقوب چرخی (م ۸۵۱ھ) ، در شرح و خواص اسماء الهی

۱۲۲- ترجمه

از محمد نذیر رانجها

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مترجم ، راولپندی

✯ شمس العارفین

از سلطان باهو ، منتخبات از تالیفات سلطان باهو ، در هفت باب

۱۲۳- ترجمه

از ملک فضل الدین نقشبندی مجددی

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (س - ن)

✯ شناخت اسلام

از سید محمد حسینی بهشتی و محمد جواد باهنر ، بحث های مستقلی دربارهٔ شناخت اسلام

چاپ : تهران

Marfat.com

۱۲۴- ترجمه
از ایم ـ اے (M.A) انصاری و محمد فضل حق
چاپ : کراچی ـ جامعه تعلیمات اسلامی پاکستان (۱۴۰۲ھ)

☆ شهید

از استاد مرتضیٰ مطهری

۱۲۵- ترجمه
از سید غلام حسین کراروی
چاپ : بمبئی ـ اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان ایرانی هند (۱۴۰۲ھ)

☆ صاحبیه

از جهان آرا (م ۱۰۹۲ھ) دختر شاهجهان ، بسال ۱۰۵۱ھ به پایان رسانده، در احوال ملا شاه لاهوری (م ۹۷۲ھ) که مؤلفه یکی از ارادتمندان او بوده. در آغاز نگاشته است : ''مجملی از احوال . . . مرشد کامل مکمل حضرت مولانا شاه که مرشد و هادی این ضعیفه اند و برخی از احوال پراختلال خود از مرید شدن و ذوق طلب آگهی بهم رسیدن ومرشدگرفتن حضرت ولایت پناه و دست امید بدامن مبارک آن حضرت زدن''
چاپ : باتصحیح و تحقیق پرفسور محمد اسلم ، لاهور ـ ندوة المصنفین (۱۳۹۹ھ)

۱۲۶- تلخیص و ترجمه
از پرفسور محمد ابراهیم ڈار
چاپ : در مجله ''اورینٹل کالج میگزین'' (لاهور) منتشره در اوت ۱۹۳۷ میلادی

۱۲۷- ترجمهٔ دیگر
از پرفسور محمد اسلم
چاپ : لاهور ـ ندوة المصنفین (۱۳۹۹ھ)

Marfat.com

✡ صفیر سیمرغ

از شهاب الدین ابو الفتح یحیی بن حبش سهروردی (م ۵۸۷ھ) ، در عرفان و تصوف

چاپ : رک ـ رسالة الطیر در همین بخش

۱۲۸- ترجمه

از کمال محمد حبیب و ارشاد احمد

چاپ:در ضمن ''چهار رسالهٔ شیخ الاشراق''، لاهور- اقبال اکادمی پاکستان (۱۴۰۲ھ)

✡ ضرب الامثال و حکم

از علامه علی اکبر دهخدا، در مطالب ضرب الامثال و حکم که در ادبیات فارسی متداول اند

۱۲۹- انتخاب ضرب الامثال و حکم

از پرفسور محمد عبداللطیف، مترجم برای تسهیل و تفهیم امثله از سرایندگان اردو افزوده است

چاپ : لاهور ـ جان بک ڈپو (۱۳۷۸ھ)

✡ ضیاء الابصار فی حد الباه

از حکیم محمود خان دهلوی (م ۹۰۳ھ) ، بسال ۱۲۷۸ھ تالیف شده دربارهٔ اسرار و رموز جنسی و آمیزش بازنان.

۱۳۰- جنسی اسرار و رموز

از حکیم اقبال حسن و حکیم سید نعمت علی شاه

چاپ : لاهور ـ ادارهٔ اسرار حکمت (۱۳۷۸ھ)

✡ عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات

از عماد الدین زکریا فرزند محمد فرزند محمود الکوفی قزوینی ، در روزگار

Marfat.com

عادل شاه اول (۹۴۱ھ - ۹۶۵ھ) ، بسال ۹۵۴ھ از عربی بفارسی آورده است ، در چهار مقدمه و یک خاتمه ، در ذکر اجرام علوی و سفلی و متفرقه

چاپ : لکهنؤ - مطبع منشی نولکشور (بار پنجم : ۱۳۳۰ھ)

۱۳۱- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لکهنؤ - مطبع نولکشور ، ناشر تصاویر عجیبی در رابطه بامطالب کتاب افزوده است.

☆ عروض سیفی : عروض : میزان الاشعار

از سیفی بخارایی عروضی، از سرایندگان روزگار میرعلی شیر(۸۴۴هـ-۹۰۶ھ)، این رساله در بیان شاعر و تعریف شعر و فن عروض است، در ۸۹۶ھ (=فیضها) نگاشته شده چنانچه گفته :

اهل دل از و چو فیضها می یابند
بنویس که هست ''فیضها'' تاریخش

چاپ : بارها در لاهور و کلکته و کانپور بچاپ رسیده است.

۱۳۲- تشریح العروض

از خوشی محمد ، با اضافات و حواشی مفیده

چاپ : لاهور - شیخ مبارک علی تاجر کتب (۱۳۴۱ھ)

☆ علائم ظهور

از شیخ عباس علی فرزند محمد جارتانی اصفهانی ، در احوال امام دوازدهم

۱۳۳- ترجمه

از شریف حسین جعفری

چاپ : لاهور - تنظیم غلامان آل محمد خواجگان نارووالی (س - ن)

Marfat.com

غاية الامكان فی دراية المكان : غاية الامكان فی دراية المكان والزمان

از عين القضاة ابو المعالی عبدالله همدانی (م ۵۲۵ھ) دانسته شده و به محمود بن خداداد اشنوی و شاه نعمت الله ولی کرمانی نیز نسبت داده شده است، در چهار فصل : ۱- توحید ۲- بیان مکان ۳- بیان امکنه ٤- بیان زمان

چاپ: چند بار، در ضمن ''رسایل شاه نعمت الله ولی'' تهران (۱۳۱۱ھش)، در ضمن ''احوال و آثار عين القضاة'' تهران(۱۳۳۸ ھش)، به ترتیب و تصحیح نذر صابری، اتک ـ نوادرات علمیه (۱٤۰۱ھ)، باترجمهٔ اردو کراچی-مکتبهٔ ندیم (س ـ ن)

۱۳٤- ترجمه

از لطیف الله ، مترجم مقدمهٔ جالب نگاشته است و مقدمه متضمن این امر که ''غاية الامكان'' تالیف عين القضاة است.

چاپ : بامتن اصلی ، کراچی ـ مکتبهٔ ندیم (س ـ ن)

غريب نامه

۱۳۵- ترجمه

از سید تقی حسین ، در احوال قزاقان

چاپ : کانپور ـ مطبع نولکشور (۱۳۰۸ھ)

فلسفهٔ شهادت

از استاد شهید مرتضی مطهری، دربارهٔ فضیلت شهادت و [illegible] شهید در دنیا و آخرت.

چاپ : قم ـ انتشارات صدرا

۱۳٦- ترجمه

از محمد فضل حق

چاپ : کراچی ـ جامعه تعلیمات اسلامی پاکستان (۱۰۰[illegible]ھ

Marfat.com

✡ فلسفهٔ ولایت

از استاد شهید مرتضیٰ مطهری ، در مفهوم و مطلب ولایت از روی قرآن و حدیث و اوصاف امام معصوم

چاپ : قم ـ انتشارات صدرا

۱۳۷- ترجمه

از محمد فضل حق

چاپ : کراچی ـ جامعه تعلیمات اسلامی پاکستان (۱۴۰۲ھ)

✡ فوایدالمشاهد و نتایج المقاصد

از سید جعفر تستری

۱۳۸- احراز العواید و تشئید العقاید

از محمد لطیف انصاری

چاپ : ملتان ـ حسین بخش همدانی سوداگر (۱۳۷۶ھ)

✡ قدسیه : کلمات خواجه بهاء الدین نقشبند

از خواجه محمد پارسا (م ۸۲۲ھ) ، سختان و ملفوظات مرشد وی شیخ بهاء الدین نقشبند (م ۷۹۱ھ) است که ''در مجالس صحبت علی الدوام فی اللیالی و الایام برزبان مبارک ایشان می گزرانیدند''

چاپ: چند بار، در ضمن ''رسایل مشاهیر نقشبندیه'' حیدر آباد (۱۳۷۸ھ)، بامقدمه و تحشیه و تعلیقات ملک محمد اقبال ، راولپندی ـ مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان (۱۳۹۵ھ)

۱۳۹- ترجمه

از پیرزاده اقبال احمد فاروقی

چاپ : در ضمن ''رسایل نقشبندیه'' ، لاهور ـ مکتبه نبویه (س-ن)

Marfat.com

✡ قرآن در اسلام

از علامه سید محمد حسین طباطبائی(م ۱۴۰۰ ه) نگارندهٔ ''تفسیر المیزان'' ، دربارهٔ علوم و مباحث قرآن است

۱۴۰- اسلام میں قرآن

از دکتر شاهد چوهدری ، در مقدمه مترجم احوال و آثار علامه سید محمد حسین طباطبائی نوشته است

چاپ : تهران - مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگ وابسته با وزارت فرهنگ و آموزش عالی (۱۴۰۴ ه)

✡ قصهٔ تمیم انصاری : داستان تمیم انصاری

داستان (قصه) زن و فرزندان تمیم انصاری است وگفتگوی صحابهٔ نبی اکرم صلی الله علیه وسلم ، چند تحریر ازین داستان هست

۱۴۱- قصهٔ تمیم انصاری (منظوم)

از غلام رسول غلامی سورتی ، از متن فارسی به اردو در آورده :

یه قصه فارسی تها نثر مقبول
کیا اس کو میں هندی نظم بے مول

بسال ۱۲۱۸ ه سروده شده :

من باره سو اٹھاره کے درمیان
تهی تاریخ چودهویں اور ماه شعبان

چاپ: بارها، بمبئی - مطبع حیدری (۱۲۷۱ ه) درضمن ''مجموعه باره قصه''، لاهور - مجلس ترقی ادب

✡ قصیدهٔ شاه نعمت الله ولی

قصیده منسوب به شاه نعمت الله ولی (م ۸۳۴ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۳۰۷]

Marfat.com

١٤٢- هندوستان اور اس کی حکومت

از بابو همدم لاهوری

چاپ : بامتن اصلی ، لاهور ـ محمد احمد بازار صدا کاران (س ـ ن)

✡ قیام و انقلاب مهدی

از استاد شهید مرتضیٰ مطهری

چاپ : قم ـ انتشارات صدرا

١٤٣- ترجمه

از سید غلام حسنین کراروی

چاپ : بمبئی ـ اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان ایرانی هند (١٤٠٢ھ)

✡ کربلائی که من دیدم

از سید علی کاظمی

١٤٤- تبلیغی کربلا

از سید بشارت حسین کامل

چاپ : کراچی ـ انٹرنیشنل پریس (١٣٩٠ھ)

✡ کشف الاسرار

منسوب به علی بن عثمان هجویری [رک : قسمت یکم، بخش سیر اولیاءالله و بزرگان ، ص ٢٢٠]

١٤٥- ترجمهٔ دیگر

از نسیم چوهدری

چاپ : در ضمن "تذکره علی بن عثمان هجویری" ، ص ١٣٧-١٥٢ ، لاهور ـ المعارف (١٣٩٤ھ)

Marfat.com

۱۴۶- ترجمهٔ جدید

از ملک شیر محمد

چاپ : لاهور ـ ضیاء القرآن پبلی کیشنز (۱۴۰۴ھ)

✡ کشف المحجوب

از علی بن عثمان هجویری [رک : قسمت یکم ، بخش عرفان ، ص ۱۰۶-۱۰۸]

۱۴۷- ترجمهٔ جدید

از عبدالرؤف فاروقی

چاپ : لاهور ـ مکتبه رحمانیه (س ـ ن)

✡ کلمات طیبات

از سید شرافت نوشاهی ، یک هزار کلمه و ملفوظ حضرت نوشه گنج بخش (م ۱۰۶۴ھ) به ترتیب حروف تهجی به سال ۱۳۷۷ھ گرد آورده شده

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید شرافت نوشاهی ، ساهن پال (گجرات)

۱۴۸- جواهرات

از سید شرافت نوشاهی

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ سید شرافت نوشاهی ، ساهن پال (گجرات)

✡ کیمیای سعادت

از امام محمد غزالی طوسی (م ۵۰۵ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش فلسفهٔ عملی ، ص ۶۰-۶۱]

۱۴۹- ترجمه

از نا شناس

چاپ : لاهور ـ ملک سراج الدین اینڈ سنز (س ـ ن)

Marfat.com

۱۵۰- ترجمهٔ دیگر

از نائب حسین نقوی

چاپ : لاهور - شیخ غلام علی اینڈ سنز (س - ن)

۱۵۱- نسخهٔ کیمیا

از پرفسور مجید یزدانی

چاپ : لاهور - ناشران قرآن (بار اول : ۱۳۹۳ه)

۱۵۲- ترجمهٔ جدید

از سعید الرحمن علوی

چاپ : لاهور - مکتبه رحمانیه (س - ن)

☆ **گربه و موش** : قصهٔ گربه و موش

حکایتی است برای نصیحت و پند

۱۵۳- چوهے اور بلی کا قصه

از ارم ، دربارهٔ حکایت نگاشته است

کسی شخص نے اس کو از راهٔ عقل کیا فارسی میں تکلف سے نقل
به حسن فصاحت اب اے مهربان میں اردو مین کرتا هوں اس کو بیان

چاپ : لاهور - مطبع دامن گیر

☆ **گلستان**

از سعدی شیرازی [رک : قسمت یکم ، بخش متن های ادبی ، ص ۲۴۶-۲۵۰]

۱۵۴- چمنستان

از منشی گوپال کرشن تحسین

چاپ : دهلی - مرزا عبدالغفار (۱۹۰۳ میلادی/۱۳۲۱ه)

Marfat.com

۱۵۵- ترجمهٔ
از مولوی سید کلیم الدین حسنی حیدر آبادی
چاپ : حیدر آباد دکن

۱۵۶- ترجمهٔ دیگر
از نا شناس
چاپ : دهلی - مطبع العلوم (۱۲۶۵ھ)

۱۵۷- ترجمهٔ دیگر
از اقبال صلاح الدین
چاپ : لاهور - عزیز بک ڈپو (۱۳۹۴ھ)

۱۵۸- ترجمهٔ جدید
از دکترعبداللطیف
چاپ : با متن اصلی ، لاهور - پیکیجز (س - ن)

۱۵۹- گلستان کا پہلا اور دوسرا باب
از نا شناس
چاپ : بریلی - مطبع عمدة الاخبار (۱۲۶۸ھ)

۱۶۰- ترجمهٔ باب اول از گلستان
از دکتر خواجه عبدالحمید ، با حواشی مفیده
چاپ : لاهور - نذر سنز (۱۳۸۹ھ)

☆ لآلی مخزونه و جواهر مصئونه
از احمد بن عباس یزدی ، در او راد وادعیه

۱۶۱- اسرار مکنونه
از خواجه عابد حسین انصاری

Marfat.com

چاپ : لاهور ـ افتخار بک ڈپو (س ـ ن)

☆ لطایف السعادت

از انشاء الله خان انشاء (م ۱۲۳۳ ه)، در حکایتهای نواب سعادت علی خان که ظرافت آمیزاند

چاپ : با ترتیب و تصحیح دکتر آمنه خاتون ، میسور (۱۳۷۴ه)

۱۶۲- ترجمه

از دکتر آمنه خاتون که متن اصلی را هم مرتب ساخته است و تعلیقات و حواشی نگاشته است

چاپ : در ضمن متن اصلی ، میسور (۱۳۷۴ه)

☆ لغت موران

از شیخ شهاب الدین سهروردی مقتول (م ۵۸۷ه) ، در عرفان و فلسفه ، در دوازده فصل

چاپ : باهتمام پرفسور آتو سپیز و ایس ـ کے ـ ختک (۱۳۵۴ه)

۱۶۳- ترجمه

از کمال محمد حبیب و ارشاد احمد

چاپ : در ضمن ''چهار رسالهٔ شیخ الاشراق'' ، ص ۶۷-۹۰ ، لاهور ـ اقبال اکادمی پاکستان (۱۴۰۲ه)

☆ لولوء والمرجان

از علامه میرزا حسین نوری ، در وعظ و اخلاق

۱۶۴- جواهر البیان

از نذر حسین ظفر

چاپ : سرگودها ـ ادارهٔ مجلّه ''مبلغ'' (س ـ ن)

Marfat.com

✡ مآثر الکرام

از حسان الهند میر غلام علی آزاد بلگرامی (م ۱۲۰۰ ه) ، در سیرت فقراء و فضلای بلگرام ، به سال ۱۱۶۶ ه (=ختامه مسک) بپایان رسانیده ، جمعاً احوال یک صد و پنجاه و سه نفر بیان نموده

چاپ : با مقدمهٔ عبدالحق ، آگره ـ مفید عام پریس (۱۳۲۸ ه)

با مقدمهٔ دکتر وحید قریشی ، لاهور ـ مکتبهٔ احیاء العلوم الشرقیه (۱۳۹۱ ه)

۱۶۵- ترجمه

از شاه محمد خالد میان فاخری ، مقدمه حاوی احوال و آثار آزاد بلگرامی به قلم شمس بریاوی

چاپ : کراچی (۱۴۰۴ ه)

✡ مالا بدمنه

از قاضی ثناء الله پانی پتی (م ۱۲۲۵ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش فقه ، ص ۲۲]

۱۶۶- ترجمه

از مفتی کفیل الرحمن نشاط عثمانی ، مفتی دارالعلوم دیو بند

چاپ : با متن اصلی ، دیو بند ـ کتب خانه محمودیه (۱۳۹۸ ه)

✡ مثنوی بو علی قلندر

از شرف الدین بو علی قلندر (م ۷۲۴ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۳۱۰-۳۱۱]

۱۶۷- ترجمه

از محمد مسلم احمد نظامی

Marfat.com

چاپ : دهلی ـ کتب خانه نذیریه (س ـ ن)

☆ مثنوی مولانا روم :مثنوی معنوی

از مولانا روم (م ۶۷۲ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش منظومه ها ، ص ۳۱۱-۳۱۵]

۱۶۸- گلدستهٔ مثنوی

از مفتی جلال الدین احمد امجدی ، ترجمهٔ منتخبی از مثنوی معنوی ، به سال ۱۳۷۸ھ مرتب و ترجمه شده

چاپ : مریدکے ـ مکتبه اشرفیه (س ـ ن)

☆ مجمع البحرین

از محمد دارا شکوه (م ۱۰۶۹ھ) [رک : قسمت یکم ، بخش عرفان ، ص ۱۱۳]

۱۶۹- نور عین

از گوکل پرشاد

چاپ : لکهنؤ (۱۲۸۹ھ)

☆ مجمع الرسایل

فتاوی سید حسین بروجردوی

۱۷۰- جامع المسایل

از حکیم سید قمر الزمان

چاپ : لاهور ـ کتب خانه حسینیه (۱۳۶۸ھ)

☆ مرآة احمدی

از محمد حسن معروف به علی محمد خان بهادر [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۲) ، ص ۱۸۷]

Marfat.com

۱۷۱- ترجمه
از سید ابو ظفر ندوی
چاپ : احمد آباد (۱۳۵۶ھ)

☆ مرآة الاسرار

از شیخ عبدالرحمن چشتی (م ۱۰۹۴ھ) فرزند عبدالرسول علوی چشتی ، از اخلاف احمد عبدالحق ردولوی چشتی (م ۸۳۶ھ یا ۸۳۷ھ) بوده ، ما بین ۱۰۴۵ھ و ۱۰۶۵ھ تالیف شده ، در احوال صوفیان و اولیاء الله از آغاز اسلام تا حسام الدین مانکپوری (م ۸۵۳ھ)
نسخهٔ خطی : موزهٔ بریتانیا لندن

۱۷۲- ترجمه
از واحد بخش سیال ، در دو جلد
چاپ : لاهور - صوفی فاونڈیشن (۱۴۰۳ھ)

☆ مرثیهٔ حسنؓ و حسینؓ

از محتشم کاشانی (م ۹۹۶ھ)، این مراثی جزو کلیات او ست
چاپ : تهران (۱۳۴۴ھ ش)

۱۷۳- ترجمه و شرح
از سید بنیاد علی فرزند سید عابد علی
چاپ : لکهنؤ - مطبع اثنا عشری (۱۳۱۷ھ)

۱۷۴- ترجمهٔ دیگر
از احسن ، نمونه ای سر آغاز :

مالک کیا ہے تو نے جسے مشرقین کا لخت جگر ہے فاتح بدر و حنین کا
جس کے لیے ہے غلغلہ یہ شور و شین کا صدقہ جناب فاطمہ کے نور عین کا

چاپ : دهلی - مطبع یوسفی (۱۳۲۳ھ)

Marfat.com

✡ مسایل اربعین فی بیان سنت سید المرسلین

از شاه محمد اسحاق [رک : قسمت یکم ، بخش فقه ، ص ٢٣]

١٧٥- مانع البدعات

چاپ : پتنه - مطبع قیصری (١٣٠٠ھ)

✡ مسیر طالبی فی بلاد الافرنجی

از مرزا ابو طالب [رک : قسمت یکم ، بخش جغرافیا و سفر نامه ، ص ١٤٦-١٤٧]

١٧٦- ترجمهٔ دیگر

از دکتر ثروت علی ، مقالهٔ دکتری دربارهٔ احوال و آثار مرزا ابو طالب تبریزی اصفهانی نگاشته و متن ''مسیر طالبی فی بلاد الافرنجی'' را مرتب ساخته است. ترجمه هم نموده است.

✡ مطالب رشیدی

از شاه تراب علی قلندر کاکوروی (م ١٢٧٥ھ)، در مسایل فقهی و اخلاقی از زائش تا وفات ، برای مرید خودش مولوی رشید الدین خان خلف مفتی خلیل الدین خان سفیر شاهٔ اوده نگاشته بود.

چاپ : چند بار ، لکهنؤ

١٧٧- ترجمه

از شاه مصطفی حیدر قلندر

چاپ : کاکوری - خانقاه کاظمیه

✡ مطلوب الطالبین

از خواجه محمد بلاق در شرح زندگانی و تعلیمات خواجه نظام الدین اولیاء (م ٧٢٥ھ)

Marfat.com

۱۷۸- شواهد نظامی

از سید محمد ضامن علی ، به سال ۱۲۱۷ ه به اردو در آورده شده.

چاپ : دهلی - مطبع جان جهان (۱۳۰۷ ه)

✡ مفاتیح الجنان

از علامه شیخ عباس قمی ، در ادعیهٔ ماثوره

۱۷۹- ترجمه

از شیخ اختر عباس

چاپ : لاهور - امامیه کتب خانه (س - ن)

✡ مفاتیح الاعجاز : شرح گلشن راز

از شمس الدین محمد بن یحیٰی لاهیجی (م. ۸۴۰ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش عرفان ، ص ۱۱۸)

۱۸۰- ترجمه

از محمد عبدالله

چاپ : بتاله - خواجه بریس

✡ مقالات جمالیه

از سید جمال الدین افغانی

چاپ : باهتمام و ترتیب لطف الله اسد آبادی خواهر زاده جمال الدین افغانی ، تهران - باهتمام عبدالعفور شهباز،کلکته - مطبع ربن (۱۳۰۱ ه)

۱۸۱- مقالات جمال الدین افغانی

از سید مبارز الدین رفعت ، باتجدید نظر و مقدمهٔ قاضی عبدالغفار

چاپ حیدر آباد دکن - دارالاشاعت سیاسیه (۱۳۶۳ ه)

Marfat.com

✡ مکتب تشیع

از شیخ محمد رضا مظفر ، در عقاید اهل تشیع

۱۸۲- ترجمه
از دکتر سهیل بخاری
چاپ : کراچی - جامعهٔ تعلیمات اسلامی (۱۴۰۲ھ)

✡ مکتب رسول

از محسن قرایتی در عقاید و ایدئولوژی اسلامی

۱۸۳- ترجمه
از دکتر سهیل بخاری
چاپ : کراچی - جامعهٔ تعلیمات اسلامی

✡ مکتب ولایت

از م - ذبیحی در احادیث ائمهٔ اثنا عشریه ، دربارهٔ عقاید و اخلاق

۱۸۴- ترجمه
از شیخ شریف حسین
چاپ : لاهور - تنظیم غلامان آل عمران (س - ن)

✡ مکتوب شیخ عبدالحق

مکتوبی از طرف شیخ عبدالحق محدث دهلوی (م ۱۰۵۲ھ) به نام شیخ احمد سرهندی (م ۱۰۳۴ھ) ، در مسایل اعتقادی و عرفانی ، بطور اعتراض به سرهندی نگاشته شده.

چاپ: در ضمن ''حیات شیخ عبدالحق محدث دهلوی - خلیق احمد نظامی''، ص ۳۰۱-۳۳۳ ، [لاهور - مکتبه رحمانیه (س - ن)]

Marfat.com

۱۸۵- ترجمه

از سید مظهر علی

چاپ : در مجله ''اقبال ریویو''(کراچی) منتشره در ژانویه۱۹۶۸ میلادی، ص ۴۲-۷۲

✯ ملخص تسلیم

از منشی انوار حسین تسلیم سهسوانی ، دربارهٔ اصطلاحات ابجد و اصولهای قطعات تاریخ ، به سال ۱۳۰۰ھ (= ملخص تسلیم) تالیف شده.

چاپ : مراد آباد ـ مطلع العلوم پریس (۱۳۱۴ھ)

۱۸۶- ملهم تاریخ

از سید اقتدار احمد ساحر ، به سال ۱۳۲۶ھ (=ملهم تاریخ) به اردو در آورده شده.

چاپ : مراد آباد ـ مطبع مطلع العلوم (۱۳۳۰ھ)

✯ منازل الآخرة

از شیخ عباس قمی

۱۸۷- مطالب فاخره

چاپ : سرگودها ـ مکتبه رضویه

✯ مناقب سلطانی

از سلطان حامد فرزند شیخ غلام باهو قادری سروری، در احوال وکرامات سلطان باهو (م ۱۱۰۲ھ) ، در ده باب : باب اول در حسب و نسب و زایش ایشان ، باب دوم در فضایل و اشغال و سیر اطراف و خوارق ، باب سوم در بیان ازواج و فرزندان و حلیه مبارک ، باب چهارم در بیان سلوک و اشغال و اذکار وی و طریقه های مراقبه و تربیت خلفاء ، باب پنجم در بیان وفات و تدفین ، باب ششم در بیان انتقال از مزار قدیم به مزار جدید ، باب هفتم

Marfat.com

در بیان احوال خلفاء و مجاورین ، باب هشتم در بیان فرزندان و خواهران و برادران ، باب نهم در بیان واقعات حضرت باهو که بعد از وفات ایشان واقع شده ، باب دهم در بیان فقراء و درویشان سلسله

چاپ : لاهور - مطبع حسن (۱۳۴۵ھ)

۱۸۸- ترجمه

از ناشناس

چاپ : لاهور - الله والے کی قومی دکان (بار سوم : س - ن)

☆ مناقب مرتضوی

از سید محمد صالح کشفی ترمذی ، در فضایل و مناقب امیر المومنین حضرت علی رض

نسخهٔ خطی در کتاب خانهٔ مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان اسلام آباد موجوده است

۱۸۹- کوکب دری فی فضایل علی رض

از سید شریف حسین سبزواری

چاپ : لاهور - امامیه کتب خانه (۱۳۴۵ھ)

☆ منتخب التواریخ

از ثقة الاسلام ملا محمد هاشم فرزند محمد علی مشهدی ، در شرح زندگانی ائمهٔ اثنا عشریه

۱۹۰- ترجمه

از محمد شریف ، فقط ترجمهٔ حصهٔ اول است

چاپ : ملتان - مکتبة الساجد (۱۳۹۹ھ)

☆ منتخب الختوم

از شکر الله بن لطف الله ، در ادعیهٔ ماثوره و ائمهٔ طاهرین

Marfat.com

۱۹۱- ترجمه

از سید مظفر علی خان

چاپ : مظفر نگر ـ ممتاز پریس (س ـ ن)

✡ منتخب الرسایل

فتاوی سید ابوالحسن اصفهانی ، در مسایل فقهی و دینی

۱۹۲- مختار المسایل

از سید مسرور حسین

چاپ : لکهنؤ ـ نظامی پریس

✡ منتحب الرسایل

فتاوی آیت الله سید حسین بروجردوی ، در مسایل فقهی و دینی از روی فقه امامیه

۱۹۳- مفتاح المسایل

از سید خورشید حسن

چاپ : باهتمام محمد حسین ، حیدر آباد دکن ـ مطبع حیدری (۱۳۶۸ھ)

✡ منهاج الرشاد

فتاوی آیت الله سید حسین بروجردوی

۱۹۴- اساس الاعتقاد

سید ابن حسن صابر نجفی

چاپ : لاهور ـ کتب خانه حسینیه (س ـ ن)

✡ مونس الارواح

از جهان آرا بیگم دختر شاهجهان بادشاه [رک : قسمت یکم ، بخش سیر

Marfat.com

اولیاء الله و بزرگان ، ص ۲۲۶)

۱۹۵- ترجمه

از محمد فضل حق

چاپ : لکهنؤ - مطبع نامی (۱۳۱۵ھ)

☆ مونس العشاق

از شیخ شهاب الدین سهروردی مقتول (م ۵۸۷ھ) معروف به شیخ الاشراق ، در فلسفه

چاپ : بکوشش سید حسین نصر به صورت ضمیمه 'نشریه معارف اسلامی'' (تهران - ۱۳۴۷ ه ش) ، به کوشش آتو سپیز (Otto Spies) متن اصلی باترجمهٔ انگلیسی - آلمان

۱۹۶- ترجمه

از کمال محمد حبیب و ارشاد احمد

چاپ : در ضمن ''چهار رسالهٔ شیخ الاشراق'' ، ص ۴۳-۶۵ ، لاهور - اقبال اکادمی پاکستان (۱۴۲ه.)

☆ میزان الطب

از حکیم محمد اکبر ارزانی [رک:قسمت یکم، بخش پزشکی، ص ۳۲۷-۳۲۸]

۱۹۷- ترجمه

از حسین علی

چاپ : دهلی - مطبع العلوم (۱۲۶۷ھ)

☆ نائیه : شرح دو بیت مثنوی

از شیخ یعقوب چرخی (م ۸۵۱ھ) ، در شرح دو بیت سر آغاز مثنوی :

Marfat.com

بشنو از نی چون حکایت می کند
و ز جداییها شکایت می کند

چاپ : بانضمام رساله نائیه مولانا جامی ، با مقدمه و تحشیه و تعلیق استاد خلیل الله خلیلی ، کابل (۱۳۷۷ ه)

۱۹۸- ترجمه

از محمد نذیر رانجها ، مترجم ''رساله انسیه'' و ''رساله ابدالیه'' که از تالیفات شیخ یعقوب چرخی است

نسخهٔ خطی : کتاب خانهٔ مترجم - راولپندی

✲ نشاط العشق

متن از شیخ عبدالقادر جیلانی (م ۵۶۱ ه) ، قصیده ای ست عرفانی به عربی، شرح از ملوک شاه صدیقی اودهی که در قرن نهم هجری می زیسته - نثر با نظم آمیخته است

۱۹۹- ترجمه

از قاضی احمد عبدالصمد فاروقی قادری، مترجم ''جواهر العشاق شرح قصیده غوثیه از خواجه بنده نوازگیسو دراز''

چاپ : کراچی - اداره معارف اسلامیه (س - ن)

✲ نفحات الانس من حضرات القدس

از عبدالرحمن جامی (م ۸۹۸ ه) [رک : قسمت یکم ، بخش سیر اولیاء الله و بزرگان ، ص ۲۲۷]

۲۰۰- ترجمه

از شمس بریلوی ، با مقدمهٔ مفصل دربارهٔ عهد و حیات جامی

چاپ : کراچی - مدینه پبلشنگ کمپنی (۱۴۰۲ ه)

Marfat.com

✡ نفحات المحبوب

ملفوظات سید غلام حیدر علی شاه جلالپوری (م ۱۳۲۶ھ)

۲۰۱- ملفوظات حیدری

از دکتر عبدالغنی

چاپ : لاهور ـ القمر بک کاریوریشن (۱۴۰۴ھ)

✡ نهضت های اسلامی در صد ساله اخیر

از شهید مرتضیٰ مطهری ، در جنبش های مسلمانان برای تجدید و احیای اسلام

چاپ : قم ـ انتشارات صدرا (س ـ ن)

۲۰۲- بیسویں صدی کی اسلامی تحریکیں

از دکتر ناصر حسین نقوی

چاپ : راولپندی ـ مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان (۱۴۰۱ھ)

✡ وجهٔ دین

از حکیم ناصر خسرو ، در تاویل و تشریح باطنی برای احکام صلوٰة

۲۰۳- ترجمه

از نصیر الدین نصیر هونزائی ، در دو جلد

چاپ : هونزه (گلگت) دارالحکمة الاسماعیلیه (س ـ ن)

✡ ورد المریدین (نظم)

از بابا داؤد خاکی کشمیری (م ۹۹۴ھ) مرید شیخ حمزه کشمیری (م ۹۸۴ھ)، در مناقب مرشد خود سروده است

چاپ : لاهور (۱۳۱۲ھ)

۲۰۴- ترجمهٔ منظوم

از محمد طیب صدیقی ضیغم

Marfat.com

چاپ : سری نگر (کشمیر)

۲۰۵- ذکر العارفین (منظوم)

از پیرزاده محمد حسین عارف (م ۱۳۴۶ھ) فرزند سیف الرحمن

چاپ:در مجله ''کشمیری میگزین'' (لاهور) منتشره ژانویه ۱۹۰۸ میلادی و ژوئن ۱۹۱۰ میلادی

✱ هفت تماشا

از مرزا محمد حسن قتیل لاهوری (م ۱۲۴۰ھ) ، دربارهٔ عقاید و اعمال و رسوم اقوام و مذاهب هند ، به ویژه پنجاب ، در هفت ''تماشا'' (باب) : ۱- مذاهب سمار تکان و تحقیقات دربارهٔ آن ، ۲- آدمی و کیفیت انقسام افراد آن به اصناف و فرق با تباین ملل و تخالف معتقدات، ۳- اعتقادات فرق هندوائی که از حد شریعت محمود بیرون اند ، ٤- ایام متبرکهٔ این فرقه ، ۵- تقوید رسوم این فرقه ، ٦- شیوه و آیین ممتاز مسلمانان هند ، ۷- کاشتن تخم لفظ و معنی در زمین نگارش احوال عجیبه

۲۰۶- ترجمه

از دکتر محمد عمر استاد جامعه ملیه اسلامیه دهلی ، در آغاز تعارف از مالک رام و مقدمه از نثار احمد فاروقی آمده است

چاپ : دهلی - مکتبهٔ برهان

✱ همایون نامه

از گلبدن بیگم [رک : قسمت یکم ، بخش تاریخ (۲) ، ص ۱۹۱-۱۹۲]

۲۰۷- ترجمهٔ دیگر

از ابن حسن شارق

چاپ : دهلی - قدیمی کتب خانه (س - ن)

Marfat.com

Marfat.com

فہرست منابع

احمد حسین احمد قریشی	پنجابی ادب کی مختصر تاریخ		لاہور
احمد منزوی	فہرست نسخه های خطی فارسی		
		جلد دوم	تہران (۱۳۴۹ ھ ش)
		جلد پنجم	تہران (۱۳۵۱ ھ ش)
	فہرست نسخه های خطی کتابخانه		
	گنج بخش	جلد اول	اسلام آباد (۱۳۹۸ھ)
		جلد دوم	اسلام آباد (۱۳۹۸ھ)
		جلد سوم	اسلام آباد (۱۴۰۱ھ)
		جلد چہارم	اسلام آباد (۱۴۰۲ھ)
اختر اورینوی	صوبه بہار میں اردو زبان و ادب کا ارتقاء		پٹنه (۱۹۵۷م)
اختر راہی	برصغیر پاک و هند میں مثنوی معنوی سے اعتناء (مقاله) مجله فکر و نظر (اسلام آباد) - ماہ ژولائی ۱۹۷۸م		
	تذکره علمای پنجاب		لاہور (۱۴۰۱ھ)
افتخار حسین ، آغا	مخطوطات پیرس]		کراچی (۱۹۶۷م)
افتخار حسین شاه	ارمغان حق	جلد اول و دوم	ملتان (۱۴۰۱ھ)
افسر امروہوی/	مخطوطات انجمن ترقی اردو پاکستان		
سرفراز علی رضوی		جلد اول	کراچی (۱۹۶۵م)
		جلد دوم	کراچی (۱۹۶۷م)
		جلد سوم	کراچی (۱۹۷۵م)
انتظام الله شہابی، مفتی قاموس الکتب		جلد اول	کراچی (۱۹۶۱م)
/عبدالحق		جلد دوم	کراچی (۱۹۷۵م)
پریشان خٹک	د پښتو چاپ کتابونه		پیشاور (۱۹۷۳م)

Marfat.com

الصدق حسین کاظمی	فهرست کتب عربی ، فارسی و اردو مخزونه کتب خانه آصفیه سرکار عالی		
		جلد اول	حیدر آباد دکن (۱۳۳۲ھ)
		جلد دوم	حیدر آباد دکن (۱۳۳۳ھ)
		جلد سوم	حیدر آباد دکن (۱۳۴۷ھ)
		جلد چهارم	حیدر آباد دکن (۱۳۵۵ھ)
حامد حسن قادری	داستان تاریخ اردو		کراچی
راشد علی امدی	تصانیف مولانا شاغل جے پوری (مقاله) مجله العلم (کراچی) ، ژولائی تا سپتامبر ۱۹۷۸ء		
رضا همدانی	ادبیات سرحد	حصه اول	پیشاور
سبط الحسن ضیغم	پنجابی کتابیں	حصه اول	لاهور (۱۹۷۳ء)
سری رام ، لاله	خم خانهٔ جاوید	جلد اول و دوم	دهلی (۱۹۱۱ء)
سلیم الدین قریشی	ضمیمه فهرست مخطوطات هندوستانی		
	هلوم هارث		لندن (۱۹۷۸ء)
شمس الدین فاضلی	[ترجمه] شرح گلشن راز		لاهور (۱۳۴۴ھ)
شهباز ملک	فارسی رسم الخط وچ چھپیاں پنجابی کتاباں		(غیر مطبوعه)
صباح الدین عبدالرحمن	بزم صوفیه		اعظم گڑھ (س ۔ ن)
صلاح الدین ، دکتر	دهلی کے اردو مخطوطات کی وضاحتی فهرست		دلی (۱۹۷۵ء)
ضیا ترکمن جعفری	سنده یونیورسٹی میں اردو مخطوطات (مقاله) مجله بصائر (کراچی) جلد ششم ، شماره ۴-۴		
ضیغم	یادگار ضیغم		حیدر آباد دکن (۱۳۰۲ء)
عابد امام زیدی	فهرست مخطوطات اردو خدا بخش اورئینٹل لائبریری ، بانکی پور پٹنه		کلکته (۱۹۶۲ء)
عبدالرحمان براهوئی	جامع فهرست مطبوعات پاکستان ۔ بلوچی ، براهوئی		لاهور (۱۹۷۳ء)
عبدالرحمان براهوئی	براهوئی زبان و ادب کی مختصر تاریخ		لاهور (۱۹۸۲ء)
عبدالرحیم	لباب المعارف العلمیه فی مکتبة دارالعلوم الاسلامیه جلد اول		آکره (۱۹۱۸ء)
	جلد دوم		لاهور (۱۳۵۷ھ)

Marfat.com

عبدالغفور قریشی	پنجابی ادب دی کہانی	لاہور (۱۹۷۲م)
عبدالمجید سندھی ، ڈاکٹر میمن	سندھی ادب کی ، مختصر تاریخ	حیدر آباد (۱۴۰۳ھ)
علی احمد زیدی	سندھ میں اردو مخطوطات	لاہور (۱۹۶۹م)
غلام علی الانا	چپیل سندی کتابن جی ببلیوگرافی	حیدر آباد سندھ (۱۹۷۳م)
فرمان فتح پوری	اردو شعراء کے تذکرے اور تذکرہ نگاری	لاہور (۱۹۷۲م)
کیان چند ؛ دکتر	اردو کی نثری داستانیں	کراچی (۱۹۶۹م)
محمد ، سید	ارباب نثر اردو	حیدر آباد دکن (۱۹۲۷م)
محمد اسماعیل پانی پتی	مقدمۂ ''تولا کہانی''	لاہور (۱۳۸۳ھ)
محمد ایوب قادری	مجموعہ وصایا اربعہ	حیدر آباد سندھ (۱۳۸۴ھ)
محمد باقر ، دکتر	اردوے قدیم (دکن اور پنجاب میں)	لاہور (۱۹۷۲م)
محمد بشیر حسین، دکتر	ترجمۂ آثار منظوم فارسی بہ اردو (مقالہ) مجلہ راہنمای کتاب (تہران) جلد ششم ص ۳۹۵-۴۰۴ جلد ہفتم ص ۲۸۹-۲۹۵	
	فہرست مخطوطات شفیع	لاہور (۱۳۹۲ھ)
محمد متین ہاشمی/ ساجد الرحمن	فہرست مخطوطات دیال سنگھ ٹرسٹ لائبریری لاہور جلد اول	لاہور (س - ن)
محمد معین الدین دردائی	تاریخ سلسلہ فردوسیہ	گیا (۱۹۶۲م)
محمد مہدی واصف	حدیقۃ المرام (ترجمہ : محمد سخاوت مرزا)	کراچی (۱۹۷۹م)
محمود شیرانی	پنجاب میں اردو (مرتبہ وحید قریشی)	لاہور (۱۹۷۲م)
محی الدین قادری زور	تذکرہ اردو مخطوطات (مخزونہ ادارۂ ادبیات اردو حیدر آباد دکن)	
	جلد اول	حیدر آباد دکن (۱۹۴۳م)
	جلد دوم	حیدر آباد دکن (۱۹۵۱م)
	جلد سوم	حیدر آباد دکن (۱۹۵۷م)
	جلد چہارم	حیدر آباد دکن (۱۹۵۸م)
	جلدپنجم	حیدر آباد دکن (۱۹۵۹م)
	دکنی ادب کی تاریخ	کراچی (۱۹۶۰م)
مشفق خواجہ	دیباچۂ ''خوش معرکہ زیبا''	لاہور (۱۹۷۰م)
	غالب اور صفیر بلگرامی	کراچی (۱۹۸۱م)

Marfat.com

مظفر اقبال	بهار میں اردو نثر کا ارتقاء (۱۸۵۷ء سے ۱۹۱۴ء تک)	پٹنه (۱۹۸۰م)
معین الرحمن ، سید	اشاریهٔ غالب	لاهور (۱۹۶۹م)
منظور احسن عباسی	تفصیلی فهرست مخطوطات فارسیه پنجاب پبلک لائبریری لاهور	لاهور (۱۹۶۳م)
	تفصیلی فهرست مخطوطات متفرقه پنجاب پبلک لائبریری لاهور	لاهور (۱۹۶۴م)
ناظر حسن زیدی ، دکتر	مقدمهٔ "گل مغفرت"	لاهور (۱۳۸۵ھ)
نبی بخش بلوچ ، دکتر	سنده میں اردو شاعری	لاهور (۱۹۷۸م)
نصیر الدین هاشمی	جامعه نظامیه کے اردو مخطوطات کا ایک جائزه (مقاله) مجله نوائے ادب (بمبئی) ژانویه ۱۹۶۴م	
	دکن کی تاریخوں پر ایک نظر(مقاله) مجله تاریخ و سیاسیات (کراچی) نوامبر ۱۹۵۳م	
	کتب خانه نواب سالار جنگ مرحوم کی اردو کتابوں کی وضاحتی فهرست	حیدر آباد دکن (۱۹۵۷م)
	مدراس میں اردو	حیدر آباد دکن (۱۹۳۸م)
	یورپ میں دکھنی مخطوطات	حیدر آباد دکن (۱۹۳۲م)
وفا راشدی	خواجه محمد حسن جان سرهندی (مقاله) مجله المعارف (لاهور) - ژانویه ۱۹۷۹م	

James Fuller Blumhardt/D. N. Mackenzie

Catalogue of Pushto Manuscripts in the Libraries of the British Isles. London (1965)

Marfat.com

فهرست مؤلفان

آزاد بلگرامی : غلام علی آزاد
ابن بی‌بی : یحییٰ بن محمد
ابن حسام قهستانی
خاور نامه ۲۶۳
ابو الحسن بن جولوغ فرخی : فرخی
ابو الحسن اصفهانی ، سید
منتخب الرسایل ۴۲۹
ابو الحیات
تذکرة الکرام ۳۸۵
ابو العلاء ، سید
رساله وجودیه ۹۳
ابو الفتوح رازی
حسینیه ۳۴
ابو الفضل بن ملا مبارک
آئین اکبری ۱۶۳
اکبر نامه ۱۶۴
طوطی نامه ۲۶۸
عیار دانش ۲۶۹ ، ۳۵۷
مکاتبات علامی ۲۳۱
ابو الفضل حبیش
کامل التعبیر ۳۳۳
ابو الفضل محمد گلپایگانی
الفرائد ۴۹
ابو الفیض : فیضی
ابو القاسم : فردوسی
ابو المعالی قادری لاهوری ، شاه
تحفة القادریه ۲۰۶ ، ۳۸۵
چهار گلزار قادری ۸۳
گلدسته باغ ارم ۶۲
مولس جان ۶۴
هشت محفل ۴۰۴
ابوبکر بن علی قرشی
انیس الواعظین ۲۰
ابو سعید شریف قریشی
حیرت الفقه ۴۰۶
ابو سعید مجددی ، شاه
هدایت الطالبین ۳۰۳
ابو سعید ابو الخیر
رباعیات ابو سعید ابو الخیر ۲۹۶
ابو طالب ، میرزا
مسیر طالبی فی بلاد الافرنجی ۴۰۶ ، ۴۲۴
ابو عبدالله علاءالدین علی : علاءالدین علی احمد بن عباس بردی
لالی مخزونه و جواهر مصونه ۴۱۹
احمد بن محمد
تاریخ انبیاء در اقوال اصفیاء ۳۸۴

Marfat.com

احمد بن محمد
حديقة الشيعه ٣٩٤
احمد سرهندی ، شیخ
رد روافض ٣٥
مبده و معاد ٤٢
معارف لدنیه ١١٧
مکتوبات امام ربانی ١٢٢ ، ٣٦٨
احمد شهید ، سید
رسالهٔ اشغال ٩٠
مکتوبات ١٢٤
احمد غزالی
بحر الحقیقت ٧٥
احمد کرمانی ، شیخ
حاجی بابا اصفهانی ٣٩٤
احمد نراقی
معراج السعادت ٦٣
احمد دین
تلک عشرة کامله ٣٢
احمد رضا خان بریلوی
الحجة الفایحه ١٥
احمد علی سهارنپوری
الدلیل القوی ١٧
ارادت خان : مبارک الله واضح
ارتضا علی خان گوپامئوی
مهدی نامه ٥٠
ارزانی ، محمد اکبر
طب اکبری : جامع الفواید ٣٢٢
قرابادین قادری ٣٢٤
مجربات ارزانی ٣٢٦
مفرح القلوب ٣٢٧
میزان الطب ٣٢٧ ، ٣٥٩ ، ٤٢٠
اسد الله ، سید
نه بطون چشتیه ١٣٢
اسد الله خان : غالب
اسد الله بخاری ، سید
الانساب ٣٧٧
اسماعیل شهید ، سید
صراط مستقیم ٩٩
اظفری ، مرزا علی بخت ظهیر الدین
واقعات اظفری ١٩٠
افلاکی ، شمس الدین احمد
مناقب العارفین ٢٢٣
اقبال لاهوری ، محمد
ارمغان حجاز ٢٨٣ ، ٣٣٧ ، ٣٥١ ، ٣٦١ ، ٣٧٤
اسرار خودی ٢٨٤ ، ٣٣٧ ، ٣٥٢ ، ٣٦١ ، ٣٧٥
پس چه باید کرد ای اقوام شرق ٢٨٧ ، ٣٣٩ ، ٣٥٢
پیام مشرق ٢٨٨ ، ٣٣٩ ، ٣٥٣
جاوید نامه ٢٨٩ ، ٣٣٩ ، ٣٥٤ ، ٣٦٣ ، ٣٩١
رموز بیخودی ٣٠٣ ، ٣٥٦ ، ٣٦٤ ، ٤٠٤
زبور عجم ٣٠٤ ، ٣٥٦
کلیات اقبال ٣٤٦
گلشن راز جدید ٣١٠
اکبر علی شاه ، سید
مقامات عشمائیه ١٢٠
الطاف حسین : حالی
الله دیا
سیر الاقطاب ٢١٥
الهی بخش کاندهلوی
مثنوی معنوی (دفتر هفتم) ٣٦٧

Marfat.com

امام الدین
مرآة السالکین ۱۱۴
نافع السالکین ۱۳۰
امام بخش صهبائی : صهبائی
امان الله ، شیخ
کرامت نامه شاه دوله دریائی ۲۱۹
امداد الله مهاجر مکی
تبرکات ۷۶
ضیاء القلوب ۱۰۰
امر الله اله آبادی : ابو الحسن امیر الدین احمد
مسرت افزا ۲۰۱
امین احمد فردوسی ، شاه
گل فردوس ۲۳۱
انشاء الله خان انشاء
دریای لطافت ۲۰۹
لطایف السعادت ۴۲۰
انوار حسین: تسلیم سهسوانی
اورنگ زیب : عالمگیر
اهل الله دهلوی ، شاه
ترجمهٔ کنز الدقایق ۲۱
چهار باب ۱۵
بابر : ظهیر الدین
باذل مشهدی
حملهٔ حیدری ۱۵۱ ، ۳۶۳
باقی بالله ، خواجه
تعلیم سالک ۷۸
شرح رباعیات ۹۶
مکتوبات ۱۲۳
بحر العلوم، عبدالعلی محمد
رساله وحدت الوجود ۹۳
رسایل الارکان ۱۹
بدر الدین اسحاق
اسرار الاولیاء ۶۹
بدرالدین سرهندی
حضرات القدس ۸۵
وصال احمدی ۲۲۷
بدیع الزمان فروزانفر
احادیث مثنوی ۳۷۳
برنی : ضیاءالدین
برهان خان هندی
تزک والاجاهی ۳۸۶
بساون لال شادان ، منشی
امیر نامه ۱۶۵
بهادر شاه ، پیر سید
مجمع الاسرار ۱۱۲
بو علی قلندر ، شرف الدین
دیوان بو علی قلندر ۳۴۱
رباعیات قلندر ۳۰۳ ، ۳۴۴
مثنوی گل و بلبل ۳۱۰ ، ۴۲۱ ، ۳۴۸
بهاءالدین عاملی
جامع عباسی ۱۴
صرف بهائی ۳۴۵
بهاءالدین زکریا ملتانی
شروط اربعین ۹۰
بهاءالدین محمود
مصباح العاشقین ۵
بهاءالدین ولد
فیه ما فیه ۱۰۶
بهلول بهجت
تاریخ آل محمد ۷۸۴
پیر بخش قبر شهدادزئی
ذکر وحدت ۴۸
تاج الدین مفتی الملکی

Marfat.com

مفرح القلوب ۲۷۹
تراب علی لکهنوی
رساله عقیقه ۱۸
تراب علی قلندر کاکوروی ، شاه
مطالب رشیدی ۴۲۴
تسلیم مهسوانی، منشی انوار حسین
ملخص تسلیم ۱۸۵
تیمور گورگانی ، امیر
تزک تیموری ۱۷۵
ثناء الله پانی پتی ، قاضی
ارشاد الطالبین ۶۸ ، ۳۷۴
تذکرة المعاد ۳۰
تذکرة الموتی والقبور ۳۰ ، ۳۸۶
توضیحات بر المقاله الوضیه ۳۳
حقوق الاسلام و حقیقت الاسلام ۱۱۶ ، ۳۹۵
مالابدمنه ۴۲ ، ۴۲۱
وصیت نامه ۴۵
جامی ، عبدالرحمن
اسرار الجلی فی ذکر الخفی ۱۳۹
چهل حدیث ۵۰
رباعیات جامی ۲۹۲
سلامان وابسال ۵۶۵
شواهد النبوة لتقویة یقین اهل الفتوة ۱۵۶
عقاید جامی ۲۹
لوایح ۱۱۱
نفحات الانس ۲۲۷ ، ۴۳۱
یوسف و زلیخا ۲۸۰ ، ۳۹۰
جعفرتستری ، شیخ
فواید المشاهد و نتایج المقاصد ۴۱۴
جعفر شستری ، شیخ
منهج الرشاد لتقلید العباد ۲۵
جلال الدین دوانی : دوانی
جلال الدین محمد : رومی ، مولوی
جلال همائی
غزالی نامه ۲۱۷
جمال الدین افغانی ، سید
مقالات جمالیه ۴۲۵
جمال الله
مناقب موسوی ۲۲۶
جمالی دهلوی
سیر العارفین ۲۱۶
جوهر آفتابچی
تذکرة الواقعات ۱۷۷
جهان آرا بیگم
صاحبیه ۴۱۰
مونس الارواح ۲۲۶ ، ۴۲۹
جهانگیر : نور الدین جهانگیر
جهانیان جهان گشت ، مخدوم
سفر نامهٔ جهانیان جهان گشت ۱۴۶
چتر بهج داس
سنگهاسن بتیسی ۲۶۷
حافظ شیرازی
دیوان حافظ ۲۹۲ ، ۳۴۱ ، ۴۰۰
رباعیات حافظ ۲۹۹ ، ۴۰۱
حالی ، الطاف حسین
مقدمهٔ سفر نامهٔ حکیم ناصر خسرو ۱۴۵
حامد بن فضل الله : جمالی دهلوی
حامد حسین ، سید
رساله تقیه ۴۰۲
حسن ، سید
دلایل الولایت ۳۹۹

Marfat.com

حسن سجزی ، امیر
فواید الفواد ۱۰۳
حسن طاهری خرم آبادی ، سید
تقلید ۳۸۷
حسن ضبط ، شاه : ضبط
حسین ، سید
حدیقه سلطانیه ۳۹۴
حسین بر و جردوی ، سید
انیس المقلدین ۳۸۹
توضیح المسایل ۳۸۹
مجمع الرسایل ۴۲۹
منتخب الرسایل ۴۲۹
منهاج الرشاد ۴۲۹
حسین خباز کشمیری
هدایهٔ الاعملی ۱۲۲
حسین واعظ کاشفی : واعظ کاشفی
حسین علی نقشبندی
تحفه ابراهیمیه ۷۶
حسین نوری ، میرزا
لولؤ و المرجان ۴۲۰
حمید اورنگ آبادی
گلشن گفتار ۱۹۹
حمید الدین بلخی
مقامات حمیدی ۲۵۰
حمید الدین ناگوری
رساله اصول الطریقت ۹۱
رسالهٔ السلوک ۹۱
رسالهٔ السماع ۹۱
رسالهٔ العشق ۹۲
رساله چهار منزل ۹۲
مکتوبات ۱۲۴
هفت احباب ۳۲۰
حمید شاعر قلندر
خمر المجالس ۸۶
خافی خان ، هاشم علی خان
منتخب اللباب ۲۹۹
خاقانی شروانی
قصاید خاقانی ۳۰۵
خاکی : داؤد خاکی کشمیری
خسرو ، امیر
افضل الفواید : راحت المحبین ۷۲
چهارر درویش ۲۵۱
کلیات خسرو ۲۰۸
لیلیٰ و مجنون ۲۷۵ ، ۲۷۶
هشت بهشت ۲۷۹
خواجو کرمانی
مطلع الانوار ۳۱۵
خوب محمد چشتی احمد آبادی
امواج خوبی
خوشحال ولی قادری
تجارب خوشحالی
خیام نیشاپوری
رباعیات خیام ۲۹۹ ، ۳۴۴ ، ۳۵۵ ، ۳۶۹ ، ۴۰۳
خیر الدین سورتی
ارشاد السالکین
خیر اندیش خان اتاوی ، حکیم
خیر التجارب
دارا شکوه
حسنات العارفین ۸۴
رساله حق نما : حق نما ۹۲
سر اکبر ۹۵
سفینهٔ الاولیاء ۲۱۷
سکینهٔ الاولیاء ۲۱۴ ، ۴۰۷

Marfat.com

طریقهٔ الحقیقه ۱۰۰
مجمع البحرین ۱۰۳ ، ۴۲۲
داؤد خاکی کشمیری
وردالمریدین ۴۳۳
دلی چند ، رای زاده
گیگوهر نامه ۱۸۵
دوانی
اخلاق جلالی ۶۲
دبیحی ، م
مکتب ولایت ۴۲۶
ذوالفقار علی مست
ریاض الوفاق ۱۹۶
ذوقی
ریاض السیر ۱۵۵
رازی ، عاقل خان
بدماوت ۲۵۹
واقعات عالمگیری ۱۹۰
رازی ، فیروز الدین
سفینهٔ دانش ۲۴۴
رحمان علی
تذکرهٔ علمای هند ۲۰۸
رحمت الله کیرانوی
ازالهٔ الاوهام ۴۷
رشید احمد گنگوهی
امداد السلوک ۷۳
تبرکات ۷۶
رشید الدین خان
تاریخ رشید الدین خانی ۱۶۸
رضا زاده شفق : شفق
رضا علی خان ، حکیم
یادگار رضائی : تذکرة الهند ۳۲۸
رضی ، ملا
حدایق العشاق ۳۹۴
رفیع الدین ، شاه
تنبیه الغافلین ۳۲
فتاوی ۳۰
قیامت نامه ۴۱
رکن الدین عماد کاشانی
شمایل الاتقیاء ۹۸
روح الله خمینی ، آیت الله
توضیح المسایل ۳۸۹
جهاد اکبر ۳۹۳
رؤف احمد راقت مجددی ، شاه
جواهر علویه ۸۱
درالمعارف ۸۹
رومی ، مولوی
دیوان شمس تبریز ۲۹۵
مثنوی شمس تبریز ۳۴۷
مثنوی معنوی ۳۱۱ ، ۳۴۸ ، ۳۵۸ ، ۳۶۷ ، ۴۲۲
ریاض علی
ریاض رضوان ۲۴۴
زهرا خانلری ، دکتر
داستان دل انگیز ادبیات فارسی ۳۹۸
زین الدین علی
اسرار الصلوٰة ۱۳
زین العابدین
مقالهٔ سیاح : باب الحیات ۵۰
سجان رای بتالوی
خلاصة التواریخ ۱۷۸
سحر سرمست ، حافظ عبدالوهاب
دیوان آشکار ۲۹۱
وصلت نامه ۱۳۲
سدید الدین محمد عوفی : عوفی

Marfat.com

سرمد
رباعیات سرمد ٣٠٢
سعدی شیرازی
بوستان ٢٨٦، ٣٣٨، ٣٥٢، ٣٦٢، ٣٨٠
کریما ٥٩، ٣٤٦، ٣٦٦، ٣٦٩
گلستان ٢٤٦، ٣٤٧، ٣٥٧، ٤١٨
سعید نفیسی
جستجو در احوال و آثار فرید الدین عطار نیشا پوری ٣٩١
سلطان باهو
نیخ برهنه ٧٨
دیوان باهو ٢٩١، ٣٤٠
رساله روحی : اورنگ شاهی ٧٥، ٤٠٢
شمس العارفین ٤٠٩
عقل بیدار ١٠١
عین الفقر ١٠١
گنج الاسرار ١١٠
مجالسة النبی ١١٢
محبت الاسرار ١١٣
محک الفقراء ١١٣، ٣٤٩
نور الهدی ١٣١
سلطان حامد
مناقب سلطانی ٤٢٧
سلیمان ندوی ، شیخ
هفت کوکب ٣٢٠
سناء الله خراباتی ، خواجه
خلاصة الاسرار ٨٧
سنگین بیگ ، مرزا
میر المنازل ٤٠٨
سیف ظفر نو بهاری
در مجالس ٣٥٥، ٣٩٩
سیفی بخارایی
عروض سیفی : میزان الاشعار ٤١٢
شاه محمد قنوجی ، خلیفه
انشای خلیفه: جامع القوانین ٢٣٣
شاهنواز خان ، صمصام الدوله
مآثر الامراء ١٨٦
شرافت نوشاهی، سید
کلمات طیبات ٤١٧
شرف الدین بخارایی
نام حق ٢٥، ٣٥٠، ٣٦٩
شرف الدین عراقی
دین حق ٣٤
شرف الدین احمد یحیی منیری
شرح آداب المریدین ٩٦
فواید رکنی ١٠٤
مکتوبات صدی ١٣٧
مکتوبات دو صدی ١٢٨
شرف الدین بو علی قلندر : بو علی قلندر
شریف جرجانی ، سید
نحو میر ٢٣٠
شعیب فردوسی ، شاه
مناقب الاصفیاء ٢١٣
شفائی اصفهانی
قرابا دین شفائی ٣٢٤
شفق ، رضا زاده
تاریخ ادبیات ایران ١٦٦
شکر الله
منتخب الختوم ٤٢٨
شمس الدین فقیر دهلوی : فقیر دهلوی
شمس الدین احمد افلاکی : افلاکی
شمس الدین محمد بن یحیی لاهیجی
مفاتیح الاعجاز ١١٨، ٤٢٥

Marfat.com

شمس سراج عفیف
تاریخ فیروز شاهی ۱۷۰
شهاب الدین
طب شهابی : شفاء المریض ۳۲۳
شهاب الدین
آگاهی سید امیر کلال ۲۰۳
شهاب الدین احمد
فتحیه عبریه : تاریخ آسام ۱۸۵
شهاب الدین سهروردی
رسالة الطیر ٤٠٢
صفیر سیمرغ ٤١١
لغت موران ٤٢٠
مونس العشاق ٤٣٠
شهر الله ، شیخ
تذکره حمیدیه ۲۰۸
شیر محمد خان کنڈا پور
تواریخ خورشید جهان ۱۷۷
شیفته ، محمد مصطفی خان
گلشن بیخار ۱۹۸
صادق هدایت
سگ ولگرد ۲٤٥
صبغت الله مدراسی
شروط اقتداء ۳۸
صرفی کشمیری ، یعقوب
روایح ۹٤
وامق و عذرا ۲۷۹
صفا ، ذبیح الله
مختصری در تاریخ تحول نظم
و نثر فارسی ۱۸۷
صلاح مخلص داؤد خانی
مونس المریدین ۱۳۰
صهبائی ، امام بخش
قول فیصل ۲٤٦
ضبط ، شاه حسن
قصهٔ حسن و عشق ۲۷۱
ضیاء الدین برنی
تاریخ فیروز شاهی ۱۷۱
ضیاء الدین نخشبی
سلک السلوک ۹٥
طوطی نامه ۲٦۷
طاهر عریان همدانی ، بابا
دو بیتی های بابا طاهر عریان ۲۹۰
طیب اودهی ، سید
هفت جوهر ۳۲۰
ظهوری ترشیزی ، نور الدین محمد
مینا بازار ۲٥۱
ظهیر الدین محمد بابر
تزک بابری : بابر نامه ۱۷٤
عاقل خان : رازی
عالم بان ، میر سید
تاریخ حزن الملل بخارا ۱٦۷
عالمگیر ، اورنگ زیب
رقعات عالمگیری ۱۳٦ ، ٤۰۳
عاملی : بهاء الدین عاملی
عباس خان شروانی
تاریخ شیر شاهی ۱٦۹ ، ۳٥۳
عباس قمی ، شیخ
مفاتیح الجنان ٤۲٥
منازل الآخرة ٤۲۷
عباس علی ، شیخ
غلایم ظهور ٤۱۲
عبدالجبار غزنوی
سوانح عمری عبدالله غزنوی ۲۱٤
عبدالحق دهلوی ، محدث

Marfat.com

آداب الصالحین ۵۱
اخبار الاخیار ۲۰۳
اشعة اللمعات فی شرح المشکوة ۳۷۵
ترغیب اهل السعادات ۷۷
تکمیل الایمان ۳۱، ۳۸۸
جذب القلوب ۱۴۳، ۳۹۱
روضات ۹۴
شرح سفر السعادت ۱۱
مدارج النبوة ۱۶۰
مرج البحرین ۱۱۵
مطلب الاعلیٰ ۱۴۰
مفتاح الفتوح ۱۱۹
مکتوب عبدالحق ۴۲۶
مکتوبات عبدالحق دهلوی ۱۲۴
نکات الحق ۱۳۱
عبدالحمید عرفانی
رومی عصر ۱۹۵
عبدالحیی بڈھانوی ، شاہ
صراط مستقیم ۹۹
عبدالرحمٰن جامی : جامی
عبدالرحمٰن چشتی
مرآة الاسرار ۴۲۳
عبدالرحمن خان ، امیر
تزک امیری ۱۷۴
عبدالرحمٰن شاہ
مرآة المخلوقات ۴۹
عبدالرحیم ، شاہ
ارشاد رحیمیه ۶۶
انفاس رحیمیه ۷۴
عبدالشکور بزمی
بد ماوت ۲۵۹
عبدالعزیز پرهاروی
گلزار جمالیه ۲۲۱
عبدالعزیز دهلوی ، شاہ
بستان المحدثین ۹
تحفۂ اثنا عشریه ۲۸
تحفهٔ رویاء ۳۳۳
تقریر دلپذیر ۳۱
راہ نجات ۳۵
سرالجلیل فی مسئلة التفضیل ۳۷
عجالہ نافعه ۱۱
عزیز الاقتباس ۳۸
فتاویٰ عزیزی ۲۱
فتح العزیز : تفسیر عزیزی ۳
فیصله شاہ عبدالعزیز ۱۰۵
ملفوظات ۱۲۸
وسیلة النجاة ۴۴
عبدالعلی محمد : بحر العلوم
عبدالغنی کاشمیری
شرایع الاسلام ۱۹
عبدالقادر بدایونی
منتخب التواریخ ۱۸۸
عبدالقادر بادشاہ قادری
تنبیه الضالین ۷۸
عبدالقادر خان
وقایع عبدالقادر خانی ۱۰۷
عبدالقدوس گنگوہی
انوار العیون ۲۰۵
عبدالکریم کشمیری
بیان واقع ۲۸۲
عبدالکریم ملتانی
فیوضات حسنیه ۲۰۵
عبدالکریم
مخزن المعانی ۱۰۴

Marfat.com

ملخص التواريخ ١٨٨
عبدالكريم منشی
تاريخ احمد شاهی ١٦٥
عبداللطيف
روز نامه عبداللطيف ١٨٠
خلاصة الفقه ١٦
عبدالواحد بلگرامی ، میر
سبع سنابل ٤٠٦
عبدالوهاب افتخار دولت آبادی
تذکرهٔ بینظیر ١٩٤
عبدالولی ، مولوی
باقیات الصالحات ٢٠٥
عبدالله انصاری هروی
صد میدان ٩٩
عبدالله خان سید : قطب الملک
عبدالله بن فضل الله
تاریخ وصاف ١٧٢
عبدالله شیرازی ، آیت الله
توضیح المسایل ٣٩٠
عبید الله احرار
انفاس نفیسه ٣٧٩
عثمان جالندهری ، شیخ
چهل مکتوب ٨٣
محبت باری ٧٧
عرفی شیرازی
قصاید عرفی ٣٠٥
عزت الله بنگالی ، شیخ
گل بکاؤلی ٢٧٤
عزیز لاری ، شیخ
حقیقت نور پاک ٤٧
عطار نیشا پوری
بیسر نامه ٣٣٨
پند نامه ٥٣ ، ٣٣٨ ، ٣٨٣
تذکرة الاولیاء ٢٠٦ ، ٣٨٥
گل و هرمز ٢٧٤
منطق الطیر ٣١٥
علاء الدین ، ابو الفتح
مکتوبات بنده نواز گیسو دراز ١٢٣
علاء الدین علی ، ابو عبدالله
جامع العلوم ٧٩
علاء الدین علی احمد
تذکرهٔ صابر کلیری ٢٠٨
علی بن حامد
فتح نامه سنده : چچ نامه ٣٦٥ ، ١٧٨
علی بن محمود جاندار
درر نظامی ٣٩٩
علی الحائری ، سید
بشارات احمدیه فی اثبات نبوت محمدیه ٣٨٠
علی سامانی ، شاه
سیر محمدی ٩٦
علی کاظمی ، سید
کربلائی که من دیدم ٤١٦
علی مشکینی اردبیلی ، آیت الله
تقلید ٣٨٧
علی هجویری
کشف الاسرار ٢٢٠ ، ٤١٦
کشف المحجوب ١٠٦ ، ٣٦٦ ، ٤١٧
علی همدانی ، سید
ذخیرة الملوک ٤٠٠
رساله بهرام شاهیه ٥٥
عقبات : قدوسیه ٥٧

Marfat.com

فتوت نامه ۵۸
مکتوبات سید علی همدانی ۱۲۵
علی ابراهیم خلیل
گلزار ابراهیم ۱۹۸
علی اصغر حکمت
جامی ۳۹۰
علی اکبر دهخدا
ضرب الامثال و حکم ۴۱۱
علی اکبر قلندر ، شاه
اصل الاصول ۳۷۵
علی انور ، شاه
تصفیه شرح تسویه ۷۸
تنویر الافق ۳۸۹
علی بخت : اظفری
علی حسن خان سلیم
بزم سخن ۱۹۴
صبح گاشن ۱۹۶
علی رضا هندی
بدایع ۱۳ ، ۳۳۷
علی شریعتی ، دکتر
اقبال مصلح قرن اخیر ۹۳ ، ۳۷۶
علی عزیزان رامیتنی ، خواجه
رسالهٔ عزیزان ۴۰۳
علی محمد خان بهادر
مرآة احمدی ۱۸۷ ، ۴۲۲
علیم الله ، سید
نزهت السالکین ۱۳۰
عماد الدین زکریا
عجایب المخلوقات و غرایب
الموجودات ۱۴۱
عنایت احمد کاکوروی ، مفتی
علم الصیغه ۲۳۰
عنایت الله
علم الفرایض ۲۰
عنایت الله کنبوه لاهوری
بهار دانش ۲۵۷ ، ۳۸۱
عوفی ، سدید الدین محمد
جوامع الحکایات ۲۴۲
عین القضاة همدانی
غایة الامکان فی درایة المکان ۴۱۳
غازی الدین ، نواب
مناقب فخریه ۱۲۹
غالب ، اسد الله خان
ابر گهر بار ۲۸۳
باغ دو در ۲۴۱
پنج آهنگ ۲۳۵
دستنبو ۱۷۹
مهر نیمروز ۱۹۰
کلیات غالب ۳۰۸
غزالی طوسی : محمد غزالی طوسی
غلام احمد قادیانی
در ثمین ۲۹۰
غلام العلی قصوری
جواب الاستفسار فی التعامل
الکفار ۱۴
غلام امام ، حکیم
علاج الغرباء ۳۲۳
غلام حسن کاشمیری، پیر
تاریخ حسن ۱۶۸
غلام حسین شاه بخاری ، سید
کرامات شاه لطیف بری ۲۱۹
غلام حسین طباطبائی
سیر المتاخرین ۱۸۱
غلام دستگیر قصوری

Marfat.com

عمدة البیان ۲۰
هدیه الشیعتین ۴۵
غلام رسول قلعوی
رساله تراویح ۱۷
غلام سرور لاهوری ، مفتی
انشای صفدری ۲۳۳
خزینه الاصفیاء ۲۱۰ ، ۳۹۷
غلام علی آزاد بلگرامی
روضه الاولیاء ۲۱۲
ماثر الکرام ۴۲۱
غلام علی دهلوی ، شاه
مقامات مظهری ۱۲۰
غلام غوث زرین
چهار درویش ۲۶۲
غلام فرید ، خواجه
فواید فریدیه ۱۰۵
غلام قادر شاه ، سید
هدیه کبری ۱۳۳
غلام محمد خانزئی
منهاج العاشقین ۳۶۸
غلام محمود خان ، حکیم
لذت الوصل ۳۲۵
غلام محی الدین قصوری
تحفه رسولیه ۱۵۰
دیوان حضوری ۲۹۵
ملفوظات شریفه ۱۲۹
غلام همدانی مصحفی ، شیخ :
مصحفی
غنیمت کنجاهی
دیوان غنیمت ۲۹۶
لیرنگ عشق ۲۷۸ ، ۳۵۰ ، ۳۵۹
فاندر
میزان الحق ۵۰
فتاحی نیشاپوری
شبستان نکات ۳۸
قصهٔ حسن و دل ۲۷۱
فتح الله کاشانی
خلاصه المنهج ۳
فتح الله
باب و بهارا بشناسید ۳۸۰
فتح علی حسینی گردیزی
تذکره ریخته گویان ۱۹۵
فتح محمد
عقاید صوفیه ۴۰
فتح محمد برهانپوری
مفتاح الصلوة ۲۴
فتح محمد فقیر
رساله فتحیه ۳۶۴
فرح بخش ، پیر
اذکار قلندری ۲۰۴
فرخی ، ابوالحسن بن جولوغ
قصاید فرخی ۳۰۶
فردوسی
شاهنامه ۱۸۲ ، ۳۶۴ ، ۴۰۹
فرشته ، محمد قاسم هندو شاه
تاریخ فرشته ۱۶۹ ، ۳۵۴
فرید الدین : عطار نیشاپوری
فرید الدین احمد ، خواجه
فواید الافکار فی اعمال الفرجار ۳۱۷
فرید الدین گنج شکر
فواید السالکین ۱۰۲
فقیر دهلوی
حدایق البلاغت ۲۳۹
فقیر احمد پیشاوری
ملفوظات مهریه ۱۲۹

Marfat.com

فیاض علی
فیض الفیوض ۴۱
فیروز شاه تغلق
فتوحات فیروز شاهی ۱۸۵
فیضی ، ابوالفیض
نل و دمن ۲۷۷
قاآنی ، مرزا حبیب الله
قصاید قاآنی ۳۰۶
قادر بخش ، شیخ
فیض عام فی شفاء الاسقام ۳۲۴
قاسم علی بیک اخگر
شرح رساله شکار نامه ۹۷
قانع تتوی ، علی شیر
تحفة الکرام ۱۷۳
قدرت الله خان گویامثوی
نتایج الافکار ۲۰۱
قطب الدین بختیار کاکی
دلیل العارفین ۸۹
قطب الدین خان دهلوی
زاد العقبیٰ ۱۴۱
قطب الملک ، سید عبدالله خان
رقعات قطب الملک ۲۳۷
قیام الدین قائم
مخزن نکات ۲۰۰
کلیم الله جهان آبادی ، شاه
کشکول کلیمی ۱۰۸
مرقع کلیمی ۱۱۶
کمال الدین عبدالرزاق
مطلع السعدین ومجمع البحرین ۱۸۷
کیکاؤس ، امیر
قابوس نامه ۵۸
گلبدن بیگم
همایون نامه ۱۹۱ ، ۴۳۳
گل محمد احمد پوری
تکملهٔ سیر الاولیاء ۲۰۹
گیان ناتھ جوگی
سپت ساگر ۳۲۰
گیسو دراز، خواجه بنده نواز
جواهر العشاق ۳۹۲
خاتمهٔ ترجمهٔ آداب المریدین ۸۶
شکار نامه ۸۳
یازده رسایل ۱۳۵ ، ۱۳۷
لطف الله ، شاه
ثمرة الفواید ۳۹۰
لوئی ماسینیون
قوس زندگی حسین بن منصور حلاج ۲۱۸
مبارک الله واضح
تاریخ ارادت خان ۱۶۶
مجتبیٰ موسوی لاری
تمدن غرب از دیدگاه اسلام ۳۸۸
مجتبیٰ مینوی
اقبال لاهوری ۱۹۳
محب الله
مفتاح العاشقین ۱۱۹
محب الله اله آبادی
شرح فصوص الحکم ۹۸
محتشم کاشانی
مرثیهٔ حسن و حسین ۴۲۳
محسن فانی
دبستان مذاهب ۴۸
محسن قرایتی
توحید ۳۸۹
مکتب رسول ۴۲۶

Marfat.com

محمد بن احمد عطار تبریزی
مهر و مشتری ۳۵۹
محمد بن یعقوب فیروز آبادی
سفر السعادت ۱۰
محمد ، صوفی
طبقات نوریه در احوال نور بخشیه ۲۱۷
محمد تهانوی
بیاض محمدی ۱۳۹
محمد چشتی ، شیخ
آداب الطالبین ۵۲ ، ۳۷۳
الباب ثلاثه ۳۷۶
رفیق الطلاب ۴۰۳
مجالس الحسنه ۱۱۲
محمد حسینی : گیسو دراز
محمد قادری ، سید
طوطی نامه ۲۶۸
محمد غزالی طوسی
کیمیای سعادت ۶۰ ، ۳۶۶ ، ۴۱۷
میر خورد ، سید محمد
سیر الاولیاء ۲۱۴ ، ۴۰۸
محمد ابراهیم ، خواجه
مقولات تصوف ۳۶۷
محمد احسان معصومی
روضة القیومیه ۲۱۲
محمد اختر دهلوی، مرزا
تحفة الفقراء ۳۸۴
محمد اسحاق ، شاه
مائة مسایل ۲۲
مسایل اربعین ۲۳ ، ۳۶۷ ، ۴۲۴
محمد اسلم
مفتاح اللطایف ۱۲۰
محمد اسلم انصاری
فرحت الناظرین ۲۱۷
محمد اسماعیل دهلوی ، شاه
ایضاح الحق الصریح ۲۷
منصب امامت ۲۴
محمد اشرف نوشاهی
کنز الرحمت ۳۴۶
محمد اعظم دیده مری ، خواجه
تاریخ اعظمی : تاریخ کشمیر ۱۶۶
محمد اعظم خان ، حکیم
قرابا دین اعظم ۳۲۴
محمد اقبال ، شاه
مجمع الانتخاب ۲۰۰
محمد اقبال لاهوری : اقبال
محمد اکبر ارزانی : ارزانی
محمد اکرام، شیخ
دربار ملی ۲۴۳
محمد انور شاه کاشمیری
خاتم النبین ۳۴
محمد باقر مجلسی
تحقیق رجعت : اثبات الرجعت ۳۰
جلاء العیون ۱۵۰ ، ۳۹۲
حق الیقین ۳۹۵
حلیة المتقین ۳۹۶
حیات القلوب ۱۵۱ ، ۳۹۷
رساله نکاح ۱۸
زاد المعاد ۱۴۰ ، ۴۰۵
محمد باقر منجم ثانی
ذخیره اسکندر خانی ۳۱۹
محمد بلاق ، خواجه
مطلوب الطالبین ۴۲۴
محمد بهرام ، حاجی

Marfat.com

شرح شبستان ۲۴۵
محمد پارسا ، خواجه
قدسیه ۴۱۴
محمد تقی خیال احمد آبادی
بوستان خیال ۲۵۵
محمد جواد باهنر
شناخت اسلام ۴۰۹
محمد جیون
لطایف سیریه ۲۲۱
محمد حجازی
اری چهر ۲۴۲
محمد حسن جان سرهندی
تذکرة الصلحاء ۲۰۷
سفر نامه ۳۶۴
محمد حسن قتیل لاهوری
هفت تماشا ۴۳۳
محمد حسنین علی
بحر الجواهر ۳۸۰
محمد حسین ، حکیم سید
مخزن الادویه ۳۲۶
محمد حسین شوق
نثر فارسی معاصر ۲۵۱
محمد حسین شیرازی حسینی
وامق و عذرا ۳۵۹
محمد حسین طباطبائی ، سید
قرآن در اسلام ۴۱۵
محمد حسین عرشی
تنبیه الانام بر مفاسد اوشاد
العوام ۳۸۸
محمد حسینی بهشتی ، دکتر
شناخت اسلام ۴۰۹
محمد خان اشوب توانی
صولت فاروقی ۱۵۷
محمد رضا بن عبدالواسع
بیان العارفین ۳۶۲
محمد رضا پهلوی
انقلاب سفید ۱۶۵
محمد رضا مظفر
مکتب تشیع ۴۲۶
محمد سراج الدین
مکتوبات ۱۲۶
محمد سعید ، سید
مرآت العاشقین ۱۱۵
محمد شاکر سرهندی
حسنات العارفین ۸۴
محمد شریف : معتمد خان
محمد شیرین مغربی
جهام جهان نما ۷۹
محمد صادق شهابی
مناقب غوثیه ۲۲۵
محمد صادق کابلی
حیات باقی ۲۰۹
محمد صادق سلطانی
هفت دوزخ ۳۲۰
محمد صالح کشفی ترمذی ، سید
مناقب مرتضوی ۴۲۸
محمد صالح کنبوه
شاهجهان نامه : عمل صالح ۱۸۴
محمد صبغت الله
گلزار ماتم ۱۵۹
محمد عاشق پهلتی ، شاه
سبیل الرشاد ۴۰۶
محمد عبدالله پهلوی
الکلمات الراجحه ۵

Marfat.com

محمد عثمان دامانی
مکتوبات محمد عثمان دامانی ۱۲۶
محمد علی حلمی
تنبیه الغافلین ۳۸۸
محمد علی خان ، مرزا
تاریخ ملل قدیمه ۱۷۲
محمد عمر ، حکیم
خلاصة الفوایه ۸۸
محمد غلام شاه ، سید
دیوان حیدری ۳۴۳
محمد غوث گوالیاری
جواهر خمسه ۸۰
محمد غوثی شطاری
گلزار ابرار ۲۲۰
محمد فاخر زائر اله آبادی
رساله نجاتیه ۳۶
محمد فخر الدین چشتی نظامی
نظام العقاید : عقاید نظامیه ۴۳
محمد قاسم دانا پوری
اسرار قاسمی ۷۰
محمد قاسم هندو شاه : فرشته
محمد کاظم خراسانی
ذخیرة العباد ۳۵
محمد کامگار خان ، خواجه
چهارده مجالس کلیمی ۸۲
محمد مراد لایق ، سید
قصهٔ کامروپ و کلا کام ۲۷۲
محمد مصطفی خان : شیفته
محمد معصوم بهکری ، میر
تاریخ معصومی ۱۷۲ ، ۳۶۲
محمد معصوم سرهندی
مکتوبات ۱۲۶
محمد مهدی خان استر آبادی
تاریخ جهان گشای نادری ۱۶۷
محمد هادی علی خان
مناقب حافظیه ۲۲۴
محمد ولایت علی عزیز ، منشی
مخزن الولایت ۱۱۴
محمد هاشم
شفاء البدنی ۳۲۲
محمد هاشم ، ملا
منتخب التواریخ ۴۲۸
محمد هاشم ، میر
نوایح العرفان ۱۰۲
محمد هاشم تتوی
حیات القلوب ۱۴۴
محمد هاشم کشمی مجددی
زبدة المقامات ۲۱۲
مکاشفات عینیه ۱۲۱
محمد هاشم تهرپالوی نوشاهی
چهار بهار ۸۲ ، ۳۹۳
دیوان هاشم ۲۹۷
فقر نامه ۱۰۲
مثنوی هاشم ۳۱۵
محمود ، خلیفه
جامع الفیوضات ۳۶۳
محمود خان دهلوی ، حکیم
ضیاء الابصار ۴۱۱
محمود چشتی
معرفت السلوک ۱۱۸
محمود لاهوری
محمود نامه ۳۴۹
محمود ، محمد پیر لاهوری
حقیقت الفقراء ۲۱۰

Marfat.com

محمود شبستری
دیوان محمود شبستری ۳۴۳
کاشن راز ۱۰۹
محمود شهابی
تقریرات اصول ۳۸۷
محی الدین ، قاضی
دزد و قاضی ۲۶۵
مرتضیٰ علی گوپامئوی،
فواید سعدیه ۱۰۴
مرتضیٰ مطهری شهید
اخلاق جنسی در اسلام و جهان
غرب ۳۷۴
انسان در قرآن ۳۷۷
انسان و ایمان ۳۷۷
انسان و سر نوشت ۳۷۸
ختم نبوت ۳۹۷
داستان راستان ۳۹۸
زندگی جاوید یا حیات اخروی ۴۰۵
شهید ۴۱۰
فلسفهٔ شهادت ۴۱۳
فلسفهٔ ولایت ۴۱۴
قیام و انقلاب مهدی ۴۱۶
کتاب سوزی ایران و مصر ۱۵۹
نهضت های اسلامی در صد
ساله اخیر ۴۳۲
مردان علی خان مبتلا
گلشن سخن ۱۹۹
مستعد خان ، محمد ساقی
مآثر عالمگیری ۱۸۶
مشتاق احمد
حلیه شریف ۳۹۶
مصحفی
عقد ثریا ۱۹۷
مظهر جان جانان
مکاتیب مرزا مظهر ۱۲۱
معتمد خان
اقبال نامه جهانگیری ۱۶۳
معین الدین چشتی
انیس الارواح ۷۴
معین مسکین هروی
معارج النبوة ۱۶۰ ، ۳۴۹
مقیم ، شاه
درالعجایب ۸۸
ملوک شاه صدیقی
نشاط العشق ۱۳۱ ، ۴۳۱
منصور بن محمد
تشریح الابدان ۳۲۱
کفایه منصوری ۳۲۵
منعم خان همدانی
سوانح دکن ۱۸۱
منهاج السراج جوزجانی
طبقات ناصری ۱۸۴
مولا بخش
زاد الاخرة ۱۹
مومن خان مومن ، حکیم
انشای مومن ۳۷۰
مهدی خان نوری استر آبادی
درهٔ نادره ۱۷۹
مهدی علی ، سید
رساله سیفیه ۱۸
مهر علی شاه گولروی
اعلاء کلمة الله ۱۳
پنج گنج عرفان ۳۸۳
تحقیق الحق ۷۷

Marfat.com

میر ، میر تقی
ذکر میر ۱۹۶
فیض میر ۲۴۵
نکات الشعراء ۲۰۲
ناصر الدین محمد ، شاه
حمزه نامه : داستان امیر حمزه ۲۶۲
ناصر خسرو ، ناصر بن خسرو - حکیم
روشنائی نامه ۴۰۴
سفر نامهٔ حکیم ناصر خسرو ۱۴۵
وجه دین ۴۳۲
ناصر علی خان واسطی بلگرامی
هفت گلشن ۶۵
ناصر مکارم شیرازی
بهار انقلاب ۳۸۱
تفسیر نمونه ۳۸۶
نجم الدین سلیمانی
مناقب المحبوبین ۲۲۳ ، ۲۲۴
نخشبی : ضیاء الدین نخشبی
نصیر الدین طوسی
اخلاق ناصری ۵۲
نصیر الدین حیدر
سهیل یمن : تاریخ جلالی ۴۰۷
نصیر الدین نارنولی ، شیخ
هفت ایام ۳۲۰
نظام یمنی
لطایف اشرفی ۱۱۰
نظام الدین اولیاء
راحت القلوب ۹۰ ، ۴۰۱
نظام الدین محمد سهالوی
مناقب رزاقیه ۲۲۴
نظام الملک طوسی
سیاست نامه ۵۶
نظامی عروضی سمر قندی
چهار مقاله ۲۴۳ ، ۳۵۵
نظامی گنجوی
خسرو و شرین ۲۶۴ ، ۳۵۵
سکندر نامه ۲۶۵
لیلی و مجنون ۲۷۵ ، ۳۵۸
نظر علی
انیس النفس ۳۷۹
نظیری نیشا پوری
دیوان نظیری ۲۹۶
نعمت الله نامی
قصهٔ ابو شحمه ۲۶۹
نعمت الله ولی ، شاه
قصاید شاه نعمت الله ۳۰۷ ، ۴۱۵
نعمت الله ولی ، شاه نعیم الدین
گنج طلسم ۱۱۰
نعمت الله هروی ، خواجه
تاریخ خان جهانی و مخزن افغانی
۱۶۸ ، ۳۵۳
نور الحسن کلیم ، سید
طور کلیم ۱۹۷
نور الحق مشرقی
تیسیر القاری ۱۰
نور الدین جهانگیر
تزک جهانگیری ۱۷۶
نور الدین حسینی فخری
فخر الطالبین ۱۰۱
نور الدین محمد : ظهوری ترشیزی
نور الله شوستری ، قاضی
مجالس المومنین ۲۲۲
نور قطب عالم ، شاه
الیس الغرباء ۷۵

Marfat.com

نونده رای
دستور الصبیان ۲۳۵
واجد علی
مطلع العلوم و مجمع الفنون ۳۳۱
واجد علی شاه اختر
پری خانه ۳۸۲
واعظ کاشفی
اخلاق محسنی ۵۴، ۳۵۲، ۳۶۱
انوار سهیلی ۲۵۳، ۳۴۵، ۳۵۲
رشحات عین الحیات ۲۱۱
روضة الشهداء ۱۵۱
مواهب علیه : تفسیر حسینی ۶
وحید الدین رامپوری
مرقومات امدادیه ۱۱۷
وحید قریشی ، دکتر
دربار ملی ۲۴۳
ولایت علی صادقپوری
رد شرک ۳۶
رساله عمل بالحدیث ۳۶
ولی الله ، شاه
ازالة الخفا عن خلافة الخلفاء ۱۴۹
الطاف القدس ۷۱
انتباه فی سلاسل اولیاء الله ۷۳
انفاس العارفین ۲۰۵
البلاغ المبین باتباع خاتم النبیین ۲۷
تحفة الموحدین ۲۹
الجزء اللطیف ۲۰۹
حسن العقیده ۳۳
رساله دانش مندی ۵۶
رساله در مذهب فاروق اعظم ۱۸
سرور المحزون ۱۵۵، ۳۴۵، ۳۵۶
سطعات ۹۵
الفوز الکبیر ۴
قرة العینین ۴۱
المقالة الوضیه ۴۳
المقدمه فی قوانین ترجمه ۶
مکتوبات ۱۲۷
وصیت نامه ۴۵، ۳۵۰، ۳۶۸
همعات ۱۳۴
ولی الله فرخ آبادی ، مفتی
تاریخ فرخ آباد ۱۶۹
هاتفی خبوشانی
لیلیٰ و مجنون ۲۷۵
هاشم بخاری ، سید
هفت طبق ۳۲۰
هاشم علی خان : خافی خان
هرکرن ، منشی
انشای هرکرن ۲۳۴
هلالی چغتائی استر آبادی
شاه و گدا ۳۵۷
یحیی بن احمد سرهندی
تاریخ مبارک شاهی ۱۷۱
یحیی بن سیبک : فتاحی نیشاپوری
یحیی بن محمد
سلجوق نامه ۱۸۰
یعقوب چرخی ، شیخ
ابدالیه ۶۶
النسیه : رساله النسیه ۷۴، ۳۷۸
جمالیه ۳۹۲
شرح اسماء الله ۴۰۹
نائیه : شرح دو بیت مثنوی ۴۳۰
یعقوب صرفی : صرفی کشمیری
یوسف ، سید
کتابی دربارهٔ سید محمد مهدی ۴۹

Marfat.com

یوسف گدا
تحفهٔ النصایح ۵۴ ، ۳۵۴
یوسف علی خان
گلشن هند ۳۱۰
یوسف بن سعمد : یوسفی هروی
یوسفی هروی
طب یوسفی : علاج الامراض ۲۲۳

Marfat.com

فہرست مترجمان اردو

آسی : عبدالباری آسی
آفاق دہلوی : فرید الدین آفاق دہلوی
آفتاب اصغر ، دکتر
ترجمۂ تاریخ مبارک شاہی ۱۷۱
آگہ : محمد باقر آگہ
آمنہ خاتون
ترجمۂ لطایف السعادت ۴۲۰
ابراہیم ، سید
ترجمۂ دعای سریانی ۱۳۹
ابراہیم حسینی ، سید
ترجمۂ حیرت الفقہ ۱۶
ابن حسن نجفی ، سید
اساس الاعتقاد ۴۲۹
ابن حسن شارق
ترجمۂ ہمایون نامہ ۴۳۳
ابن نشاطی
ترجمۂ طوطی نامہ ۲۶۷
ابو احمد سجاد بخاری
خصایل المسلمین ۲۳
ابو الحسن
ترجمۂ مکتوبات صدی ۱۲۸
منہاج السالکین ۹۵
ابو الحسن فرید آبادی
ترجمۂ رشحات عین الحیات ۲۱۱
ترجمۂ ریاض رضوان ۲۴۴
ترجمۂ فوایہ صعدیہ ۱۰۵
ترجمۂ یوسف و زلیخا ۲۸۱
ابو الحسنات سید محمد تاجر دہلوی
ترجمۂ حیات باقی ۲۱۰
ابو الحمید فرخی
سفر نامۂ یورپ اعلی حضرت شاہ ایران ۱۴۶
ابو العباس رضوی
ترجمۂ الفرایہ ۴۹
ابو المجاہد
ترجمہ و تعلیق چہار مقالہ ۳۴۳
ابو المحاسن
مختار الحکماء ۳۲۹
ابو الہاشم
ترجمۂ تزک تیموری ۱۷۶
ابوبکر صدیق
مسلک حدیث ۳۶
ابو سراج
انیس الاشباح ۲۲۶

Marfat.com

ابو صالح محمد یونس ، سید
تذکرهٔ مصابیح رشاد ۲۲۳
سبیل الرشاد ۱۲۸
ابو ظفر ندوی ، سید
ترجمهٔ مرآة احمدی ٤۲۳
ابو عبیده ۲۳۰
امین الصیغه
ابو یحیی امام خان نوشهروی
فقهٔ عمری ۱۸
اثر لکهنوی : جعفر علی خان اثر لکهنوی
احتشام الدین مراد آبادی
ترجمهٔ منتخب التواریخ ۱۸۹
احسان الحق ، حکیم
معالجات احسانی ۳۲۸
احسن
ترجمهٔ مرثیهٔ حسن رض و حسین رض ٤۲۳
احسن مفتاحی
قند شیراز ٤۰۰
احمد بن محمد
ترجمهٔ تاریخ انبیاء ۳۸٤
احمد الدین احمد
ترجمهٔ تذکرة الواقعات ۱۷۷
احمد الدین حنیف
ترجمهٔ سوانح عمری مولوی عبدالله ۲۱٤
احمد الله صدیقی
ترجمهٔ مایهٔ مسایل ۲۲
احمد حسرت کرنولی ، شیخ
سلک السالکین ۷۵
احمد حسن سواتی
ترجمهٔ گلشن راز ۱۱۰
احمد حسین امروهوی
ترجمهٔ حضرات القدس ۸۵
احمد حسین قریشی قلعداری
ترجمهٔ خلاصة الاسرار ۸۷
احسان الحق فاروقی ، پیرزاده
ترجمهٔ رساله اصول الطریقت ۹۱
ترجمهٔ رساله السلوک ۹۱
ترجمهٔ رساله السماع ۹۲
ترجمهٔ رساله العشق ۹۲
ترجمهٔ رساله چهار منزل ۹۲
ترجمهٔ گلشن بیخار ۱۹۹
احمد حسن شوکت میرتهی
حل قصاید خاقانی ۳۰۵
احمد شاه حیدر آبادی ، سید
ترجمهٔ حقیقت الفقراء ۲۱۰
احمد خان ، سرسید
تحفهٔ حسن ۲۹
ترجمهٔ فواید الافکار ۲۱۷
ترجمهٔ دیباچهٔ کیمیای سعادت ٦۱
احمد سعید دهلوی
وعظ سعید ٦۰
احمد سعید همدانی ، سید
ترجمهٔ رساله روحی ٤۰۳
احمد عبدالحلیم کانپوری
حیات برزخ و قبور ۳۸٦
احمد عبدالصمد فاروقی ، قاضی
ترجمهٔ امواج خوبی ۳۷٦
ترجمهٔ جواهر العشاق ۳۹۳
ترجمهٔ نشاط العشق ۱۳۱ ، ٤۳۱
ترجمهٔ یازده رسایل ۱۳۷
مکتوبات عبدالحق دهلوی ۱۲۵
احمد علی
ترجمهٔ صولت فاروقی ۱۵۷
ترجمهٔ یوسف و زلیخا ۲۸۱
احمد علی بن محمد علی

Marfat.com

سراج المجالس ٨٨
احمد علی چشتی ، حافظ سید
ترجمهٔ نفحات الانس ٢٢٧
احمد علی حسینی نشتر شادانی
خم خانهٔ خیام ٣٠٠
احمد علی خان رامپوری ، حافظ
مقامات مولانا روم ٢٢٣
احمد علی رامپوری ، سید
ترجمهٔ تزک جهانگیری ١٧٦
احمد علی محدث سهارنپوری
ترجمهٔ الدلیل القوی ١٧
احمد علی میرٹھی
ترجمهٔ عقاید جامی ٣٩
اختر : واجد علی شاه اختر
اختر امرتسری : عبادالله اختر امرتسری
اختر رضوی
ترجمهٔ تاریخ معصومی ١٧٢
ترجمهٔ تحفة الکرام ١٧٤
اختر شیرانی
ترجمه و انتخاب جوامع الحکایات ٢٤٣
اختر عباس
ترجمهٔ توضیح المسایل ٣٩٠
ترجمهٔ مفاتیح الجنان ٤٠٥
ارشاد احمد و کمال محمد حبیب
ترجمهٔ رساله الطیر ٤٠٢
ترجمهٔ صفیر سیمرغ ٤١١
ترجمهٔ لغت موران ٤٢٠
ترجمهٔ مونس العشاق ٤٣٠
ارم
چوہے اور بلی کا قصه ٤١٨
اشتیاق احمد
ترجمهٔ ازالة الخفاعن خلافة الخلفاء ١٥٠
اشرف علی ، منشی
ترجمهٔ تاریخ اعظمی ١٦٦
اشرف علی تهانوی
عرفان حافظ ٢٩٤
کلید مثنوی ٣١٤
اشرف شمسی حیدر آبادی ، سید
سوانح عمری منشی اردات خان واضح ١٦٦
اشک : خلیل علی خان اشک
اصغر حسین خان : نظیر لدهیانوی
اصغر علی
ترجمهٔ علاج الغرباء ٣٢٤
اصغر علی روحی : روحی
اظهر دهلوی : مظفر حسین اظهر دهلوی
اعجاز الحق قدوسی
ترجمهٔ تزک جهانگیری ١٧٦
ترجمهٔ سیرالاولیاء ٤٠٨
اعجاز ولی خان رضوی ، مفتی
ترجمهٔ مکتوبات عبدالحق دهلوی ١٢٥
اعظم اکبر آبادی ، سید
ترجمهٔ سکندر نامه ٢٦٦
افتخار احمد چشتی
ترجمهٔ مناقب المحبوبین ٢٢٤
افتخار حسین نقوی ، سید
حیات جاوید یا زندگی اخروی ٤٠٥
افسوس : شیر علی افسوس
اقبال احمد فاروقی ، پیرزاده
ترجمهٔ انسبه ٣٧٨
ترجمهٔ انفاس نفیسه ٣٧٩
ترجمهٔ تکمیل الایمان ٣١

Marfat.com

ترجمهٔ خزینه الاصفیاء ۲۱۱ ، ۳۹۸
ترجمهٔ رساله عزیزان ۴۰۳
ترجمهٔ قدسیه ۴۱۴
ترجمهٔ مرج البحرین ۱۱۶
ترجمهٔ ملفوظات شریفه ۱۲۹
اقبال الدین احمد
ترجمهٔ اخبار الاخیار ۲۰۴
ترجمهٔ تذکرة الموتی و القبور ۳۰
اقبال حسن ، حکیم
جنسی اسرار و رموز ۴۱۱
اقبال صلاح الدین
ترجمهٔ گلستان ۴۱۹
اقبال کاظمی زنجانی ، سید
معارج المعالی ۶۳
اقتدار احمد ساحر ، سید
ماهم تاریخ ۴۲۷
اکبر علی خان
ترجمهٔ مکاتیب غالب ۲۳۵
الطاف حسین
ترجمهٔ تحقیق رجعت ۳۰
الله دین
ترجمهٔ آداب الطالبین ۵۲
الله رکها قریشی ، حکیم
صحیفهٔ محبوب ۱۰۷
الهی بخش اعوان
ترجمه و شرح پس چه باید کرد ۲۸۸
الهی بخش بهاری
ترجمهٔ رد شرک ۳۶
ترجمهٔ فیض الفیوض ۴۱
الهی بخش کاندهلوی
فیض العلوم ۳۱۳
الیاس باس بهاری ، شاه
ترجمهٔ مکتوبات صدی ۱۲۸
امام الدین
ترجمهٔ رباعیات خیام ۳۰۲
امام الدین علی دهلوی ، سید
خزانهٔ حسنات ۲۴
امام بخش صهبائی
ترجمهٔ حدایق البلاغت ۲۳۹
امان دهلوی خواجه : بدر الدین خان
امان علی خان بهادر ، نواب مرزا : غالب
لکهنوی
امجد حیدر آبادی
گلستان امجد ۲۴۷
امن دهلوی ، میر
گنج خوبی ۵۵
امیر حسن نورانی ، سید
ترجمهٔ بوستان ۳۸۱
رباعیات غالب ۳۰۹
امیر علی
سبیل الجنان ۳۲
امین گودهروی
ترجمهٔ یوسف و زلیخا ۲۸۱
امین الدین
ترجمهٔ تنبیه الغافلین ۳۴
امین الله وثیر
ترجمهٔ مقاله اول اخلاق ناصری ۵۲
انبا پرشاد
ترجمهٔ جواهر خمسه ۸۰
انبا پرشاد رسا
حکایات سخن سنج ۲۶۸
انتظام الله شهابی ، مفتی
ترجمهٔ ملفوظات شاه عبدالعزیز
دهلوی ۱۲۹
مشاهیر اولیای هند و پاکستان ۱۶۴

Marfat.com

انشاء اللہ خان لاہوری
ترجمۂ ازالۃ الخفا ۱۴۹
ترجمۂ تزک تیموری ۱۷۵
انصاری ، ایم ۔ اے
ترجمۂ شناخت اسلام ۴۱۰
انظر شاہ کاشمیری
اسلامی عقیدے ۳۱
انعام اللہ خان اکبر آبادی ، مفتی
ترجمۂ اسرار قاسمی ۷۰
انعام اللہ خان ناصر
ترجمۂ جاوید نامہ ۲۸۹
انوار احمد بلگرامی ، سید
مغربی تہذیب ۔ ایک مسلم کی نظر میں ۳۸۸
انیس احمد قادری
انیس الواصلین ۳۸۴
اولاد حسین : شادان بلگرامی
ایرج خان
ترجمۂ تنبیہ الغافلین ۳۳
ایوب قادری
ترجمۂ تذکرۃ الکرام ۳۸۵
باسط خان
کاشن ہند ۲۷۳
باقر حسین دہلوی ، سید
ترجمۂ شاہنامہ فردوسی ۴۰۹
بالک رام گوہر
ترجمۂ سکندر نامہ ۲۶۶
ببر اللہ ، شاہ
گلشن حسن و دل ۲۷۱
بدرالدین احرار براقی عباسی
گذارش نامہ ۲۲۳
بدرالدین خان : خواجہ امان دہلوی
ترجمۂ بوستان خیال ۲۵۷
بذل حق محمود
سگ آوارہ ۲۴۵
برج موہن دتاتریہ کیفی : کیفی
برخوردار ملتانی ، قاضی
ترجمۂ گلزار ابرار ۲۲۱
برکت اللہ
جلیس الناصحین ۲۷
برکت اللہ سورتی
فیوض برکت اللہ ۱۵
برکت علی
ترجمۂ خلاصۂ مثنوی ۳۱۵
بشارت حسین کامل ، سید
تبلیغی کربلا ۴۱۶
ترجمۂ حیات القلوب ۳۹۷
بشیر الدین احمد مجددی
بشیر الاخلاق ۵۵
ترجمۂ اخلاق جلالی ۶۳
بشیر حسین : محمد بشیر حسین ، ڈاکٹر
بشیر حسین ناظم
ترجمۂ شواہد النبوۃ ۱۵۶
ترجمۂ معارج النبوۃ ۱۶۱
بندۂ علی ، سید
گلشن اخلاق ۵۵
بنیاد علی ، سید
ترجمہ و شرح مرثیۂ حسن رض و حسین رض ۴۲۳
بہادر علی حسینی ، میر
اخلاق ہندی ۲۷۷
تاریخ آسام ۱۸۵
بھگونت رای راحت

Marfat.com

مثنوی نل و دمن ۲۷۸
نگارستان راحت ۲۷۹
بیدار بخت
بادهٔ حافظ ۲۹۲
بیمار بریلوی : علی بخش بیمار بریلوی ، شیخ
ترجمهٔ تنبیه الغافلین ۳۲
نوبهار یعنی گل صنوبر ۲۷٤
پتامبر پرشاد
ترجمهٔ مفرح القلوب ۲۷۷
تاج الدین ککے زئی
هدایت الانسان الی سبیل العرفان ۱۱٤
تبسم : غلام مصطفیٰ تبسم ، صوفی
تحسین ، میر محمد حسین عطا خان
نو طرز مرصع ۲٦۲
تحسین سروری
پری خانه ۳۸۳
تحسین الدین
ترجمهٔ قصهٔ کامروپ وکلا کام ۲۷۲
تقی حسین ، سید
ترجمهٔ غریب نامه ٤۱۳
تن شکررای ، منشی
ترجمهٔ قصهٔ حاتم طائی ۲۷۱
تنها
ترجمهٔ بهار دانش ۲۵۸
ثروت علی ، دکتر
ترجمهٔ مسیر طالبی ٤۲٤
ثناء الحق صدیقی
ترجمهٔ شرح رباعیات باقی بالله ۹۷
ترجمهٔ مرج البحرین ۱۱٦
ثناء الله قادری نوشاهی
ترجمهٔ جواهر خمسه ۸۱
ثناء الله ندوی
ترجمهٔ روضات ۹٤
جان ، مرزا
انوار الاذکیاء ۲۰۷
ترجمهٔ دیوان حافظ ۲۹۳
جان محمد
ترجمهٔ درهٔ نادره ۱۷۹
جانی بهاری لال راضی ، رای بهادر : راضی
جعفر علی ، مولوی
ترجمهٔ بوستان ۳۸۱
جعفر علی خان اثر لکهنوی ، مرزا
نعمهٔ جاوید ۲۸٦
جلال الدین احمد امجدی ، مفتی
گلدستهٔ مثنوی ٤۰۲
جلال الدین احمد جعفری زینبی
رباعیات حکیم عمر خیام ۳۰۱
جمال الدین احمد
ترجمهٔ عقاید جامی ۳۹
جیون رام نار نولی
توتا کهانی ۲٦۸
چراغ دین
ترجمهٔ سیر المتاخرین ۱۸۲
چیتن شاه
ترجمهٔ بحر الجواهر ۳۸۰
حامد حسن قادری ، دکتر
ترجمهٔ نودوهشت رباعی ابو سعید
ابو الخیر ۲۹۷
حامد حسین ، سید
ترجمهٔ اسرار خودی ۳۷۵
حبیب ، سید
زبور هند ۲۸٦

Marfat.com

حبیب الرحمٰن صدیقی
ترجمۂ الفوز الکبیر ۵
حبیب اللہ
ترجمہ و شرح قصاید شاہ نعمت اللہ ولی ۳۰۷
حسرت ویلوری : غلام محمود حسرت ویلوری
حسن بخش ، مخدوم
ترجمۂ شروط اربعین ۹۸
حسن بیگ
وسیلۃ النجات ۱۵۴
حسن رضوی ، میر
احسن الاعمال ۸۰
حسن عطا ، شاہ
ترجمۂ سیاست نامہ ۵۷
گلستان کی حکایات اردو میں ۲۴۸
حسین
ترجمۂ بہار دانش ۲۵۸
حسین دکنی
ترجمۂ سراج المومنین ۳۷
حسین ذوقی ، شاہ
وصال العاشقین ۲۷۱
حسن عارف نقوی ، سید
تاریخ اصول فقہ شیعہ ۳۸۷
حسین علی
ترجمۂ میزان الطب ۴۳۰
حسین مجتہد ، سید
اساس الاعتقاد ۲۵
حسین مہدی رضوی
اسرار اقبال ۲۸۵
حشمت علی
ترجمۂ بخشی از سیاست نامہ ۵۸
ترجمۂ حیات القلوب ۳۹۷
حصین الدین جونپوری
الکیمیا ۳۲۰
حضور احمد سلیم : سلیم
حفظ الرحمن سیوہاروی
ترجمۂ المقدمہ فی قوانین الترجمہ ۶
حفیظ سید
ترجمۂ گنج طلسم ۱۱۰
حفیظ الدین احمد
خرد افروز ۲۶۹
حقیقت ، شاہ حسین
ہشت گلزار ۲۸۰
حمید لاہوری
ترجمۂ پس چہ باید کرد ۲۸۸
حمید الدین بہاری
الوان نعمت ۳۲۱
حیدر بخش حیدری
آرایش محفل ۲۷۰
توتا کہانی ۲۶۸
تاریخ نادری ۱۶۷
قصۂ لیلی و مجنون ۲۷۶
گل مغفرت ۱۵۳
گلزار دانش ۲۵۸
گلشن شہیدان ۵۳
حیدر مرزا تصور
زرین نامہ ۲۵۶
حیدری : حیدر بخش حیدری
حیرت دہلوی ، مرزا
ترجمۂ تزک امیری ۱۷۴
خان نیاز
روح المعانی ۳۰۶
خدیجہ شجاعت علی

Marfat.com

ترجمهٔ سهل حدایق البلاغة ۲۳۹
خایق احمد نظامی
۱۸۵۷ء کا تاریخی روز نامچه ۱۸۰
ترجمهٔ الجز اللطیف ۲۰۹
شاه ولی الله کے سیاسی مکتوبات ۱۲۷
خلیق الجم
مرزا مظهر جانجانان کے خطوط ۱۲۱
خلیل الرحمٰن ، قاری
ترجمهٔ بدایع ۱۴
خلیل الرحمٰن خلیل
اردو گلستان ۲۴۸
خلیل علی خان اشک
داستان امیر حمزه ۲۶۲
واقعات اکبر ۱۶۴
خواجه احمد فاروقی
ترجمهٔ دستنبو ۱۸۰
خواجه محمد
رساله ادریسیه ۱۴۰
خورشید حسن ، سید
مفتاح المسایل ۴۲۹
خوشنود ، ملک
جنت سنگار ۲۸۰
خوشی محمد
تشریح الحوض ۴۱۲
خوشی محمد سخنور
کاس الکرام ۳۰۹
خیال امروهوی
مفتاح القلوب ۱۰۷
خیالی رام
ترجمهٔ شرح شبستان ۲۴۵
داؤد ، مولوی
کفار کی نوکری ۱۴
درد کاکوروی : نذر علی درد
کاکوروی
دل محمد لاهوری ، خواجه
دل کی گیتا ۲۸۵
دوست محمد ، سید
ترجمهٔ فتاوی شاه رفیع الدین ۲۰
دیبی پرشاد کائستھ
افتخار التواریخ ۱۶۵
دیوی سنگھ شاکر
ترجمهٔ انتخاب سکندر نامه ۲۶۶
ترجمهٔ منتخبات شاهنامه ۱۸۳
ذوالفقار علی نقوی تونکی
الدر المنظوم ۸۰
راجیشور راؤ اصغر ، راجه
گلزار دانش ۲۷۷
محبوب الاخلاق ۵۵
راحت : بهگو نت رای راحت
رازی
الهامات ۳۰۹
بحر العلوم ۳۱۲
خمریات ۴۰۰
رازی جالندهری
ترجمهٔ رباعیات ابو سعید ابو الخیر ۲۹۷
راسخ دهلوی ، عبدالرحمن
کتاب مرقوم ۳۱۳
راسخ عرفانی
رموز حیات ۵۳
راضی : رای بهادر جانی بهاری لال
ارژنگ راضی ۲۵۴

Marfat.com

مثنوی دل آرام راضی ٢٨٧
نگار راضی ٢٥٠
رجب علی بیگ سرور
سرور سلطانی ١٨٣
گلزار سرور ٣٩٤
رحمت علی خان سامی
بیان المطلوب ١٠٧
رحیم بخش
ترجمۂ تحفۃ الموحدین ٣٠
رحیم بخش دہلوی
ترجمۂ البلاغ المبین ٢٨
رزاق بخش
گلدستۂ جنان ٢٤٧
رسا : انبا پرشاد رسا
رستمی بیجا پوری : کمال خان رستمی بیجا پوری
ترجمۂ خاور نامہ ٢٦٤
رشید احمد انصاری
ترجمۂ الفوز الکبیر ٥
رشید اختر ندوی
ترجمۂ تزک بابری ١٧٥
ترجمۂ ہمایون نامہ ١٩٢
رضی الحق عباسی
آئینۂ گجرات ١٨٧
رفیق خاور
ترجمۂ ابر گہر بار ٢٨٣
ترجمۂ پس چہ باید کرد ٢٨٨
ترجمۂ جاوید نامہ ٢٠٩
رگھو ناتھ سنگھ ، منشی : ہاجر دہلوی
رنگین : سعادت یار خان
روحی ، اصغر علی
تحفۂ شروان ٣٠٥
روشن علی
مغربی تمدن کی ایک جھلک ٣٨٨
رئیس احمد جعفری
ترجمۂ غزالی نامہ ٢١٧
ریاض الدین احمد چاند پوری
ترجمۂ مرقع گلیمی ١١٦
ریحان
مثنوی گلگشت ٢٧٤
زاہد حسین کاظمی
ترجمۂ حق الیقین ٣٩٥
زبیر افضل عثمانی
ترجمۂ تذکرۃ الاولیاء ٢٠٧
زرین : غلام غوث زرین
زکی مراد آبادی ، مہدی علی خان
ترجمۂ بوستان خیال ٢٥٧
زوار حسین شاہ ، سید
ترجمۂ مبدء و معاد ٤٣
ترجمۂ معارف لدنیہ ١١٧
زید ابو الحسن فاروقی
ترجمۂ رسالہ وحدت الوجود ٩٣
سالک ، قربان علی بیگ
کارنامۂ عشرت ٣٢٥
سبحان محمود
ترجمۂ اخبار الاخیار ٢٠٤
سجاد حسین کسمنڈوی ، منشی
نشتر ٢٧١
سجاد حسین ، قاضی
ترجمۂ اخلاق محسنی ٥٥
ترجمۂ بوستان ٢٨٦
ترجمۂ دیوان حافظ ٢٩٣

Marfat.com

ترجمهٔ کریما ۶۰
سجاد رضوی
اللآلی ۶۳
سجاد علی میکش
ترجمهٔ مجمع البحرین ۱۱۳
سخاوت مرزا
ترجمهٔ برهان العاشقین ۹۷
ترجمهٔ تذکرهٔ صابر کلیری ۲۰۸
ترجمهٔ مکتوبات سید احمد شهید ۱۲۴
سراج احمد علوی
تاریخ پشتون ۱۷۷
سراجی ، محمد سعد
ترجمهٔ مقامات عثمانیه ۱۲۰
ترجمهٔ وصال احمدی ۲۲۸
سرشار ، عنایت الله خان
چار گلشن ۲۶۰
سرمد
ترجمهٔ گلشن راز ۱۱۰
سرمست
ترجمهٔ نام حق ۲۶
سرور نظامی
پیش گوئی حضرت نعمت الله ولی ۳۰۷
سعادت خان ناصر
ترجمهٔ حیات القلوب ۱۵۱
ترجمهٔ قصهٔ اگر وگل ۲۷۰
سعادت علی خان ، سید
ترجمهٔ حسن العقیده ۳۴
سعادت یار خان رنگین
تصنیف رنگین ۴۵
سعد الدین عثمانی بدایونی
رفاه المسلمین فی شرح مسایل اربعین ۲۳
سعید بن وحید
الهامی پیش گوئیاں ۳۰۷
سعید احمد ، مولوی
ترجمهٔ یوسف و زلیخا ۲۸۲
سعید قریشی
خم خانهٔ بدیع ۵۳
گلشن شرافت ۵۹
سعید الدین ، شاه
تحقیق الایمان ۳۱
سعید الدین کرنولی ، شاه
مصباح الصلوة ۲۴
سعید الرحمن
ترجمهٔ مالا بد منه ۲۲
سعید الرحمن علوی
ترجمهٔ کیمیای سعادت ۴۱۸
سعید بخت
مسایل موتوا ۱۹
سلطان محمد خان
ترجمهٔ تزک امیری ۱۷۴
سلطان مرزا ، آغا
ترجمهٔ تاریخ سنده ۱۷۲
سلیم ، حضور احمد
ترجمهٔ پیام مشرق ۲۸۸
دو بیتی نامه بابا طاهر عریان ۲۹۰
سلیم واحد سلیم
ترجمهٔ تزک جهانگیری ۱۷۶
سهیل بخاری ، دکتر
ترجمهٔ مکتب تشیع ۴۲۶
ترجمهٔ مکتب رسول ۴۲۶

Marfat.com

سیف الدین حیدری ، سید
حدایق اثنا عشریه ۱۸
سیماب اکبر آبادی ، عاشق حسین
الہام منظوم ۳۱۱
سیوا
ترجمۂ روضة الشهداء ۱۵۳
شاد ، شیخ جان محمد
چهار درویش ۲۶۱
شادان بلگرامی : اولاد حسین
ترجمۂ رباعیات ابو سعید ابو الخیر ۲۹۷
ترجمۂ مقالات حمیدی ۲۵۰
شاهر قزلباش ، آغا
خم خانۂ خیام ۳۰۰
شاغل جیپوری
ترجمۂ رباعیات حافظ ۲۹۹
شاه ، ایس - ایم
ترجمۂ نکات الشعراء ۲۰۲
شاه محمد ، سید
ترجمۂ رباعیات خیام ۳۰۲
شاه میر
ترجمۂ له بطون چشتیه ۱۳۲
شاهد چوهدری
اسلام میں قرآن ۴۱۵
توحید ۳۸۹
شجاع الدین برهانپوری
کشف الخلاصه ۱۷
شجاع منعمی
حضرت امیر خسرو دهلوی کی بیٹی
کے نام نصیحت ۲۸۰
شرافت نوشاهی ، سید
جواهرات ۴۱۷
خرابن الاسرار ۸۲ ، ۳۹۳
شرف الدین احمد خان
مخزن نجات ۱۰
شرف علی حمیدی ، مفتی
مردان خدا ۲۰۵
شریف احسن ، حکیم
اسلام کا نظام حقوق ـ فرائض ۳۹۶
شریف اکبر آبادی ، حکیم
عهد بنگش کی سیاسی ، علمی اور
ثقافتی تاریخ ۱۶۹
شریف حسین
جواهر بهائیه ۳۸
خزینة الرشاد ۳۵
ترجمۂ علایم ظهور ۴۱۲
شریف حسن سبزواری ، سید
کوکب دری فی فضائل علی ۴۲۸
شریف حسین قاسمی ، ڈاکٹر
ترجمۂ سیر المنازل ۴۰۸
شریف علی
ترجمۂ نثر فارسی معاصر ۲۵۲
ترجمۂ و کرم اروسی ۲۷۹
عین المعانی ۶۳
شفیقی عهدی پوری
ریاض العلوم ۳۰۳
شمس بریلوی
اورنگ زیب - حضور کے آئینے
میں ۲۳۶
ترجمۂ گلستان ۱۴۹
ترجمۂ نفحات الانس ۴۳۱
شمس الدین قادری فاضلی
ترجمۂ رمز العشق ۹۴

Marfat.com

ترجمهٔ روایح ۹۴
ترجمهٔ صفا المرآة ۱۰۰
ترجمهٔ لطایف غوثیه ۱۱۱
ترجمهٔ لوایح ۱۱۱
ترجمهٔ مفاتیح الاعجاز ۱۱۸
ترجمه و شرح رباعیات جامی ۲۹۹
شمس الهند ایزدی
فقر نامه ۲۲۰
شوق ، محمد علی خان
چهار درویش ۲۶۰
شوکت بلگرامی
مئے دو آتشه ۳۰۱
شوکت میرٹھی : احمد حسن شوکت میرٹھی
شهاب دهلوی
تکملهٔ سیر الاولیاء ۲۰۹
شهاب الدین مهدوی ، سید
فیض عام قدس ۴۹
شودها رام بهلواروی
اصول مذهب ۴۸
شهباز خان
ترجمهٔ مجربات اکبری ۳۲۶
شیاما چرن داس
عرفان حافظ ۲۹۴
شیر محمد ، ملک
ترجمهٔ کشف الاسرار ۴۱۷
شیدا ، محمد سعید
بادهٔ گلفام ۲۹۹
ترجمهٔ سفینهٔ دانش ۲۴۵
ترجمهٔ رومی عصر ۱۹۵
شیر علی افسوس ، میر
آرائش محفل ۱۷۸
باغ اردو ۲۴۷
شیر علی سر خوش
جام مشرق ۲۸۸
صابر آفاقی ، دکتر
قوس زندگی حسین بن منصور حلاج ۲۱۸
صادق حسین نقوی ، آغا
ترجمهٔ منتخبی از رباعیات طاهر ۲۹۱
صالح محمد صالح
حدیقة الاخیار ۱۰۹
صبا اکبر آبادی
دست زر فشان ۴۰۲
صبر رضوی مخدوم
اردو کریما ۵۹
صبغت الله شهید
انوار الغیوب ۱۰۰
صفدر حسین ، سید ، دکتر
ترجمهٔ رقعات قطب الملک ۲۳۷
صفدر حسین نجفی
ترجمهٔ تفسیر نمونه جلد اول ۳۸۷
ترجمهٔ جهاد اکبر ۳۹۳
صفیر بلگرامی ، فرزند احمد
پرستان خیال ۲۵۶
صلاح الدین یکسو
ترجمهٔ مکافات الحسین ۱۶۱
صولت لکهنوی
جواهر منظوم ۳۰۲
صهبائی : امام بخش صهبائی
ضیاء الدین برنی
ترجمهٔ مونس الارواح ۲۲۶

Marfat.com

طالب حق
ترجمۂ انفاس رحیمیه ٧٣
طالب هاشمی
حکایات سعدی ٢٨٧
طاهر شادانی ، محمد صدیق
مقدمۂ سفر نامۂ حکیم ناصر خسرو ١٤٦
طفیل محمد ، میان
ترجمۂ کشف المحجوب ١٠٧
ظ ـ انصاری
ترجمۂ ابر گهر بار ٢٨٣
ظفر احمد صدیقی
حکمت کلیمی ٢٨٧
ظفر علی خان
ترجمۂ اربعین جامی ١٠
ظهور احمد خان ، منشی
ترجمۂ مثنوی بوعلی قلندر ٣١١
ظهور الدین احمد ، دکتر
ترجمۂ هشت محفل ١٣٤
ظهیر احمد صدیقی ، دکتر
ترجمۂ انشای مومن ٣٧٩
ظهیر الدین احمد ظهیری سهسوانی
ظهیر المطلوب ١٠٧
ترجمۂ مونس الارواح ٢٢٦
ظهیر الدین سید احمد ولی اللهی
ترجمۂ الطاف القدس ٧٢
ترجمۂ انتباه فی سلاسل اولیاءالله ٧٣
عابد الرحمن صدیقی
ترجمۂ البلاغ المبین ٢٨
ترجمۂ تحفة الموحدین ٢٩
عابد حسین انصاری ، خواجه
اسرار مکنونه ٤١٩
عابد حسین جعفری
ترجمۂ شرایع الاسلام ١٩
عابد حسین عظیم آبادی
قصۂ غم ربا ٣٨١
عاجز ، عارف الدین خان
ترجمۂ لیلی و مجنون ٢٧٥
ترجمۂ لعل و گوهر ٢٧٤
عارف نوشاهی ، سید
ایران اور مصر میں کتب سوزی ١٥٩
جامی ٣٩١
جنسی اخلاق کا اسلام اور
مغرب میں تصور ٣٧٤
عاشق الهی میرتهی
ذکر حبیب ١٥٥
معیار السلوک ٧٣
عاصی حسن پوری
ترجمۂ وفات نامۂ حسینؓ ١٥٨
عالم الدین ، قاضی
ترجمۂ مکتوبات امام ربانی ١٢٢
ترجمۂ مکتوبات باقی باالله ١٢٣
عالم علی عظیم آبادی
زبدة الخیال ٢٥٧
هدایت العارفین ٦١
عباد الله اختر
ترجمۂ رباعیات ابو سعید
ابو الخیر ٢٩٧
ترجمۂ دیوان حافظ ٢٩٤
عباس حسین ، سید
ترجمۂ تاریخ آل محمدؐ ٣٨٤
عبدالاحد ، سید
ترجمۂ اسرار الاولیاء ٧٠
ترجمۂ الیس الارواح ٧٤
ترجمۂ دلیل العارفین ٨٩

Marfat.com

ترجمهٔ راحت القلوب ۹۰
ترجمهٔ فواید الفواد ۱۰۴
عبدالباری آسی
ترجمهٔ گلستان ۲۴۸
عبدالباقی عباسی
ترجمهٔ قصاید فرخی ۲۰۶
عبدالجلیل
امداد التائبین ۶۹
عبدالحسین بارهوی
الدمع الهتون ۳۹۲
عبدالحق کانپوری ، سید
مرغوب القلوب ۱۴۴
عبدالحکیم ، خلیفه
بهگوت گیتا ۲۸۵
عبدالحکیم آروی ، حکیم
طریق السداد فی ترجمة سبیل الرشاد ۴۰۶
عبدالحکیم شرف قادری
بینه واضحه ۱۵
عبدالحکیم خان : نشتر جالندهری
عبدالحلیم چشتی
فواید جامعه بر عجالهٔ نافعه ۱۱
عبدالحلیم شرر
حکمت رفاعی : الحکم الرفاعیه ۸۶
عبدالحمید ، خواجه دکتر
ترجمهٔ باب اول از گلستان ۴۱۹
عبدالحمید سواتی
ترجمهٔ الطاف القدس ۷۲
فیوضات حسینی ۷۷
عبدالحمید عدم
دو جام ۳۰۰
عبدالحمید ملیح آبادی
ترجمهٔ مثنوی بوعلی قلندر ۳۱۱
ترجمهٔ مثنوی معنوی ۳۱۴
عبدالحی
ترجمهٔ زاد الاخرة ۱۹
ترجمهٔ مرقومات امدادیه ۱۱۷
عبدالحی خواجه
تاریخ فرشته ۱۷۰
عبدالحی واعظ
مصباح الهدایت ۱۱
عبدالرحمٰن
ترجمهٔ کریما ۶۰
عبدالرحمٰن بنگوی
ترجمهٔ تحقیق الحق فی کلمة الحق ۷۷
عبدالرحمن ، شیخ (ایس - اے - رحمن)
ترجمان اسرار ۲۸۵
ترجمان زبور ۳۰۴
عبدالرحمن شاطر مدراسی
ترجمهٔ تزک والاجاهی ۳۸۶
عبدالرحمن طارق
ترجمهٔ کشف المحجوب ۱۰۸
حدیقهٔ ارم ۳۰۴
رموز فطرت ۲۸۴
روح مشرق ۲۸۸
مقام خیام ۳۰۲
عبدالرحیم کلاچوی
ترجمهٔ مکتوبات امام ربانی ۱۲۳
عبدالرحیم گورکهپوری
ترجمهٔ انشای هرکرن ۲۳۴
عبدالرزاق کانپوری
ترجمهٔ سفر نامهٔ حکیم ناصر خسرو ۱۴۵
عبدالرزاق کلامی

Marfat.com

ترجمهٔ حلیه شریف ۲۹۷
عبدالرشید تبسم
ملفوظات رومی ۱۰٦
عبدالرشید فاضل ، سید
بیان بیخودی ٤۰٤
ترجمهٔ اسرار خودی ۲۸٤
ترجمهٔ مهر نیمروز ۱۹۰
ترجمه و شرح لوایح ۱۱۲
عبدالرؤف
ترجمهٔ مکتوبات فی مناقب
امام بخاری و ابن تیمیه ۱۲۷
عبدالرؤف فاروقی
ترجمهٔ کشف المحجوب ٤۱۷
عبدالرؤف نوشاهی
جواهر مکنون ۸۲
عبدالسبحان
محامد قطبیه ۲۲۵
عبدالستار
ترجمهٔ واقعات اظفری ۱۹۰
عبدالستار تونکی
ترجمهٔ محبت الاسرار ۸٤
ترجمهٔ گنج اسرار ۱۱۰
ترجمهٔ مجالسة النبی ۱۱۲
عبدالسلام فروغی ، خواجه
ترجمهٔ خیر التجارب ۳۲۲
عبدالسمیع دیوبندی
روض الریاحین ۱۰
عبدالشکور لکهنوی
ترجمهٔ تحفه اثنا عشریه ۲۹
کشف الغطا ۱٤۹
عبدالصمد لصرت جنگ
ترجمهٔ قصص الانبیاء ۱۵۸
عبدالغفور قادری
نعرهٔ قلندر ۳۰۳
عبدالغفور قیص چشتی ، منشی
تبرکات سلطانیه ۲۹۱
ترجمهٔ مثنوی بوعلی قلندر ۳۱۱
عبدالغفور نساخ
چشمهٔ فیض ۵۳
عبدالغنی ـ دکتر
ملفوظات حیدری ٤۳۲
عبدالغنی جیپوری
ارشاد السلوک ۷۳
عبدالغنی نقشبندی
شفاء الاسقام ۳۹٦
عبدالقوی فانی
ترجمهٔ سرگذشت وزیر خان
لنکران ۲٤٤
عبدالکریم سعدی
ترجمهٔ باب اول از بوستان ۲۸۷
عبدالکریم کلاچوی
شمس العرفان ۸۹
عبداللطیف ، دکتر
انتخاب ضرب الامثال و حکم ٤۱۱
ترجمهٔ احادیث مثنوی ۳۷٤
ترجمهٔ گلستان ٤۱۹
عبداللطیف سوئی پتی
ترجمهٔ ایضاح الحق الصریح ۲۷
عبداللطیف لطیف
ترجمهٔ نام حق ۲۵
عبداللطیف قرشی
درجات امامت ۲٤

Marfat.com

عبدالمجید ، خواجه
مناهج النبوة ١٦٠
عبدالمجید خان بیلی ، حاجی
بوستان ، معرف ٣١٢
چراغ ایمان ٣٨
عجیبه و غریبه ٣٠٦
هدیه مجیدیه ٢٩
عبدالمجید یزدانی
ترجمهٔ دربار ملی ٢٤٤
گنج مطلوب ١٠٧
عبدالملک
ترجمهٔ گلستان ٢٤٨
عبدالواحد خان مسکین خیر آبادی
ترجمهٔ خسرو و شیرن ٢٦٤
عبدالواحد رامپوری
ترجمهٔ خلاصة الفقه ١٦
عبدالله بن بهادر علی ، سید
ترجمهٔ تنبیه الغافلین ٣٢
قیامت نامه ٤٢
مسایل اربعین ٢٤
عبدالله چغتائی : محمد عبدالله چغتائی
عبدالله عسکری
مشرح و منظوم ترجمهٔ دیوان حافظ ٢٩٥
مشرح و منظوم ترجمهٔ مثنوی مولانا روم ٣١٤
عبدالله رازی
برامن انقلاب ١٦٥
عبدالله شاه
ترجمهٔ همعات ١٣٥
عبدالله شاه نقشبندی
ترجمهٔ ارشاد السالکین ٦٨
عبدالله طالوت
ترجمهٔ الکلمة الراجحه فی تفسیر فاتحه ٥
عبدالله کمینه
ترجمهٔ در المجالس ٣٩٩
عبرت ، میر ضیاء الدین
شمع و پروانه ٢٥٩
عرشی : محمد نذیر عرشی نقشبندی
عرفان احمد خان انصاری
ترجمهٔ حضرات القدس ٨٥
عزیز ملک
سید المرسلین ١٥٥
عشرت ، غلام علی
شمع و پروانه ٢٥٩
عطا الرحمن : عطا کاکوی
عطا کاکوی : عطا الرحمن
تذکره بزم سخن و طور کلیم ١٩٤ ، ١٩٧
ترجمهٔ ریاض الوفاق ١٩٦
ترجمهٔ مسرت افزا ٢٠١
ترجمهٔ نکات الشعراء ٢٠٢
تلخیص و ترجمهٔ تذکره بینظیر ١٩٥
تلخیص و ترجمه عقد ثریا ١٩٨
تلخیص و ترجمه مخزن نکات ٢٠١
گلشن و گلزار ١٩٩
عطا الرشید اقبال
ترجمهٔ امداد السلوک ٧٣
عطا الله ، شیخ
ترجمهٔ رقعات عالمگیری ٤٠٤
عظمت الهی
ترجمهٔ ملفوظات عبدالعزیز

Marfat.com

دھلوی ١٢٩
عظمت علی خان ، حکیم
مخزن المجربات ٣٢٤
عظیم الدین دکنی
قصہ لڑائی بئر الالم ٢٧٣
علم اللہ
ترجمۂ شمع دل افروز ٣٠٥
علی ، سید
تحفۃ القلدین ٣٧٩
علی احسان ، سید
مثنوی گلشن احسان ٢٧١
علی احمد ، منشی
گنج شہیدان ١٥٤
علی اکبر درازی
ترجمۂ دیوان آشکار ٢٩١
ترجمۂ وصلت نامہ ١٣٢
علی بخش بیمار بریلوی ، شیخ
ترجمۂ بوستان خیال ٢٥٧
علی رضا محزون ، مرزا
ترجمۂ مسیر طالبی ١٤٧
علی لطف ، مرزا
گلشن ہند ١٩٨
علی متقی ، سید
بشارت مہادیو اور اسلام ٤٩
علیم الدین محمد
عقاید الہ ٤٠
عمر بخش لاہوری
مناقب حسن رسول نما ١٠٢
عنایت اللہ
ترجمۂ بوستان ٢٨٦
ترجمۂ تذکرۃ الاولیاء ٢٠٧
ترجمۂ دیوان حافظ ٢٩٣
ترجمۂ کیمیای سعادت ٦١
عنایت حسین
خزینۂ ہدایت ٦١
عنایت حسین بہرسری
ترجمۂ حسینیہ ٣٤
عنایت شاہ
ترجمۂ منظوم نور نامہ ١٦١
عندلیب زہرا کاموں پوری
فارسی ادب کے ارتقاء کی مختصر
تاریخ ١٨٧
عندلیب شادانی
رباعیات بابا طاہر ٢١٠
کشف الابہام ٢٣٧
غالب لکھنوی
قصۂ امیر حمزہ ٢٦٣
غلام احمد ، شیخ
ترجمۂ سیر العارفین ٢١٦
غلام احمد دھلوی
ترجمۂ ہشت بہشت ٢٨٠
غلام احمد برہان
ترجمۂ افضل الفواید ٧١
ترجمۂ فواید الفواد ١٠٣
کجکول ١٠٩
غلام اعزاز الدین مستقیم جنگ
بہارستان عشق ٢٧٥
نوبہار عشق ٢٦٤
غلام امام خان ہجر
ترجمۂ تاریخ رشید الدین خالی ١٦٨
غلام بہیک شاہ جالندھری، سید
ترجمۂ مخزن الحکمۃ ٣٢٧

Marfat.com

غلام جهانیان
ترجمهٔ فواید فریدیه ۱۰۵
غلام حسنین کراروی ، سید
ترجمهٔ قیام و انقلاب مهدی ۴۱۶
غلام حسین
ترجمهٔ حلیة المتقین ۳۹۶
غلام حسین امرتسری ، حکیم
ترجمهٔ هدیه کبری ۱۳۴
غلام حسین رمال
ترجمهٔ کنز الحسین ۳۳۴
غلام حسین عدیل
ترجمهٔ داستان راستان ۳۹۸
غلام حسین کراروی ، سید
شهید ۴۱۰
غلام حیدر ، حکیم
ترجمهٔ تشریح الابدان ۳۲۱
غلام حیدر
آئینهٔ معرفت ۲۹۲
تحفهٔ دلکش ۲۹۳
غلام حیدر کوپامئوی
شجرهٔ معرفت ۳۱۳
گلدستهٔ شجاعت ۲۶۶
غلام دستگیر قصوری
ترجمهٔ عمدة البیان ۲۰
ترجمهٔ هدیة الشیعتین ۴۶
غلام دستگیر نامی ، پیر
ترجمهٔ اذکار قلندری ۲۰۴
ترجمهٔ تذکرهٔ حمیدیه ۲۰۸
ترجمهٔ سفینة الاولیاء ۲۱۳
شیعه و سنی میں مصالحت ۱۶۷
غلام رسول غلامی سورتی
قصهٔ تمیم انصاری ۴۱۵
غلام رسول گوهر نقشبندی
احسن الکلام گوهر نظام ۲۹۵
مرآة الجمال ۱۵۰
غلام رسول مهر
ترجمهٔ طبقات ناصری ۱۸۵
غلام سرور ، دکتر
قرآن اور انسان ۳۷۷
غلام سرور لاهوری ، مفتی
تحفة الابرار ۵۳
گلدستهٔ کرامت ۲۲۵
غلام سرور قادری
ترجمهٔ انیس الارواح ۷۵
غلام صفدر
ترجمهٔ انشای صفدری ۲۳۴
غلام صمدانی نقوی
ترجمهٔ فواید رکنی ۱۰۴
غلام غوث زرین
ترجمهٔ چهار درویش ۲۶۲
غلام محمد ، دکتر
ترجمهٔ ارشاد الطالبین ۳۷۴
غلام محمود حسرت وبلوری
ترجمهٔ ریاض السیر ۱۵۵
غلام مرتضی شاه مرتضائی
ترجمهٔ منتخبات شاهنامه ۴۰۹
غلام مصطفیٰ ، شاه
افادات ابن عربی ۹۸
غلام مصطفیٰ تبسم
اقبال لاهوری ۱۹۳
ترجمهٔ جاوید نامه ۲۸۹
دوگونه ۳۰۸
غلام مصطفیٰ خان ، دکتر
ترجمهٔ ارشاد رحیمیه ۶۸

Marfat.com

ترجمۂ رد روافض ۳۵
ترجمۂ وصال احمدی ۲۲۸
سلوک نقشبندی ۱۴۳
ترجمۂ مکاشفات عینیه ۱۲۲
غلام معین الدین نعیمی ، سید
ترجمۂ مدارج النبوة ۱۶۰
ترجمۂ مفتاح الفتوح ۱۲۰
طریق المحبوب ۱۰۷
نعیم العرفان ۳۷
غلام نبی
خلاصة الانبیاء ۱۵۷
غلام نبی نوشاهی
گنج معانی ۱۰۲
گنج مخفی ۲۹۷
منبع اسرار ۳۱۵
غلام نظام الدین مرولوی
بر گوهر ۱۱۵
غوث محمد فرخ آبادی
وصال السعدین ۱۱۶
غوث محی الدین
ترجمۂ مهدی نامه ۵۰
غوثی : شاه غوث جامی
ریاض مسعود ۱۵۷
غوثی دکنی
ریاض غوثیه ۲۲۵
فاطمی ، م ۔ ک ۔
ترجمۂ گلشن گفتار ۱۹۹
ترجمۂ نکات الشعراء ۲۰۲
فتح محمد
ترجمۂ روضة الشهداء ۱۵۲
فخرالدین
عجایب القصص ۱۵۸
فخرالدین فرنگی محلی
اکسیر هدایت ۶۱
فخرالدین قادری
تفسیر قادری ۷
فدا علی خنجر لکهنوی ، مرزا
محل خانه شاهی ۳۸۳
فدا علی طالب : محمد فدا علی طالب
فرید الدین آفاق دهلوی
ترجمۂ منطق الطیر ۳۱۶
گلزار دانش ۲۵۸
گلستان اردو ۲۴۸
مثنوی دانش افروز ۲۵۴
فضا : گوبند پرشاد فضا
فضل احمد جیوری
اذکار الابرار ۲۲۱
فضل الدین نقشبندی
ترجمۂ شمس العارفین ۴۰۹
فضل علی
کربل کتها : ده مجلس ۱۷۴
فقر
ترجمۂ یوسف و زلیخا ۲۸۲
فقیر محمد خان گویا
بستان حکمت ۲۵۴
فگار عظیم آبادی
عشق نامه ۲۸۱
فهیم الدین ، قاضی
ترجمۂ تقریر دلپذیر ۳۱
فیاض حسین نقوی ، سید
تقلید کیا ہے ؟ ۳۸۷
فیض احمد
ترجمۂ اعلاء کلمة الله ۱۳
ترجمۂ تحقیق الحق ۷۷
مقالات مرضیه ۱۲۹

Marfat.com

فیض احمد فیض
ترجمهٔ منتخبی از پیام مشرق ۲۸۹
فیض احمد ککروی
فیض کریم ۵۹
فیض الحسن فیضی ، سید
ترجمهٔ لوایح ۱۱۲
فیض میران گجراتی
ترجمهٔ همعات ۱۳۵
قدوس صهبائی
بخارا کا جمهوری انقلاب ۱۶۷
قسیم الدین احمد فردوسی ، سید
ترجمهٔ شرح آداب المریدین ۹۶
ترجمهٔ گل فردوس ۲۲۱
ترجمهٔ مونس المریدین ۱۳۰
قطب الدین خان دهلوی
هادی الناظرین ۵۱
قطبی رازی
ترجمهٔ تحفة النصایح ۵۴
قلندر حسن
ترجمهٔ تیسیر القاری ۱۰
قمرالدین خان ، منشی
ترجمهٔ انشای خلیفه ۲۳۳
ترجمهٔ مکاتبات علامی ۲۳۷
ترجمهٔ منتخبات دستور الصبیان ۲۳۹
ترجمهٔ منتخبات رقعات عالمگیری ۲۳۶
گلستان کا آٹھواں باب ۲۴۸
قمرالزمان ، حکیم سید
جامع المسایل ۴۲۲
قوی امروهوی : لایق حسین قوی امروهوی
کاشف البرنی
ترجمهٔ مفتاح الجفر ۳۳۴
کاظم حسین ، مرزا
خورشید نامه ۲۵۶
کاظم علی جوان
ترجمهٔ بخشی از تاریخ فرشته ۱۷۰
کاظم علی رسا ، دکتر
ترجمهٔ باب و بهارابشناسید ۳۸۰
ترجمهٔ دلایل الولایت ۴۰۰
کالی پرشاد
ترجمهٔ نل و دمن ۲۷۸
کامتا پرشاد نادان ، منشی
بهارستان ناز ۲۷۸
کاهن چند ، حکیم دیوان
گنج حکمت ۳۲۲
کبیر احمد جائسی
محمد اقبال ۳۷۶
کرم حیدری
مهر علی شاه ۳۸۴
کفایت علی کافی
خیابان فردوس ۷۸
کفیل الرحمن نشاط عثمانی
ترجمهٔ پند نامه ۳۸۳
ترجمهٔ مالا بدمنه ۴۲۱
کلیم الدین حسنی حیدر آبادی ، سید
ترجمهٔ گلستان ۴۱۹
کندن لال
قصهٔ کامروپ وکلا کام ۲۷۳
کوکب شادانی
ترجمهٔ رموز بیخودی ۳۰۴
کیفی ، برج موهن دتاتریه
ترجمهٔ دریای لطافت ۲۲۹
گل بادشاه

Marfat.com

ترجمهٔ ارغان مجاز ۲۸۴
کلاب علی شاه نقوی ، سید
خزینه ایمانیه ۳۹۵
گوبند پرشاد فضا
ترجمهٔ بوستان ۳۸۱
گلزار فضا ۳۶۴
اوول کرشن تحسین ، منشی
چمنستان ۴۱۸
گوکل پرشاد
مرآة السلاطین ۱۸۳
نور عین ۴۲۲
گوهر ، ایف ـ ڈی
ترجمهٔ کشف المحجوب ۱۰۸
گوهر : بالک رام گوهر
لائق حسین قوی امروهوی
تاج الکلام ۳۰۰
لچهمی سروپ کائسته ، منشی
ترجمهٔ سرگذشت وزیر خان لنکران ۴۰۶
لطیف الله
ترجمهٔ غایة الامکان ۴۱۳
لطیف ملک
انوار الصوفیه ۲۰۴
ترجمهٔ افضل الفوائد ۷۱
لقمان الدوله حیدر آبادی
تجلیات دل ۱۱۱
مبارزالدین رفعت
ترجمهٔ تاریخ ادبیات ایران ۱۶۶
مقالات جمال الدین افغانی ۴۲۵
مبشر علی دبیر ، حاجی
تاریخ جلالی ۴۰۷
مجتبیٰ حسین جائسی
تحقیق المتین ۳۹۵
مجیب الله
ترجمهٔ یوسف و زلیخا ۲۸۱
مجیب قریشی
ترجمهٔ مسرت افزا ۲۰۱
مجید یزدانی
نسخهٔ کیمیا ۴۱۸
محبوب الهی
ترجمهٔ نثر فارسی معاصر ۲۵۲
حبل المتین ۱۸۳
شرح غزلهای نظیری ۲۹۶
محسن علی لکهنوی
ترجمهٔ مخزن نکات ۲۰۰
محشر نقوی
رباعیات عمر خیام ۳۰۲
محمد بن رضا
ترجمهٔ قصیده برده ۱۵۹
محمد بیگ ، مرزا
ترجمهٔ جواهر خمسه ۸۰
محمد ابراهیم
ترجمهٔ تاریخ حسن ۱۶۸
محمد ابراهیم بیجاپوری ، منشی
ترجمهٔ انوار سهیلی ۲۵۵
محمد ابراهیم : حسین یار خان
ترجمهٔ تاریخ جهان گشای نادری ۱۶۷
محمد ابراهیم ڈار
تلخیص و ترجمهٔ صاحبویه ۴۱۰
محمد احتشام الدین حقی دهلوی
ترجمان الغیب ۲۹۳
محمد احسن : وحشی
محمد احسن نانوتوی

Marfat.com

احسن المسابل ٢١
محمد احمد صدیقی
ترجمهٔ مینا بازار ٢٥١
محمد احمد قادری ، سید
ترجمهٔ کشف المحجوب ١٠٨
روضة المحبوب ١٤٤
محمد احمد نقشبندی
تحفه زاهدیه ١٢٦
محمد اختر ، حکیم
معارف شمس تبریز ٢٩٥
محمد ادریس
حیات صوفیه ٢٢٧
محمد اسحاق
ترجمهٔ ریاض العارفین ٥٦ ، ٤٠٥
ترجمهٔ قصهٔ حسن و دل ٢٧١
محمد اسحاق
ترجمهٔ رساله نجاتیه ٣٧
محمد اسلم ، پرفسور
ترجمهٔ صاحبیه ٤١٠
ترجمهٔ فتوحات فیروز شاهی ١٨٥
محمد اسماعیل پانی پتی ، شیخ
ترجمهٔ در ثمین ٤٠٩٠
محمد اسماعیل ، مرزا جان طپش
ترجمهٔ بهار دانش ٢٥٧
محمد اسماعیل ، میر
ترجمهٔ حکایتهای منتخب ٢٥٨
محمد اشرف نقشبندی
ترجمهٔ حضرات القدس ٨٦
محمد اعزاز الدین احمد صدیقی
ترجمهٔ وصال احمدی ٢٢٧
محمد اعظم
مصباح نورانی ٢٢٢
محمد افضل خان
ترجمه و شرح قصاید قاآنی ٣٠٦
محمد افضل ، میان
ترجمهٔ قابوس نامه ٥٨
محمد افضل فقیر
ترجمهٔ صد میدان ٩٩
محمد اقبال ، شیخ
ترجمهٔ کشف المحجوب ١٠٨
محمد اقبال ملک
تلخیص و ترجمهٔ کشکول کلیمی ١٠٩
محمد اقبال مجددی
ترجمهٔ حسنات الحرمین ٨٤
ترجمهٔ مقامات مظهری ١٢١
محمد اکرم رهبر
ترجمهٔ سکینة الاولیاء ٤٠٧
محمد الله دین
ترجمهٔ چهل مکتوب ٨٣
ترجمهٔ رسالة العشق ٩٢
محمد امانت الله
جامع الاخلاق ٦٣
محمد ایوب قادری
ترجمهٔ تذکره علمای هند ٢٠٨
ترجمهٔ الجزء اللطیف ٢٠٩
ترجمهٔ سیر العارفین ٢١٦
ترجمهٔ فرحت الناظرین ٢١٨
ترجمهٔ ماثرالامراء ١٨٦
ترجمهٔ المقالة الوضیه ٤٣٠
ترجمهٔ وصیت نامه ٤٥
محمد باقر
سیرت الغوث ٣٨٥
مصباح نورانی ٢٢٢
محمد باقر ، سید

Marfat.com

ترجمهٔ رساله تقیه ٤٠٢
محمد باقر اله آبادی ، شاه
افادات ابن عربی ٩٨
محمد باقر ، آغا
ترجمهٔ تاریخ وصاف ١٧٣
غزلیات غالب ٣٠٩
محمد باقر آگاه
مثنوی نوبهار عشق ٢٧٢
محمد باقر الباقری ، سید
زاد العباد ٤٠٥
محمد باقر نقوی
ترجمهٔ دین حق ٣٥
محمد برکت الله
انوار الاتقیاء ٢٠٧
محمد بشیر ، سید
مواقف المومنین ٢٢٢
محمد بشیر اختر
ترجمهٔ خلاصة الفواید ٨٨
محمد بشیر حسین ، دکتر
ترجمهٔ آداب الطالبین ٣٧٣
ترجمهٔ الباب ثلاثه ٣٧٦
ترجمهٔ تاریخ خان جهانی و مخزن افغانی
١٦٨
ترجمهٔ رفیق الطلاب ٤٠٣
محمد تاج الدین
مرصاد المشتاقین ٧٨
محمد تقی
ترجمهٔ تنبیه الغافلین ٣٣
محمد تقی حیدر
ترجمهٔ تصفیه شرح تسویه ٧٨
ترجمهٔ تنویر الافق ٣٨٩
محمد تقی حسین
ترجمهٔ اشعة اللمعات ٧٥
محمد تقی خان هوس
مثنوی لیلیٰ و مجنون ٢٧٥
محمد حسن ، پیر
ترجمهٔ باب چهاردهم جذب القلوب
٤٤
محمد حسن ، حکیم
ترجمهٔ دیوان گویا ٤٠٠
محمد حسن خان رامپوری
ترجمهٔ تفسیر عزیزی ٤
محمد حسین ، سید
ترجمهٔ گلستان ٣٤٩
محمد حسین ، سید
تنویر البیان ٣
محمد حسین
ترجمهٔ فیض عام ٣٢٤
محمد حسن
کشتی نصیحت ٥٤
ترجمهٔ زاد المعاد ٤٥٠
محمد حسن آزاد
ترجمهٔ رساله نکاح ١٨
محمد حسین تمنا مدراسی
طریقة الاسلام ٣٠٨
محمد حسین علوی ، حکیم
گلدستهٔ سعدی ٢٤٨
ترجمهٔ منصب امامت ٢٥
محمد حسین عارف ، پیرزاده
ذکر العارفین ٤٣٣
عقد گوهر : موتیوں کا هار ٣١٣
محمد حسین مناظر
ترجمهٔ کشف المحجوب ٠٨
محمد حسین لکهنوی

Marfat.com

ذخیرة الدارین ۱۴۵
محمد حسین للهی
تذکره حضرت سلیمان تونسوی ۱۳۰
محمد حفیظ الرحمن
ترجمهٔ چچ نامه ۱۷۸
محمد حیات
ترجمهٔ فیوضات حسنیه ۱۰۶
محمد حیات خان سیال
ترجمهٔ پری چهر ۲۴۲
محمد خالد میان فاخری ، شاه
ترجمهٔ مآثر الکرام ۴۲۱
محمد خالد فاروقی
ترجمهٔ ختم نبوت ۳۹۷
محمد خان
تقویم الایمان ۳۲
نجم السعادت ۶۴
محمد خصلت حسین صابری
ترجمهٔ مخزن الولایت ۱۱۴
تعلیمات حضرت شاه مینا ۱۰۵
محمد خلیل برکاتی ، مفتی
ترجمهٔ سبع سنابل ۴۰۶
محمد خلیل الرحمن نکینوی
فیضان غنیمت ۲۹۶
محمد دین
ترجمهٔ اخلاق جلالی ۶۳
محمد ارشد نظامی حسن آبادی
ترجمهٔ مرقع کلیمی ۱۱۷
محمد رحیم دهلوی
ترجمهٔ تزک بابری ۱۷۵
محمد رشید ، مرزا
حکایات بید پای ۲۵۴
محمد رفیع عثمانی
ترجمهٔ علم الصیغه ۲۳۰
محمد رمضان
ترجمهٔ فتاوی شاه رفیع الدین ۲۰
نافع العباد ۳۰
محمد ریاض دکتر
ترجمهٔ رساله بهرام شاهیه ۵۶
ترجمهٔ عقبات ۵۷
ترجمهٔ فتوت نامه ۵۸
تلخیص و ترجمه آگاهی امیر کلال ۲۰۳
علامه اقبال ـ اسلامی فکر کے
عظیم معمار ۱۹۴
محمد زکریا مائل
ترجمهٔ اقبال نامه جهانگیری ۱۶۴
ترجمهٔ مختصر سلجوق نامه ۱۸۱
محمد سرفراز خان صفدر
ترجمهٔ رساله تراویح ۱۷
محمد سرور ، پرفسور
تصوف کی حقیقت اور اس کا فلسفه ۱۳۵
ترجمهٔ حسن العقیده ۳۳
ترجمهٔ رساله دانش مندی ۵۶
ترجمهٔ فواید الفواد ۱۰۴
محمد سعد سراجی : سراجی
محمد سعید
ترجمهٔ شروط اقتداء ۳۸
محمد سعید احمد نقشبندی
ترجمهٔ کیمیای سعادت ۶۱
ترجمهٔ مکتوبات امام ربانی ۱۲۳
محمد سلیم عبدالله
ترجمهٔ الفوز الکبیر ۵
محمد سلیمان انصاری
افضلیت شیخین ۴۵

Marfat.com

محمد سلیمان کیلانی
ترجمۂ طبقات نوریه ۲۱۷
ترجمۂ محب باری ۷۷
محمد شریف
ترجمۂ منتخب التواریخ ۴۲۸
محمد شعیب
ترجمۂ بخشی از اخلاق جلالی ۶۳
محمد شفیع دیو بندی ، مفتی
ترجمۂ سر الجلیل فی مسئلة التفضیل ۳۷
محمد شفیع فردوسی
ترجمۂ فواید رکنی ۱۰۴
محمد شفیع الدین خلن
دیار حبیب ۳۹۱
محمد صادق
ترجمۂ جذب القلوب ۱۴۴
محمد صالح عثمانی ، شیخ
جامع الحکایات هندی ۲۴۲
محمد صبغت الله
نغمۂ راز ۲۸۴
محمد صدیق
اقبال لاهوری ۱۹۳
محمد صدیق ، منشی
وقایع تیموریه ۱۸۸
محمد صدیقی نالوتوی
ترجمۂ طب اکبری ۳۲۳
محمد ضامن علی ، سید
شواهد نظامی ۴۲۵
محمد ضیاء الدین ، حکیم
ترجمۂ تجارب خوشحالی ۳۱۹
محمد طیب صدیقی ضیغم
ترجمۂ ورد المریدین ۴۳۲
محمد عادل خان ، قاری
ترجمۂ تذکرة الاولیاء ۳۸۵
محمد عاقل ، خلیفه
سیرت الرسول ۱۵۵
محمد عباس
ترجمۂ سفر نامه جهانیان جهانگشت ۱۴۶
محمد عبدالحکیم
ترجمۂ میزان الطب ۳۲۸
ترجمۂ جواهر خمسه ۸۱
محمد عبدالحمید
ترجمۂ روضة الاولیاء ۲۱۲
محمد عبدالرشید صدیقی
ترجمۂ تذکرة الاولیاء ۲۰۷
محمد عبدالکریم
کتاب تحفۂ قادریه ۳۸۵
محمد عبدالواحد غازیپوری
شمیم بوستان ۳۸۱
محمد عبدالله
ترجمۂ مفاتیح الاعجاز ۴۲۵
محمد عبدالله
آثار الجفر ۳۳۳
محمد عبدالله چغتائی ، دکتر
ترجمۂ فتوحات فیروز شاهی ۱۸۵
ترجمۂ واقعات عالمگیری ۱۹۰
محمد عبدالله فیصل آبادی ، حافظ
ترجمۂ دیوان حافظ ۲۹۳
محمد عبدالله ، سید
ترجمۂ رباعیات طاهر ۲۹۱
محمد عبید الله
ترجمۂ تاک عشرة کامله ۳۲
محمد عسکری ، سید

Marfat.com

ترجمهٔ بهار انقلاب ٣٨١
انسان اور ایمان ٣٧٧
محمد علی
عروج السعادت ٦٤
محمد علی
ترجمهٔ مناقب موسوی ٢٢٦
محمد علی جویا
ترجمهٔ سیر الاقطاب ٢١٦
محمد علی چاند پوری
بستان التفاسیر ٤
محمد علی خان ، نواب
ستارهٔ هند : ضیای حکمت ٢٥٤
محمد علی شاه الفت
ایمان درین ٢٩٥
محمد علی عاجز
ترجمهٔ گل با صنوبر ٢٧٣
محمد علی لطفی
ترجمهٔ سفینة الاولیاء ٢١٣
ترجمهٔ ملفوظات شاه عبدالعزیز ١٢٩
محمد علی مظفری
تبلیغ حق ٢٨
محمد عمر ، دکتر
ترجمهٔ هفت تماشا ٤٣٣
محمد عمر خان حنفی
ترجمهٔ حسنات العارفین ٨٥
محمد عمر مهاجر
ترجمهٔ پنج آهنگ ٢٣٥
محمد عنایت الله خان
ترجمهٔ قصهٔ سیاه پوش ٢٧٢
محمد غضنفر علی
ترجمهٔ ذخیره سکندر خانی ٣٢٠
محمد فاروق
ترجمهٔ انشای ابو الفضل ٢٣٧
محمد فاروق القادری ، سید
ترجمهٔ الطاف القدس ٧٢
ترجمهٔ انفاس العارفین ٢٠٥
محمد فاضل
ترجمهٔ اخبار الاخیار ٢٠٤
ترجمهٔ مکتوبات عبدالحق دهلوی ١٢٥
محمد فدا علی طالب
ترجمهٔ آئین اکبری ١٦٣
ترجمهٔ تاریخ فرشته ١٧٠
ترجمهٔ تاریخ فیروز شاهی ١٧
ترجمهٔ مآثر عالمگیری ١٨٧
محمد فضل الحق
ترجمهٔ تزک تیموری ١٧٥
محمد فضل حسین ، منشی
گلشن اصفیاء ٣١٢
محمد فضل حق
ترجمهٔ یادداران اسلام ٣٨٢
ترجمهٔ شناخت اسلام ٤١٠
ترجمهٔ فلسفهٔ شهادت ٤١٣
ترجمهٔ فلسفهٔ ولایت ٤١٤
ترجمهٔ مونس الارواح ٤٣٠
محمد قاسم شاه راجوروی ، سید
ترجمهٔ کرامات شاه لطیف بری ٢١٩
محمد قمر الدین
رساله گوشه ٢١
محمد کبیر الدین ، حکیم
ترجمهٔ میزان الطب ٣٢٨
محمد لطیف انصاری
احراز العوائد ٤١٤
محمد لقمان جعفری

Marfat.com

حی علی الصلوۃ ۳۸۹
محمد متین ہاشمی ، سید
ترجمۂ سطعات ۹۵
محمد محبوب الٰہی
تایید مذہب اہل سنت ۳۵
محمد محکم الدین
براہین احمدیہ ۳۸۰
محمد محمود شادان رامپوری
میکدۂ خیام ۳۰۱
محمد مسعود احمد
ترجمۂ فتوت نامہ ۵۸
محمد مسلم احمد نظامی
ترجمۂ مثنوی بو علی قلندر ۴۲۱
محمد مصطفی
نور اسلام ۳۹۶
محمد مظہر جلیل شادانی
میکدۂ خیام ۳۰۱
محمد منور ، پرفسور
ترجمۂ سیاست نامہ ۵۷
محمد منیر لاہوری ، قاضی
اسرار معرفت ۲۸۵
محمد منیر لکھنوی
گلاب ارمغان ۲۴۷
محمد مہدی واصف
ترجمۂ کیمیای سعادت ۶۱
محمد نذیر
ترجمۂ رباعیات خیام ۳۰۲
محمد نذیر رانجھا
ترجمۂ ابدالیہ ۶۶
ترجمۂ انسیہ ۷۴
ترجمۂ بحر الحقیقت ۷۶
ترجمۂ جمالیہ ۲۹۲
ترجمۂ شرح اسماء اللہ ۴۰۹
ترجمہ نائیہ ۴۳۱
فرید الدین عطار کے احوال و آثار
پر تحقیقات ۳۶۱
محمد نذیر عرشی نقشبندی
مفتاح العلوم ۳۱۴
محمد نظام شاہجہان پوری
تحفۃ المسلمین ۲۳
ترجمۂ رسالہ عقیقہ ۱۸
ہدیہ اسنیٰ ۱۳۳
محمد نعیم ندوی فردوسی ، شاہ
ترجمۂ منتخبی از بوستان ۲۸۷
محمد نور الدین
کشف الحاجہ
محمد نور عالم
بوستان اسرار
محمد نور کریم
اکسیر القلوب
ترجمۂ مخزن الادویہ
کیمیای عناصری
محمد نور روز حسن ہنگرامی
حرب حیدری
محمد وارث کامل
ترجمۂ سفینۃ الاولیاء
محمد ہادی حسین اکبرآبادی
ترجمۂ
ترجمۂ منصوری
محمد ہدایت علی نقشبندی
در ثنائی
محمد یحییٰ
ترجمۂ منتخبی از دیوان حافظ
محمد یحییٰ شرقی ، شیخ

Marfat.com

ترجمهٔ مفرح القلوب ۲۷۷
محمد یعقوب
اتحاد الانساب ۳۷۷
محمد یوسف جعفری
ترجمهٔ سرگذشت وزیر خان لنکران ۲۴۴
محمد یوسف شاه چشتی
ابراهیم یوسفی ۳۱۲
محمد یوسف لدهیانوی
ترجمهٔ خاتم النبیین ۳۴
محمود ، سید
ترجمهٔ قصهٔ فیروز شاه ۲۷۲
محمود احمد فاروقی
ترجمهٔ منتخب التواریخ ۱۸۹
ترجمهٔ منتخب اللباب ۱۹۰-۱۸۹
محمود اعظم فهمی ، سید
تاریخ ملل قدیمه ۱۷۲
ترجمهٔ سیاحت زمین ۴۰۸
محمود الحسن کانپوری
ترجمه و شرح رباعیات ابو سعید ابو الخیر ۲۹۷
محمود حسین ، سید
ترجمهٔ گلزار ماتم ۱۵۹
محمود سروش
ترجمهٔ جهاد اکبر ۳۹۳
محمود شاه
ترجمهٔ العقیدة المحمودیه ۴۰
محمود عالم هاشمی ، مفتی
ترجمهٔ خزینة الاصفیاء ۲۱۱
مختار حسین ناظر القاسمی
آثار السلاطین ۱۸۲
مخمور سعیدی
ترجمهٔ دستنبو ۱۷۹
مرتضیٰ حسین ، سید
ترجمهٔ اسرار الصلوة ۱۴
مرغوب احمد ، سید
رهنمای نفس ۳۷۹
مزارعو مرانی ، ملا
ترجمهٔ حقیقت نور پاک ۴۸
مستان (مستعان) شاه
ترجمهٔ نام حق ۲۶
مستعان علی ، منشی
باغ ارم ۳۱۴
مسرور حسین ، سید
مختار المسایل ۴۲۹
مسعود حسن رضوی ادیب
ترجمهٔ فیض میر ۲۴۶
مسلم هاشمی
اللآلی ۶۳
عرفانیات ۲۹۴
کیفیات ۲۹۶
مشتاق احمد
ترجمهٔ فیصلهٔ شاه عبدالعزیز ۱۰۵
مشتاق احمد بهتی
آئینهٔ معنی ۳۰۹
مشیر احمد نذیر
ترجمهٔ اصل الاصول ۳۷۵
مشیر احمد کاکوروی
ترجمه و تلخیص لطایف اشرفی ۱۱۱
مصطفیٰ حیدر قلندر، شاه
ترجمهٔ مطالب رشیدی ۴۲۴
مصطفیٰ رومی،سید
ترجمهٔ مقالهٔ سیاح ۵۰
مصطفائی بیگم حیدر آبادی

Marfat.com

تذکرهٔ خاصان خدا ٢١٥
مضطر مجاز
ترجمهٔ ارمغان حجاز ٣٧٥
ترجمهٔ جاوید نامه ٣٩١
مظفر اندیشهوری ، سید
مفید العباد ٣٩٠
مظفر الدین حیدر آبادی
حمایت الاسلام ٣٩
مظفر حسین اظهر دهلوی
ترجمه و شرح رباعیات حافظ ٢٩٩
مظفر علی خان
ترجمهٔ منتخب الختوم ٤٢٩
مظفر نبی
نالهٔ مضطر : تحفهٔ مظفر ٣١٤
مظهر علی ، سید
ترجمهٔ مکتوب شیخ عبدالحق ٤٢٧
مظهر علی خان ولا
ترجمه شیخ سعدی کے پند نامے کا ٥٩
ترجمهٔ تاریخ شیر شاهی ١٦٩
ترجمهٔ هفت گلشن ٦٥
جهانگیر نامه ١٧٦
معشوق یار جنگ ، نواب
فوایه ١٢٣
معصوم علی محشر
ترجمهٔ بیان واقع ٣٨٢
معین الحق ، دکتر سید
ترجمهٔ تاریخ فیروز شاهی ١٧١
ترجمهٔ تذکرة الواقعات ١٧٧
معین الدین افضل گڑهی
علم و عمل ١٩١
معین الدین نجلی حیدر آبادی ، شاه
فتوح المعین ٧٩
معین الدین دردائی
ترجمهٔ خاتمه ٨٧
ترجمهٔ سیر الاقطاب ٢١٦
کلیله و دمنه ٢٥٤
معین الرحمن ، دکتر سید
غالب اور انقلاب سن ستاون ١٨٠
مفخر عالم ، شاه
انسان اور تقدیر ٣٧٨
مقبول احمد ، سید
تهذیب اسلام ٢٩٦
مقبول بیگ بدخشانی
ترجمهٔ سکینة الاولیاء ٢١٤
مقصود احمد مجددی
حقیقت کی سیر ٢٩٨
مکهن لال ، راجا
لذر خیام ٢٠٢
ممتاز حسین ناظر القاسمی
ترجمه و شرح دیوان غنیمت ٢٩٦
منظور عالم بدر
ترجمهٔ مقالهٔ اول اخلاق ناصری ٥٣
منور لکهنوی
سوز اقبال ٢٨٤
نسیم عرفان ٢٨٦
مول چند کائستهه دهلوی ، منشی
قصهٔ خسروان عجم ، شاهنامهٔ اردو ١٨٤
مولا بخش چشتی
احسن الشواهد ٧١
کنز المکنون ١٥٦
مهر تقوی
ترجمان بیخودی ٣٠٤

Marfat.com

مهمان
ترجمهٔ قصهٔ حاتم طائی ۲۷۰
میرا جی
خیمے کے آس پاس ۳۰۰
میران یعقوب دکنی
ترجمهٔ شمایل الاتقیاء ۹۹
ناز
خم کدهٔ خیام ۳۰۰
ناصر: انعام الله خان ناصر
ناصر حسین نقوی
بیسویں صدی کی اسلامی تحریکیں ۴۳۳
ناظر حسن زیدی
ترجمهٔ خلاصة التواریخ ۱۷۹
ترجمهٔ شاهجهان نامه ۱۸۴
نائب حسین نقوی
ترجمهٔ کیمیای سعادت ۴۱۸
نبی احمد باجوه
ترجمهٔ گلشن راز جدید ۳۱۰
شش جوات غالب ۳۰۹
نثار احمد فاروقی
تلخیص و ترجمهٔ مجمع الانتخاب ۲۰۰
مقدمهٔ سفر نامه حکیم ناصر خسرو ۱۴۵
میر کی آپ بیتی ۱۹۶
نجف شاه، پیر
ترجمهٔ کرامت نامه شاه دوله دریائی ۲۱۹
نجم الدین احمد سندیلوی، سید
تاریخ گجرات ۱۷۰
نذر احمد، حافظ
ترجمهٔ چهار مقاله ۲۴۳
نذر حسین مظفر
جواهر البیان ۴۲۰
نور علی
سراج التواریخ ۱۸۳
نذر علی درد کاکوروی
ترجمهٔ فخر الطالبین ۱۰۲
ترجمهٔ مناقب فخریه ۱۳۰
سرور وحدت ۱۲۱
نذر محمد، منشی
مشاهده حافظی ۲۲۴
نسیم
میکدهٔ خیام یعنی رباعیات خیام ۳۰۱
نسیم امروهوی
ترجمهٔ انشای ابو الفضل ۲۳۸
نسیم چوهدری
ترجمهٔ کرامت نامه ۲۱۹
ترجمهٔ کشف الاسرار ۴۱۶
نسیم احمد فریدی
ترجمه و تلخیص مکتوبات
محمد معصوم سرهندی ۱۲۶
نشتر جالندهری: عبدالحکیم
انوار القلوب ۱۰۷
ترجمهٔ دیوان حافظ ۲۹
نشتر شادانی: سید احمد علی حسینی
خم خانهٔ خیام ۳۰۰
نصیر الدین حیدر گورگانی
بابر نامه ۱۷۴
نصیر الدین نصیر هونزائی
ترجمهٔ وجهٔ دین ۴۳۲
نور عرفان ۴۰۴
لظام الدین

Marfat.com

تصفیة القلوب ۱۰۰
نظام الدین ، منشی
ترجمهٔ اخلاق ناصری ۵۳
نظام الدین کیرانوی
ترجمهٔ عزیز الاقتباس ۳۹
نظیر لدهیانوی
ترجمهٔ جاوید نامه ۲۸۹
نظیر حسنین زیدی
سچوں کی باتیں ۳۹۸
نعمت علی شاه ، حکیم سید
جنسی اسرار و رموز ۴۱۱
نفیس الحسینی
ترجمهٔ رساله اشغال ۹۱
نواب علی
ترجمهٔ فتاوی عزیزی ۲۱
نواب علی صولت لکهنوی ، سید
جواهر منظوم ۳۰۲
نوازش علی خان مراد آبادی
ترجمهٔ علم الفرائض ۲۰
نند کشور
ترجمهٔ یوسف و زلیخا ۲۸۱
نور احمد ، منشی
بحر الاسرار ۲۲۰
نور احمد امرتسری
ترجمهٔ هدایت الطالبین ۱۳۳
نور الحسن انصاری ، دکتر
فارسی کی دلکش داستانیں ۳۹۸
نور الحسن راشد
ترجمهٔ تبرکات ۷۶
نور الله دکنی
قصه قاضی و چور کا ۲۶۵
نور الله حسین مدراسی
ترجمهٔ مجموع سلطانی ۲۳
نور محمد
علامات قیامت ۴۲
نور محمد لدهیانوی
دافع الاسقام ۴۷
نور محمد سروری
ترجمهٔ حق نما ۹۳
ترجمهٔ نور الهدی ۱۳۲
نهال چند لاهوری
مذهب عشق ۲۷۴
نیم چند کهتری
ترجمهٔ گل با صنوبر ۲۷۳
واجد علی شاه اختر
ریاض القلوب ۲۶۳
واحد بخش سیال
ترجمهٔ مرآة الاسرار ۴۲۳
واحد علی موهالی
ترجمهٔ مجربات اکبری ۳۲۶
واحدی ، ملا
بزم فرید ۴۰۱
وارث علی سیفی
واقعات درانی ۱۶۵
واقف امروهوی
ترجمهٔ رباعیات خیام ۳۰۲
وجیه الدین وجدی
پنجهی باچها ۳۱۶
مثنوی تحفهٔ عاشقان ۲۷۴
وحشی ، محمد احسن
ترانهٔ وحشی ۲۷۹
وحید الدین سلیم
ترجمهٔ حقوق الاسلام ۱۶

Marfat.com

وزیر الحسن عابدی ، سید
ترجمهٔ باغ دودر ۲۴۱
مولانا امام بخش صهبائی کے معرکے ۲۴۶
ولایت علی
همیشه بهار دانش ۲۵۸
ولی احمد آبادی
ترجمهٔ روضة الشهداء ۱۵۳
ولی الله ، میر
لسان الغیب ۲۹۵
ولی الله قادری حیدر آبادی
ترجمهٔ معرفت السلوک ۱۱۸
ولی خان مونس ، سید میر
ریاض الطاهرین ۱۵۳
ولی فیاض ولی وبلوری ، میر
ترجمهٔ روضة الشهداء ۱۵۲
روضة العقبیٰ ۳۱۵
مثنوی رتن و پدم ۲۵۹
ولی محمد ، شیخ
روضة الانبیاء ۱۵۷
هاجر دهلوی ، رکهو ناتهه سنگهه
ترجمهٔ خلاصة العیش ۳۲۸
همدم لاهوری ، بابو
هندوستان اور اس کی حکومت ۴۱۶
یسین علی نظامی ، سید
ترجمهٔ اخبار الاخیار ۲۰۴
ترجمهٔ خاتمه ۸۶

Marfat.com

فهرست مترجمان پنجابی

آ. اره : درشن سنگھ آوارہ

احمد حسین احمد قریشی قلعداری

ترجمۂ اسرار خودی ۳۳۷

ترجمۂ مثنوی مسافر ۳۳۹

احمد یار سرالوی

ترجمۂ محک الفقراء ۳۴۹

معراج نامہ ۳۵۰

امام علی شاہ ، سید

ترجمۂ مثنوی معنوی ۳۴۸

اوتار سنگھ ، سردار

خیام خماری ۳۴۴

پارس علی لاہوری

سراج العارفین ۳۴۲

حسین احمد آبادی ، شیخ

مذاق العاشقین ۳۴۲

خلیل آتش

ترجمۂ اسرار و رموز ۳۳۷

خوشی محمد عارف

سپاہی زادہ ۳۴۶

دائم اقبال دائم

مخزن قلندری ۳۴۸

درشن سنگھ آوارہ

ترجمۂ رباعیات خیام ۳۴۴

دلپذیر بھیروی

تحفۂ بینظیر جدید ۳۴۲

رکن دین

ترجمۂ روضۃ الشہداء ۳۴۵

سراج الدین

ترجمۂ بدایع ۳۳۸

شریف کنجاہی

ترجمۂ جاوید نامہ ۳۴۰

عبدالحق ، مہر

ترجمۂ جاوید نامہ ۳۴۰

مثنی کلفام ۳۴۴

عبدالعزیز

ترجمۂ سرور المحزون ۳۴۵

عبدالعزیز : نشتر غوری

عبدالغفور اطہر

ترجمۂ ارمغان حجاز [illegible]

ترجمۂ پس چہ باید کرد ۳۳۹

عبدالواحد عاجز

باغ و بہار ۳۴۰

عبداللہ عبدی

غزلیات حافظ ۳۴۳

منہاج العارفین ۳۴۲

غلام حیدر ، شیخ

Marfat.com

آئینهٔ معرفت ۳۴۱
غلام محمد بهاولپوری
ترجمهٔ محمود نامه ۳۴۹
مشتاق احمد بدهما
هدیهٔ مشتاق ۳۳۹
غلام مصطفیٰ تبسم
نقش اقبال ۳۴۶
غلام مصطفیٰ نوشاهی
ترجمهٔ بوستان ۳۳۸
ترجمهٔ پندنامه ۳۳۹
ترجمهٔ کریما ۳۴۶
ترجمهٔ گلستان ۳۴۷
ترجمهٔ نام حق ۳۵۰
غلام نبی کلانوری
اظهار کمال محمدی ۳۵۰
فرید ، مولوی
ترجمهٔ صرف بهائی ۳۴۶
فضل الهی ، حکیم
ترجمهٔ گلستان ۳۴۷
فضل الستار ۳۳۹
کشن سنگھ ، بهائی
ترجمهٔ کریما ۳۴۶
گوهر دین
راه نجات ۳۵۰
محمد اعظم بهاولپوری
ترجمهٔ حلیة النبی ۳۴۰
محمد افضل خان ، چوهدری

ترجمهٔ مثنوی مولانا روم ۳۴۹
محمد باقر بهیروی
غزلیات حافظ ۳۴۳
محمد بخش ، میاں
ترجمهٔ نیرنگ عشق ۳۵۰
محمد بشیر احمد ظامی
سعدی آ کهیا ۳۴۷
محمد حبیب الله حنفی
ترجمهٔ کنز الرحمت ۳۴۷
محمد رمضان تبسم
ترجمهٔ پیام مشرق ۳۳۹
محمد رمضان کهوکهر وزیر آبادی ، منشی
خلاصهٔ دیوان حافظ ۳۴۲
محمد شاه دین قادری
ترجمهٔ بیسر نامه ۳۳۸
ترجمهٔ دیون بوعلی قلندر ۳۴۱
ترجمهٔ دیوان باهو ۳۴۰
ترجمهٔ دیوان حافظ ۳۴۲
ترجمهٔ دیوان محمود شبستری ۳۴۴
ترجمهٔ مثنوی شمس تبریز ۳۴۸
ترجمهٔ مثنوی گل و بلبل ۳۴۸
ترجمهٔ مثنوی معنوی ۳۴۸
نعرهٔ قلندر ۳۴۴
نشتر غوری ، عبد العزیز
شهکار ۳۴۴
نور عالم صوفی
گلزار صفدری ۳۴۳

Marfat.com

فهرست مترجمان پشتو

ابراهیم
ترجمهٔ کتاب زقوم ۳۵۷
احسان الله خان ختک
دا دنیا ۳۵۶
احمد اکبر پوری
ترجمهٔ داستان امیر حمزه ۳۵۵
افضل خان ختک
تاریخ مرصع ۳۵۳
علم خانه د دانش ۳۵۷
اکبر عمر زئی: عبدالاکبر خان
امیر حمزه شنواری
ترجمهٔ ارمغان حجاز ۳۵۱
ترجمهٔ جاوید نامه ۳۵۴
امیر محمد
ترجمهٔ گلستان ۳۵۸
حسین، سید
تولد نامه ۳۵۴
دولت محمد، دکتر
ترجمهٔ تاریخ شیر شاهی ۳۵۳
راحت الله زاخیلی
ترجمهٔ گلستان ۳۵۸
رحمت قندهاری
ترجمهٔ لیلی و مجنون ۳۵۸
زرغونه
ترجمهٔ بوستان ۳۵۲
سکندر خان
ترجمهٔ مهر و مشتری ۳۵۹
سمندر خان سمندر
ترجمهٔ اسرار خودی ۳۵۲
ترجمهٔ رموز بیخودی ۳۵۶
شیر محمد سنوش
ترجمهٔ پیام مشرق ۳۵۳
صدر خان ختک
ترجمهٔ خسرو و شیرین ۳۵۵
عبدالاکبر خان اکبر عمر زئی
ترجمه و تلخیص مثنوی معنوی ۳۵۸
عبدالجبار بنگش
اسرار العلوم ۳۵۸
عبدالحمید مهمند
ترجمهٔ شاه و گدا ۳۵۷
د حمید نیرنگ عشق ۳۵۹
عبدالرحیم، سوزی
ترجمهٔ سرور المحزون ۳۵۶
عبدالغفور میاں
ترجمهٔ انوار سهیلی ۳۵۲
عبدالقادر خان خنک

Marfat.com

ترجمهٔ یوسف و زلیخا ۳۶۰
گلدسته ۳۵۸
عنوان الدین احمد کاکا خیل
عنوان النصایح ۳۵۱
غلام محمد قادری
تولد نامه ۳۵۵
ترجمهٔ سیف الملوک ۳۵۶
ترجمهٔ معراج نامه ۳۵۹
محمد تقویم الحق کاکا خیل ، سید
ترجمهٔ پس چه باید کرد ۳۵۲
ترجمهٔ زبور عجم ۳۵۶
محمد عباس
ترجمهٔ چهار مقاله ۳۵۵
معین الدین
عذرا و وامق ۳۶۰

Marfat.com

فهرست مترجمان سندی

ادیب فیروزشاهی : دین محمد
امیر احمد ، مخدوم
ترجمهٔ تاریخ معصومی ۳۶۲
ترجمهٔ فتح نامه سنده ۳۶۵
تاج محمد خان ، آغا
بهارستان ۳۶۲
دین محمد ادیب فیروز شاهی
اشرف العلوم ۳۶۷
ترجمهٔ کشف المحجوب ۳۶۶
ترجمهٔ مثنوی معنوی دفتر هفتم ۳۶۷
ترجمهٔ مکتوبات امام ربانی ۳۶۸
چهره گشای مثنوی ۳۶۷
شفیع محمد پاثانی
ترجمهٔ وصیت نامه ۳۶۸
عبدالعلی
ترجمهٔ قصص الانبیاء ۳۶۶
عبدالرحمن
ترجمهٔ منظوم بیان العارفین ۳۶۲
عبدالروف
ترجمهٔ کریما ۳۶۶
علی محمد راشدی ، پیر
ترجمهٔ جامع الفیوضات ۳۶۳
عمر بن محمد داؤد پوته ، دکتر
ترجمهٔ منهاج العاشقین ۳۶۸
غلام حسین
ترجمه مقولات تصوف ۳۶۸
غلام حسین جلبانی
ترجمهٔ سلامان و ابسال ۳۶۵
ترجمهٔ منتخبی از کیمیای سعادت ۳۶۷
غلام مرتضیٰ شاه رضوی
ترجمهٔ منتخبی از شاهنامه ۳۶۷
فتح محمد نظامانی
ترجمهٔ جامع الفیوضات ۳۶۳
قلیچ بیک ، مرزا
ترجمهٔ رباعیات خیام ۳۶۴
لطف الله بدوی
ترجمهٔ ارمغان حجاز ۳۶۲
ترجمهٔ اسرار و رموز ۳۶۱
ترجمهٔ جاوید نامه ۳۶۳
محمد هالانی
ترجمهٔ مسایل اربعین ۳۶۷
محمد بخش واصف
ترجمهٔ اسرار خودی ۳۶۱
ترجمهٔ رموز بیخودی ۳۶۴

Marfat.com

محمد حسن علی خان حسن ، میر
ترجمهٔ حملهٔ حیدری ۳۶۴
محمد حسین
ترجمهٔ قصص الانبیاء ۳۶۶
محمد عارف صنعت شکارپوری
ترجمهٔ کریما ۳۶۶
محمد عثمان
توفیق الطالبین ۳۶۳
محمد قاسم
نفحات الکرامات ۳۶۳
نندی رام میرانی ، دیوان
ترجمهٔ تاریخ معصومی ۳۶۲
هدایت الله
ترجمهٔ کریما ۳۶۶

Marfat.com

فهرست مترجمان براهوی

محمد عمر دین پوری
ترجمۂ کریما ۳۶۹
ترجمۂ نام حق ۳۷۰

مراد علی
ترجمۂ کریما ۳۶۹
نبو جان ، حاجی
تحفة الغرایب ۳۶۹

Marfat.com